

MANUALE ISTRUZIONE

(EN)	.....pag. 03	(SV)	pag. 22	(LT)	pag. 43
(IT)	.....pag. 05	(EL)	pag. 24	(ET)	pag. 45
(FR)	.....pag. 07	(RU)	pag. 26	(LV)	pag. 47
(DE)	.....pag. 09	(HU)	pag. 29	(BG)	pag. 49
(ES)	.....pag. 11	(RO)	pag. 31	(AR)	pag. 52
(PT)	.....pag. 13	(PL)	pag. 33		
(NL)	.....pag. 15	(CS)	pag. 35		
(DA)	.....pag. 17	(SK)	pag. 37		
(FI)	.....pag. 19	(SL)	pag. 39		
(NO)	.....pag. 20	(HR-SR)	pag. 41		

(EN)	EXPLANATION OF DANGER, MANDATORY AND PROHIBITION SIGNS.	(DA)	OVERSIGT OVER FARE, PLIGT OG FORBUDSSIGNALER.
(IT)	LEGENDA SEGNALI DI PERICOLO, D'OBBLIGO E DIVIETO.	(NO)	SIGNALERINGSTEKT FOR FARE, FORPLIKTELSER OG FORBUDT.
(FR)	LÉGENDE SIGNAUX DE DANGER, D'OBIGATION ET D'INTERDICTION.	(FI)	VAROITUS, VELVOITUS, JA KIELTOMERKIT.
(ES)	LEYENDA SEÑALES DE PELIGRO, DE OBLIGACIÓN Y PROHIBICIÓN.	(CS)	VYSVĚTLIVKY K SIGNÁLŮM NEBEZPEČÍ, PŘÍKAZŮM A ZÁKAZŮM.
(DE)	LEGENDE DER GEFAHREN-, GEBOTS- UND VERBOTSZEICHEN.	(SK)	VYSVETLIVKY K SIGNÁLOM NEBEZPEČENSTVA, PRÍKAZOM A ZÁKAZOM.
(RU)	ЛЕГЕНДА СИМВОЛОВ БЕЗОПАСНОСТИ, ОБЯЗАННОСТИ И ЗАПРЕТА.	(SL)	LEGENDA SIGNALOV ZA NEVARNOST, ZA PREDPISANO IN PREPOVEDANO.
(PT)	LEGENDA DOS SINAIS DE PERIGO, OBRIGAÇÃO E PROIBIDO.	(HR-SR)	LEGENDA OZNAKA OPASNOSTI, OBAVEZA I ZABRANA.
(EL)	ΛΕΖΑΝΤΑ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ.	(LT)	PAVOJAUS, PRIVALOMUJU IR DRAUDŽIAMUJU ŽENKLŲ PAAIŠKINIMAS.
(NL)	LEGENDE SIGNALEN VAN GEVAAR, VERPLICHTING EN VERBOD.	(ET)	OHUD, KOHUSTUSED JA KEELUD.
(HU)	A VESZÉLY, KÖTELEZETTSÉG ÉS TILTÁS JELZÉSEINEK FELIRATAI.	(LV)	BĪSTAMĪBU, PIENĀKUMU UN AIZLIEGUMA ZĪMJU PASKAIDROJUMI.
(RO)	LEGENDĂ INDICATOARE DE AVERTIZARE A PERICOLELOR, DE OBLIGARE ȘI DE INTERZICERE.	(BG)	ЛЕГЕНДА НА ЗНАЦИТЕ ЗА ОПАСНОСТ, ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ И ЗА ЗАБРАНА.
(SV)	BILDTEXT SYMBOLER FÖR FARA, PÅBUD OCH FÖRBUD.	(PL)	OBJAŚNIENIA ZNAKÓW OSTRZEGAWCZYCH, NAKAZU I ZAKAZU.
		(AR)	مفاتيح رموز الخطر والإلزام والمحظ.

	<p>(EN) DANGER OF EXPLOSION - (IT) PERICOLO ESPLOSIONE - (FR) RISQUE D'EXPLOSION - (ES) PELIGRO EXPLOSIÓN - (DE) EXPLOSIONSGEFAHR - (RU) ОПАЧНОСТЬ ВЗРЫВА - (PT) PERIGO DE EXPLOSÃO - (EL) ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΚΡΗΞΗΣ - (NL) GEVAAR ONTPLOFFING - (HU) ROBBANÁS VESZÉLYE - (RO) PERICOL DE EXPLOZIE - (SV) FARÄ FÖR EXPLOSION - (DA) SPRÆNGFARE - (NO) FARE FOR EKSPLOSJON - (FI) RÄJÄHDYSVAARA - (CS) NEBEZPEČÍ VÝBUCHU - (SK) NEBEZPEČENSTVO VÝBUCHU - (SL) NEVARNOST EKSPLOZIE - (HR-SR) OPASNOST OD EKSPLOZIJE - (LT) SPROGIMO PAVOJUS - (ET) PLAHVATUSOHT - (LV) SPRĀDZIENBĪSTAMĪBA - (BG) ОПАЧНОСТ ОТ ЕКСПЛОЗИЯ - (PL) NIEBEZPIECZEŃSTWO WYBUCHU - (AR) خطير الانفجار</p>
	<p>(EN) GENERAL HAZARD - (IT) PERICOLO GENERICO - (FR) DANGER GÉNÉRIQUE - (ES) PELIGRO GENÉRICO - (DE) GEFAHR ALLGEMEINER ART - (RU) ОБЩАЯ ОПАЧНОСТЬ - (PT) PERIGO GERAL - (EL) ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ - (NL) ALGEMEEN GEVAAR - (HU) ÁLTALÁNOS VESZÉLY - (RO) PERICOL GENERAL - (SV) ALLMÄN FARA - (DA) ALMEN FARE - (NO) GENERISK FARE STRÄLNING - (FI) YLEINEN VAARA - (CS) VŠEOBECNÉ NEBEZPEČÍ - (SK) VŠEOBECNÉ NEBEZPEČENSTVO - (SL) SPLOŠNA NEVARNOST - (HR-SR) OPĆA OPASNOST - (LT) BENDRAS PAVOJUS - (ET) ÜLDINE OHT - (LV) VISPĀRĪGA BĪSTAMĪBA - (BG) ОБЩИ ОПАСНОСТИ - (PL) OGÓLNE NIEBEZPIECZEŃSTWO - (AR) خطير عام</p>
	<p>(EN) DANGER OF CORROSIVE SUBSTANCES - (IT) PERICOLO SOSTANZE CORROSIVE - (FR) SUBSTANCES CORROSIVES DANGEREUSES - (ES) PELIGRO SUSTANCIAS CORROSIVAS - (DE) ÄTZENDE GEFAHRENSTOFFE - (RU) ОПАЧНОСТЬ КОРРОЗИВНЫХ ВЕЩЕСТВ - (PT) PERIGO SUBSTÂNCIAS CORROSIVAS - (EL) ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ - (NL) GEVAAR CORROSIEVE STOFFEN - (HU) MARÓ HATÁSÚ ANYAGOK VESZÉLYE - (RO) PERICOL DE SUBSTANȚE CORROSIVE - (SV) FARÄ FRÄTANDE ÄMNNEN - (DA) FARE, ÅETSENDE STOFFER - (NO) FARE: KORROSIVE SUBSTANSER - (FI) SYÖVYTÄVÄIN AINEIDEN VAARA - (CS) NEBEZPEČÍ PLYNOUCÍ Z KOROSIVNÍCH LÁTEK - (SK) NEBEZPEČENSTVO VYPLÝVAJÚCE Z KOROZIVNÝCH LÁTOK - (SL) NEVARNOST JEDKE SNOVI - (HR-SR) OPASNOST OD KOROZIVNIH TVARI - (LT) KOROZINIŲ MEDŽIAGŲ PAVOJUS - (ET) KORRUDEERUVATE MATERIAALIDE OHT - (LV) KOROZIJAS VIELU BĪSTAMĪBA - (BG) ОПАЧНОСТ ОТ КОРРОЗИВНИ ВЕЩЕСТВА - (PL) NIEBEZPIECZEŃSTWO WYDZIELANIA SUBSTANCIJ KOROZYJNYCH - (AR) خطير المواد المسيبة للتأكل</p>

(EN) Symbol indicating separation of electrical and electronic appliances for refuse collection. The user is not allowed to dispose of these appliances as solid, mixed urban refuse, and must do it through authorised refuse collection centres. - (IT) Simbolo che indica la raccolta separata delle apparecchiature elettriche ed elettroniche. L'utente ha l'obbligo di non smaltire questa apparecchiatura come rifiuto municipale solido misto, ma di rivolgersi ai centri di raccolta autorizzati. - (FR) Symbole indiquant la collecte différenciée des appareils électriques et électroniques. L'utilisateur ne peut éliminer ces appareils avec les déchets ménagers solides mixtes, mais doit s'adresser à un centre de collecte autorisé. - (ES) Símbolo que indica la recogida por separado de los aparatos eléctricos y electrónicos. El usuario tiene la obligación de no eliminar este aparato como desecho urbano sólido mixto, sino de dirigirse a los centros de recogida autorizados. - (DE) Symbol für die getrennte Erfassung elektrischer und elektronischer Geräte. Der Benutzer hat pflichtgemäß dafür zu sorgen, daß dieses Gerät nicht mit dem gemischt erfaßten festen Siedlungsabfall entsorgt wird. Stattdessen muß er eine der autorisierten Entsorgungsstellen einschalten. - (RU) Символ, указывающий на раздельный сбор электрического и электронного оборудования. Пользователь не имеет права выбрасывать данное оборудование в качестве смешанного твердого бытового отхода, а обязан обращаться в специализированные центры сбора отходов. - (PT) Símbolo que indica a reunião separada das aparelhagens eléctricas e electrónicas. O utente tem a obrigação de não eliminar esta aparelhagem como lixo municipal sólido misto, mas deve procurar os centros de recolha autorizados. - (EL) Σύμβολο που δειχνεί τη διαφοροποιημένη συλλογή των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών. Ο χρήστης υποχρεούται να μην διοχετεύει αυτή τη συσκευή σαν μικτό στερεό αστικό απόβλητο, αλλά να απευθύνεται σε εγκεκριμένα κέντρα συλλογής. - (NL) Symbol dat wijst op de gescheiden inzameling van elektrische en elektronische toestellen. De gebruiker is verplicht deze toestellen niet te lozen als gemengde vaste stadsafval, maar moet zich wenden tot de geautoriseerde ophalencentra. - (HU) Jelölés, mely az elektromos és elektronikus felszerelések szelektív hulladékgyűjtését jelzi. A felhasználó köteles ezt a felszerelést nem a városi törmelékhulladékkel együttesen gyújteni, hanem erre engedélyel rendelkező hulladékgyűjtő központhoz fordulni. - (RO) Simbol ce indică depozitarea separată a aparatelor electrice și electronice. Utilizatorul este obligat să nu depoziteze acest aparat împreună cu deșeurile solide mixte ci să-l predea într-un centru de depozitare a deșeurilor autorizat. - (SV) Symbol som indikerar separat sopsortering av elektriska och elektroniska apparater. Användaren får inte sortera denna anordning tillsammans med blandat fast hushållsavfall, utan måste vända sig till en auktoriserad insamlingsstation. - (DA) Symbol, der står for særlig indsamling af elektriske og elektroniske apparater. Brugeren har pligt til ikke at bortsætte dette apparat som blandet, fast fyaffald; der skal rettes henvendelse til et auktoriseret indsamlingscenter. - (NO) Symbol som angir separat sortering av elektriske og elektroniske apparater. Brukeren må oppfylle forpliktelsen å ikke kaste bort dette apparatet sammen med vanlige hjemmeavfallet, uten henvende seg til autoriserte oppsamlingssentraler. - (FI) Symboli, joka ilmoittaa sähkö- ja elektroniikkalaitteiden erillisen keräyksen. Käyttäjän velvollisuus on käytävä välttää laittaa kunnallisen sekaajatteluun. - (CS) Symbol označující separovaný sběr elektrických a elektronických zařízení. Uživatel je povinen nezlikvidovat toto zařízení jako pevný smíšený komunální odpad, ale obrátit se s ním na autorizovanou sběrnou. - (SK) Symbol označujúci separovaný zber elektrických a elektronických zariadení. Užívateľ nesmie likvidovať toto zariadenie ako pevný zmiešaný komunálny odpad, ale je povinný doručiť ho do autorizované zbernej. - (SL) Simbol, ki označuje ločeno zbiranje električnih in elektronskih aparatov. Uporabnik tega aparata ne sme zavreči kot navaden gospodinjski trden odpadek, ampak se mora obrniti na pooblašcene centre za zbiranje. - (HR-SR) Simbol koji označava posebno sakupljanje električnih i elektronskih aparatova. Korisnik ne smije odložiti ovaj aparat kao običajan krutji otpad, već se mora obratiti ovlaštenim centrima za sakupljanje. - (LT) Simbolis, nurodantis atskiru nebenaudojamų elektrinių ir elektroninių prietaisų surinkimą. Vartotojas negali išmesti šiu prietaisų kaip mišrių kietųjų komunalinių atliekų, bet privalo kreiptis į specializuotus atlieku surinkimo centrus. - (ET) Sümbol, mis tähistab elektri- ja elektroonikaseadmete eraldi kogumist. Kasutaja kohustuseks on pöörduda volitatud kogumiskeskuste poole ja mitte käsitleda seda aparatuati kui munitsipaalse algsega. - (LV) Simbols, kas norāda uz to, ka utilizācija ir jāveic atsevišķi no citām elektriskajām un elektroniskajām ierīcēm. Lietotāja pienākums ir neizmest šo aparātuū municipālajā cieto atkritumu izgāztuvē, bet nogādāt to pilnvarotajā atkritumu savākšanas centrā. - (BG) Символ, който означава разделно събиране на електрическата и електронна апаратура. Ползвателят се задължава да не изхвърля тази апаратура като смесен твърд отпадък в контейнерите за смет, поставени от общината, а трябва да се обрне към специализираните за това центрове. - (PL) Symbol, który označza sortowanie odpadów aparatury elektrycznej i elektronicznej. Zabrania się likwidowania aparatury jako mieszanych odpadów miejskich stałych, obowiązkiem użytkownika jest skierowanie się do autoryzowanych ośrodków gromadzących odpady. - (AR) رمز يشير إلى التجميع المنفصل للأجهزة الكهربائية والالكترونية. يجب على (AR) المستخدم عدم التخلص من هذا الجهاز وكأنه نفايات البلدية الصلبة المختلطة، بل عليه التوجّه إلى مراكز تجميع النفايات المُصرح بها

INSTRUCTION MANUAL

**WARNING: BEFORE USING THE BATTERY CHARGER
READ THE INSTRUCTION MANUAL CAREFULLY.**

1. GENERAL SAFETY RULES WHEN USING THIS BATTERY CHARGER

- During the charge the battery produces explosive gases, avoid the formation of flames and sparks. DO NOT SMOKE.
- Position the batteries to be charged in a well-ventilated place.

- Inexperience and untrained people should be properly instructed before using the appliance.
- People (children included) whose physical, sensory or mental capacities would prevent them from using the appliance correctly must be supervised by a person who is responsible for their safety while the appliance is in use.
- Children must be supervised to ensure that they do not play with the appliance.
- Use the battery charger only indoors and make sure that you start it in airy places. DO NOT SET IN THE RAIN OR SNOW.
- Disconnect the mains cable before connecting to or disconnecting the charging cables from the battery.
- Do not connect or disconnect the clamps to or from the battery with the battery charger operating.
- Never use the battery charger inside the car or in the bonnet.
- Substitute the mains cable only with an original one.
- Do not use the battery charger to charge batteries which are not rechargeable.
- Make sure the available power supply voltage corresponds to that shown on the battery charger rating plate.
- To avoid damaging the vehicle's electronics, read, keep and take very careful note of the information supplied by the vehicle manufacturer, when using the battery charger either for charging or starting; the same applies to the instructions supplied by the battery manufacturer.
- This battery charger has components such as switches and relays which can cause arcs or sparks. Therefore when using it in a garage or in a similar place set the battery charger in a suitable case.
- Repair or maintenance of the inside of the battery charger can be executed only by skilled technicians.
- **WARNING: ALWAYS DISCONNECT THE POWER SUPPLY CABLE FROM THE MAINS BEFORE CARRYING OUT ANY SIMPLE MAINTENANCE OPERATION ON THE BATTERY CHARGER.**
- Make sure the power outlet is protected by an earth connection.
- For those models without one, connect a plug with suitable capacity in relation to the fuse size shown on the data plate.

2. INTRODUCTION AND GENERAL DESCRIPTION

- This battery charger can be used to charge free electrolyte lead acid batteries used on petrol and diesel engine vehicles, motor cycles, boats etc.
- The charging current delivered by the battery decreases according to the characteristic W bend - see the DIN 41774 norm.
- The charger case has a protection degree of IP 20 and is protected against indirect contacts by an earth lead as required for class I equipment.
- Rechargeable batteries according to the output voltage available: 6V / 3 cells; 12V / 6 cells; 24V / 12 cells.

3. INSTALLATION ASSEMBLY (FIG.A)

- Unpack the battery charger and assemble the separate parts contained in the package.
- Models on wheels are to be set in a vertical position.

POSITIONING THE BATTERY CHARGER

- During operation, position the battery charger on a stable surface and make sure that there is no obstruction to air passage through the openings provided to ensure sufficient ventilation.

CONNECTION TO THE MAIN SUPPLY

- The battery charger should be connected only and exclusively to a power source with the neutral lead connected to earth.
- Check that the mains voltage is the same as the voltage of the equipment.
- Check that the power supply is protected by systems such as fuses or automatic switches, sufficient to support the maximum absorption of the equipment.
- The connection to the main supply has to be made using a suitable cable.
- If you put an extension to the primary cable, the section should be adequate and, in any case, never less than that of the cable supplied.
- You always have to earth the equipment with the yellow/green wire contained in the main cable, indicated by the label ( ), while the other two wires should be connected to the mains.
- You can change the voltage at the special voltage change terminal board (FIG. E).

4. OPERATION

BEFORE CHARGING

NB: Before charging check that the capacity of the battery (Ah) which is to be charged, is not inferior to that reported on the data table. (C min).

Follow the instructions, taking great care to respect the order given below.

- Remove the caps of the battery charger (if foreseen) so as to let the gas produced go out.
- Check that the level of the electrolyte covers the plates of the battery. If these were not covered add distilled water and cover them up to 5-10 mm.

WARNING: USE THE MAXIMUM CAUTION DURING THIS OPERATION AS THE ELECTROLYTE IS A HIGHLY CORROSIVE ACID.

- Please remember that the exact charge status of the battery can only be determined by using a densimeter which allows measurement of the specific gravity of the electrolyte the following indicate approximate density values for the solute (Kg/l at 20°C):
  - 1.28 = charged battery
  - 1.21 = half-charged battery
  - 1.14 = flat battery
- With the power supply cable disconnected from the mains outlet, connect the charge terminals according to the rated voltage of the battery to be charged, turn the switch to the charge position, and set the timer in the normal charging position.
- Check the polarities of the battery terminals: positive for the + symbol and negative for the - symbol.
NOTE: if the symbols are indistinguishable remember that the positive terminal is the one not connected to the vehicle chassis.
- Connect the red charge clamp to the positive terminal of the battery (+ symbol).
- Connect the black charge clamp to the vehicle chassis, at a safe distance from the battery and the fuel pipe.
NOTE: if the battery is not installed in the vehicle, connect the clamp directly to the negative terminal of the battery (- symbol).

CHARGE

- Power the battery charger by inserting the power supply cable into the power outlet and turning the switch (if present) to ON.
- The ammeter (if present) will indicate the current (in Amps) delivered towards the battery: during this phase the pointer of the ammeter will decrease slowly to very

low values according to the capacity and condition of the battery.

FIG.B

NOTE: Once the battery is charged you may note the liquid inside the battery starting to "boil". It is advisable to stop charging when this phenomenon appears so as to prevent damage to the battery.

By means of the switch, select the charge current according to the type of battery and its charge condition. This value is shown by the ammeter on the scale with the lower value.

Note that slow charging is the best guarantee for longer battery life as there is less heating, thus preventing plate oxidation and electrolyte boiling.

The ideal current value is 1/10 the ampere-hour power of the battery. For example, for a 40 Amp battery the optimum charge current is 4 Amps.

Simultaneous charging of several batteries

This operation must be performed with great caution: **WARNING:** do not simultaneously charge different types of batteries or batteries with different capacities or levels of discharge.

If you have to charge more than one battery at the same time you can connect them "in series" or "in parallel". Between the two systems, we recommend connection in series because you can easily check the current charging each battery, as it will be the same as that shown by the ammeter.

NOTE: If two batteries with rated voltages of 12V are connected in series, the battery charger MUST be set to the 24V position.

FIG. C

END OF CHARGE

- Remove the power supply from the battery charger by turning the switch to OFF (if present) and/or removing the power supply cable from the mains outlet.
- Disconnect the black charge clamp from the chassis of the vehicle or from the negative terminal of the battery (- symbol).
- Disconnect the red charge clamp from the positive terminal of the battery (+ symbol).
- Store the battery charger in a dry place.
- Close up the battery cells with the appropriate plugs (if present).

STARTING

Before starting the vehicle, make sure the battery is connected properly to the respective (+ and -) terminals, and that it is in good condition (not sulphated or dud). Never ever start vehicles with the batteries disconnected from their respective terminals; the presence of the battery is essential for the elimination of possible overvoltage that may be generated due to energy accumulating in the connection cables at the starting stage.

For starting turn the switch to the start position at the voltage corresponding to that of the vehicle being started.

It is essential, before turning the ignition key, to make a rapid charge for 5-10 seconds, which will greatly facilitate starting.

Rapid charging should always be done with the battery charger switched to the charge position and NOT to starting.

It is possible to enable starting by pressing the remote control button (only for 3-phase).

The current supplied is indicated on the scale of the ammeter with greater capacity.

⚠ WARNING: Before proceeding with starting follow the vehicle manufacturer's instructions carefully!

- Make sure the power line is protected by fuses or automatic circuit-breakers with sizes as indicated on the rating plate by the (—) symbol.
- In order to prevent overheating in the battery charger, **ALWAYS** carry out the starting operation according to the duty cycle (work/pause) as indicated on the appliance (e.g. START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Do not insist if the engine does not start: this could cause serious damage to the battery or even to the electrical equipment in the vehicle.

5. BATTERY CHARGER PROTECTIONS (FIG. D)

The battery charger protects itself from:

- Overloads (too much current delivered towards the battery).
- Short circuit (charging clamps set in contact with one another).
- Polarity reversal of the battery.
- For battery chargers equipped with fuses, it is necessary, in case of substitution of fuses, to use spares having the same nominal current value as the fuse changed.

⚠ WARNING: If fuses with current values different from those given were used damages to persons and things could be caused. For the same reason do not substitute the fuse with copper (or other materials) bridge.

The substitution of the fuses is to be done when the mains cable is disconnected from the mains.

6. USEFUL ADVICE

- Clean the positive and negative terminals of possible oxidation so as to ensure good contact with the clamps.
- Never ever allow the two clamps to come into contact when the battery charger is plugged into the mains. If you do the fuse will blow.
- If the battery charger is used with a battery which is always connected to a vehicle, check the instruction and/or maintenance manual of the vehicle under the paragraph: "ELECTRIC SYSTEM" or "MAINTENANCE". Before charging it is advisable to disconnect the positive cable which is part of the electrical system of the vehicle.
- Check the battery voltage before connecting it to the battery charger. Remember that 3 caps correspond to a 6 volt battery, while 6 caps to a 12 volt battery. At times you may have two 12 volt batteries. Sometimes there may be two 12 Volt batteries in series, in which case a voltage of 24 Volt is required to charge both accumulators. Make sure they have the same specifications to prevent uneven charging.
- Before proceeding with starting, carry out a rapid charge for a few minutes: this will limit the starting current; hence also requiring less mains current. Before starting the vehicle, remember to make sure the battery is connected properly to the respective (+ and -) terminals, and that it is in good condition (not sulphated or dud). Never ever start vehicles with the batteries disconnected from their respective terminals; the presence of the battery is essential for the elimination of possible overvoltage that may be generated due to energy accumulating in the connection cables at the starting stage.
- If the engine does not start, do not insist, but wait a few minutes and then repeat the rapid charge operation.
- Starting should always be carried out with the battery connected (see the section on STARTING).

MANUALE D'ISTRUZIONE

ATTENZIONE: PRIMA DI UTILIZZARE IL CARICABATTERIE LEGGERE ATTENTAMENTE IL MANUALE D'ISTRUZIONE!

1. SICUREZZA GENERALE PER L'USO DI QUESTO CARICABATTERIE

- Durante la carica le batterie emanano gas esplosivi, evitate che si formino fiamme e scintille. **NON FUMARE.**
- Posizionare le batterie in carica in un luogo areato.

- **Le persone inesperte devono essere opportunamente istruite prima di utilizzare l'apparecchio.**
- **Le persone (bambini compresi) le cui capacità fisiche, sensoriali, mentali siano insufficienti ai fini di utilizzare correttamente l'apparecchio devono essere sorvegliate da una persona responsabile della loro sicurezza durante l'uso dello stesso.**
- I bambini devono essere sorvegliati per sincerarsi che non giochino con l'apparecchio.
- Usare il caricabatterie esclusivamente all'interno e assicurarsi di operare in ambienti ben areati: **NON ESPORRE A PIOGGIA O NEVE.**
- Disinserire il cavo di alimentazione dalla rete prima di connettere o sconnettere i cavi di carica dalla batteria.
- Non collegare ne scollegare le pinze alla batteria con il caricabatterie funzionante.
- Non usare nel modo più assoluto il caricabatterie all'interno di un'autovettura o del cofano.
- Sostituire il cavo di alimentazione solo con un cavo originale.
- Non utilizzare il caricabatterie per ricaricare batterie di tipo non ricaricabili.
- Verificare che la tensione di alimentazione disponibile sia corrispondente a quella indicata sulla targa dati del caricabatterie.
- Per non danneggiare l'elettronica dei veicoli, leggere, conservare, rispettare scrupolosamente le avvertenze fornite dai costruttori dei veicoli stessi, quando si utilizza il caricabatterie sia in carica che in avviamento; lo stesso vale per le indicazioni fornite dal costruttore di batterie.
- Questo caricabatterie comprende parti, quali interruttori o relè, che possono provocare archi o scintille; pertanto se usato in una autorimessa o in un ambiente simile, porre il caricabatterie in un locale o in una custodia adatta allo scopo.
- Interventi di riparazione o manutenzione all'interno del caricabatterie devono essere eseguiti solo da personale esperto.
- **ATTENZIONE: DISINSERIRE SEMPRE IL CAVO DI ALIMENTAZIONE DALLA RETE PRIMA DI EFFETTUARE QUALSIASI INTERVENTO DI SEMPLICE MANUTENZIONE DEL CARICABATTERIE, PERICOLO!**
- Controllare che la presa sia provvista di collegamento di terra di protezione.
- Nei modelli che ne sono sprovvisti, collegare spine di portata appropriata al valore del fusibile indicato in targa.

2. INTRODUZIONE E DESCRIZIONE GENERALE

- Questo caricabatterie permette la carica di batterie al piombo ad elettrolita libero, usate su veicoli a motore (benzina e diesel), motocicli, imbarcazioni, etc.
- La corrente di carica fornita dall'apparecchio decresce secondo la curva caratteristica W ed è in accordo con la norma DIN 41774.
- Il contenitore in cui è installato possiede un grado di protezione IP 20 ed è protetto da contatti indiretti mediante un conduttore di terra come prescritto per gli

apparecchi in classe I.

- Accumulatori ricaricabili in funzione della tensione di uscita disponibile: 6V / 3 celle; 12V / 6 celle; 24V / 12 celle.

3. INSTALLAZIONE ALLESTIMENTO (FIG. A)

- Disimballare il caricabatterie, eseguire il montaggio delle parti staccate, contenute nell'imballo.
- I modelli carrellati vanno installati in posizione verticale.

UBICAZIONE DEL CARICABATTERIE

- Durante il funzionamento posizionare in modo stabile il caricabatterie e assicurarsi di non ostruire il passaggio d'aria attraverso le apposite aperture garantendo una sufficiente ventilazione.

COLLEGAMENTO ALLA RETE

- Il caricabatteria deve essere collegato esclusivamente ad un sistema di alimentazione con conduttore di neutro collegato a terra. Controllare che la tensione di rete sia equivalente alla tensione di funzionamento.
- La linea di alimentazione dovrà essere dotata di sistemi di protezione, quali fusibili o interruttori automatici, sufficienti per sopportare l'assorbimento massimo dell'apparecchio.
- Il collegamento alla rete è da effettuarsi con apposito cavo.
- Eventuali prolunghe del cavo di alimentazione devono avere una sezione adeguata e comunque mai inferiore a quella del cavo fornito.
- È sempre obbligatorio collegare a terra l'apparecchio, utilizzando il conduttore di colore giallo-verde del cavo di alimentazione, contraddistinto dall'etichetta ($\perp$), mentre gli altri due conduttori andranno collegati alla rete di tensione.
- Il cambio tensione avviene tramite apposita basetta cambio tensioni (FIG.E).

4. FUNZIONAMENTO

PREPARAZIONE PER LA CARICA

NB: Prima di procedere alla carica, verificare che la capacità delle batterie (Ah) che si intendono sottoporre a carica non sia inferiore a quella indicata in targa (C min).

Eseguire le istruzioni seguendo scrupolosamente l'ordine sotto riportato.

- Rimuovere i copri-chiavi (se presenti), così che i gas che si producono durante la carica possano fuoriuscire.
- Controllare che il livello dell'elettrolita ricopra le piastre delle batterie; se queste risultassero scoperte aggiungere acqua distillata fino a sommergerle di 5 - 10 mm.

ATTENZIONE! PRESTARE LA MASSIMA CAUTELA DURANTE QUESTA OPERAZIONE IN QUANTO L'ELETTROLITA E' UN ACIDO ALTAMENTE CORROSIVO.

- Si ricorda che l'esatto stato di carica delle batterie può essere determinato solo usando un densimetro, che consente di misurare la densità specifica dell'elettrolita; indicativamente valgono i seguenti valori di densità di soluto (Kg/l a 20°C):
  - 1.28 = batteria carica;
  - 1.21 = batteria semicarica;
  - 1.14 = batteria scarica.
- Con cavo di alimentazione staccato dalla presa di rete collegare i morsetti di carica in funzione della tensione nominale della batteria da caricare, porre il commutatore in posizione di carica, e inserire il temporizzatore nella posizione di carica normale.
- Verificare la polarità dei morsetti della batteria: positivo il simbolo + e negativo il simbolo -.
- NOTA: se i simboli non si distinguono si ricorda che il morsetto positivo è quello non collegato al telaio della macchina.
- Collegare la pinza di carica di colore rosso al morsetto positivo della batteria (simbolo +).
- Collegare la pinza di carica di colore nero al telaio della macchina, lontano dalla batteria e dal condotto del carburante.

NOTA: se la batteria non è installata in macchina, collegarsi direttamente al morsetto negativo della batteria (simbolo -).

CARICA

- Alimentare il caricabatterie inserendo il cavo di alimentazione nella presa di rete e ponendo su ON l'interruttore (se presente).
- L'amperometro (se presente) indica la corrente (in Ampere) di carica della batteria: durante questa fase si osserverà che l'indicazione dell'amperometro diminuirà lentamente fino a valori molto bassi in funzione della capacità e delle condizioni della batteria.

FIG.B

NOTA: Quando la batteria è carica si potrà inoltre notare un principio di "ebbolizione" del liquido contenuto nella batteria. Si consiglia di interrompere la carica già all'inizio di questo fenomeno onde evitare danneggiamenti della batteria.

Scegliere tramite il commutatore il valore corrente di carica in base al tipo di accumulatore e al suo stato di carica, detto valore viene segnalato dall'amperometro, scala con valore più basso.

Si ricorda che una carica lenta è garanzia di maggior durata della batteria in quanto la riscalda meno evitando ossidazioni delle piastre ed ebolizione dell'elettrolita.

Il valore ideale della corrente è di 1/10 della portata in Amper/ora della batteria. Esempio, per una batteria da 40 Amper il valore ideale di carica è di 4 Amper.

Carica simultanea di più batterie

Effettuare con la massima cautela questo tipo di operazione: ATTENZIONE; non caricare batterie di capacità, scarica e tipologia diversa fra loro.

Dovendo caricare più batterie contemporaneamente si può ricorrere a dei collegamenti in "serie" o in "parallelo". Tra i due sistemi è consigliabile il collegamento in serie in quanto in questo modo si può controllare la corrente circolante in ciascuna batteria che sarà analoga a quella segnata dall'amperometro.

NOTA: Nel caso di collegamento in serie di due batterie aventi tensione nominale di 12V, si DEVE predisporre il caricabatterie in posizione 24V.

FIG.C

FINE CARICA

- Togliere alimentazione al caricabatterie ponendo su OFF l'interruttore (se presente) e togliendo il cavo di alimentazione dalla presa di rete.
- Collegare la pinza di carica di colore nero dal telaio della macchina o dal morsetto negativo della batteria (simbolo -).
- Collegare la pinza di carica di colore rosso dal morsetto positivo della batteria (simbolo +).
- Riporre il caricabatterie in luogo asciutto.
- Richiudere le celle della batteria con gli appositi tappi (se presenti).

AVVIAMENTO

Accertarsi prima di eseguire l'avviamento del veicolo, che la batteria sia ben collegata ai rispettivi morsetti (+ e -) e sia in buono stato (non solfata e non guasta).

Non eseguire nel modo più assoluto avviamimenti di veicoli con batterie scollegate dai rispettivi morsetti; la presenza della batteria è determinante per l'eliminazione di eventuali sovrattensioni che si potrebbero generare per effetto dell'energia accumulata nei cavi di collegamento durante la fase di avviamento.

Per l'avviamento disporre il commutatore (se presente) o il deviatore nella posizione di avviamento alla tensione in corrispondenza a quella del mezzo da avviare.

E indispensabile, prima di girare la chiave di avviamento, eseguire una carica rapida di 5-10 minuti, questo faciliterà moltissimo l'avviamento. **L'operazione di carica rapida deve essere rigorosamente eseguita con il caricabatterie in posizione di carica e NON di avviamento.**

L'avviamento avverrà premendo il pulsante del comando a

distanza (solo per trifase).

La corrente erogata viene indicata dalla scala dell'amperometro con portata maggiore.

ATTENZIONE: Prima di procedere osservare attentamente le avvertenze dei costruttori di veicoli!

- Assicurarsi di proteggere la linea di alimentazione con fusibili o interruttori automatici del valore corrispondente indicato in targa con il simbolo (—).
- Al fine di evitare surriscaldamenti del caricabatterie, eseguire l'operazione di avviamento rispettando RIGOROSAMENTE i cicli di lavoro/pausa indicati sull'apparecchio (esempio: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Non insistere oltre se il motore del veicolo non si avvia: si potrebbe, infatti, compromettere seriamente la batteria o addirittura l'equipaggiamento elettrico della vettura.

5. PROTEZIONI DEL CARICABATTERIE (FIG. D)

Il caricabatterie si autoprotegge in caso di:

- Sovraccarico (eccessiva erogazione di corrente verso la batteria).
- Cortocircuito (pinze di carica messe a contatto fra di loro).
- Inversione di polarità sui morsetti della batteria.
- Negli apparecchi muniti di fusibili è obbligatorio in caso di sostituzione, usare ricambi analoghi aventi lo stesso valore di corrente nominale.

ATTENZIONE: Sostituire il fusibile con valori di corrente diversi da quelli indicati in targa potrebbe provocare danni a persone o cose. Per lo stesso motivo, evitare nel modo più assoluto la sostituzione del fusibile con ponti di rame o altro materiale.

L'operazione di sostituzione del fusibile va sempre eseguita con il cavo di alimentazione STACCATO dalla rete.

6. CONSIGLI UTILI

- Pulire i morsetti positivo e negativo da possibili incrostazioni di ossido in modo da assicurare un buon contatto delle pinze.
- Evitare nel modo più assoluto di mettere in contatto le due pinze quando il caricabatterie è inserito in rete. In questo caso si ha la bruciatura del fusibile.
- Se la batteria con cui si intende usare questo caricabatterie è permanentemente inserita su un veicolo, consultare anche il manuale istruzioni e/o di manutenzione del veicolo alla voce "IMPIANTO ELETTRICO" o "MANUTENZIONE". Preferibilmente scollegare, prima di procedere alla carica, il cavo positivo facente parte dell'impianto elettrico del veicolo.
- Controllare la tensione della batteria prima di collegarla al caricabatterie, si ricorda che 3 tappi distinguono una batteria a 6 Volt, 6 tappi 12 Volt. In alcuni casi ci possono essere due batterie da 12 Volt in serie, in questo caso si richiede una tensione di 24 Volt per caricare ambedue gli accumulatori. Assicurarsi che abbiano le stesse caratteristiche per evitare squilibrio nella carica.
- Prima di effettuare un avviamento eseguire una carica rapida della durata di qualche minuto: questo limiterà la corrente di avviamento, richiedendo anche meno corrente dalla rete. Ricordarsi che, accertarsi prima di eseguire l'avviamento del veicolo, che la batteria sia ben collegata ai rispettivi morsetti (+ e -) e sia in buono stato (non solfata e non guasta).
- Non eseguire nel modo più assoluto avviamimenti di veicoli con batterie scollegate dai rispettivi morsetti; la presenza della batteria è determinante per l'eliminazione di eventuali sovrattensioni che si potrebbero generare per effetto dell'energia accumulata nei cavi di collegamento durante la fase di avviamento.
- Se l'avviamento non avviene, non insistere, ma attendere qualche minuto e ripetere l'operazione di carica rapida.
- Gli avviamimenti vanno sempre eseguiti con batteria inserita, vedi paragrafo AVVIAMENTO.

MANUEL D'INSTRUCTIONS

ATTENTION: LIRE ATTENTIVEMENT LE MANUEL D'INSTRUCTIONS AVANT TOUTE UTILISATION DU CHARGEUR DE BATTERIE!

1. INSTRUCTIONS GÉNÉRALES DE SÉCURITÉ POUR L'UTILISATION DE CE CHARGEUR DE BATTERIE

- Les batteries dégagent des gaz explosifs durant la charge, éviter toute flamme ou étincelle, NE PAS FUMER.
- Positionner les batteries sous charge dans un endroit aéré.

- **Fournir aux personnes dont l'expérience est insuffisante des informations adéquates avant toute utilisation de l'appareil.**
- **Ne pas laisser les personnes (y compris les enfants) possédant des capacités mentales, physiques et sensorielles réduites utiliser l'appareil sans les indications et la surveillance d'une personne responsable de leur sécurité.**
- **Surveiller les enfants et les empêcher de jouer avec l'appareil.**
- Utiliser exclusivement le chargeur de batterie dans des lieux fermés et s'assurer que les locaux sont correctement aérés durant l'opération, **NE PAS EXPOSER L'APPAREIL À LA PLUIE OU À LA NEIGE.**
- Débrancher le câble d'alimentation avant de connecter ou de déconnecter les câbles de charge de la batterie.
- Ne pas connecter ou déconnecter les pinces de la batterie quand le chargeur est en fonctionnement.
- N'utiliser sous aucun prétexte le chargeur de batterie à l'intérieur du véhicule ou dans le coffre.
- Remplacer exclusivement le câble d'alimentation par un câble original.
- Ne pas utiliser le chargeur de batterie pour recharger des batteries non rechargeables.
- Vérifier que la tension d'alimentation disponible correspond à celle indiquée sur la plaque signalétique du chargeur de batterie.
- Pour ne pas endommager la partie électronique des véhicules, lire, conserver et respecter scrupuleusement les avertissements des constructeurs des véhicules, en cas d'utilisation du chargeur de batterie tant pour la recharge que pour le démarrage ces prescriptions s'appliquent également aux indications fournies par le constructeur des batteries.
- Ce chargeur de batterie comporte des parties, comme interrupteurs ou relais, risquant de provoquer des arcs électriques ou des étincelles par conséquent, en cas d'utilisation dans un garage ou un lieu du même type, placer le chargeur de batterie dans un local ou une protection adéquats.
- Les interventions de réparation ou d'entretien à l'intérieur du chargeur de batterie doivent exclusivement être effectuées par un personnel qualifié.
- **ATTENTION: TOUJOURS DÉBRANCHER LE CÂBLE D'ALIMENTATION AVANT TOUTE INTERVENTION D'ENTRETIEN DU CHARGEUR DE BATTERIE, DANGER !**
- Contrôler que la prise est équipée d'une protection de mise à la terre.
- Sur les modèles fournis sans fiches, installer des fiches correspondant à la valeur du fusible indiquée sur la plaque signalétique.

2. INTRODUCTION ET DESCRIPTION GÉNÉRALE

- Ce chargeur de batterie permet de recharger les batteries au plomb à électrolyte libre utilisées sur

véhicules à moteur (essence et diesel), motocyclettes, embarcations, etc.

- Le courant de charge fournit par l'appareil décroît selon la courbe caractéristique W et est conforme à la norme DIN 41774.
- Le boîtier de l'appareil présente un degré de protection IP 20 et est protégé contre les contacts indirects par un conducteur de terre, comme prescrit pour les appareils de classe I.
- Accumulateurs rechargeables en fonction de la tension de sortie disponible: 6V / 3 cellules; 12V / 6 cellules; 24V / 12 cellules.

3. INSTALLATION

MISE EN PLACE (FIG. A)

- Déballer le chargeur de batterie et procéder au montage des différentes parties contenues dans l'emballage.
- Les modèles montés sur roues doivent être installés en position verticale.

LIEU D'INSTALLATION DU CHARGEUR DE BATTERIE

- Durant le fonctionnement, installer le chargeur de batterie en position stable et s'assurer de ne pas obstruer le passage de l'air à travers les ouvertures prévues afin de garantir une ventilation adéquate.

BRANCHEMENT À L'ALIMENTATION SECTEUR

- Le chargeur de batterie doit exclusivement être connecté à un système d'alimentation avec conducteur de neutre branché à la terre. Contrôler que la tension secteur correspond à la tension de fonctionnement.
- La ligne d'alimentation doit être équipée d'un système de protection comme fusibles ou interrupteurs automatiques en mesure de supporter l'absorption maximale de l'appareil.
- Le branchement au réseau secteur doit être effectué avec le câble prévu.
- Les rallonges éventuelles du câble d'alimentation doivent présenter une section adéquate, et dans tous les cas non inférieure à celle du câble fourni.
- Le branchement à la terre est indispensable et doit utiliser le conducteur de couleur jaune et vert du câble d'alimentation portant l'étiquette avec le symbole ($\frac{1}{3}$), tandis que les deux autres conducteurs doivent être branchés au réseau secteur.
- Le changement de tension s'effectue au moyen de la plaquette de changement tension prévue pour y accéder (FIG. E).

4. FONCTIONNEMENT

PRÉPARATION POUR LA CHARGE

NB: Avant de procéder à la charge, contrôler que la capacité des batteries (Ah) devant être soumises à la charge n'est pas inférieure à celle indiquée sur la plaque (C min).

Se conformer scrupuleusement à la séquence d'instructions ci-dessous.

- Retirer les couvercles de la batterie (si prévus) pour permettre la sortie des gaz se dégagant durant la charge.
- Contrôler que le niveau de l'électrolyte recouvre les plaques des batteries si ces dernières sont à découvert, ajouter de l'eau distillée jusqu'à les recouvrir de 5 -10mm.

⚠ ATTENTION: EFFECTUER CETTE OPÉRATION AVEC UNE ATTENTION EXTRÊME, L'ÉLECTROLYTE ETANT UN ACIDE HAUTEMENT CORROSIF.

- Ne pas oublier que l'état de charge exact des batteries peut être déterminé uniquement au moyen d'un densimètre, appareil permettant de mesurer la densité spécifique de l'électrolyte à titre indicatif, on trouvera ci-dessous les valeurs de densité de soluté (Kg/l à 20°C):
  - 1,28 = batterie chargée
  - 1,21 = batterie semi-chargée
  - 1,14 = batterie déchargée
- Avec le câble d'alimentation débranché de la prise secteur, connecter les bornes de charge en fonction de la tension nominale de la batterie à charger, placer le commutateur en position de charge et activer le temporisateur en position de charge normale.
- Contrôler la polarité des bornes de la batterie: symbole

positif + et symbole négatif -.

REMARQUE: en cas d'impossibilité de distinguer les symboles, la borne positive est celle non branchée au châssis de la machine.

- Connecter la pince de charge de couleur rouge à la borne positive de la batterie (symbole +).
- Connecter la pince de charge de couleur noire au châssis de la machine, loin de la batterie et de la conduite du carburant.

REMARQUE: si la batterie n'est pas installée sur la machine, se brancher directement à la borne négative de la batterie (symbole -).

CHARGE

- Alimenter le chargeur de batterie en insérant le câble d'alimentation dans la prise secteur et placer l'interrupteur sur ON (si prévu).
- L'ampermètre (si prévu) indique le courant (exprimé en ampères) de charge de la batterie: durant cette phase, l'indication de l'ampermètre diminue lentement jusqu'à atteindre des valeurs très basses en fonction de la capacité et des conditions de la batterie.

FIG. B

REMARQUE: Quand la batterie est chargée, il se produit un début "d'ébullition" du liquide contenu dans la batterie. Il est conseillé d'interrompre la charge au début de ce phénomène afin d'éviter tout endommagement de la batterie.

Au moyen du commutateur, sélectionner le courant de charge en fonction du type d'accumulateur et de son état de charge, valeur signalée par l'ampermètre, échelle avec la valeur la plus basse.

Ne pas oublier qu'une charge lente garantit une longévité accrue de la batterie, car le réchauffement moindre évite toute oxydation des plaques et toute ébullition de l'électrolyte.

La valeur idéale du courant est égale à 1/10 de la portée en ampères/heure de la batterie. Par ex., pour une batterie de 40 ampères, la valeur idéale de charge est de 4 ampères.

Charge simultanée de plusieurs batteries

Effectuer ce type d'opération avec la plus grande attention: ATTENTION: ne pas charger de batteries présentant des différences de capacité, niveau de charge et typologie.

Pour charger simultanément plusieurs batteries, il est possible d'utiliser des connexions "en série" ou "en parallèle". Entre les deux systèmes, la connexion en série est conseillée car elle permet de contrôler le courant circulant dans chaque batterie, lequel sera analogue à celui indiqué par l'ampermètre.

REMARQUE: En cas de connexion en série de deux batteries d'une tension nominale de 12V, placer OBLIGATOIREMENT le chargeur en position 24V.

FIG. C

FIN DE CHARGE

- Couper l'alimentation au chargeur de batterie en plaçant l'interrupteur sur OFF (si prévu) et en débranchant le câble d'alimentation de la prise secteur.
- Débrancher la pince de charge de couleur noire du châssis de la voiture ou de la borne négative de la batterie (symbole -).
- Débrancher la pince de charge de couleur rouge de la borne positive de la batterie (symbole +).
- Ranger le chargeur de batteries dans un endroit sec.
- Refermer les éléments de la batterie à l'aide des bouchons (si prévus).

DÉMARRAGE

Avant d'effectuer le démarrage du véhicule, s'assurer que la batterie est bien branchée aux bornes respectives (+ et -) et est en bon état (non sulfatée et non en avarie). N'exécuter sous aucun prétexte de démarrages de véhicules avec batteries débranchées des bornes respectives; la présence de la batterie est déterminante pour l'élimination d'éventuels survoltages qui pourraient être générés par effet de l'énergie accumulée dans les câbles de branchement durant la phase de démarrage.

Pour le démarrage, disposer le commutateur (s'il est présent) ou le déviateur dans la position de démarrage à la

tension correspondant à celle de l'engin à démarrer.

Il est indispensable, avant de tourner la clé de démarrage, d'exécuter une charge rapide de 5-10 minutes, ceci facilitera énormément le démarrage. **L'opération de chargement rapide doit être rigoureusement exécutée avec le chargeur de batteries en position de charge et NON de démarrage.**

Le démarrage s'effectuera en appuyant sur le pousoir de la commande à distance (seulement pour triphasée).

Le courant distribué est indiqué par la régllette de l'ampermètre avec capacité supérieure.

ATTENTION: Avant de procéder, observer attentivement les conseils des constructeurs de véhicules!

- S'assurer de protéger la ligne d'alimentation avec des fusibles ou des interrupteurs automatiques ayant une valeur qui correspond et qui est indiquée sur la plaque par le symbole (—).
- Afin d'éviter des surchauffes du chargeur de batteries, exécuter l'opération de démarrage en respectant RIGOUREUSEMENT les cycles de travail/pause indiqués sur l'appareil (exemple: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Ne pas insister si le moteur du véhicule ne démarre pas: on pourrait en effet compromettre sérieusement la batterie ou même l'équipement électrique de la voiture.

5. PROTECTIONS DU CHARGEUR DE BATTERIES (FIG. D)

Le chargeur de batteries se protège de lui-même en cas de :

- Surcharge (distribution excessive de courant vers la batterie).
- Court-circuit (mise en contact des pinces de charge).
- Inversion de polarité sur les bornes de la batterie.
- Sur les appareils munis de fusibles, remplacer obligatoirement ces derniers par des fusibles de recharge ayant la même valeur de courant nominal.

ATTENTION: le fait de remplacer le fusible par un autre de valeurs différentes de celles indiquées sur la plaque comporte des risques pour les personnes ou les appareils. Pour la même raison, ne remplacer en aucun cas le fusible par des shunts en fil de cuivre ou autre matériau.

L'opération de remplacement du fusible doit être effectuée avec le câble d'alimentation DÉBRANCHÉ.

6. CONSEILS UTILES

- Nettoyer les bornes positives et négatives des oxydations éventuelles de façon à garantir un contact parfait des pinces.
- Eviter absolument de mettre les deux pinces en contact quand le chargeur de batterie est branché. Risque de grillage du fusible.
- Si la batterie avec laquelle doit être utilisé ce chargeur de batterie est insérée de façon permanente sur un véhicule, se reporter également au manuel d'instructions et d'entretien du véhicule au chapitre "INSTALLATION ELECTRIQUE" ou "ENTRETIEN". Avant de procéder à la charge, déconnecter si possible le câble positif faisant partie de l'installation électrique du véhicule.
- Contrôler la tension de la batterie avant de la brancher au chargeur de batterie, sans oublier que 3 bouchons indiquent une batterie de 6 volts, et 6 bouchons une batterie de 12 volts. Dans certains cas, deux batteries de 12 volts en série sont prévues. Dans ce cas, une tension de 24 volts est nécessaire pour charger les deux accumulateurs. Contrôler que ces derniers possèdent les mêmes caractéristiques pour éviter tout déséquilibre de la charge.
- Avant d'effectuer un démarrage, exécuter une charge rapide d'une durée de quelques minutes: ceci limitera le courant de démarrage, demandant aussi moins de courant au réseau. Avant d'exécuter le démarrage du véhicule, vérifier que la batterie est bien branchée aux bornes respectives (+ et -) et est en bon état (non sulfatée et non en avarie).
- N'exécuter sous aucun prétexte de démarrages de véhicules avec les batteries débranchées des bornes respectives; la présence de la batterie est déterminante pour l'élimination d'éventuels survoltages qui pourraient

être générés par effet de l'énergie accumulée dans les câbles de branchement durant la phase de démarrage.

- Si le démarrage n'a pas lieu, ne pas insister, mais attendre quelques minutes et répéter l'opération de charge rapide.
- Les démarriages doivent toujours être exécutés avec batterie insérée, voir paragraphe DEMARRAGE.

(DE)

BEDIENUNGSANLEITUNG

ACHTUNG: VOR DER BENUTZUNG DES LADEGERÄTES LESEN SIE BITTE AUFMERKSAM DIE BETRIEBSANLEITUNG!

1. ALLGEMEINE SICHERHEITSVORSCHRIFTEN FÜR DIE NUTZUNG DIESES LADEGERÄTES

- Während des Ladens entweichen aus der Batterie Explosivgase, vermeiden Sie daher offene Flammen oder Funkenflug. NICHT RAUCHEN.
- Stellen Sie die Batterien während des Ladevorganges an einen gut belüfteten Ort.

- Unerfahrene Personen müssen vor dem Gebrauch des Gerätes in angemessener Weise unterwiesen werden.

- Erwachsene und Kinder, deren körperliche, sensorische und geistige Fähigkeiten für den korrekten Gebrauch des Gerätes nicht ausreichen, müssen von einer Person beaufsichtigt werden, die während der Benutzung des Gerätes für die Sicherheit der genannten Personen verantwortlich ist.

- Kinder sind zu beaufsichtigen, um sicherzustellen, dass sie nicht mit dem Gerät spielen.

- Verwenden Sie das Gerät nur in geschlossenen Räumen und sorgen Sie für gut gelüftete Arbeitsplätze. NICHT DEM REGEN ODER SCHNEE AUSSETZEN.

- Ziehen Sie das Netzkabel aus der Steckdose, bevor Sie die Ladungskabel der Batterie anschließen oder ausschließen.

- Nicht die Zangen an die Batterie einstecken oder ausschließen bei funktionierendem Ladegerät.

- Auf keinen Fall soll das Gerät im Inneren des Autos oder der Motorhaube benutzt werden.

- Ersetzen Sie das Netzkabel nur durch ein Originalkabel.

- Verwenden Sie das Ladegerät nicht für die Ladung von Batterien, die nicht nachgeladen werden können.

- Prüfen Sie, ob die verfügbare Versorgungsspannung der Angabe auf dem Datenschild des Ladegerätes entspricht.

- Um die Fahrzeugelektronik nicht zu beschädigen, lesen Sie die Betriebsanleitungen des Fahrzeugherstellers durch, bewahren sie auf und beachten sie strikt, wenn das Ladegerät zum Laden oder Starten benutzt wird. Das Gleiche gilt für die Anleitungen des Batterieherstellers.

- Dieses Ladegerät enthält Teile wie z. B. einen Abschalter oder ein Relais, die Funken oder Lichtbögen erzeugen können. Deswegen sollte das Gerät, wenn es in einer Garage oder an einem ähnlichen Ort verwendet wird, an einer geschützten Stelle unter Aufsicht in Betrieb genommen werden.

- Reparatur- oder Instandhaltungsarbeiten im Inneren des Gerätes dürfen nur von geschultem Personal vorgenommen werden.

- ACHTUNG! BEVOR SIE DIE GERINGSTE WARTUNGSArbeit AM GERÄT DURCHFÜHREN, UNBEDINGT DAS GERÄT AUSSTECKEN: GEFAHR!!

- Kontrollieren Sie, daß die Steckdose eine Verbindung zur Schutzerde hat.

- Bei den Modellen ohne diese Verbindung sind Stecker anzuschließen, deren Stromfestigkeit dem Wert der im Schild genannten Sicherung entspricht.

2. EINFÜHRUNG UND ALLGEMEINE BESCHREIBUNG

- Dieses Ladegerät gestattet das Laden von Bleibatterien mit freiem Elektrolyt, die auf Motorfahrzeugen (Benzin und Diesel), Motorräder, Booten etc. benutzt werden.
- Der vom Gerät erzeugte Ladenstrom nimmt gemäß der charakteristischen W-Kurve ab und stimmt mit der DIN 41774 Norm überein.
- Das Gehäuse, in welches das Gerät eingebaut ist, besitzt den Schutzgrad IP 20 und wird durch Erdung, die für Geräte der Klasse I. vorgeschrieben ist, vor indirektem Kontakt geschützt.
- Aufladbare Akkumulatoren, je nach der bereitgestellten Ausgangsspannung: 6V / 3 Zellen; 12V / 6 Zellen; 24V / 12 Zellen.

3. INSTALLATION EINRICHTEN (ABB. A)

- Packen Sie das Ladegerät aus und montieren Sie die losen Teile, die in der Verpackung enthalten sind.
- Die verfahrbaren Modelle müssen in senkrechter Lage installiert werden.

LAGE DES LADEGERÄTES

- Während des Betriebes positionieren Sie das Ladegerät in einer stabilen Lage und stellen Sie sicher, daß die Luftwege durch die entsprechenden Öffnungen nicht verstopft ist, damit eine ausreichende Luftzufluhr sichergestellt ist.

NETZANSCHLUSS

- Das Batterieladegerät darf ausschließlich an ein Versorgungsnetz mit geerdetem Nullleiter angeschlossen werden.
- Überprüfen Sie, ob die Netzspannung gleich der Betriebsspannung ist.
- Die Netzteitung muß mit Schutzaufschaltungen wie Sicherungen oder automatische Schaltern ausgestattet sein, welche die Höchstaufnahme des Gerätes aushalten.
- Der Netzanschluß muß mit dem passenden Kabel vorgenommen werden.
- Verlängerungen des Anschlußkabels müssen einen passenden Querschnitt haben, auf keinen Fall dürfen sie aber einen Querschnitt haben, der geringer ist als der des beiliegenden Kabels.
- Wichtig ist, daß die Erdung des Geräts durch den gelb/grünen, mit dem Symbol (⊥) gekennzeichneten Leiter des Anschlußkabels durchgeführt wird, während die anderen beiden Leiter an das Spannungsnetz anzuschließen sind.
- Der Spannungswechsel erfolgt mit Hilfe des Klemmenbrettes, das Sie erreichen können (FIG. E).

4. BETRIEB

VORBEREITUNG AUF DAS LADEN

Bevor Sie zum Laden übergehen, überprüfen Sie, ob die Kapazität der Batterie (Ah) nicht unter den Werten liegt, die auf dem Typenschild (Cmin) angegeben sind. Folgen Sie strikt der Reihenfolge der untenstehenden Anweisung.

- Nehmen Sie die Deckel der Batterie ab, wenn vorgesehen, damit die Gase, die während des Ladens entstehen, entweichen können.
- Kontrollieren Sie, ob die Elektrolytflüssigkeit die Batterieplatten bedeckt. Falls diese freiliegen sollten, geben Sie etwas destilliertes Wasser nach, bis sie 5-10 mm. untergetaucht sind.

ACHTUNG: BEI DIESER ARBEIT IST ÄUSSERSTE VORSICHT ANGEBRACHT, DA ES SICH BEI DER ELEKTROLYTFLÜSSIGKEIT UM EINE ÄTZENDE SÄURE HANDELT.

- Wir weisen darauf hin, dass der genaue Ladezustand nur mit einem Dichtigkeitsmesser, der die spezifische Dichte der Elektrolytflüssigkeit mißt, bestimmt werden kann. Es gelten annähernd folgende Dichtigkeitswerte (kg/l bei 20 °C)

$$\begin{aligned}1.28 &= \text{Geladene Batterie} \\1.21 &= \text{Halb geladene Batterie} \\1.14 &= \text{Entladene Batterie}\end{aligned}$$

- Bei abgezogenem Netzkabel die Ladeklemmen entsprechend der Nennspannung anschließen, die die zu

ladende Batterie hat. Den Umschalter in Ladestellung setzen und den Zeitschalter in die Stellung für den normalen Ladevorgang einstellen.

- Prüfen Sie die Polärität der Batterieklemmen: Das Symbol + steht für positive, das Symbol - für negative Polung.

ANMERKUNG: Wenn man die Symbole nicht erkennen kann, behelfen Sie sich mit dem Gedanken, daß die Plusklemme nicht mit dem Fahrzeuggestell verbunden wird.

- Verbinden Sie die rote Ladeklemme mit dem Pluspol der Batterie (Zeichen +).
- Verbinden Sie die schwarze Ladeklemme mit dem Fahrzeuggestell, möglichst weit von der Batterie und der Treibstoffleitung entfernt.

ANMERKUNG: Wenn die Batterie sich nicht im Fahrzeug befindet, schließen Sie die schwarze Klemme direkt an den Minuspol der Batterie an (Zeichen -).

LADEN

- Das Batterieladegerät durch Einführen des Versorgungskabels in die Netzdose speisen und den Schalter auf ON stellen (falls vorhanden).
Das Amperemeter gibt, falls das Gerät damit ausgestattet ist, den Batterieladestrom (in Ampere) an. Während des Ladens kann man beobachten, dass die Anzeige des Amperemeters langsam hinuntergeht, bis Sie schließlich je nach Kapazität und Batteriezustand sehr geringe Werte erreicht.

ABB. B

ANMERKUNG: Wenn die Batterie sich auflädt, ist unter Umständen zu beobachten, daß die Batterieflüssigkeit zu kochen beginnt. Wir empfehlen, diesen Vorgang schon zu Beginn des Ladevorganges zu unterbrechen, um Schäden an der Batterie zu verhindern.

Den Wert der Ladungsspannung mit dem Umschalter an den Typ des Akkumulators und dessen Ladezustand anpassen. Dieser Wert wird vom Amperemeter auf der Skala mit niedrigerem Wert angezeigt.

Es wird daran erinnert, daß eine langsame Ladung ein längeres Leben der Batterie sichert, weil sie weniger aufgeheizt wird, Plattenoxydation und das Aufkochen des Elektrolytes werden vermieden.

Der optimale Spannungswert beträgt 1/10 der Amperestunden-Leistung der Batterie. Für eine 40-Ampere-Batterie etwa beträgt der ideale Ladungswert 4 Ampere.

SIMULTANES LADEN VON MEHREREN BATTERIEN.

Dieser Eingriff muss mit grosser Vorsicht ausgeführt werden: ACHTUNG, keine Batterien laden, deren Leistungen, Entladezustände oder Typen verschieden sind.

Beim Laden von mehreren Batterien kann die «Serien»- oder «Parallelschaltung» genutzt werden. Das empfehlenswerte System ist der «Serienanschluß», weil sich auf diese Weise der zirkulierende Strom jeder Batterie kontrollieren lässt. Angezeigt wird er auf dem Amperemeter.

ANMERKUNG: Werden zwei Batterien mit einer Nennspannung von 12 V in Reihe geschaltet, MUSS das Batterieladegerät in die Stellung 24V gesetzt werden.

ABB.C

ENDE DES LADEVORGANGES

- Positionieren Sie den Schalter (falls vorhanden) auf OFF oder ziehen Sie das Stromkabel aus der Netzdose. So wird die Stromversorgung unterbrochen.
- Lösen Sie die schwarze Ladeklemme vom Fahrzeuggestell oder dem Minuspol der Batterie (Zeichen -).
- Lösen Sie die rote Ladeklemme vom Pluspol der Batterie (Zeichen +).
- Stellen Sie das Ladegerät an einem trockenen Ort ab.
- Verschließen Sie die Batteriezellen wieder mit den entsprechenden Stopfen (falls vorhanden).

ANLASSEN

Vor dem Anlassen des Fahrzeugs ist sicherzustellen, dass die Batterie einwandfrei mit den zugehörigen Klemmen (+ und -) verbunden und in gutem Zustand, also nicht sulfatiert oder defekt ist.

Unter keinen Umständen darf das Fahrzeug angelassen

werden, wenn die Batterie von den zugehörigen Klemmen getrennt ist; die Batterie ist entscheidend für die Dämpfung von Spannungsspitzen, die von jener Energie ausgehen, die sich während der Startphase in den Verbindungsstäben ansammelt.

Zum Anlassen den Drehschalter (falls vorhanden) oder den Umschalter in die Anlassstellung mit jener Spannung führen, die der Spannung des zu startenden Fahrzeugs entspricht. Dem Umdrehen des Zündschlüssels muss unbedingt ein Schnellladevorgang von 5-10 Minuten vorangehen; so wird der Start wesentlich erleichtert. **Beim Schnellladevorgang muss sich das Ladegerät zwingend in der Ladestellung befinden, und NICHT in der Anlassstellung.**

Der Start erfolgt bei Betätigung des Knopfes auf der Fernbedienung (nur bei drei Phasen). Der gespendete Strom wird von der Skala des Amperemeters mit den grösseren Werten angezeigt.

⚠️ ACHTUNG: Bevor fortgefahrener wird, sind die Hinweise der Fahrzeughersteller genau zu studieren!

- Stellen Sie sicher, dass die Speiseleitung mit Schmelzsicherungen oder Leistungsschaltern geschützt ist, deren Wert der Angabe auf dem Typenschild unter dem Symbol (—) entspricht.
- Um die Überhitzung des Ladegerätes zu verhindern, müssen beim Startvorgang die auf dem Gerät angegebenen Betriebs- und Pausenzeiten GENUA eingehalten werden (Beispiel: START 3s ÖN 120s OFF-5 CYCLES). Dehnen Sie den Startversuch nicht zu lange aus, wenn der Fahrzeugmotor nicht startet: Dadurch können nämlich die Batterie oder sogar die Fahrzeugelektrik ernsthaften Schaden erleiden.

5. SCHUTZEINRICHTUNGEN DES BATTERIELADEGERÄTES (ABB. D)

Das Batterieladegerät schützt sich in den folgenden Fällen selbst:

- Überladung (zuviel Strom wird auf die Batterie übertragen).
- Kurzschluss (Ladeklemmen haben Kontakt untereinander).
- Falschpolung der Batterieklemmen.
- Bei Geräten, die mit Sicherungen ausgestattet sind, ist es unbedingt notwendig, dass beim Austausch Ersatzteile mit gleichem nominalen Stromwert verwendet werden.

⚠️ ACHTUNG: Wenn Sicherungen mit anderen als auf dem Typenschild angegebenen Werten verwendet werden, können Personen- und Sachschäden entstehen. Aus dem gleichen Grund ersetzen Sie auf keinem Fall Sicherungen durch Kupferbrücken oder anderes Material.

Sicherungswchsel nur vornehmen, wenn das Versorgungskabel vom Netz GETRENNNT ist.

6. NÜTZLICHE HINWEISE

- Saubern Sie die Plus- und Minusklemmen von möglichen Oxidationsablagerungen, damit immer ein guter Kontakt mit den Masseklemmen herrscht.
- Die beiden Masseklemmen dürfen sich auf keinem Fall berühren, wenn das Gerät angeschlossen ist. In diesem Fall wird die Sicherung durchbrennen.
- Wenn die Batterie, mit der man das Ladegerät betreiben will, ständig an ein Fahrzeug angeschlossen ist, beachten Sie auch die Betriebs- und Wartungsanleitung des Fahrzeugs, besonders die Punkte «ELEKTRISCHE ANLAGE» oder «WARTUNG». Vor dem Laden entfernen Sie möglichst das Pluskabel, das zur elektrischen Anlage des Fahrzeugs gehört.
- Kontrollieren Sie Ihre Spannung, bevor Sie die Batterie an das Ladegerät anschliessen. (3 Verschlüsse kennzeichnen eine 6 V Batterie, 6 Verschlüsse eine 12 V Batterie). In einigen Fällen können zwei 12-Volt-Batterien in Serie geschaltet sein. Dann ist eine Spannung von 24 Volt erforderlich, um beide Akkus aufzuladen. Um ein ungleichmäßiges Laden zu vermeiden, vergewissern Sie sich bitte, daß sie dieselben Eigenschaften haben.
- Einem Start muss ein Schnellladevorgang von einigen Minuten Dauer vorangehen: Dadurch wird der nötige Anlassstrom geringer, es muss weniger Netzstrom abgerufen werden. Denken Sie daran, sich vor dem Starten eines Fahrzeugs davon zu überzeugen, dass die

Batterie einwandfrei mit den zugehörigen Anschlüssen (+ und -) verbunden und in gutem Zustand, also nicht sulfatiert oder defekt ist.

Unter keinen Umständen darf das Fahrzeug angelassen werden, wenn die Batterie von den zugehörigen Klemmen getrennt ist. Die Batterie ist entscheidend für die Dämpfung von Spannungsspitzen, die von jener Energie ausgehen, die sich während der Startphase in den Verbindungskabeln ansammeln.

Wenn das Fahrzeug nicht startet, beharren Sie nicht, sondern warten Sie einige Minuten und wiederholen Sie dann den Schnelllädevorgang.

- Starts müssen stets bei eingesetzter Batterie erfolgen, siehe Abschnitt ANLASSEN.

(ES)

MANUAL DE INSTRUCCIONES

ATENCIÓN: ANTES DE UTILIZAR EL CARGADOR DE BATERÍAS LEER ATENTAMENTE EL MANUAL DE INSTRUCCIONES.

1. SEGURIDAD GENERAL PARA EL USO DE ESTE CARGADOR DE BATERÍAS

- Durante la carga, las baterías emanan gases explosivos, evitar que se formen llamas o chispas. NO FUMAR.
- Colocar las baterías en carga en un lugar aireado.

- Las personas sin experiencia deben recibir la formación adecuada antes de utilizar el aparato.
- Las personas (incluidos niños) cuyas capacidades físicas, sensoriales, mentales sean insuficientes para utilizar correctamente el aparato deben ser vigiladas por una persona responsable de su seguridad durante el uso del mismo.
- Qlos niños deben estar vigilados para asegurarse de que no juegan con el aparato.
- Utilizar el cargador de baterías exclusivamente en interiores y asegurarse de trabajar en lugares bien aireados: NO EXPONER ALLUVIA O NIEVE.
- Desenchufar el cable de alimentación de la red antes de conectar o desconectar los cables de carga de la batería.
- No conectar o desconectar las pinzas a la batería cuando el cargador esté en funcionamiento.
- No utilizar el cargador de baterías por ningún motivo en el interior de un coche o en el capó.
- Sustituir el cable de alimentación sólo con un cable original.
- No utilizar al cargador de baterías para recargar baterías no recargables.
- Controlar que la tensión de alimentación disponible corresponda con la indicada en la chapa de datos del cargador de baterías.
- Para no dañar la electrónica de los vehículos, leer, conservar, respetar escrupulosamente las advertencias de los fabricantes de los mismos vehículos, cuando se utilice el cargador de baterías tanto en carga como en arranque; lo mismo vale para las indicaciones ofrecidas por el fabricante de las baterías.
- Este cargador de baterías tiene interruptores o relés que pueden provocar arcos o chispas; por lo tanto, si se usa en un garaje o en ambiente similar, deberemos colocarlo en un local o en una parte protegida adecuados para ello.
- Las intervenciones de reparación o mantenimiento en el interior del cargador de baterías deben ser efectuadas sólo por profesionales.
- **ATENCIÓN: QUITAR SIEMPRE EL CABLE DE ALIMENTACIÓN DE LA RED ANTES DE EFECTUAR CUALQUIER INTERVENCIÓN DE MANTENIMIENTO SENCILLO DEL CARGADOR DE BATERÍAS, PELIGRO!**
- Controlar que la toma esté provista de conexión de tierra

de protección.

- En los modelos que no la tienen, conectar enchufes con una capacidad apropiada al valor del fusible indicado en la chapa.

2. INTRODUCCIÓN Y DESCRIPCIÓN GENERAL

- Este cargador de baterías permite la carga de baterías de plomo con electrolito libre utilizado sobre vehículos a motor (gasolina o diesel), motocicletas, embarcaciones, etc
- La corriente de carga suministrada por el aparato decrece según la curva característica W y es conforme a la norma DIN 41774.
- El contenedor, en el que está instalado, posee un grado de protección IP 20 y está protegido de contactos indirectos, a través de un conductor de tierra, como es norma para los aparatos de clase I.
- Acumuladores recargables en función de la tensión de salida disponible: 6V / 3 celdas; 12V / 6 celdas; 24V / 12 celdas.

3. INSTALACIÓN

PREPARACIÓN (FIG. A)

- Desembalar el cargador de baterías, efectuar el montaje de las partes que están separadas, contenidas en el embalaje.
- Los modelos con carro deben ser instalados en posición vertical.

UBICACIÓN DEL CARGADOR DE BATERÍAS

- Durante el funcionamiento colocar de manera estable el cargador de baterías y asegurarse de que no se obstruye el paso del aire con las relativas aperturas, garantizando una ventilación suficiente.

CONEXIÓN A LA RED

- El cargador de baterías debe conectarse exclusivamente a un sistema de alimentación con conductor de neutro conectado a tierra.
- Controlar que la tensión de la red sea equivalente a la tensión de funcionamiento.
- La línea de alimentación deberá poseer sistemas de protección, tales como fusibles o interruptores automáticos, suficientes para soportar la absorción máxima del aparato.
- La conexión con la red debe efectuarse mediante el cable especial.
- Las eventuales prolongaciones del cable de alimentación tienen que tener una sección adecuada y en cualquier caso nunca inferior a la del cable suministrado con el aparato.
- Siempre hay que conectar a tierra el aparato, utilizando el conductor de color amarillo-verde del cable de alimentación, marcado con la etiqueta ( ), mientras que los otros dos conductores deberán conectarse con la red de tensión.
- El cambio de tensión se produce a través del interruptor para el cambio de tensiones (FIG. E).

4. FUNCIONAMIENTO

PREPARACIÓN PARA LA CARGA

Nota importante: Antes de proceder a la carga, comprobar que la capacidad de la batería en (Ah) que se va a someter a carga no sea inferior a aquella indicada en la tarjeta (C min.)

Seguir las instrucciones respetando escrupulosamente el orden que a continuación se indica.

- Quitar las tapas de la batería, si las lleva, de manera que puedan salir los gases que producen durante la carga.
- Controlar que el nivel del electrolito recubra las planchas de las baterías; si éstas quedasen al descubierto, añadir agua destilada hasta sumergirlas unos 5/10 mm.

ATENCIÓN: TENER EL MÁXIMO CUIDADO DURANTE ESTA OPERACIÓN YA QUE EL ELECTROLITO ES UN ÁCIDO ALTAMENTE CORROSIVO.

- Recordar que el estado exacto de carga de las baterías puede ser determinado sólo utilizando un densímetro, que permite medir la densidad específica del electrolito. indicativamente son válidos los siguientes valores de densidad (Kg/l a 20°C):

1.28 = batería cargada

- 1.21 = batería semicargada
- 1.14 = batería descargada

- Con el cable de alimentación desconectado de la toma de red conectar los terminales de carga en función de la tensión nominal de la batería a cargar, poner el interruptor en posición de carga y conectar el temporizador en la posición de carga normal.
  - Comprobar la polaridad de los terminales de la batería: positivo el símbolo + y negativo el símbolo -.
- NOTA: si los símbolos no se pueden distinguir se recuerda que el terminal positivo es el que no está conectado al chasis del coche.
- Conectar la pinza de carga de color rojo al terminal positivo de la batería (símbolo +).
  - Conectar la pinza de carga de color negro al chasis del coche, lejos de la batería y del conducto del carburante.
- NOTA: si la batería no está instalada en el coche, conectarse directamente al terminal negativo de la batería (símbolo -).

CARGA

- Alimentar el cargador de baterías introduciendo el cable de alimentación en la toma de red y poniendo el ON el interruptor (si está presente).
- El amperímetro (si está presente) indicará la corriente (en amperios) de carga de la batería. Durante esta fase se observara que la indicación del amperímetro disminuirá lentamente hasta acercarse a valores muy bajos en función de la capacidad y de las condiciones de la batería.

Fig. B

NOTA: Cuando la batería está cargada, se podrá además notar un principio de "ebullición" del líquido contenido en ella. Se aconseja interrumpir la carga al comienzo de este fenómeno para evitar oxidaciones de la plancha y conservar en buen estado la batería.

Elegir, a través del interruptor, el valor de la corriente de carga en base al tipo de acumulador y a su estado de carga; dicho valor se señala con el amperímetro, escala con valor más bajo.

Se recuerda que una carga lenta es garantía de una mayor duración de la batería, puesto que la recalienta menos, evitando así la oxidación de las placas y la ebullición del electrolito.

El valor ideal de la corriente es de 1/10 de la capacidad en amperios/hora de la batería. Por ejemplo, para una batería de 40 amperios, el valor ideal de carga es de 4 amperios.

Carga simultánea de varias baterías

Esta operación debe efectuarse con mucho cuidado: ATENCIÓN: no cargar nunca baterías de capacidad, descarga y tipología diferentes entre ellas.

Si se deben cargar varias baterías simultáneamente, se puede recurrir a conexiones en "serie" o en "paralelo". Entre estos dos sistemas es aconsejable la conexión en serie cuando de esta manera se puede controlar la corriente que circula en cada una de las baterías, la cual ha de ser análoga a la que señala el amperímetro.

NOTA: En el caso de conexión en serie de dos baterías que tengan tensión nominal de 12V, se DEBE preparar el cargador de baterías en posición 24V.

FIG.C

FIN DE CARGA

- Quitar la alimentación al cargador de baterías poniendo en OFF el interruptor (si está presente) y/o quitando el cable de alimentación de la toma de red.
- Desconectar la pinza de carga de color negro del chasis del coche o del terminal negativo de la batería (símbolo -).
- Desconectar la pinza de carga de color rojo del terminal positivo de la batería (símbolo +).
- Volver a poner el cargador de baterías en un lugar seco.
- Volver a cerrar las celdas de la batería con los relativos tapones (si están presentes).

ARRANQUE

Asegurarse antes de efectuar el arranque del vehículo, que la batería esté bien conectada a los respectivos bornes (+ y -) y que esté en buen estado (no sulfatada ni averiada).

No efectuar por ningún motivo arranques en vehículos

con baterías desconectadas de los respectivos bornes; la presencia de la batería es determinante para la eliminación de eventuales subidas de tensión que se podrían generar por efecto de la energía acumulada en los cables de conexión durante la fase de arranque.

Para el arranque poner el interruptor (si está presente) o el desviador en la posición de arranque a la tensión que corresponda con la del medio que se debe arrancar.

Es indispensable, antes de girar la llave de arranque, efectuar una carga rápida de 5-10 minutos, esto facilitará muchísimo el arranque. La operación de carga rápida debe efectuarse rigurosamente con el cargador de baterías en posición de carga y NO de arranque.

El arranque se producirá pulsando el pulsador del mando a distancia (sólo para tráfico).

La corriente distribuida se indica en la escala del amperímetro con una capacidad mayor.

ATENCIÓN: ¡Antes de seguir adelante, leer cuidadosamente las advertencias del fabricante de vehículos!

- Asegurarse de proteger la línea de alimentación con fusibles o interruptores automáticos con un valor correspondiente al indicado en la chapa con el símbolo (—).
- Para evitar sobrecalentamientos del cargador de baterías, efectuar la operación de arranque respetando RIGUROSAZMENTE los ciclos de trabajo/pausa indicados en el aparato (ejemplo: INICIO 3s ON 120s OFF-5 CICLOS). No insistir más si el motor del vehículo no se pone en marcha: se podría dañar seriamente la batería o incluso el equipo eléctrico del coche.

5. PROTECCIONES DEL CARGABATERÍAS (FIG.D)

El cargador de baterías se autoprotege en caso de:

- Sobrecarga (excesiva corriente hacia la batería).
- Cortocircuito (pinzas de carga en contacto entre ellas).
- Inversión de polaridad en los terminales de la batería.
- En los aparatos provistos de fusibles es obligatorio, en caso de sustitución, utilizar recambios iguales, que tengan el mismo valor de corriente nominal.

ATENCIÓN: Sustituir el fusible con valor de corriente diferente a los indicados en la placa, podría provocar daños a personas o cosas. Por el mismo motivo, evitar absolutamente la sustitución del fusible por puentes de cobre u otro material.

La sustitución del fusible ha de hacerse siempre con el cable de alimentación DESENCHUFADO de la red.

6. CONSEJOS ÚTILES

- Limpiar los terminales positivo y negativo de posibles incrustaciones de óxido, de manera que se asegure un buen contacto de las pinzas.
- Evitar absolutamente poner en contacto las dos pinzas, cuando el cargador de baterías esté conectado a la red. De esta manera se quemará el fusible.
- Si la batería con la cual se quiere utilizar este cargador de baterías está permanentemente colocada en un vehículo, consultar también en el manual de instrucciones o de mantenimiento del vehículo el capítulo "INSTALACION ELECTRICA" o "MANTEINIMIENTO". Es mejor separar, antes de pasar a la carga, el cable positivo de la instalación eléctrica del vehículo.
- Controlar la tensión de la batería antes de conectarla al cargador de baterías, se recuerda que tres tapones distinguen a una batería de 6 V, 6 tapones a una de 12 V. En algunos casos puede haber dos baterías de 12 voltios en serie, en este caso es necesaria una tensión de 24 voltios para cargar los dos acumuladores. Asegurarse de que tengan las mismas características para evitar un desequilibrio en la carga.
- Antes de realizar un arranque, efectuar una carga rápida, de algunos minutos de duración: esto limitará la corriente de arranque, exigiendo al mismo tiempo menos corriente a la red. Recuerde que es necesario asegurarse antes de efectuar el arranque del vehículo, que la batería esté bien conectada a los respectivos bornes (+ y -) y que esté en buen estado (no sulfatada ni averiada).
- No efectuar por ningún motivo arranques en vehículos con baterías desconectadas de los respectivos bornes;

- la presencia de la batería es determinante para la eliminación de eventuales subidas de tensión que se podrían generar por efecto de la energía acumulada en los cables de conexión durante la fase de arranque.
- Si no se produce la puesta en marcha, no insistir, sino esperar algunos minutos y repetir la operación de carga rápida.
- Los arranques deben efectuarse siempre con la batería conectada, véase párrafo ARRANQUE.

(PT)

MANUAL DE INSTRUÇÕES

ATENÇÃO: ANTES DE UTILIZAR O CARREGADOR LER O MANUAL DE INSTRUÇÕES ATENTAMENTE!

1. SEGURANÇA GERAL PARA O USO DESTE CARREGADOR DE BATERIAS

- Durante o carregamento as baterias emanam gases explosivos, evitar que se formem chamas e faíscas. NÃO FUMAR.
- Colocar as baterias que estão sendo carregadas num lugar ventilado.

- As pessoas que não têm experiência devem ser instruídas oportunamente antes de utilizar o aparelho.
- As pessoas (inclusive crianças) com capacidades físicas, sensoriais, mentais insuficientes para utilizar correctamente o aparelho devem estar sob a supervisão de uma pessoa responsável pela sua segurança durante o uso do mesmo.
- As crianças devem ser vigiadas para verificar que não brinquem com o aparelho.
- Usar o carregador de baterias exclusivamente em locais fechados os quais devem ser ambientes bem ventilados: NAO EXPOR A CHUVA OU NEVE.
- Desligar o cabo eléctrico da rede antes de ligar ou desligar os cabos de carga da bateria.
- Não prender nem desprender as pinças à bateria com o carregador de baterias funcionando.
- Não usar de maneira nenhuma o carregador de baterias dentro de um automóvel ou do capô.
- Substituir o cabo eléctrico somente com um cabo original.
- Não usar o carregador de baterias para recarregar baterias do tipo que não podem ser recarregadas.
- Verificar que a tensão de alimentação disponível seja correspondente àquela indicada na placa de dados do carregador de baterias.
- Para não danificar a electrónica dos veículos, ler, guardar, respeitar rigorosamente os avisos fornecidos pelos fabricantes dos próprios veículos, quando se usa o carregador de baterias tanto sob carga como em arranque; o mesmo vale para as indicações fornecidas pelo fabricante de baterias.
- Este carregador de baterias contém partes, tais como interruptores ou relés, que podem provocar arcos ou faíscas; portanto se for usado numa garagem ou em ambiente semelhante, colocar o carregador de baterias num lugar ou caixa apropriada para tal fim.
- Operações de reparação ou de manutenção no interior do carregador de baterias devem ser efectuadas somente por profissionais especializados.
- **ATENÇÃO: DESLIGAR SEMPRE O CABO ELÉCTRICO DA REDE ANTES DE EFECTUAR QUALQUER INTERVENÇÃO DE SIMPLES MANUTENÇÃO DO CARREGADOR DE BATERIAS, PERIGO!**
- Controlar que a tomada tenha ligação de protecção à terra.
- Nos modelos sem fio terra, ligar fichas com capacidade

apropriada ao valor do fusível indicado na placa.

2. INTRODUÇÃO E DESCRIÇÃO GERAL

- Este carregador de baterias possibilita o carregamento de baterias de chumbo com electrolito livre usadas em veículos a motor (gasolina e diesel), motocicletas, embarcações, etc.
- A corrente de carga fornecida pelo aparelho decresce segundo a curva característica W e em conformidade com a norma DIN 41774.
- A caixa onde está instalado possui um grau de protecção IP 20 e é protegido de contactos indirectos mediante um condutor de terra conforme estabelecido para os aparelhos de classe I.
- Acumuladores recarregáveis em função da tensão de saída disponível: 6V / 3 células; 12V / 6 células; 24V / 12 células.

3. INSTALAÇÃO PREPARAÇÃO (FIG.A)

- Desembalar o carregador de baterias, executar a montagem das partes avulsas, contidas na embalagem.
- Os modelos sobre rodas devem ser instalados na posição vertical.

POSICIONAMENTO DO CARREGADOR DE BATERIAS

- Durante o funcionamento posicionar de maneira estável o carregador de baterias e controlar para que não fique obstruída a passagem de ar através das aberturas apropriadas garantindo uma ventilação suficiente.

LIGAÇÃO À REDE

- O carregador de bateria deve ser ligado exclusivamente a um sistema de alimentação com condutor de neutro ligado à terra. Controlar que a tensão de rede seja correspondente à tensão de funcionamento.
- A linha de alimentação deverá ser dotada de sistemas de protecção, tais como fusíveis ou interruptores automáticos, suficientes para suportar a absorção máxima do aparelho.
- A ligação à rede deve ser efectuada com cabo apropriado.
- Eventuais extensões do cabo eléctrico devem ter um diâmetro adequado e nunca inferior ao diâmetro do cabo fornecido.
- É sempre obrigatório ligar o aparelho à terra, utilizando o condutor de cor amarelo-verde do cabo eléctrico, marcado com a etiqueta ($\bot$), enquanto os outros dois condutores deverão ser ligados à rede de tensão.
- A troca de tensão é efectuada através da régua de bornes apropriada para troca de tensões (FIG.E).

4. FUNCIONAMENTO

PREPARAÇÃO PARA A CARGA

NB: Antes de efectuar a carga, verificar que a capacidade das baterias (Ah) que se deseja carregar não seja inferior àquela indicada na placa (C min). Executar as instruções seguindo rigorosamente a ordem reproduzida abaixo.

- Remover as tampas da bateria se presentes, de maneira que os gases que se produzem durante o carregamento possam sair.
- Controlar que o nível do electrolito cubra as placas das baterias; se as mesmas ficarem descobertas acrescentar água destilada até cobri-las de 5-10 mm.

⚠ ATENÇÃO: PRESTAR O MÁXIMO CUIDADO DURANTE ESTA OPERAÇÃO PORQUE O ELECTRÓLITO É UM ÁCIDO ALTAMENTE CORROSIVO.

- Deve ser lembrado que o estado exacto de carga das baterias pode ser determinado somente usando um densímetro, que permite a medição da densidade específica do electrolito; a título indicativo valem os seguintes valores de densidade de soluto (Kg/l a 20°C):
  - 1.28 = bateria carregada
  - 1.21 = bateria semi-carregada
  - 1.14 = bateria descarregada
- Com cabo de alimentação desligado da tomada de rede ligar os bornes de carga em função da tensão nominal da bateria a carregar, colocar o comutador na posição de carregamento e inserir o temporizador na posição de

carregamento normal.

- Verificar a polaridade dos bornes da bateria: positivo o símbolo + e negativo o símbolo -.
- NOTA: se os símbolos não estiverem visíveis deve ser lembrado que o borne positivo é aquele não ligado ao chassi do automóvel.
- Prender a pinça de carga de cor vermelha ao borne positivo da bateria (símbolo +).
  - Prender a pinça de carga de cor preta ao chassi do automóvel, longe da bateria e do tubo do combustível.
- NOTA: se a bateria não estiver instalada no automóvel, ligar directamente ao borne negativo da bateria (símbolo -).

CARGA

- Alimentar o carregador de baterias introduzindo o cabo de força na tomada de rede e colocando o interruptor em ON (se houver).
- O amperímetro (se presente) indica a corrente (em Amperes) de carga da bateria: durante esta fase poderá ser observado que a indicação do amperímetro diminuirá lentamente até valores muito baixos em função da capacidade e das condições da bateria.

FIG.B

NOTA: Quando a bateria estiver carregada poderá ser percebido um princípio de "ebulição" do líquido contido na bateria. Recomenda-se interromper a carga já no início deste fenômeno a fim de evitar danos da bateria.

Através do comutador escolher o valor da corrente de carga de acordo com o tipo de acumulador e no seu estado de carga, tal valor é marcado pelo amperímetro, escala com valor mais baixo.

Deve ser lembrado que uma carga lenta é garantia de maior durabilidade da bateria porque a aquece menos evitando oxidações das placas e ebulição do electrólito.

O valor ideal da corrente é de 1/10 da capacidade da bateria em Ampere/hora. Exemplo, para uma bateria de 40 Ampère o valor ideal de carga é de 4 Amperé.

Carga simultânea de mais baterias

Efectuar este tipo de operação com o máximo cuidado. ATENÇÃO: não carregar baterias com capacidade, descarga e tipo diferente entre si.

Tendo que carregar várias baterias simultaneamente pode-se usar ligações em "série" ou em "paralelo". Entre os dois sistemas e recomendável a ligação em série, porque desta maneira pode-se controlar a corrente circulante em cada bateria que será análoga àquela marcada pelo amperímetro.

NOTA: No caso de ligação em série de duas baterias com tensão nominal de 12V, DEVE-SE predispor o carregador de baterias na posição 24V.

FIG. C

FIM DA CARGA

- Tirar a alimentação ao carregador de baterias pondo em OFF o interruptor (se for presente) e/ou tirando o cabo de alimentação da tomada de rede.
- Desprender a pinça de carga de cor preta do chassi do automóvel ou pelo borne negativo da bateria (símb.-).
- Desprender a pinça de carga de cor vermelha do borne positivo da bateria (símbolo +).
- Guardar o carregador de baterias em lugar seco.
- Fechar as células da bateria com as tampas apropriadas (se presentes).

ARRANQUE

Verifique antes de executar o arranque do veículo, que a bateria esteja bem ligada nos respectivos bornes (+ e -) e esteja em bom estado (não sulfatada e sem avaria).

Não execute de maneira nenhuma arranques de veículos com baterias desligadas dos respectivos bornes; a presença da bateria é determinante para a eliminação de eventuais sobretensões que podem ser geradas por efeito da energia acumulada nos fios de ligação durante a fase de arranque.

Para o arranque disponha o comutador (se presente) ou o desviador na posição de arranque com a tensão correspondente àquela do meio a arrancar.

E indispensável, antes de virar a chave de arranque, efectuar uma carga rápida de 5-10 minutos, isto facilitará

muito o arranque. A operação de carga rápida deve ser executada rigorosamente com o carregador de baterias na posição de carga e NÃO do arranque.

O arranque será efectuado carregando o botão de controlo remoto (somente para trifásico).

A corrente abastecida é indicada pela escala do amperímetro com capacidade maior.

ATENÇÃO: Antes de proceder observe atentamente os avisos dos fabricantes de veículos!

- Certifique-se de proteger a linha de alimentação com fusíveis ou interruptores automáticos com valor correspondente indicado na placa com o símbolo (—).
- A fim de evitar sobreaquecimentos do carregador de baterias, execute a operação de arranque respeitando RIGOROSAMENTE os ciclos de trabalho/pausa indicados no aparelho (exemplo: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Não insista mais se o motor do veículo não arranca: com efeito, poderia comprometer seriamente a bateria ou até mesmo o equipamento eléctrico do veículo.

5. PROTEÇÕES DO CARREGADOR DE BATERIAS (FIG.D)

O carregador de baterias protege-se automaticamente no caso de:

- Sobrecarga (fornecimento excessivo de corrente para a Bateria).
- Curto-círcuito (pinças de carga colocadas em contacto entre si).
- Inversão de polaridade nos bornes da bateria.
- Nos aparelhos munidos de fusíveis é obrigatório em caso de substituição, usar peças de reposição iguais com o mesmo valor de corrente nominal.

ATENÇÃO: Substituir o fusível com valores de corrente diferentes daqueles indicado na placa poderá provocar danos a pessoas ou coisas. Pelo mesmo motivo, evitar rigorosamente a substituição do fusível com pontes de cobre ou outro material.

A operação de substituição do fusível deve ser sempre efectuada com o cabo eléctrico DESLIGADO da rede.

6. CONSELHOS ÚTEIS

- Limpar os bornes positivo e negativo de possíveis incrustações de óxido a fim de garantir um bom contacto das pinças.
- Evitar absolutamente de colocar em contacto as duas pinças quando o carregador de baterias estiver inserido na rede. Neste caso haverá a queima do fusível.
- Se a bateria com a qual se quer usar este carregador de baterias estiver permanentemente inserida num veículo, consultar também o manual de instruções e/ou de manutenção do veículo no capítulo "INSTALAÇÃO ELÉCTRICA" ou "MANUTENÇÃO". E preferível desligar, antes de efectuar o carregamento, o cabo positivo que faz parte da instalação eléctrica do veículo.
- Controlar a tensão da bateria antes de ligá-la ao carregador de baterias, deve ser lembrado que 3 tampas diferencia uma bateria de 6Volts, 6 tampas 12Volts. Em alguns casos pode haver duas baterias com 12 Volts em série, neste caso é necessária uma tensão de 24 Volts para carregar ambos os dois acumuladores. Controlar que tenham as mesmas características para evitar desequilíbrio na carga.
- Antes de efectuar um arranque execute sempre uma carga rápida com duração de alguns minutos: isso limitará a corrente de arranque, exigindo também menos corrente da rede. Verifique antes de executar o arranque do veículo, que a bateria esteja bem ligada nos respectivos bornes (+ e -) e esteja em bom estado (não sulfatada e sem avaria).
- Não execute de maneira nenhuma arranques de veículos com baterias desligadas dos respectivos bornes; a presença da bateria é determinante para a eliminação de eventuais sobretensões que podem ser geradas por efeito da energia acumulada nos fios de ligação durante a fase de arranque.
- Se o arranque não acontece, não insista, mas espere alguns minutos e repita a operação de carga rápida.
- Os arranques devem ser sempre executados com bateria ligada, veja o parágrafo ARRANQUE.

(NL)

INSTRUCTIEHANDLEIDING

**OPGELET: VOORDAT MEN DE BATTERIJLADER
G E B R U I K T , A A N D A C H T I G D E
INSTRUCTIEHANDLEIDING LEZEN**

1. ALGEMENE VEILIGHEID VOOR HET GEBRUIK VAN DEZE BATTERIJLADER

- Tijdens het opladen laten de batterijen explosief gas vrij, vermijd dat er zich vlammen en vonken vormen. NIET ROKEN.
- De op te laden batterijen op een verluchte plaats zetten.

- De niet ervaren personen moeten op een adequate manier opgeleid worden voordat ze het toestel gebruiken.
- De personen (kinderen inbegrepen) waarvan de lichamelijke, zintuiglijke en mentale capaciteiten onvoldoende zijn voor een correct gebruik van het toestel moeten onder het toezicht staan van een persoon die verantwoordelijk is voor hun veiligheid tijdens het gebruik ervan.
- De kinderen moeten onder toezicht staan om er zeker van te zijn dat ze niet met het toestel spelen.
- De batterijlader uitsluitend binnen gebruiken en werken in goed verluchte ruimten: NIET BLOOTSTELLEN AAN REGEN OF SNEEUW.
- De voedingskabel loskoppelen van het net voordat de kabels voor het opladen worden aangesloten op of losgekoppeld van de batterij.
- De tangen niet aansluiten op of loskoppelen van de batterij met de batterijlader in werking.
- De batterijlader geenszins gebruiken binnen in de auto of in de motorkap.
- De voedingskabel alleen vervangen met een originele kabel.
- De batterijlader niet gebruiken om niet heropladbare batterijen terug op te laden.
- Verifiëren of de beschikbare voedingsspanning overeenstemt met diegene die aangeduid staat op de plaat met de gegevens van de batterijlader.
- Teneinde de elektronica van de voertuigen niet te beschadigen, de waarschuwingen gegeven door de fabrikanten van de voertuigen zelf lezen, bewaren en zorgvuldig in acht nemen, wanneer men de batterijlader gebruikt zowel wanneer het opladen als bij de start; hetzelfde geldt voor de aanwijzingen gegeven door de fabrikant van de batterijen.
- Deze batterijlader bevat componenten, zoals schakelaars of relais, die bogen of vonken kunnen veroorzaken; bijgevolg, indien de batterijlader in een garage of in een soortgelijke ruimte wordt gebruikt, moet men hem in een lokaal of in een omgeving plaatsen die speciaal voor dit doel bestemd is.
- Ingrepes van herstellingen of onderhoud aan de binnenkant van de batterijlader mogen alleen uitgevoerd worden door personeel met ervaring.
- **OPGELET: DE VOEDINGSKABEL ALTJD LOSKOPPELEN VAN HET NET VOORDAT MEN GELIJK WELKE INGREEP VAN GEWOON ONDERHOUD VAN DE BATTERIJLADER UITVOERT, GEVAAR!**
- Controleeren of het contact voorzien is van een beschermende aardeaansluiting.
- In de modellen die erover beschikken, stekkers aansluiten die een vermogen hebben dat geschikt is voor de op de plaat aangeduidé waarde van de zekering.

2. INLEIDING EN ALGEMENE BESCHRIJVING

- Deze batterijlader staat het opladen van batterijen met

lood en vrije elektrolyt toe gebruikt op motorvoertuigen (benzine en diesel), motorfietsen, schepen, enz.

- De stroom voor het opladen geleverd door het toestel neemt af volgens de karakteristieke kromme W en è overeenkomstig de norm DIN 41774.
- De bak waarin deze è geïnstalleerd is heeft een beschermingsgraad IP 20 en è is beschermd door indirecte contacten middels een aardgeleider zoals voorgeschreven wordt voor de toestellen in klasse I.
- Accumulators oplaadbaar in functie van de beschikbare spanning van uitgang: 6V / 3 cellen; 12V / 6 cellen; 24V / 12 cellen.

3. INSTALLATIE

INRICHTING (FIG. A)

- De batterijlader uitpakken, overgaan tot de montage van de losse componenten die in de verpakking zitten.
- De modellen op wagen moeten in verticale stand geïnstalleerd worden.

PLAATSING VAN DE BATTERIJLADER

- Tijdens de werking de batterijlader op een stabiele manier installeren en ervoor zorgen dat de luchtdoorgang niet verstopt wordt middels speciaal daartoe bestemde openingen zodanig dat een voldoende ventilatie gegarandeerd is.

AANSLUITING OP HET NET

- De batterijlader mag uitsluitend aangesloten worden op een voedingssysteem met een neutraalgeleider verbonden met de aarde. Controleer of de netspanning overeenstemt met de spanning van werking.
- De voedingslijn moet uitgerust zijn met beschermingssystemen zoals zekeringen of automatische schakelaars, voldoende om de maximum absorptie van het toestel te verdragen.
- De aansluiting op het net è moet uitgevoerd worden met een speciale kabel.
- Eventuele verlengsnoeren van de voedingskabel moeten een adequate doorsnede hebben die nooit kleiner mag zijn dan diegene van de geleverde kabel.
- Het is altijd verplicht het toestel met de aarde te verbinden, gebruik makend van de geel-groene geleider van de voedingskabel, gemarkerd met het etiket ($\perp$), terwijl de andere twee geleiders verbonden moeten worden met de netspanning.
- De verandering spanning geschieht middels een speciale plaat voor de verandering spanning (FIG. E).

4. WERKING

VOORBEREIDING VOOR HET OPLADEN

NB: Voordat men overgaat tot het opladen, moet men verifiëren of de capaciteit van de batterijen (Ah) die men wenst te onderwerpen aan het opladen niet kleiner is dan diegene die aangeduid staat op de plaat (C min). Bij het uitvoeren van de instructies nauwkeurig de hierna aangegeven volgorde volgen.

- De eventueel aanwezige deksels van de batterij wegnemen, zodanig dat de gassen die zich ontwikkelen tijdens het opladen naar buiten kunnen komen.
- Controleeren of het niveau van de elektrolyt de platen van de batterijen dekt; indien deze bloot blijken te liggen, gedistilleerd water toevoegen tot ze 5 -10 mm bedekt zijn.

**OPGELET: UITERST VOORZICHTIG TEWERK
GAAN TIJDENS DEZE OPERATIE OMDAT DE
ELEKTROLYT EEN UITERST CORROSIEF ZUUR IS.**

- Men herinnert eraan dat de juiste staat van opladen van de batterijen alleen bepaald kan worden gebruik makend van een densimeter, die toestaat de specifieke densiteit van de elektrolyt te meten. Indicatief zijn de volgende waarden van densiteit van opgeloste stof geldig (Kg/l op 20°C):
  - 1.28 = opladen batterij
  - 1.21 = half ontladen batterij
  - 1.14 = ontladen batterij
- Met de voedingskabel losgekoppeld van het contact van het net de klemmen voor het opladen aansluiten in functie van de nominale spanning van de op te laden batterij, de commutator in de stand van opladen plaatsen en de timer

in de stand van normaal opladen zetten.

- De polariteit van de klemmen van de batterij verifiëren: positief het symbool + en negatief het symbool -.
- OPMERKING: indien de symbolen zich niet onderscheiden moet men zich herinneren dat de positieve klem diegene is die niet verbonden is met het chassis van de auto.
- De rode tang voor het opladen verbinden met de positieve klem van de batterij (symbool +).
- De zwarte tang voor het opladen verbinden met het chassis van de auto, uit de buurt van de batterij en van de buis van de brandstof.

OPMERKING: indien de batterij niet in de auto geïnstalleerd is, zich rechtstreeks verbinden met de negatieve klem van de batterij (symbool -).

OPLADEN

- De batterijlader voeden door de voedingskabel in het contact van het net te steken en de schakelaar (indien aanwezig) op ON te zetten.
- De ampèremeter (indien aanwezig) geeft de stroom aan (in Ampères) voor het opladen van de batterij: tijdens deze fase merkt men dat de aanwijzing van de ampèremeter langzaam verminderd tot op heel lage waarden in functie van de capaciteit en de condities van de batterij.

FIG.B

OPMERKING: Wanneer de batterij oplaat kan men boveniden een begin van "koken" van de vloeistof merken die bevatt is in de batterij. Men raadt aan het opladen reeds aan het begin van dit fenomeen te onderbreken teneinde beschadigingen aan de batterij te voorkomen.

Middels de commutator de lopende waarde van opladen kiezen op basis van het type van accumulator en de staat van opladen; deze waarde wordt gesigneerd door de ampèremeter, schaal met laagste waarde.

Men herinnert eraan dat een traag opladen garantie is voor een langere tijdsduur van de batterij omdat ze minder verhit wordt en hierbij een oxydatie van de platen en het koken van de elektrolyt voorkomen wordt.

De ideale waarde van de stroom van 1/10 van het vermogen in Ampères/uur van de batterij. Bijvoorbeeld, voor een batterij van 40 Ampères is de ideale waarde van opladen 4 Ampères.

Gelijktijdig opladen van meerdere batterijen

Dit soort operaties uiterst voorzichtig uitvoeren: OPGELET: geen batterijen opladen met een verschillende capaciteit, afslading en typologie.

Indien men meerdere batterijen tegelijkertijd moet opladen, kan men beroep doen op verbindingen in "serie" of in "parallel". Tussen de twee systemen is de verbinding in serie aan te raden é omdat men op deze wijze de stroom kan controleren die in iedere batterij stroomt en die analoog zal zijn met diegene die door de ampèremeter wordt aangeduid.

OPMERKING: In geval van een verbinding in serie van twee batterijen met een nominale spanning van 12V, MOET men de batterijlader voorinstellen in de stand 24V.

FIG.C

EINDE OPLADEN

- De voeding van de acculader wegnemen en hierbij de schakelaar (indien aanwezig) op OFF plaatsen en/of de voedingskabel uit het contact van het net nemen.
- De zwarte tang van het opladen loskoppelen van het chassis van de auto of van de negatieve klem van de batterij (symbool -).
- De rode tang van het opladen loskoppelen van de positieve klem van de batterij (symbool +).
- De batterijlader op een droge plaats opbergen.
- De cellen van de batterij terug sluiten met de speciaal daartoe bestemde doppen (indien aanwezig).

START

Voordat men de start van het voertuig uitvoert, moet men controleren of de batterij goed verbonden is met de desbetreffende klemmen (+ en -) en in goede staat is (niet gesulfoneerd en niet defect).

Nooit op een enkele manier startoperaties van voertuigen uitvoeren met de batterijen losgekoppeld van de desbetreffende klemmen; de aanwezigheid van de batterij is bepalend voor het elimineren van eventuele

te grote spanningen die gegenereerd zouden kunnen worden als effect van de energie opgehoopt in de verbindingskabels tijdens de startfase.

Voor de start moet men de commutator (indien aanwezig) of de deviator in de stand van start zetten aan de spanning in overeenstemming met die van het te starten voertuig. Het is absoluut noodzakelijk, voordat men aan de startsleutel draait, een snelle oplading van 5-10 minuten uit te voeren, dit zal de start ten stelligste vergemakkelijken. **De snelle oplaadoperatie moet zorgvuldig uitgevoerd worden met de batterijlader in de stand van opladen en NIET van start.**

De start zal gebeuren door te drukken op de drukknop van de afstandsbediening (alleen voor driefasen)

De verdeelde stroom wordt aangeduid door de schaal van de ampèremeter met groter vermogen.

OPGELET: Voordat men verdergaat moet men aandachtig de waarschuwingen van de fabrikanten van de voertuigen lezen!

- Controleren dat de voedingslijn beschermd is met zekeringen of automatische schakelaars van de overeenstemmende waarde aangeduid op de plaat met het symbool (—).
- Teneinde verhittingen van de batterijlader te voorkomen, moet men de startoperatie uitvoeren met een NAUWKEURIG respect voor de cycli van werk/pauze aangeduid op het toestel (voorbeld: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Bovendien niet aandringen indien de motor van het voertuig niet start: dit zou immers de batterij of zelfs de elektrische uitrusting van het voertuig ernstig kunnen compromitteren.

5. BESCHERMINGEN VAN DE BATTERIJLADER (FIG.D)

De acculader beschermt zichzelf in het geval van:

- Overbelasting (excessieve verdeling van stroom naar de batterij).
- Kortschuiting (tangen voor het opladen in contact met elkaar geplaatst).
- Omkeren van polariteit op de klemmen van de batterij.
- In de toestellen voorzien van zekeringen is het verplicht, in geval van vervangingen, analoge reserve onderdelen te gebruiken die dezelfde waarde van nominale stroom hebben.

OPGELET: De zekering niet vervangen met waarden van stroom die verschillen van diegene die op de plaat staan aangeduid, dit zou schade kunnen berokkenen aan dingen of personen. Omwille van dezelfde reden moet men absoluut vermijden dat de zekering vervangen wordt met kopieren bruggen of ander materiaal.

De operatie van de vervanging van de zekering moet altijd worden uitgevoerd met de voedingskabel LOSGEKOPPELD van het net.

6. NUTTIGE RAADGEVINGEN

- Mogelijke incrustaties van oxide wegnemen van de positieve en negatieve klemmen zodanig dat men een goed contact van de tangen garandeert.
- Strikt vermijden de twee tangen in contact te brengen wanneer de batterijlader op het net is aangesloten. In dit geval zal de zekering verbranden.
- Indien de batterij waarmee men deze batterijlader wenst te gebruiken é permanent op een voertuig is aangesloten, moet men ook de handleiding instructie én/of onderhoud van het voertuig raadplegen op het punt "ELEKTRISCHE INSTALLATIE" of "ONDERHOUD". Bij voorkeur, vóór het opladen, de positieve kabel die deel uitmaakt van de elektrische installatie van het voertuig loskoppelen.
- De spanning van de batterij controleren voordat men ze aansluit op de batterijlader, men herinnert eraan dat 3 doppen een batterij van 6Volt onderscheiden, 6 doppen 12Volt. In sommige gevallen kunnen er twee batterijen van 12Volt in serie zijn, in dit geval vraagt men een spanning van 24Volt om beide accu's op te laden. Controleren of ze dezelfde karakteristieken hebben teneinde een onevenwicht bij het opladen te voorkomen.
- Voordat men een startoperatie uitvoert, een snelle oplading met een duur van enkele minuten uitvoeren: dit zal de startstroom beperken, waarbij ook minder stroom van het net wordt gevraagd. Men moet zich herinneren,

voordat de start van het voertuig wordt uitgevoerd, te controleren of de batterij goed verbonden is met de desbetreffende klemmen (+ en -) en of ze in goede staat is (niet gesulfoneerd en niet defect).

Nooit op geen enkele manier startoperaties van voertuigen uitvoeren met de batterijen losgekoppeld van de desbetreffende klemmen; de aanwezigheid van de batterij is bepalend voor het elimineren van eventuele te grote spanningen die gegenereerd zouden kunnen worden als effect van de energie opgehoopt in de verbindingskabels tijdens de startfase.

- Indien de start niet plaatsvindt, niet aandringen, maar enkele minuten wachten en de operatie van snel opladen herhalen.
- De startoperaties moeten altijd uitgevoerd worden met een uitgeschakelde batterij, zie paragraaf START.

(DA)

INSTRUKTJONSMANUAL

GIV AGT: LÆS BRUGERVEJLEDNINGEN OMHYGGLIGT IGENNEM, FØR BATTERILADENTAGES I BRUG.

1. ALMENE SIKKERHEDSREGLER FOR ANVENDELSE AF DENNE BATTERILADER

- Under opladningen dannes der eksplosive gasser. Eliminér risici for flamme og gristdannelse. RYG IKKE!
- Placér batteriene på et sted med god udluftning, mens de oplades.

- De niet ervaren personen moeten op een adequate manier opgeleid worden voordat ze het toestel gebruiken.
- De personen (kinderen inbegrepen) waarvan de lichamelijke, zintuiglijke en mentale capaciteiten onvoldende zijn voor een correct gebruik van het toestel moeten onder het toezicht staan van een persoon die verantwoordelijk is voor hun veiligheid tijdens het gebruik ervan.
- De kinderen moeten onder toezicht staan om er zeker van te zijn dat ze niet met het toestel spelen.
- Anvend udelukkende batteriladeren indendørs på steder med tilstrækkelig ventilation: UDSÆT IKKE OPLADEREN FOR REGN OG SNE!
- Træk altid først stikket ud af stikkontakten, før ladekablerne slutes til eller tages af batteriet.
- Batteriladen må ikke være i funktion, mens tængerne slutes til eller tages af batteriet.
- Anvend aldrig batteriladeren inde i et køretøj eller i motorhjelmen.
- Forsyningsledningen må udelukkende udskiftes med et originalt.
- Batteriladeren må ikke anvendes til opladning af batterier, der ikke kan genoplades.
- Kontrollér om nêtspændingen, som er til rådighed, stemmer overens med angivelserne på batteriladerens typeskilt.
- For at undgå at beskadige køretøjernes elektronik under opladning og igangsætning med batteriladeren, skal man læse, opbevare og nøje overholde anvisningerne fra det pågældende køretøjs fabrikant samt batteriproducents anvisninger.
- Denne batterilader indeholder dele såsom strømafbrydere og relæer, som kan fremkalde lysbuer og grister. Hvis batteriladeren anvendes på et bilværksted eller lignende, bør den således placeres på et sikkerstet sted eller opbevares i egnet indpakning.
- Reparations- og vedligeholdelsesarbejde på batteriladeren må kun udøres af erfарне fagmænd.
- **GIV AGT: MAN SKAL ALTIDTRÆKKE STÍKKET UD AF**

STIKKONTAKTEN, FØR DER FORETAGES ENHVER FORM FOR ENKEL VEDLIGEHOLDELSE PÅ BATTERILADEREN, FARE!

- Kontroller om stikkontakten er forsynet med jordforbindelse.
- Hvis den anvendte model ikke er forsynet dermed, skal der forbindes stik, hvis ydeevne passer til sikringens værdi ifølge anvisningerne på typeskiltet.

2. INDLEDNING OG ALMEN BESKRIVELSE

- Med denne batterilader kan man oplade batterier af bly med fri elektrolyt, der anvendes på motorkøretøjer (benzin- og dieseldrevne), motorcykler, både, osv.
- Apparates ladestrom falder i henhold til den karakteristiske Wkurve og stemmer overens med DIN normen 41774.
- Batteriladerens kabinet har sikringsklasse IP 20 og er sikkerhedsjordet i henhold til de gældende forskrifter for apparater af klasse I.
- Akkumulatorer, der kan genoplades alt efter den udgangsspænding, der står til rådighed: 6V / 3 celler; 12V / 6 celler; 24V / 12 celler.

3. INSTALLERING OPSTILLING (FIG.A)

- Pak batteriladeren ud, montér de løse dele, som emballagen indeholder.
- Modelerne med vogn skal installeres i lodret stilling.

PLACERING AF BATTERILADEREN

- Batteriladen skal placeres stabilt under drift, og man skal sørge for ikke at hindre luftgennemstrømningen gennem de dertil beregnede åbninger, idet der skal sikres tilstrækkelig ventilering.

NETTILSLUTNING

- Batteriladeren må udelukkende forbindes med et fødesystem udstyret med en neutral, jordet ledning. Undersøg, om nêtspændingen passer til udstyrets spænding.
- Nettiforsyningen skal beskyttes med sikkerhedsanordninger, såsom sikringer og automatiske afbrydere, der kan holde til apparatets maksimale strømforbrug.
- Nettifslutningen udføres v.h.a. det dertil beregnede kabel.
- Eventuelle forlængere af forsyningskablet skal have et passende tværsnit, d.v.s. aldrig end det leverede kabels.
- Apparatet skal altid jordforbindes v.h.a. det gul-grønne forsyningskabel, der er kendtegnet med etiketten (⊖) (FIG. E).

4. FUNKTION

FORBEREDELSE FØR OPLADNING

OBS! Før man starter opladningen, skal man forvisse sig om, at de anvendte batteriers ydeevne (Ah) ikke er lavere end hvad, der er angivet på pladen (C min). Foretag proceduren nøje i den nedenstående rækkefølge.

- Fjern batteriets låg (hvis de forefindes), så at gasarterne, der dannes under opladningen, kan slippe ud.
- Kontrollér at batterivæsken dækker battericellerne; tilsat, hvis dette ikke er tilfældet, destilleret vand, så de dækkes med 5-10 mm vand.

GIV AGT: UDVIS STØRST MULIG FORSIGTIGHED I FORBINDELSE MED DENNE PROCEDURE, EFTERSOM BATTERISYREN ER STÆRKT ÅETSENDE

- Man bør huske på, at batteriets præcise ladetilstand udelukkende kan fastslås ved hjælp af en vægtfyldemåler, som mäter elektrolytens vægtfylde; Følgende værdier for vægtfylden (kg/liter ved 20 °C) betyder vejledende:

1.28 = batteri opladt
1.21 = batteri halvt opladt
1.14 = batteri afladt

- Træk ledningen ud af stikkontakten og forbind opladningsklemmerne alt efter batteriets nominalspænding, stille omskifteren på opladning og tilkobl timeren i stillingen for normal opladning.
- Undersøg batteriklemmernes polaritet: tegnet + står for positiv, tegnet - for negativ.

BEMÆRKNING: Hvis det er umuligt at skelne mellem tegnene, skal man huske på, at den positive klemme er den, der ikke er forbundet med bilens chassis.

- Forbind den røde ladetang med batteriets røde klemme (mærket med +).
  - Forbind den sorte ladeklemme med bilens chassis, langt væk fra batteriet og brændstofrøret.
- BEMÆRKNING:** Hvis batteriet ikke er installeret i bilen, skal man oprette en direkte forbindelse med batteriets negative klemme (mærket med -).

OPPLADNING

- Fød batteriladeren ved at sætte forsyningsskablen i netsikket og stille afbryderen på ON (såfremt den forefindes).
- Såfremt amperemetret forefindes, viser det ladestrommen (i Ampere) til batteriet. Under opladningen vil amperemetrets angivelse langsomt falde for til sidst at nå et meget lavt niveau, afhængig af batteriets kapacitet og tilstand.

FIG.B

BEMÆRKNING: Når batteriet oplades, kan det ske at vandrivesken begynder at "koge". Man bør i så fald straks afbryde opladningen for at undgå beskadigelse af batteriet.

Ved hjælp af omskifterens skal man vælge ladestrommens værdi, afhængig af akkumulatorens type og forfatning; denne værdi vises på amperemetret, på den nederste værdiskala

Der mindes om, at batteriet vil fungere længere, hvis det oplades langsomt, da det opvarmes i mindre omfang, hvorefter man undgår, at pladerne oxyderes, samt at elektrolytten koger.

Den ideelle strømstyrke udgør 1/10 af batteriets ydeevne i Ampere/time. Eksempel: For et batteri på 40 Amperes, er den ideelle ladestrom 4 Ampere.

Opladning af flere batterier samtidigt

Udvis størst mulig forsigtighed i forbindelse med denne procedure: GIV AGT; undlad at oplade batterier med forskellig ydeevne og udladning eller af forskellig type.

Når flere batterier oplades samtidigt, anvendes serieforbindelse eller parallelforbindelse. Af disse må serieforbindelse være at foretrække, eftersom man da kan kontrollere strømmen i hvert enkelt batteri, hvilket så stemmer overens med værdien, amperemetret viser

BEMÆRK: Hvis to batterier med en mærkespænding på 12V serieforbindes, SKAL man stille batteriladeren på 24V.

FIG.C

AFSLUTTET OPLADNING

- Frakobl batteriladeren strømforsyningen ved at stille afbryderknappen på OFF (hvis den findes) og/eller ved at frakoble fødeledningerne netforsyningen.
- Fjern den sorte ladetang fra bilens chassis eller fra batteriets negative klemme (mærket med -).
- Fjern den røde ladetang fra batteriets positive klemme (mærket med +).
- Placer batteriladeren på et tørt sted.
- Luk batteriets celler til igen med de dertil beregnede propper (hvis de findes).

START

Før køretøjet startes, skal man forvisse sig om, at batteriet er rigtigt forbundet til de tilhørende klemmer (+ og -), samt at det er i god forfatning (hverken sulfateret eller i stykker).

Køretøjet må under ingen omstændigheder startes, hvis batteriene er frakoblet de tilhørende klemmer; batteriet er strengt nødvendigt for at bortskaffe eventuel overspænding, der vil kunne dannes pga. ophobning af energi i forbindelseskablerne under startfasen.

For at kunne starte skal omstilleren (såfremt den forefindes) eller omskifteren anbringes i startstillingen ud for den spænding, der svarer til køretøjet, der skal startes.

Før startnogen drejes, er det strengt nødvendigt at foretage en hurtig opladning med en varighed på 5-10 minutter, da starten derved gøres meget nemmere. Når denne hurtige opladning foretages, er det strengt nødvendigt, at batteriladeren står på opladning og IKKE på start.

Starten foretages ved at trykke på fjernstyringsknappen (kun ved trefaset udgave).

Den leverede strøm vises på amperemeterets skala med størst kapacitet.

GIV AGT: Før arbejdet påbegyndes, skal man sætte sig nøje ind i anvisningerne fra køretøjsfabrikanten!

- Sørg for at beskytte forsyningslinien med sikringer eller automatiske afbrydere, der overholder værdierne angivet med symboler (—) på typeskiltet.
- For at undgå overophedning af batteriladeren, skal man under startproceduren NØJE overholde arbejdspausecyklusserne, der er opført på apparatet (eksempel: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Insistér ikke, hvis køretøjets motor ikke går i gang: Der opstår nemlig ellers fare for alvorlige skader på batteriet eller i værste fald på køretøjets elektriske udstyr.

5. BATTERILADERENS

BESKYTTELSESANORDNINGER (FIG.D)

Batteripladeren beskytter sig selv i følgende tilfælde:

- Overbelastning (for høj strømtilførsel til batteriet).
- Kortslutning (tilslutningsklemmerne har kontakt med hinanden).
- Hvis batteriklemmernes poler er vendt forkert.
- På apparater, som er udstyret med sikringer, skal der anvendes sikringer af samme type med samme nominalværdi ved en eventuel udskiftning.

GIV AGT: Vær omhyggelig med at anvende en sikring med den værdi, som angives på batteriladerens typeskilt, for at undgå risiko for skader på personer eller ting. Af samme årsag, må sikringen aldrig udskiftes med broer af kobber eller lignende.

Udskiftning af sikring skal udføres med stikket TAGET UD af netkontakten.

6. GODE RÅD

- Rengør de positive og negative klemmer for eventuelle oxydaferinger så der er god kontakt
- Man skal under alle omstændigheder sørge for, at tængerne ikke kommer i berøring med hinanden, når batteriladen er tilsluttet nettet. I dette tilfælde brænder sikringen over.
- Hvis batteriladeren skal anvendes til et fastmonteret batteri i et køretøj, bør også køretøjet instruktionsbog konsulteres, se under "ELAN LÆG" eller "VEDLIGEHOLDELSE". Inden opladningen påbegyndes, er det god praksis at tage køretøjets elanlægs positive batterikabel fra batteriet
- Kontroller batteriets spænding, inden dette tilsluttes til batteriladeren. Man skal huske på, at batterier med 3 propper er på 6Volt, mens batterier med 6 propper er på 12Volt. I visse tilfælde er der to serieforbundne 12 Volt batterier, hvorefter der kræves 24Volt spænding for at oplade begge to. Man skal sørge for, at de har samme egenskaber for at sikre en afbalanceret opladning.
- Før hver start skal der foretages en hurtig opladning, der varer et par minutter. Derved begrænser startstrømmen, og der kræves mindre strøm fra netforsyningen. Før køretøjet startes, skal man forvisse sig om, at batteriet er rigtigt forbundet til de tilhørende klemmer (+ og -), samt at det er i god forfatning (hverken sulfateret eller i stykker). Køretøjet må under ingen omstændigheder startes, hvis batteriene er frakoblet de tilhørende klemmer; batteriet er strengt nødvendigt for at bortskaffe eventuel overspænding, der vil kunne dannes pga. ophobning af energi i forbindelseskablerne under startfasen.
- Undlad at insistere, hvis køretøjet ikke går i gang; vent et par minutter, og gentag så den hurtige opladning.
- Start skal foretages, mens batteriet er forbundet, jævnfør afsnittet START.

HUOMIO: LUE TÄMÄ KÄYTTÖOHJE HUOLELLISESTI ENNEN AKKULATURIN KÄYTÄMÄSTÄ!

1. TÄMÄN AKKULATURIN KÄYTTÖÄ KOSKEVAT YLEISETTURVALLISUUSOHJEET

- Latauksen aikana syntyy räjähtäävä kaasuja. Eliminoi liekin ja kipinänmuodostusriski. ALÄ POLTA!
- Aseta ladattavat akut tuulettettun tilaan.

- Ammattitaidottomat henkilöt on koulutettava asianmukaisesti ennen laitteen käyttöä.
- Vastaavan henkilön on valvottava sellaisten henkilöiden turvallisuutta laitteen käytön aikana (lapset mukaan lukien), joiden fyysiset, aisti- ja henkiset ominaisuuudet ovat riittämättömät laitteen käyttämiseksi oikein.
- On valvottava, etteivät lapset leiki laitteella.
- Käytä akkulaaturia yksinomaan sisältiloissa ja tuuleta tila kunnolla: ALÄ ASETA LATURIA ALTTIUKSI SATEELLE JA LUMELLE!
- Vedä aina pistotulppa pois sähköraisiasta ennen kuin liität latauskaapelin ja tarkista sen siitä.
- Älä kytke tai irrota piheteitä akkulaaturnin käydessä.
- Älä koskaan käytä akkulaaturia ajoneuvon sisällä tai moottorilassa.
- Vaihdaakaan syöttökaapeli vain alkuperäiseen malliin.
- Älä käytä akkulaaturia kertäkäytöisten akkujen lataamiseen.
- Tarkista, että käytettävän verkon jännite vastaa akkulaatursa olevan kytlin tietoja.
- Ajoneuvojen elektronikaan vaurioittamisen välttämiseksi lue, säilytä ja noudata tarkasti ajoneuvojen valmistajan antamia varoitukseja, kun akkulaaturia käytetään lataukseen ja käynnistämiseen; sama koskee akkulaaturnin valmistajan antamia ohjeita.
- Tämä akkulaaturi sisältää osia, kuten virtakytkin ja rele, jotka voivat aiheuttaa valokaaria ja kipinöitä. Kun laturia käytetään autokorjaamolla tai vastaanvassa paikassa, se pitää näin ollen sijoittaa turvalliselle ja käyttötarkoitukseen sopivan paikkaan.
- Vain pätevä asentaja saa suorittaa akkulaaturnin korjaus- ja huoltotoimenpiteet.
- **HUOMIO: KUN TARKASTAT JA HUOLLAT AKKULATURIA, TARKISTA AINA ETTÄ VERKKOJOHTO EI OLE KYTKETTY. VAARA!**
- Tarkista, että pistoke on varustettu suojaamaidoituksella.
- Malleissa, joissa suojaamaidoitusta ei ole, kytke pistokkeet kyttilissä ilmoitetun kokoisii sulakkeisiin.

2. JOHDANTO JA YLEISKUVAUS

- Tällä akkulaaturnilla voi ladata moottoriajoneuvoissa (benzinillä ja diesellä käytöissä), moottoripyörissä, veneissä, jne. Käytettävää liiyjy- ja elektrolyyttiakkuja.
- Laitteen latausvirta vähenee lumenteenomaisen W-käyrän mukaisesti ja noudattaa DIN-normia 41774.
- Akkulaaturnin kotelolla on eristyksluokka IP 20 ja se on maadoitettu luokan I laitteiden voimassaolevien määryysten mukaisesti.
- Saatavilla olevan antojännitteen mukaan ladattavat akut: 6V/3 kennoa; 12V/6 kennoa; 24V/12 kennoa.

3. ASENNUS

VALMISTELU (KUVA A)

- Pura akkulaaturi pakkauksestaan, kokoa pakkauksesta löytyvät irtonaiset osat.
- liikkuvat mallit asennetaan pystysuoraan asentoon.

AKKULATURIN SJOITUS

- Aseta akkulaaturi käytön aikana tukevasti ja varmista että ilma pääsee virtaamaan aukkojen kautta riittävän tuuletukseen varmistamiseksi.

KYTTEKMINEN SÄHKÖVERKKOON

- Akkulaaturi tulee liittää ainostaan syöttöjärjestelmiin, joissa on maadoitukseen liitetty neutraalioljohdin. Tarkistaaka, että virtapiiriin jännite vastaa käytöjännitettä.
- Syöttolinja tulee varustaa suoja-järjestelmillä, kuten laitteen maksimi hitsausimutehon kattavilla automaattivarrokkeilla.
- Liitännän virtapiiriin tulee tapahtua asianmukaisella kaapellilla.
- Virtakaapelien mahdollisten jatkojohtojen tulee olla vähintään yhden suurua varsinaisen virtakaapelin kanssa.
- Laitteen maadoittaminen on aina pakollista virtakaapelin keltavihreää kaapelia käytämällä, jonka erottaa merkitä ($\perp$), sen sijaan toiset kaksi kaapelia liitetään verkkojännitteeseen.
- Jännitteen vaihdon tapahtuu jännitteenmuutajan (FIG. E).

4. KÄYTÖTÖ

VALMISTELU ENNEN LATAAMISTA

HUOM! Ennen latauksen aloittamista, tarkistakaa, ettei ladattavien akkujen kapasiteetti (Ah) ole kilvensä ilmoitettu kapasiteettiä pienempi (C min).

Toimi annettujen ohjeiden mukaan tarkasti alla annetussa järjestyksessä.

- Irrottaakaa akun korkit, jos tarpeen, niin että latauksen aikana muodostuvat kaasut pääsevät ulos.
- Tarkista, että akun nestepinta peittää akun kennot; jos näin ei ole, lisää tislaattua vettä (5 - 10 mm kennojen yli).

VAROITUS! NOUDATA SUURTA VAROVAISUUTTA TÄMÄN TOIMENPITEEN YHTEYDESSÄ, SILLÄ AKKUHAPO ON ERITTÄIN SYÖVYTÄVÄÄ.

- Ota huomioon, että akkujen tarkka latauskunto voidaan päättellä vain tihesmittarilla, joka mittaa akkunesteen tihyyttä.

Seuraavat tihesvarot (kg/litra 20°) tarkoittavat:

- 1,28 = akku ladattu;
- 1,21 = akku puoliksi ladattu;
- 1,14 = akku lataamaton.

- Virtakaapeli verkkopistokkeesta irrotettuna kytke ladattavan akun nimellisjännitteenteen mukaiset latauspöhdit, käännä valintakytkin latausasentoon ja säädä ajastin normaalille latauskelle.

- Tarkista akun liittimen napaisuus: symboli + positiivinen ja symboli negatiivinen.

HUOMIO: jos symbolit eivät erotu, muista, että positiivinen liitin on se, jota ei ole liitetty auton runkoon.

- Litä punainen latauspinne akun positiiviseen liittimeen (symboli +).

- Litä musta latauspinne auton runkoon kausta ja poltoaineepuktesta.

HUOMIO: jos akku ei ole asennettu autoon, suorita liitääntä suoraan akun negatiiviseen liittimeen (symb -).

LATAUS

- Laita virta akkulaaturiin asettamalla virtakaapeli verkkopistokkeeseen sekä asettamalla katkaisin ON - asentoon (jos mukana).

- Ampeerimittari (mikäli asennettu) ilmoittaa akun latausvirran (Ampeereissa): tämän vaiheen aikana voidaan havaita, että ampeerimittarin lukema laskee hitaasti erittäin alhaisiin arvoihin asti akun tilavuuden ja kunnnon perusteella.

KUVA. B

HUOM: Kun akku ladataan voi sattua, että akkuneste alkaa "kiehua". Lopeta lataus välittömästi jotta levyt eivät hapetu ja akku säily hyvässä kunnossa.

Valitkaa 6-asentoisen muuntajan välityksellä latausjännite ladattavan akun tyypin ja sen latausmäärään mukaisesti. Ampeerimittari ilmoittaa kyseisen arvon.

Muistakaa, että hidask lataus edesauttaa akun kestävyyttä, sillä se kuumentaa akkua vähemmän välittäen näin laattojen hapettumista ja akkuhapon kiehumista.

Paras virta-arvo on 1/10 akun ampeerintiariavosta. Esimerkiksi 40 ampeerin akun paras latausarvo on 4

ampeeria.

Useaman akun samanaikainen lataus

Suorita tällainen toimenpide mahdollisimman varovaisesti: **HUOM.** Alä lataa ominaisuksiltaan, tyhjyydeltää ja typitään erilaisia akkuja.

Useaman kuin yhden akun samanaikaisessa latauksessa voidaan käyttää sarja- tai rinnakkaislaittoja. Näistä kahdesta vaihtoehtoista suositellaan sarjaliittämää, sillä sen aikana voidaan tarkkaila, ettei jokaisessa akussa kiertävä virta vastaa ampeerimetrin ilmoittamaa arvoa.

HUOMIO: Kahden akun sarjakytentätapauksessa, joiden nimellisjännite on 12V, on EHDOTTOMASTI asetettava akkulaturi asentoon 24V.

KUVA C

LATAUKSEN LOPETUS

- Slå av strömmen till batteriladeren ved å stille bryteren på OFF (hvis den finnes) og/eller fjerne nettsladden fra strömmuttaket.
- Irrota musta latauspinne auton rungosta tai akun negatiivisesta liittimestä (symbol -).
- Irrota punainen latauspinne akun positiivisesta liittimestä (symbol +).
- Aseta akkulaturi kuivaan paikkaan.
- Sulje akun kennot asianmukaisilla tulpilla (jos olemassa).

KÄYNNISTYS

Varmista ennen ajoneuvon käynnistämistä, että akku on hyvin kytetty vastaaviin liittimiin (+ e-) ja että se on hyvässä kunnossa (ei sulfatoitunut eikä vioitunut). Älä käynnistä missään tapauksessa ajoneuvoa, jonka akku on irrotettu vastaavista liittimistä; akun olemassaolo on olennaista mahdollisten ylijännitteiden eliminointia varten, joita saattaa syntyä kytentäkaapeleihin kerääntyneen energian vaikuttuksesta käynnistyksen aikana.

Aseta käynnistystä varten muuntaja (jos mukana) tai kytkin käynnistysasentoon jännitteellä, joka vastaa käynnistettävän ajoneuvon jännitetästä. Ennen virta-avaimen käännetämisestä on välttämätöntä suorittaa nopea lataus, 5-10 minuuttia, joka helpottaa paljon käynnistystä. **Nopea lataustoimenpide tehdään ehdottomasti akkulaturin ollessa latausennossa EIKÄ käynnistysasennossa.**

Käynnistys tapahtuu kauko-ohjaimen painiketta painamalla (vain kolmivaiheiselle).

Tuotettu virta ilmoitetaan ampeerimittarin asteikolla suurimmalla virtaamalla.

△ HUOMIO: Ennen etenemistä katso huolellisesti ajoneuvojen valmistajien varoitukset!

- Varmista, että suojaat virransyöttölinjan vastaan suuriin sulakkeille tai automaattikatkaisimilla, joiden arvo ilmoitetaan kyltissä symbolilla (—).
- Akkulaturin ylikuumenemisen välttämiseksi suorita käynnistys huolehtien TARKASTI työ-/taukojakoista, jotka ilmoitetaan laitteessa (esimerkiksi: START 3s ON 120s OFF-5 JAKSOA). Älä yrity enempää, ellei ajoneuvon moottori käynnisty: se saattaa vaikuttaa vakavalla tavalla akkuun tai jopa ajoneuvon sähkölaitteistoon.

5. AKKULATURIN SUOJAT (KUVA D)

Akkulaturi suojaautuu itse seuraavissa tapauksissa:

- Ylikuormitukseen yhteydessä (liian korkea latausvirta akkuun).
- Oikosulku (kytentäliittimet kosketettavat toisiaan).
- Plus(+) ja miinus(-) navat ovat väärin päin.
- Sulakkeilla varustetuissa laitteissa pitää mahdollisen vaihdon yhteydessä käyttää oikeantyyppistä ja kokoista sulaketta.

△ VAROITUS: Ole huolellinen että käytät sellaista sulaketta jonka arvo ilmoitetaan akkulaturin merkitykkilässä henkilö tai esinevahinkojen välttämiseksi. Samasta syystä, älä koskaan vaihda sulaketta kuparisiltaan tai vastaan.

Sulakkeen vaihdon pitää tehdä silloin, kun pistotulppa on VEDETTY POIS sähköraisiasta.

6. YLEISIÄ NEUVOJA

- Puhdista navat mahdollisista happikasaumista niin, että kontakti on hyvä.
- Välttääkää ehdottomasti pihtien kosketusta silloin kun lataaja on kytettyyn verkkovirtaan. Se aiheuttaa sulakkeen palamisen. Se aiheuttaa sulakkeen palamisen.
- Jos akkulaturilla ladataan ajoneuvon pysyvästi asennettava akku, sinun on luettava myös ajoneuvon käytty- ja/tai huoltokirja kohdasta SÄHKÖVARUSTEET tai HÜOLTO. Ennen kuin aloitat latauksen, irrota (mieluummin) ajoneuvon sähkölaitteiston positiivinenkaapeli.
- Tarkista akun jännite ennen kuin liität sen akkulaturiin. Muista, että 6V akussa on 3 akkukorkkia ja 12V akussa on 6 korkkia. Joissakin tapauksissa saattaa olla kaksi 12 Voltin akkuja. Tässä tapauksessa tarvitaan 24 Voltin jännite molempien varajien lataamiseksi. Varmista, että näiden akkujen ominaisuudet ovat samat epätasapainoisen lataamisen välttämiseksi.
- Suorita ennen käynnistystä nopea muutaman minuutin lataus: tämä rajoittaa käynnistysvirtaa vaatiessa vähemmän virtaa myös verkosta. Muista varmistaa ennen ajoneuvon käynnistystä, että akku on hyvin kytetty vastaavii liittimiin (+ ja -) ja että se on hyvässä kunnossa (ei sulfatoitunut eikä vioitunut).
- Älä ehdottomasti käynnistä ajoneuvoa, jonka akku on irti vastaavista liittimistä; akun olemassaolo on olennaista mahdollisten ylijännitteiden eliminointia varten, joita saattaa syntyä kytentäkaapeleihin kerääntyneen energian vaikuttuksesta käynnistyksen aikana.
- Mikäli ajoneuvo ei käynnisty, älä yrity liikaa, vaan odota muutaman minuutti ja töitä nopea lataus.
- Käynnistys tapahtuu aina akun ollessa asennettuna, katso kappale KÄYNNISTYS.

(NO)

BRUKERVEILEDNING

ADVARSEL: FØR DU BRUKER BATTERILADEREN SKAL DU LESE HÅNDBOKA NØYE!

1.GENERELLE FORHOLDSREGLER FOR BRUK AV DENNE BATTERILADEREN

- Under batteriladningen dannes det eksplasive gasser. Unngå farer som flammer og gnistdannelser. IKKE RØYK!
- Plasser batteriene på en plass med god ventilasjon for ladningsprosedyren.

- Personer uten erfaringer må instrueres før de bruker apparatet.
- Personer (også barn) med utilstrekkelig fysisk, sensorial og mental kapasitet for et korrekt bruk av apparatet må kontrolleres av en person som ansvarer for personenes sikkerhet under bruket.
- Barn må kontrolleres for å forsikre seg om at de ikke leker med apparatet.
- Bruk kun batteriladeren innendørs og med god ventilasjon: LADEREN MÅ IKKE UTSETTES FOR REGN ELLER SNØ!
- Stopsløk må alltid tas ut av kontakten for nettikoplingen for du kopler ladekablene fra eller til batteriet.
- Du skal aldri kople eller frakople tengene til batteriet med batteriladeren igang.
- Batteriladeren må absolutt ikke brukes inne i en bil eller i bagasjerommet.
- Strømtilførselskabelen må kun skiftes ut med en originalkabel.
- Batteriladeren må ikke brukes til batterier som ikke er oppladbare.
- Kontroller at tilgjengelig strømspenning tilsvarer verdien som er indikert på batteriladerens skilt da du bruker

- batteriladeren for ladning og oppstart; dette gjelder også for indikasjonene som batterifabrikanten forsyner.
- For å ikke skade kjøretøyets elektroniske seksjon, slå du lese, oppbevare og nøy følge advarslingene som fabrikanten forsyner sammen med kjøretøyene.
- Denne batteriladeren innholder deler som strømbryter og relé' som kan lage lysbuer eller gnister. Når laderen brukes på et bilverksted eller lignende, bør den plasseres på et sikkert og hensiktsmessig sted.
- Reparasjons- og vedlikeholdsarbeid må batteriladeren må kun utføres av fagpersonell.
- **ADVARSEL! KONTROLLER ALLTID AT NETTKABELEN IKKE ER TILKOPLET STRØMNETTET VED KONTROLL OG VEDLIKEHOLD AV BATTERILADEREN! FARE!**
- Kontroller at uttaket er utstyrt med jordledningsvern.
- I modellene som ikke er utstyrt med jordledning, skal du utføre koplingen til uttak med sikringsverdien som er indikert på skiltet.

2. INNLEDNING OG GENERELL BESKRIVELSE

- Denne batteriladeren er beregnet til oppladning av blyakkumulatorer på motorkjøretøy (bensin og dieseldrevne), motorsykler, båter.
- Apparatets ladestrøm falder i henhold til den karakteristiske W-kurve og stemmer overens med DIN-normen 41774.
- Batteriladerens kasse er i beskyttelsesklasse IP 20, og er jordet i henhold til gjeldende foreskrifter for apparater i klasse I.
- Oppladbare akkumulatorer i samsvar med den utgangsspenningen som er tilgjengelig: 6V/3 batterier; 12V /6 batterier; 24V/12 batterier.

3. INSTallasjon

MONTERING (FIG.A)

- Pakk ut batteriladeren og utfør montering av de løse delene som befinner seg i kartongen.
- Vognmødellene monteres i vertikal posisjon.

PLASSERING AV BATTERILADEREN

- Under funksjonen, skal du plassere batteriladeren på stabil plass og forsikre deg om å ikke blokkere ventilasjonsåpningene for å garantere en god ventilasjon.

TILKOPLING TIL NETTET

- Batteriladeren må kun koples til et strømforsyningssystem med nøytral kabel koplet til jordledning.
- Kontroller at nettspenningen samsvarer med apparatets funksjonspenning.
- Nettlinjen må være utstyrt med beskyttelsessystemer, som sikringer eller automatiske brytere, som tåler apparatets maksimale absorbering.
- Tilkopling til strømnettet må utføres med den dertil egnede kabelen.
- Eventuelle forlenger av nettkaalen må ha dertil egnet snit, dette må god aldri være mindre enn snittet til nettkaalen som medfølger.
- Apparatet må alltid jordes ved hjelp av nettkaabens gulgrønne ledning symbolisert med ($\pm$). De andre to ledningene koples til spenningsnettet.
- Spenningsforandring oppnås ved hjelp av dertil egnet spenningsomformerbryter som gjøres tilgjengelig ved å fjerne apparatets (FIG. E).

4. FUNKSJON

KLARGJØRING FOR LADING

OBS! For De starter oppladningen, må De verifikasiere at kapasiteten til de batteriene (Ah) som De har tenkt å lade, ikke er mindre enn som indikert på skiltet (C min). Utfør instruksjene ved å nøy følge den orden som er indikert.

- Fjern batteriets deksler, dersom de er tilstede, slik at gassene som produseres under oppladningen får utløp.
- Kontroller at væskenviået på batteriet er så høyt at det dekker battericellene. Hvis ikke, må det fylles på destillert vann (5-10 mm over cellene).

ADVARSEL! BATTERISYREN ER STERKT ETSENDE, SÅ VÆR MEGET FORSIKTIG MED MÅLINGEN.

- Husk at batteriets nøyaktige ladningstilstand kun kan

bestemmes ved hjelp av en densitetsmåler som bestemmer batterivæskens densitet.

Følgende verdier for densitet (kg/liter ved 20 °C) betyr:

1,28 = batteriet ladet

1,21 = batteriet er halveis oppladet

1,14 = batteriet er utladet

- Med strømforsyningsskabelen fjernet fra uttaket, skal du kople ladningsklemmene i samsvar med batteriets nominalspenning og stille omkopleren i ladningsstilling og aktivere timeren i stilling for nominalspenning.

- Kontroller polariteten på batteriets klemmer: positiv symbol + og negativ symbol -.
- BEMERK: hvis symbolene ikke er ulike, skal du huske at den positive klemmen er den som ikke er koplet til maskinens karosseri.

- Kople ladningsklemmene med rød farge til positiv klemme på batteriet (symbol +).

- Kople klemmene med sort farge til maskinens karosseri langt fra batteriet og brenselslangen.
- BEMERK: hvis batteriet ikke er blitt installert i maskinen, kan du utføre en direkte kopling til batteriets negative pol (symbol -).

LADNING

- Forsyn batteriladeren med strøm ved å kople strømskabelen til uttaket og stille strømbryteren på ON (hvis installert).

- Amperemeteret (hvis installert) viser ladestrømmen til batteriet. Under ladningen vil amperemeterets utslag bli sakte redusert til en svært lavt verdi, avhengig av batterikapasiteten og tilstanden.

FIG. B

BEMERK: når batteriet lades opp, kan batterivæskens begynne å "koke". For at batteriet ikke skal bli dårligere, må ladningen i slike tilfeller avbrytes umiddelbart, slik at platene ikke skal oksidere.

Bruk velgeren får å velge korrekt ladningsstrøm i forhold til akkumulatoren og dens ladningstilstand som kan avleses på amperemeteret, skal man med lavere verdier.

Vær oppmerksom på at langsom oppladning sikrer lengre levetid for batteriet idet denne type oppladning genererer en lavere oppvarming av batteriet og dermed unngår plateoksyidering og overoppvarming av elektrolytene.

Den ideelle strømverdien er 1/10 av batteriets amperemestrom. For et eksemplvis 40 amperebatteri er den optimale ladeverdien 4 amperere.

Samtidig ladning av flere batterier

Utfør denne prosedyren med største omhu. **ADVARSEL:** lade aldri batterier som er helt utladet eller av andre typer.

Hvis du skal lade flere batterier på samme gang, kan du bruke "serie"-koplinger eller "parallell"-koplinger. Vi anbefaler deg å bruke seriekoplingen, da du da kan kontrollere strømmen som sirkulerer i hvert batteri som skal være analog i henhold til verdien som er indikert på ampermeteren.

BEMERK: ved seriekopling av to batterier med samme nominalspenning på 12V, MÅ du stille batteriladeren på 24V.

FIG.C

SLOT PÅ LADNING

- Slå av strømmen til batteriladeren ved å stille bryteren på OFF (hvis den finnes) og/eller fjerne nettsladden fra strømtakket.
- Frakople den sorte ladningstangen fra maskinstrukturen eller fra batteriets negative pol (symbol -).
- Frakople ladningstangen med rød farge fra batteriets positive pol (symbol +).
- Still batteriladeren på tør plass.
- Lukk batteriets celler ved hjelp av de spesielle lokkene (hvis installert).

OPPSTART

Før du starter opp kjøretøyet skal du forsikre deg om at batteriet er koplet til tilsvarende klemmer (+ og -) og at disse er i godt tilstand (ikke oksidert eller ødelagt).

Du skal aldri starte opp kjøretøy med batteriet frakoplet fra tilsvarende klemmer; batteriens nærvær er avgjørende for å fjerne eventuell overspenning som kan oppstå på grunn av opplagret strøm i koplingskablene under startfasen.

ADVARSEL! BATTERISYREN ER STERKT ETSENDE, SÅ VÆR MEGET FORSIKTIG MED MÅLINGEN.

For oppstarten skal stille kopleren (hvis den er installert) eller deviatoren i startmodus i overensstemmelse med spenningen på apparatet som skal startes opp.
Det er nødvendig å utføre en hurtig lading på 5-10 minutter før du dreier startnøkkelen. Dette etter oppstarten meget.
Den hurtige ladingen skal alltid utføres med batteriladeren i ladingsmodus og IKKE i startmodus.

Starten skjer ved å trykke på tasten på fjernstyringsskrollen (kun for trefas).

Strommen som blir forsynt er indikert av amperemålerens skale med en høyere effekt.

 ADVARSEL: før du går frem, skal du nøye følge kjøretøysfabrikantens advarslinger!

- Forsikre deg om å verne forsyninglinjen med sikringer eller automatiske bryter av samme verdi som er indikert på skiltet med symbol (—).
- Før å unngå overhettning av batteriladeren, skal du utføre startprosedyren ved å NØYE følge syklusene for arbeidspause som er indikert på apparatet (f.eks. START 3s TIL 120s FRA-5 SYKLER). Du ska ikke insistere hvis kjøretøyets motor ikke starter opp, da dette kan skade batteriet eller kjøretøyets elektriske system.

5. VERNEUTSTYR TIL BATTERILADEREN (FIG. D)

Batteriladeren beskytter seg selv ved:

- Overbelastning (for høy ladestrøm til batteriet).
- Kortslutning (koplingsklemmene berører hverandre).
- Pluss(+) og minus(-) polene er vendt feil veg.
- I apparater med sikringer må en eventuell byttesikring være av tilsvarende type og verdi.

 ADVARSEL: Vær nøyde med å bruke sikringer med verdi som angitt på batteriladerens merkeplate, slik at du kan unngå skader personer eller gjenstander. Av samme årsak må ikke sikringen byttes ut med en kopperbro eller lignende.

Husk alltid å ta stopslet UT AV kontakten når du skal bytte sikringer.

6. GODE RÅD

- Gjør ren batteripolene for eventuelle oksidebelegg, slik at det oppnås god kontakt.
- De to klemtangene må aldri komme i kontakt med hverandre mens batteriladeren er tilkoplet strømnsettet. Dette før å unngå at sikringene brennes.
- Skal batteriladeren brukes til et fast montert batteri i et kjøretøy, må dette kjøretøyets instruksjonsbok kontrolleres, se under "ELUTSTYR" eller "VEDLIKEHOLD". For ladningen startes opp er det fornøyt å kople den positive batterikabelen fra batteriet.
- Kontroller batterispenningen før du kopler det til batteriladeren og husk på at de 3 lokkene befinner seg på batterier med 6 volt, mens 6 lokk befinner seg på batterier med 12 volt. I noen fall kan det være to 12V-batterier som er seriekoplet. I dette fallet, trenger du en spennin på 24V for å lade begge batteriene. Forsikre deg om at de har samme karakteristikk for å unngå en ubalanseartladning.
- Før du utfører oppstarten skal du utføre en hurtig lading i noen minutter for å begrense startstrømmen og bruke mindre strøm fra nettet. Før du utfører kjøretøyets oppstart, skal du huske på at batteriet er korrekt koplet til tilsvarende klemmer (+ og -) og i godt tilstand (uten oksidering og defekter).
- Utfor aldri oppstarten av kjøretøy med batterier som er frakoplet fra tilsvarende klemmer; batteriets nærvær er avgjørende for å fjerne eventuell overspenning som kan dannes på grunn av akkumulert strøm i koplingskablene under startfasen.
- Hvis oppstarten ikke skjer, skal du ikke insistere uten vente noen minutter og repetere den hurtige ladingsprosedyren.
- Oppstarten skal alltid utføres med itlkoplet batteri, se stykke OPPSTART.

(SV)

BRUKSANVISNING

VIKTIGT: LÄS BRUKSANVISNINGEN NOGGRANT INNAN NI ANVÄNDER BATTERILADDAREN

1. ALLMÄNNA SÄKERHETSANVISNINGAR FÖR ANVÄNDNINGEN AV DENNA BATTERILADDARE

- Under laddningen avger batterierna explosiva gaser. Förhindra att lågor och gnistor bildas. RÖK EJ.
- Placerade batterier som ska laddas på en väl ventilerad plats.

- Vid brist av kunskap ska personer instrueras innan apparaten används.
- För korrekt användning av apparaten ska personer (inklusive barn) med nedsatt fysisk eller mental förmåga eller nedsatta sinnesintryck hållas under uppsikt av en person som ansvarar för dessas säkerhet när apparaten används.
- Barn ska hållas under uppsikt så att de inte leker med apparaten.
- Använd batteriladdaren uteslutande inomhus och försäkra er om att ventilationen är god: UTSÄTT INTE LADDAREN FÖR REGN ELLER SNO.
- Drag alltid först ut stickkontakten ur eluttaget innan laddningskablarna ansluts till eller lossas från batteriet.
- Anslut eller fränkoppla inte batteriladdarens tånger till eller från batteriet när batteriladdaren tänder till eller från batteriet.
- Använd absolut inte batteriladdaren inuti ett fordon eller i motorutrymmet.
- Byt endast ut matningskablen mot en originalkabel.
- Använd inte batteriladdaren för att ladda ej laddningsbara batterier.
- Kontrollera att den tillgängliga matningsspänningen motsvarar den som indikeras på skytten på batteriladdaren.
- För att inte skada fordonens elektroniska system ska man läsa, spara och noggrann följa de anvisningar som tillhandahålls av fordonstillverkaren, både när man använder batteriladdaren för laddning och för start. Det samma gäller för anvisningarna från batteritillverkaren.
- Denna batteriladdare innehåller delar som strömbrytare och reläer, som kan framkalla ljusbågar eller gnistor. Om laddaren används på en bilverkstad eller liknande bör den säljes placeras på en säker och för ändamålet lämplig plats.
- Reparations- eller underhållsingepp inne i batteriladdaren får endast utföras av kunnig personal.
- **WARNING: DRAG ALLTID UT KONTAKTEN UR ELUTTAGET INNAN NI UTFÖR NÅGOT INGREPP FÖR KONTROLL ELLER UNDER HÅLL AV BATTERILADDAREN, FARA!**
- Kontrollera att eluttaget är utrustat med en jordanslutning.
- Till de modeller som inte är utrustade med denna typ av skydd, ska man ansluta en stickprop vars kapacitet är lämplig för reläns värde, som indikeras på skytten.

2. INLEDNING OCH ALLMÄN BESKRIVNING

- Denna batteriladdare är avsedd för laddning av blyackumulatorer på motorfordon (bensin- och dieseldrivna), motorcyklar, båtar, osv..
- Apparaten laddningsström minskar enligt den karakteristiska W-kurvan och överensstämmer med DIN-normen 41774.
- Batteriladdarens hölje har skydds klass IP 20 och är skyddat mot indirekta kontakter av en jordledare i enlighet med gällande föreskrifter för apparater av klass I.
- Upladdningsbara ackumulatorer i enlighet med tillgänglig utspänning: 6V / 3 celler; 12V / 6 celler; 24V / 12 celler.

3. INSTALLATION

IORDNINGSTÄLLNING (FIG.A)

- Packa upp batteriladdaren och montera dit de demonterade delarna som finns i förpackningen.
- Modeller med vagn skall installeras i upprättstående läge.

PLACERING AV BATTERILADDAREN

- Under dess funktion ska batteriladdaren placeras på ett stabilt sätt. Försäkra er om att luftgenomströmningen genom de för detta avsedda öppningarna inte hindras, dessa garanterar nämligen en god ventilation.

ANSLUTNING TILL ELNÄTET

- Batteriladdaren får endast anslutas till ett matningsystem vars nollledare är anslutet till jord. Försäkra dig om att nätspänningen överensstämmer med funktionsspänningen.
- Elnätet skall vara utrustat med ett skyddssystem, till exempel säkringar eller automatiska strömbrytare, som skall vara dimensionerade för att tåla apparatens maximala absorption.
- Anslutningen till elnätet skall utföras med en för detta avsedd kabel.
- Eventuella förlängningar av matningskablen ska ha en lämplig sektion, som under inga omständigheter får understiga den levererade matningskabelflens sektion.
- Det är obligatoriskt att ansluta apparaten till jord. Jordanslutningen skall göras med matningskabelflens gul/gröna ledare som är märkt med etiketten ( ). De andra två ledarna skall anslutas till elnätet.
- Byte av spänningen sker från en för detta avsedd klämplatta (FIG. E).

4. FUNKTION

FÖRBEREDELSE INFÖR LADDNING

OBS: Innan laddningen sker måste du kontrollera att kapaciteten för de batterier (Ah) som du tänker ladda inte understiger den kapacitet som anges på skylen (C min).

Följ noggrann instruktionerna nedan i ordningsföljd.

- Avlägsna eventuella lock från batteriet så att de gaser som bildas under laddningen kan komma ut.
- Kontrollera att elektrolyten täcker battericellerna; om så inte är fallet ska man tillsätta destillerat vatten till en nivå på 5-10 mm över cellerna.

VARNING! IAKTTA STÖRSTA FÖRSIKTIGHET UNDER DETTA ARBETSSKEDE EFTERSOM

ELEKTRYLTYTEN ÄR STARKT FRÄTANDE.

- Kom ihåg att batteriets exakta laddningsstatus endast kan fastställas med hjälp av en densitetsmätare som mäter elektrolytens densitet; följande ungefärliga densitetsvärden (kg/l vid 20°C) innebär:

$$\begin{aligned}1.28 &= \text{batteriet är laddat} \\1.21 &= \text{batteriet är laddat till hälften} \\1.14 &= \text{batteriet är urladdat}\end{aligned}$$

- Anslut, med stickkontakten utdragen ur nättuttaget, laddningstångerna i enlighet med den nominella spänningen för det batteri som ska laddas, ställ in omkopplaren på läget för laddning och starta timern i läget för normal laddning.

- Kontrollera batteriterminalernas polaritet: den positiva är markerad med symbolen + och den negativa med symbolen -.

OBS: om det är svårt att se symbolerna, så kom ihåg att den positiva polen är den som inte är ansluten till maskinens chassi.

- Anslut den röda klämmman för laddning till batteriets positiva pol (med symbolen +).

Anslut den svarta klämmman för laddning till bilens chassi, på långt avstånd från batteriet och från bränsleledningen.

OBS: om batteriet inte är installerat i bilen ska man ansluta klämmman direkt till den negativa polen på batteriet (med symbolen -).

LADDNING

- Mata batteriladdaren genom att sticka in matningskablen i nättuttaget och vrida strömbrytaren (om sådan finns) till ON.
- Batteriladdaren kan vara försedd med en amperemeter

som indikerar laddningsströmmen (i Ampere) till batteriet; under laddningen kommer amperemeterns utslag sakta att minska för att slutligen nå ett mycket lågt värde som beror på batteriets kapacitet och skick.

FIG. B

OBS: När batteriet är laddat kan det inträffa att batterivätskan börjar "koka". Man bör då genast avbryta laddningen för att undvika att skada batteriet.

Välj laddningsspänning med hjälp av omkopplaren med utgångspunkt från batterityp och laddningsstatus, det valda värdet visas på amperemetern på skalan med längst värde. Tänk på att en långsam laddning är en god garanti för att batterierna ska hålla längre eftersom de hettas upp mindre och eftersom man på detta sätt kan undvika att plattorna oxiderar och att elektrolyten kokar.

Det optimala strömvärde är 1/10 av batteriets kapacitet mätt i Ampere/timma. Exempel: för ett batteri på 40 Ampere är den optimala laddningsströmen 4 Ampere.

Samtidig laddning av flera batterier

Vår mycket försiktig när denna typ av laddning utförs. VIKTIGT! Ladda inte batterier med olika kapacitet, urladdningsgrad eller batterier av olika typer samtidigt. Om flera batterier skall laddas samtidigt kan man använda sig av serie- eller parallellkoppling. Av dess två metoder är seriekoppling att föredra eftersom man på detta sätt kan kontrollera den ström som cirkulerar i varje enskilt batteri, vilket visas amperemetern.

OBS: Vid en seriekoppling av två batterier med en nominell spänning på 12V, MÅSTE man ställa in batteriladdaren på läget 24V.

FIG. C

AVSLUTNING AV LADDNING

- Koppla från matningen till batteriladdaren genom att vrida strömbrytaren (om sådan finns) till OFF och/eller genom att dra ut matningskabeln ur uttaget.
- Koppla från den svarta klämmman för laddning från bilens chassi eller från den negativa polen på batteriet (med symbolen -).
- Koppla från den röda klämmman för laddning från bilens positiva pol (med symbolen +).
- Placer batteriladdaren på en torr plats.
- Stäng batteriets celler igen med de för detta avsedda locken (om sådana finns).

START

Innan man startar fordonet ska man kontrollera att batteriet är korrekt anslutet till de motsvarande polerna (+ och -) och att det är i gott skick (inte sulfaterat och inte trasigt).

Man får absolut inte starta fordon som har batteriets poler främkopplade; att batteriet är tillkopplat är avgörande för att eventuella överspänningar som skulle kunna orsakas på grund av energi som anhopas i anslutningskablarna vid start ska kunna elimineras.

För att starta ska man placera omkopplaren (i förekommende fall) eller strömtävlaren på läget för inkoppling av spänning till fordonet som man ska starta.

Innan startnyckeln vrids om är det nödvändigt att man utför en snabbladdning på 5-10 minuter, om detta görs kommer starten att underlättas oerhört. Den här snabbladdningen MÅSTE göras med batteriladdaren ställd på laddning och INTE på start.

Man startar genom att trycka på den fjärrstyrda knappen (gäller enbart trefas).

Driftspänningen anges på amperemeterns skala med den högsta kapaciteten.

VARNING: Innan man fortsätter ska man noggrant observera anvisningarna som fordonets tillverkare anger!

- Kontrollera att matarledningen är skyddad med hjälp av säkringar eller automatiska brytare med samma värden som de som anges med symbolen ( ).
- För att förhindra att batteriladdaren överhettas ska startens arbetskedjan utföras genom att NOGRANT följa de arbets- och pauscykler som anges på apparaten (till exempel: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Om motorn inte startar ska man inte försöka försöket; i annat fall skulle man faktiskt kunna orsaka allvarliga skador på

batteriet eller på fordonets elektriska utrustning.

5. SKYDDA BATTERILADDAREN (FIG. D)

Batteriladdaren skyddar sig själv vid:

- Overbelastning (för hög laddningsström till batteriet).
- Kortslutning (laddningsklämmorna är i kontakt med varandra).
- Felvända plus- och minuspoler.
- På apparater försedda med säkringar måste, vid ett eventuellt byte, en säkring av motsvarande typ och värde användas.

VIKTIGT: Var noga med att använda en säkring med det värde som anges på batteriladdarens skylt för att undvika risk för skador på person eller sak. **Byt, av samma anledning, aldrig ut säkringen mot bryggor av koppar eller dylikt. Byte av säkring ska göras med stickproppen UTDRAGEN ur eluttaget.**

6. RÅD

- Rengör den positiva och den negativa klämman från eventuella oxidavlägringar så att god kontakt erhålls.
- Se till att de två tångerna absolut inte kommer i kontakt med varandra när batteriladdaren är ansluten till elnätet. Om så sker går säkringen.
- Om batteriladdaren ska användas till ett fast monterat batteri i ett fordon bör även fordonets instruktionsbok konsulteras, se kapitlet "ELEKTRISKT SYSTEM" eller "UNDERHALL". Innan laddningen påbörjas är det lämpligt att koppla från den positiva batterikabeln som tillhör fordonets elektriska system från batteriet.
- Kontrollera batteriets spänning innan det ansluts till batteriladdaren. Kom ihåg att ett batteri på 6 volt har 3 batterilock och att ett 12-volts batteri har 6 lock. I vissa fall kan det finnas två seriekopplade batterier på 12 Volt, i detta fall krävs en spänning på 24 Volt för att ladda båda ackumulatorerna. Försäkra er om att de har samma egenskaper, för att undvika obalans i laddningen.
- Innan start ska man göra en snabbladdning som varar några minuter; detta kommer att begränsa startspänningen och därmed krävs mindre ström från nätet. Innan man startar fordonet ska man inte glömma att kontrollera att batteriet är korrekt anslutet till de motsvarande polerna (+ och -) och att det är i gott skick (inte sulfaterat och inte trasigt). Fordon som har batteriets poler frånkopplade får absolut inte startas; att batteriet är tillkopplat är avgörande för att eventuella överspänningar som skulle kunna skapas pga. energi som anhopas i anslutningskablarna vid start ska kunna elimineras.
- Om starten inte sker ska man inte fortsätta att försöka starta, utan vänta i några minuter och sedan upprepa snabbladdningen.
- Start ska alltid göras med tillkopplat batteri, se paragraf START.

(EL)

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΧΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΠΡΙΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΤΟ ΦΟΡΤΙΣΤΗ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΧΡΗΣΗΣ!

1. ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΣΤΗ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ

- Κατά τη φόρτιση οι μπαταρίες εκπέμπουν εκρηκτικά αέρια, αποφεύγετε για αυτό να προκαλούνται φλόγες ή οπίθεση. ΜΗΝ ΚΑΠΝΙΖΕΤΕ.
- Τοποθετείτε τις μπαταρίες που φορτίζονται σε αερισμένο χώρο.

- Άτομα χωρίς πείρα πρέπει να ενημερώνονται κατάλληλα πριν χρησιμοποιήσουν τη μηχανή.
- Άτομα (συμπεριλαμβανομένων παιδιών) με σωματικές, αισθητήριες και διανοητικές ικανότητες ανεπάρκεις για τη σωστή χρήση της μηχανής, πρέπει να επιβλέπονται από άτομο υπεύθυνο για την ασφάλειά τους κατά τη χρήση της ίδιας.
- Τα παιδιά πρέπει να επιβλέπονται ώστε να ελέγχεται οτι δεν παίζουν με τη μηχανή.
- Χρησιμοποιείτε το φορτιστή μπαταριών αποκλειστικά σε εσωτερικούς χώρους και βεβαιωθείτε ότι οι ίδιοι χώροι είναι αερισμένος: ΜΗΝ ΕΚΘΕΤΕΤΕ ΣΕ ΒΡΟΧΗ Η ΧΙΟΝΙ.
- Αποσυνδέστε τό καλώδιο τροφοδοσίας από το δίκτυο πριν συνδέσετε τα καλώδια φόρτισης της μπαταρίας.
- Μην συνδέστε ή αποσυνδέστε τις λαβίδες στην μπαταρία με το φορτιστή σε λειτουργία.
- Κατά απόλυτο τρόπο μην χρησιμοποιείτε το φορτιστή μπαταριών μέσα σε αυτοκίνητο ή μπαυόπολο αυτοκινήτου.
- Αντικαταστήστε τό καλώδιο τροφοδοσίας μόνο με αυθεντικό καλώδιο.
- Μην χρησιμοποιήσετε το φορτιστή για τη φόρτιση μπαταριών του είδους που δεν φορτίζεται.
- Ελέγχετε ότι η διαθέσιμη τάση τροφοδοσίας αντιστοιχεί σε εκείνη που αναγράφεται στην τεχνική πινακίδα του φορτιστή.
- Για να μην βλάψετε το ηλεκτρονικό σύστημα των οχημάτων, διαβάστε, διατηρήστε και τηρήστε προσεκτικά τις ενδείξεις που χορηγούνται από τους κατασκευαστές των ίδιων οχημάτων όταν χρησιμοποιείται ο φορτιστής τόσο σε φόρτιση όσο σε εκκίνηση. Το ίδιο ισχύει για τις ενδείξεις που χορηγούνται από τον κατασκευαστή μπαταριών.
- Αυτός ο φορτιστής μπαταριών περιλαμβάνει μέρο, όπως διακόπτες ή ρελέ, που μπορούν να παράγουν τόσα ή οπίθεση. Για αυτό αν χρησιμοποιείται σε αμάξοσταί ή παρόμοιο περιβάλλον, τοποθετήστε το φορτιστή σε κατάλληλο χώρο ή κατάλληλη θήκη.
- Επεμβασίες επισκευής ή συντήρησης στο εσωτερικό του φορτιστή πρέπει να εκτελούνται μόνο από ειδικευμένο προσωπικό.
- **ΠΡΟΣΟΧΗ: ΑΠΟΣΥΝΔΕΕΤΕ ΠΑΝΤΑ ΤΟ ΚΑΛΩΔΙΟ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΙΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΕ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΑΠΛΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΦΟΡΤΙΣΤΗ, ΚΙΝΔΥΝΟΣ!**
- Ελέγχετε ότι η πρίζα διαθέτει γείωση προστασίας.
- Στα μοντέλα δεν έχουν διαθέτουν γείωση, συνδέστε ρευματολήπτες κατάλληλης απόδοσης προς την τιμή της ασφάλειας τήξης που αναγράφεται στην πινακίδα.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

- Αυτός ο φορτιστής μπαταριών επιτρέπει τη φόρτιση μπαταριών μολύβδου με ελεύθερο ηλεκτρολόγητη που χρησιμοποιούνται σε κινητήρες αυτοκινήτων (βενζίνη και τιζέλ), μοτοσικλέτες, σκάφη κλπ.).
- Το ρεύμα που παρέχεται από την εγκατάσταση ελαττώνεται κατά την χαρακτηριστική καμπύλη W ed Θ σύμφωνα με τον κανονισμό DIN 41774.
- Το δοχείο όπου εγκαθίσταται έχει βαθμό προστασίας IP 20 και προστατεύεται από επαφές έμμεσου τύπου με αγωγό γείωσης, όπως προδιαγράφεται για τις συσκευές

κατηγορίας I.

- Συμπτυκνωτές που επαναφορτίζονται ανάλογα με τη διαθέσιμη τάση εξόδου: 6V / 3 κελιά, 12V / 6 κελιά, 24V / 12 κελιά.

3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (ΕΙΚ.Α)

- Αποσυσκευάστε το φορτιστή, εκτελέστε τη συναρμολόγηση των διαφόρων τμημάτων που περιέχονται στη συσκευασία.
- Τα μποντέλα με καρότι πρέπει να εγκατασταθούν σε κάθετη θέση.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΣΤΗ

- Κατά τη λειτουργία τοποθετήστε σε σταθερό μέρος το φορτιστή και βεβαιώθετε ότι δεν φράζεται ο αέρας που περνάει από τις ειδικές σχισμές και ότι έξασφαλίζεται επαρκής αερισμός.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ

- Ο φορτιστής πρέπει να συνδεθεί αποκλειστικά σε σύστημα τροφοδοσίας με ουδέτερο γειωμένο αγωγό. Ελέγχετε ότι η τάση δίκτυου αντιστοιχεί στην τάση λειτουργίας.
- Η γραμμή τροφοδοσίας πρέπει να είναι εφοδιασμένη με συστήματα προστασίας, όπως ασφάλεις ή αυτομάτους διακόπτες, επαρκείς για να αντέχεται η μέγιστη απορρόφηση της γεγκάταστάσης.
- Η σύνδεση στο δίκτυο πρέπει να εκτελείται με κατάλληλο καλώδιο.
- Ενδεχόμενες προεκτάσεις του καλωδίου τροφοδοσίας πρέπει να έχουν κατάλληλη διάμετρο και, οπωσδήποτε, όχι κατώτερη από εκείνη του προμηθευόμενου καλωδίου.
- Είναι πάντα απαραίτητο να γεινώντεται την εγκατάσταση χρησιμοποιώντας τον κίτρινο-πράσινο αγωγό τροφοδοσίας, που σημαδεύεται από την επικέτα ( ), ενώ οι άλλοι δύο αγωγοί θα πρέπει να συνδεθούν στο δίκτυο τάσης.
- Η αλλαγή τάσης πραγματοποιείται από την ειδική αλλαγής τάσης που προσεγγίζεται αφαιρώντας το πίσω μέρος της μηχανής (FIG. E).

4. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΤΙΣΗ

- ΠΡΟΣΟΧΗ:** Πριν εκτελέσετε τη φόρτιση, ελέγχετε ότι η ικανότητα των μπαταριών (Ah) που θέλετε να φορτίσετε δεν είναι κατώτερη από εκείνη που αναγράφεται στην πινακίδα (C min).

Ακολουθήστε τις ενδείξεις τηρώντας προσεκτικά την παρακάτω ενδεδειγμένη σειρά.

- Αφαιρέστε τα καλύμματα της μπαταρίας αν υπάρχουν ώστε να απομακρύνθουν τα αέρια που πάρανται κατά τη φόρτιση.
- Ελέγχετε ότι στη θάλασση του ηλεκτρολίτη σκεπτάζεται τις πλάκες των μπαταριών. Αν αυτές δεν είναι σκεπτασμένες, προσθέτετε απέσταγμένο νερό μέχρι να βυθιστούν κατά 5-10 mm.

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΔΩΣΤΕ ΤΗ ΜΕΓΙΣΤΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΚΑΤΑ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΤΙ Ο ΗΛΕΚΤΡΟΛΙΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΟΞΥΑΚΡΩΣΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΟ.

- Υπενθυμίζεται ότι η κατάσταση φόρτισης μπορεί να καθορίστε με ακρίβεια μόνο χρησιμοποιώντας ένα πικνόμετρο, το οποίο επιτρέπει τη μέτρηση της ειδικής πυκνότητας του ηλεκτρολίτη. Ενδεικτικά ισχύουν όι ακόλουθες τιμές πυκνότητας διαλύματος (Kg/l σε 20°C):

1.28 = μπαταρία φορτισμένη.
1.21 = μπαταρίας ημιφορτισμένη.
1.14 = μπαταρία εκφορτισμένη.

- Με καλώδιο τροφοδοσίας αποσύνδεσμένο από το δίκτυο συνδέστε τους ακροδέκτες φορτίου σε συνάρτηση της ονομαστικής τάσης της μπαταρίας που θα φορτιστεί, τοποθετήστε το διακόπτη σε θέση φόρτισης και το τάιμερ στη θέση κανονικού φορτίου.

- Ελέγχετε την πολιούτητα των αροδεκτών της μπαταρίας: θετικό στο σύμβολο + και αρνητικό στο σύμβολο -.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: αν τα σύμβολα δεν ξεχωρίζονται υπενθυμίζεται ότι ο θετικός ακροδέκτης είναι εκείνος μη συνδεδεμένος στο πλαίσιο της μηχανής.

- Συνδέστε τη λαβίδια μαύρο στο πλαίσιο της μηχανής.

- Συνδέστε τη λαβίδια μαύρο στο πλαίσιο της μηχανής, μακριά από την μπαταρία και από τον αγωγό καύσιμου.

- **ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** αν η μπαταρία δεν εγκαθίσταται στη μηχανή,

συνδεθείτε κατευθείαν στον αρνητικό ακροδέκτη της μπαταρίας (σύμβολο -).

ΦΟΡΤΙΟ

- τροφοδοτήστε το φορτιστή μπαταριών βάζοντας το καλώδιο τροφοδοσίας στην πρίζα δικτύου και τοποθετώντας σε ΟΝ το διακόπτη (αν υπάρχει).
- Το αμπερόμετρο (αν υπάρχει) δείχνει το ρεύμα (σε Ampere) φορτίου της μπαταρίας κατά αυτήν την φάση θα παρατηρήθει ότι η ενδείξη του αμπερόμετρου ελαττώνεται αργά μέχρι πολύ χαμηλές τιμές σε συνάρτηση της ικανότητας και των συνθηκών μπαταρίας.

ΕΙΚ.Β

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οταν η μπαταρία θα είναι φορτισμένη θα μπορείτε επίσης να παρατηρήσετε μια έναρξη «βρασμού» του υγρού που περιέχεται στην μπαταρία. Συμβούλευται να διακόψετε τη φόρτιση στην αρχή αυτού του φαινομένου ώστε να αποφύγετε ζημιές στην μπαταρία.

Επιλέξτε μέσω του μεταγωγικού διακόπτη την τιμή ρεύματος φόρτισης βάση του τύπου συσσωρευτή και της σχετικής κατάστασης φόρτισης. Η πιμή αυτή δείχνεται από το αμπερόμετρο, κλίμακα με χαμηλότερη τιμή. Υπενθυμίζεται ότι η αργή φόρτιση εγγύαται μια μεγαλύτερη διάρκεια της μπαταρίας εφόσον στην θερμαϊνεί λιγότερο αποφεύγοντας οξειδώσεις των πλακών και βρασμό του ηλεκτρολόγου. Η ιδανική τιμή ρεύματος είναι 1/10 της ικανότητας σε Amper/ώρα της μπαταρίας. Παράδειγμα, για μια μπαταρία 40 Amper/ώρα η ιδανική τιμή φορτίου είναι 4 Amper.

Ταυτόχρονη φόρτιση περισσότερων μπαταριών.

Εκτελέστε με τη μεγαλύτερη αυτή την ενέργεια: ΠΡΟΣΟΧΗ: μην φορτίζετε μπαταρίες ικανότητας, φόρτισης και τυπολογίας διαφορετικές μεταξύ τους. Αν πρέπει να φορτίσετε περισσότερες μπαταρίες συγχρόνως, μπορείτε να εκτελέσετε συνδέσεις «σε σειρά» ή «παραλλήλες». Ανάμεσα στα δύο συστήματα συνιστάται η σύνδεση σε σειρά γιατί με αυτόν τον τρόπο μπορεί να ελέγχεται το ρεύμα που κυκλοφορεί σε κάθε μπαταρία που θα αναλογεί σε εκείνη που δείχνεται από το αμπερόμετρο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σε περίπτωση σύνδεσης σε σειρά δύο μπαταριών με ονομαστική τάση 12V, ΠΡΕΠΕΙ να θέσετε το φορτιστή σε θέση 24V.

ΕΙΚ.С

ΤΕΛΟΣ ΦΟΡΤΙΣΗΣ

- Αφαιρέστε την τροφοδοσία από το φορτωτή μπαταρίας θέτοντας στο OFF το διακόπτη (έαν υπαρχει), και/ή αφαιρώντας το καλώδιο τροφοδοσίας από την πρίζα του δίκτυου.
- Αποσύνδεστε τη λαβίδια φορτίου μαύρο από το πλαίσιο της μηχανής, ή από τον αρνητικό ακροδέκτη της μπαταρίας (σύμβολο -).
- Αποσύνδεστε τη λαβίδια φορτίου κόκκινη από το πλαίσιο της μηχανής ή από το θετικό αρνητικό ακροδέκτη της μπαταρίας (σύμβολο +).
- Τοποθετήστε το φορτιστή μπαταριών σε στεγνό μέρος.
- Κλείστε ξανά τα κελιά της μπαταρίας με τα ειδικά πώματα (αν υπάρχουν).

ΕΚΚΙΝΗΣΗ

Βεβιώνεστε πριν την εκκίνηση του οχήματος ότι ο συσσωρευτής είναι καλά συνδεδεμένος στους αντίστοιχους ακροδέκτες (+ και -) και ότι είναι σε καλή κατάσταση (όχι σουλαρνίκος ή με βλάβη). Μην εκτελείτε κατά απόλυτο τρόπο εκκίνησεις οχημάτων με συσσωρευτές αποσύνδεσμένους από τους αντίστοιχους ακροδέκτες. Η παρουσία του συσσωρευτή είναι καθώς ακροδιαστική για την αφαιρέση ενδεχόμενων υπερτάσεων που θα μπορούσαν να προκλήσουν λόγω της ενέργειας που συγκεντρώνεται στα καλώδια συνδέσης κατά τη φάση εκκίνησης. Για την εκκίνηση θέστε το μετατρόποτε (αν υπάρχει) ή τον εκπρότερο σε θέση εκκίνησης σε τάση αντίστοιχη με το οχήματος.

Είναι αναγκαίο, πριν στρέψετε το κλειδί εκκίνησης, να εκτελεστεί μια γρήγορη φόρτιση 5-10 λεπτών διότι αυτό θα διευκολύνει πάρα πολύ την εκκίνηση. **Η ενέργεια γρήγορης φόρτισης πρέπει να εκτελείται απολύτως με το φορτιστή σε θέση φόρτισης και ΟΧΙ εκκίνησης.** Η εκκίνηση που θα πραγματοποιήσετε πιέζοντας το πλήκτρο του ελέγχου εξ αποστάσεως (μόνο για τριφασικά). Το παρεχόμενο ρεύμα αναγράφεται στην κλίμακα του

απερόμετρου μεγαλύτερης ικανότητας.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Πριν συνεχίστε τηρήστε προεστικά τις προειδοποίησις των κατασκευαστών οχημάτων!

- Βεβαιώνεστε ότι η γραμμή τροφοδοσίας προστατεύεται με ασφάλειες ή αυτόματους διάκοπτες τιμής αντίστοιχους με εκείνη που αναγράφεται στην πινακίδα με σύμβολο (—).

- Για να αποφύγετε υπερθερμάνσεις του φορτιστή συσσωρευτή, εκτελέστε την ενέργεια εκκίνησης τρώντας ΚΑΤΑ ΑΠΟΛΥΤΟ ΤΡΟΠΟ τους κύκλους έργου/παύσης του αναγράφονται πάνω στη συσκευή (παράδειγμα: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Μην επιμένετε αν η μηχανή του οχήματος δεν εκκινεί: θα μπορούσατε έτσι να βλάψετε σοβαρά το συσσωρευτή ή ακόμα και το ηλεκτρικό σύστημα του οχήματος.

5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΣΤΗ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ (Εικ. D)

Ο φορτιστής μπαταριών αυτοπροστατεύεται σε περίπτωση:

- Υπερφόρτισης (υπερβολική παροχή ρεύματος προς την μπαταρία).
- Βραχυκυκλώματος (λαβίδες φορτίου σε επαφή μεταξύ τους).
- Αντιστροφή πολικότητας στους ακροδέκτες της μπαταρίας.
- Στις εγκαταστάσεις εφοδιασμένες με ασφάλειες είναι απαραίτητο, σε περίπτωση αντικατάστασης, να χρησιμοποιήσετε ανάλογα ανταλλακτικά με ίδια τιμή ονομαστικού ρεύματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Αντικαταστήστε την ασφάλεια με τιμές διαφορετικές από εκείνες που αναγράφονται στην πινακίδα, θα μπορούσε να προκαλέσει βλάβες σε πρόσωπα και πράγματα. Για τον ίδιο λόγο, αποφύγευτε κατά απόλυτο τρόπο την αντικατάσταση της ασφάλειας με γέφυρες από χαλκό ή άλλο υλικό.

Η ενέργεια αντικατάστασης της ασφάλειας πρέπει να εκτελέσται πάντα με το καλώδιο τροφοδοσίας ΑΠΟΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ από το δίκτυο.

6. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Καθαρίστε τους ακροδέκτες θετικό και αρνητικό από ενδέχομενα εναπόθεμάτα οξειδίου ώστε να εξασφαλίζεται η καλή επαφή των λαβίδων.

- Αποφεύγετε κατά απόλυτο τρόπο να θέσετε σε επαφή της δύο λαβίδες, όταν ο φορτιστής είναι συνδεδέμενος στο δίκτυο. Σε αυτήν την περίπτωση προκαλείται η καύση της ασφάλειας.

- Αν η μπαταρία με την οποία θέλετε να χρησιμοποιήσετε αυτον, το φορτιστή είναι μόνιμα τοποθετημένη σε αυτοκίνητο, συμβουλεύετε και το εγχειρίδιο χρήσης και/υπνήροστος του αυτοκινήτου στο κεφάλαιο »ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ» ή »ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ«. Κατά προτίμηση αποσυνδέστε, πριν εκτελέστε τη φόρτιση, το θετικό καλώδιο που αποτελεί μέρος της ηλεκτρικής εγκαταστάσης του αυτοκινήτου.

- Ελέγχετε την τάση της μπαταρίας πριν την συνδέσετε στον φορτιστή, υπενθυμίζεται ότι 3 πώματα σημαίνει μπαταρία 6Volt, 6 πώματα 12Volt. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να υπάρχουν δύο μπαταρίες 12Volt σε σειρά, στην περίπτωση αυτή απαιτείται μια τάση 24Volt για να φορτίσετε αμφότερους τους συσσωρευτές. Βεβαιωθείτε ότι έχουν ίδια χαρακτηριστικά για να αποφύγετε ανισορροπία στη φόρτιση.

- Πριν από μια εκκίνηση εκτελέστε μια γρήγορη φόρτιση διάρκειας μερικών λεπτών: αυτό θα περιορίσει το ρεύμα εκκίνησης αποφρόνωτας λιγότερο ρεύμα από το δίκτυο. Βεβαιώνεστε πριν εκκίνησετε ότι το όχημα ότι ο συσσωρευτής είναι καλά συνδεδεμένος στους αντίστοιχους ακροδέκτες (+ και -) και ότι είναι σε καλή κατάσταση (όχι σουλφονικός ή με βλάβη).

Μην εκτελέστε κατά απόλυτο τρόπο εκκίνησης οχημάτων με συσσωρευτές αποσυνδεδεμένους από τους αντίστοιχους ακροδέκτες. Η παρουσία του συσσωρευτή είναι καθόριστη για την αφάρεση ενδεχόμενων υπερτάσσους που θα μπορούσαν να προκληθούν λόγω της ενέργειας που συγκεντρώνεται στα καλώδια συνδεσης κατά τη φάση εκκίνησης.

- Μην επιμένετε αν η εκκίνηση δεν πραγματοποιείται αλλά περιμένετε μερικά δευτερόλεπτα και επαναλάβετε την ενέργεια γρήγορης φόρτισης.

- Οι εκκίνησεις πρέπει να εκτελούνται πάντα με τοποθετημένο συσσωρευτή, βλέπε παράγραφο ΕΚΚΙΝΗΣΗ.

(RU)

РУКОВОДСТВО ПОЛЬЗОВАТЕЛЯ

ВНИМАНИЕ: ПЕРЕД ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЗАРЯДНОГО УСТРОЙСТВА АККУМУЛЯТОРНОЙ БАТАРЕИ ВНИМАТЕЛЬНО ПРОЧИТАТЬ РАБОЧЕЕ РУКОВОДСТВО!

1. ОБЩАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ ДАННОГО ЗАРЯДНОГО УСТРОЙСТВА

- Во время зарядки из аккумуляторной батареи выходит взрывчатый газ, избегать образования пламени и искрения. НЕ КУРИТЬ.
- Установить аккумуляторную батарею во время зарядки в хорошо проветриваемое место.

- Неопытный персонал должен пройти соответствующее обучение перед использованием оборудования.
- Люди (включая детей), чьи физические, сенсорные, умственные способности недостаточны для правильного использования оборудования, должны находиться под наблюдением ответственного за их безопасность человека во время его использования.
- Необходимо вести наблюдение за детьми, чтобы убедиться, что они не играют с оборудованием.
- Использовать зарядное устройство батареи только в помещении и работать в хорошо проветриваемых местах: НЕ ПОДВЕРГАТЬ ДЕЙСТВИЮ ДОЖДЯ И СНЕГА.
- Отсоединить от сети кабель питания перед тем, как соединять и отсоединять зарядный кабель от аккумуляторной батареи.
- Не присоединять и не отсоединять зажимы от батареи при работающем зарядном устройстве батареи.
- Никогда не использовать зарядное устройство батареи внутри салона автомобиля или внутри капота.
- Заменять кабель питания только на оригинальный кабель.
- Не использовать зарядное устройство батареи для зарядки аккумуляторных батарей не заряжаемого типа.
- Проверить, что имеющееся напряжение питания соответствует указанному на табличке с характеристиками зарядного устройства батареи.
- Для того, чтобы не повредить электронную систему автомобиля, прочитать, хранить и тщательно выполнять инструкции, предоставленные производителем транспортного средства, когда зарядное устройство батареи используется как для зарядки, так и для пуска; то же относится к инструкциям, предоставленным производителем батареи.
- Это зарядное устройство батареи включает такие части, как переключатели и реле, могущие спровоцировать дугу и искры; поэтому, если вы используете устройство в гараже и подобном помещении, поместить зарядное устройство аккумуляторной батареи в место, подходящее для его хранения.
- Ремонт и техобслуживание внутренней части зарядного устройства батареи должны выполняться только опытным персоналом.
- **ВНИМАНИЕ: ВСЕГДА ОТСОЕДИНЯЙ КАБЕЛЬ ПИТАНИЯ ОТ СЕТИ ПЕРЕД ТЕМ, КАК ВЫПОЛНЯТЬ ЛЮБЫЕ ДЕЙСТВИЯ ОБЫЧНОГО ТЕХОБСЛУЖИВАНИЯ ЗАРЯДНОГО УСТРОЙСТВА БАТАРЕИ, ОПАСНОСТИ!**
- Проверить, что розетка оснащена соединением заземления.
- У моделей, которые не имеют соединения заземления, соединить вилки с мощностью,

соответствующей величине плавкого предохранителя, указанного на табличке.

2. ВВЕДЕНИЕ И ОБЩЕЕ ОПИСАНИЕ

- Это зарядное устройство батареи позволяет осуществлять заряд свинцовых аккумуляторных батарей со свободным электролитом, используемых на автомобилях с двигателями (бензин и дизель), мотоциклах, моторных лодках, и т.д.
- Зарядный ток, подаваемый оборудованием, понижается в соответствие с характеристической кривой W и в соответствие с стандартом DIN 41774.
- Корпус, в котором установлено устройство, имеет степень защиты IP 20 и защищен от непрямых контактов при помощи проводника заземления, как предписано для оборудования класса I.
- Заряжаемые аккумуляторы, в зависимости от наличия напряжения на выходе: 6В / 3 ячейки; 12В / 6 ячеек; 24В / 12 ячеек.

3. УСТАНОВКА

ПОДГОТОВКА (Рис.А)

- Распаковать зарядное устройство аккумуляторной батареи, выполнить монтаж отсоединенных частей, содержащихся в упаковке.
- Модели с тележками устанавливаются в вертикальном положении.

РАЗМЕЩЕНИЕ ЗАРЯДНОГО УСТРОЙСТВА БАТАРЕИ

- Во время функционирования разместить зарядное устройство батареи, так, чтобы оно находилось в устойчивом положении и проверить, что проход воздуха через соответствующие отверстия не затруднен, обеспечивая необходимую вентиляцию.

СОЕДИНЕНИЕ С СЕТЬЮ

- Зарядное устройство батареи должно соединяться только с системой питания с нулевым проводником, соединенным с заземлением. Проверить, что напряжение сети равнозначно рабочему напряжению.
- Линия питания должна быть укомплектована защитной системой, предохранителями или автоматическими выключателями, достаточными для того, чтобы выдерживать максимальное поглощение оборудования.
- Соединение с сетью выполняется при помощи специального кабеля.
- Удлинители кабеля питания должны иметь соответствующее сечение, и, в любом случае, быть не меньше поставляемого кабеля.
- Является обязательным соединение оборудования с заземлением, используя проводник кабеля питания желто-зеленого цвета, обозначенного этикеткой ($\pm$), а два других проводника соединяются с сетью напряжения.
- Изменение напряжения происходит при помощи специальной монтажной колодки изменения напряжения (FIG. E).

4. РАБОТА

ПОДГОТОВКА К ЗАРЯДКЕ

ПРИМ.: Перед тем, как начать зарядку, следует проверить, что емкость батареи (Ah), которую собираются заряжать, не ниже указанной на табличке характеристик (C_{min}).

Выполните инструкции, точно выполняя приведенную далее последовательность.

- Снять крышки аккумуляторной батареи, если таковые имеются, чтобы выбрасывающийся при зарядке газ мог отходить.
- Проверить, что уровень электролита закрывает пластины аккумуляторной батареи; если они открыты, добавить дистиллированную воду, пока они не будут закрыты на 5-10 мм.

 ВНИМАНИЕ: СОБЛЮДАТЬ МАКСИМАЛЬНУЮ ОСТОРОЖНОСТЬ ВО ВРЕМЯ ВЫПОЛНЕНИЯ ЭТОЙ ОПЕРАЦИИ, ПОСКОЛЬКУ ЭЛЕКТРОЛИТ ЭТО СИЛЬНО КОРРОЗИВНАЯ КИСЛОТА.

- Напоминаем, что точное состояние заряда аккумуляторных батарей может быть определено, только используя измеритель плотности, который позволяет измерить удельную плотность электролита;

приблизительно, следующие величины плотности раствора (кг/л при 20°С) имеют значения:

- 1.28 = батарея заряжена
- 1.21 = батарея заряжена наполовину
- 1.14 = батарея разряжена

- При отсоединенном от розетки сети кабеле питания соединить зарядные зажимы, в зависимости от номинального напряжения заряжаемой аккумуляторной батареи, установить коммутатор в положение зарядки, и установить таймер в положение нормальной зарядки.

- Проверить полярность зажимов аккумуляторной батареи: положительный на символе + и отрицательный на символе -.

ПРИМЕЧАНИЕ: если символы трудно различимы, напоминаем, что положительный зажим это тот, который не соединен со станиной машины.

- Соединить зарядный зажим красного цвета с положительной клеммой батареи (символ +).
- Соединить зарядный зажим черного цвета со станиной машины, далеко от батареи и от топливного канала.

ПРИМЕЧАНИЕ: если аккумуляторной батарея не установлена в машине, следует соединяться прямо с отрицательной клеммой батареи (символ -).

ЗАРЯДКА

- Подать питание к зарядному устройству батареи, вставив кабель питания в сетевую розетку и установив переключатель на ON (ВКЛ.) (если имеется).

- Амперметр (если имеется) указывает ток (в амперах) зарядки аккумуляторной батареи: во время этой фазы вы заметите, что показания амперметра будут медленно уменьшаться до очень низких значений, в зависимости от емкости и состояния батареи.

Рис. В

ПРИМЕЧАНИЕ: Когда аккумуляторная батарея заряжена, можно будет заметить начало «кипения» жидкости, находящейся в батарее. Рекомендуется прервать зарядку уже в начале этого явления, чтобы избежать повреждения аккумуляторной батареи.

При помощи коммутатора выбрать величину тока зарядки, в зависимости от аккумулятора и его состояния зарядка, эта величина будет показан амперметром, шкала с наименьшим значением.

Напоминаем, что медленная зарядка является гарантией большого срока работы аккумуляторной батареи, поскольку меньше нагревает ее, избегая окисления пластин и закипания электролита. Идеальная величина тока равна 1/10 мощности в ампер/час аккумуляторной батареи. Например, для одной аккумуляторной батареи на 40 ампер, идеальная величина зарядки составляет 4 ампера.

Одновременная зарядка нескольких батарей

Этот тип операции требует максимальной осторожности: **ВНИМАНИЕ:** не заряжать емкостные или разряженные батареи, а также батареи различных типов.

Если Вам необходимо зарядить несколько аккумуляторных батарей одновременно, можно выполнить "последовательное" или "параллельное" соединение. Между двумя системами рекомендуется выполнить последовательное соединение, поскольку таким образом можно проверить ток, циркулирующий в каждой аккумуляторной батарее, который будет аналогичным показываемому амперметром.

ПРИМЕЧАНИЕ: В случае последовательного соединения двух аккумуляторов, имеющих номинальное напряжение 12 В, **НЕОБХОДИМО** подготовить зарядное устройство аккумулятора в положении 24 В.

Рис. С

КОНЕЦ ЗАРЯДКИ

- Отключите питание от зарядного устройства выключателем, перевставив его на ВЫКЛ. (если имеется) от сети, и/или отсоедините вилку от электрической сети.
- Отсоединить зарядный зажим черного цвета от корпуса машины или от отрицательной клеммы

батареи (символ -).

- Отсоединить зарядный зажим красного цвета от положительной клеммы батареи (символ +).
- Поместить зарядное устройство батареи в сухое место.
- Закрыть ячейки аккумуляторной батареи специальными пробками (если имеются).

ЗАПУСК

Перед запуском транспортного средства следует убедиться, что батарея хорошо соединена с соответствующими клеммами (+ и -) и находится в хорошем состоянии (не сульфатированная и не неисправная).

Категорически запрещается производить запуск транспортных средств с отсоединенными от соответствующих клемм батареями; наличие батареи является очень важным для устранения возможного сверхнапряжения, которое может генерироваться из-за накопленной в соединительных кабелях энергии на этапе запуска.

Для запуска поместить коммутатор (если имеется) или переключатель в положение запуска на напряжение, соответствующее запускаемому транспортному средству.

Перед тем, как поворачивать ключ запуска, необходимо провести быструю зарядку в течение 5-10 минут, поскольку это значительно облегчит запуск. **Операция быстрой зарядки должна выполняться только при зарядном устройстве аккумулятора в положение зарядки и НЕ запуска.**

Запуск выполняется, нажав на кнопку дистанционного управления (только для трех фаз).

Подаваемый ток указывается на шкале амперметра с большей пропускной способностью.

⚠ ВНИМАНИЕ: Перед началом операции тщательно выполнить инструкции производителя транспортного средства!

- Убедиться защитить линию электропитания при помощи предохранителей или автоматических выключателей соответствующей величины, обозначенной на табличке символом (—).
- Для того, чтобы избежать перегрева зарядного устройства аккумулятора, выполнить операцию запуска СТРОГО соблюдая циклы работы/паузы, указанные на приборе (пример: ПУСК 3с ВКЛ 120с ВЫКЛ-5 ЦИКЛОВ). Не пытаться проводить дальнейшие запуски, если двигатель транспортного средства не заводится: можно серьезно повредить батарею или электрооборудование транспортного средства.

5. ЗАЩИТА ЗАРЯДНОГО УСТРОЙСТВА АККУМУЛЯТОРА (Рис. D)

Зарядное устройство защищено от:

- Перегрузки (избыточный ток подается к батареи).
- Короткого замыкания (зарядные зажимы вошли в контакт друг с другом).
- Изменение местами полярности на клеммах батареи.
- У оборудования, оснащенного плавкими предохранителями, является обязательным при замене использовать аналогичные запчасти, имеющие те же значения номинального тока.

⚠ ВНИМАНИЕ: При замене плавкого предохранителя на другой со значениями тока, отличающимися от указанных на табличке, может привести к нанесению ущерба людям или предметам. По этой же причине следует категорически избегать использовать плавкие предохранители с медными перемычками или перемычками из другого материала.

Операция замены предохранителя всегда выполняется при ОТСОЕДИНЕННОМ от сети кабеле питания.

6. ПОЛЕЗНЫЕ СОВЕТЫ

- Очищать положительные и отрицательные клеммы от налета окислений, чтобы обеспечить хороший контакт зажимов.
- Избегать контакта двух зажимов при использовании зарядного устройства батареи, когда оно подключено к сети. В этом случае перегорает плавкий предохранитель.

- Если батарея, с которой Вы намерены использовать это зарядное устройство батареи, постоянно установлена на транспортное средство, проконсультироваться также с рабочими инструкциями и/или инструкциями по техобслуживанию транспортного средства, прочитав главы "ЭЛЕКТРИЧЕСКАЯ СИСТЕМА" или "ТЕХОСЛУЖИВАНИЕ". Предпочтительно отсоединять перед тем, как производить зарядку, положительный кабель, являющийся частью электрической системы транспортного средства.

- Проверить напряжение батареи, перед тем, как подсоединять ее к зарядному устройству батареи; напоминаем, что 3 заглушки обозначают батарею на 6 Вольт, 6 заглушки 12 Вольт. В некоторых случаях могут быть две аккумуляторные батареи по 12 Вольт, установленные последовательно; в этом случае требуется напряжение 24 Вольт для зарядки обоих аккумуляторов. Проверить, что они имеют одинаковые характеристики, для того, чтобы избежать неуравновешенности зарядки.

- Перед тем, как выполнять запуск, провести быструю зарядку продолжительностью в несколько минут: это ограничит пусковой ток, потребляя меньше тока из сети. Необходимо помнить, что перед запуском транспортного средства следует убедиться, что батарея хорошо соединена с соответствующими клеммами (+ и -) и находится в хорошем состоянии (не сульфатированная и не неисправная).

Категорически запрещается производить запуск транспортных средств с отсоединенными от соответствующих клемм батареями; наличие батареи является очень важным для устранения возможного сверхнапряжения, которое может генерироваться из-за накопленной в соединительных кабелях энергии на этапе запуска.

- Если не удается произвести запуск, не настаивать, подождать несколько минут и повторить операцию быстрой зарядки.

- Запуски всегда выполняются при соединенной батареи, смотри параграф ЗАПУСК.

HASZNÁLATI UTASÍTÁS

FIGYELEM: AZ AKKUMULÁTORTÖLTŐ HASZNÁLATA ELŐTT FIGYELMESEN OLVASSA EL A HASZNÁLATI UTASÍST!

1. ÁLTALÁNOS BIZTONSÁGI RENDELKEZÉSEK AZ AKKUMULÁTORTÖLTŐ HASZNÁLATÁHOZ

- Az akkumulátor töltése alatt robbanóágok jönnek létre, el kell kerülni láng és szikrák keletkezését. TILOS A DOHANYZÁS.
- A töltés alatt álló akkumulátorokat jól szellőző helyen kell elhelyezni.

- A tapasztalatlan személyeket idejében, a készülék használatba vétele előtt be kell tanítani.
- A készülék helyes használatához nem kielégítő testi, érzékelési és szellemi képességű személyekre (gyermekekkel beleérlik) olyan személynek kell felügyelni a készülék használata során, aki azok biztonságáért felelősséget vállal.
- A gyermekekkel felügyelet alatt kell tartani azért, hogy ne játszzanak a készülékkel.
- Az akkumulátorról kizárálag zárt, jól szellőző helyiségben üzemeltethető. A BERENDEZÉS ESÖNEK VAGY HONAK NEM TEHETŐ KI.
- A töltőberendezés kábeleinél az akkumulátorhoz való csatlakoztatása vagy az azzal már létrejött csatlakozás megszakítása előtt az áramellátási kábel és a hálózat közötti kapcsolatot meg kell szakítani.
- Ne hozzon létre csatlakozást a fogók és az akkumulátor között, valamint ne szakitsa meg a már létrehozott ilyen csatlakozást az akkumulátorról üzemelésének ideje alatt.
- Ne használja az akkumulátorról személygépkocsi, vagy a motorháztető terén belül.

- Az áramellátási kábel csak eredeti kábellel helyettesíthető.
- Ne használja az akkumulátorról nem töltethető akkumulátorok töltésére.
- Ellenőrizni kell, hogy a rendelkezésre álló áramellátási feszültség megfelel-e az akkumulátorról adat-tábláján feltüntetének.

- Annak érdekében, hogy a járművek elektronikája ne károsodjon, a járművek gyártói által szolgáltatott használati utasítást gondosan el kell olvasni, meg kell őrizni és az abban feltüntetetteket be kell tartani úgy a töltés megkezdésekor, mint az akkumulátorról üzemetlésre során; ugyanez érvényes az akkumulátorok gyártója által megadott utasításokra.

- Ehhez az akkumulátorról töltőkhöz olyan alkatrészek tartoznak, nevezetesen a megszakítók vagy a relé, melyek ívek vagy szikrák létrejöttét idézhetik elő még akkor is, ha üzemeltetése garázsban vagy ahoz hasonló helyiségeben történik; az akkumulátorról a célnak megfelelő helyen vagy tartóban kell tárolni.

- Az akkumulátorról belsejében javítási, vagy karbantartási műveleteket kizárálag szakértő személy végezhet.

- **FIGYELEM: AZ AKKUMULÁTORTÖLTŐ BÁRMELY EGYSZERŰ KARBANTARTÁSI MŰVELETÉNEK VÉGREHAJTÁSA ELŐTT MEG KELL SZAKÍTANI AZ ÁRAMELLÁTÁSI KÁBEL KAPCSOLATÁT A HALOZATTAL, MERT AZ VESZÉLYES LEHET!**

- Ellenőrizze, hogy a csatlakozón van biztonsági földelő összekötettsége.
- Azokon a modellekken, melyeken nincs, csak olyan mértékű villásdugóval létesítően összekötetést, amely azonos az olvadóböszítők táblácskáján meghatározott érékkkel.

2. BEVEZETŐ ÉS ÁLTALÁNOS ISMERTETÉS

- Ez az akkumulátorról lehetővé teszi az akkumulátor

töltését motoros járműveken (benzin vagy diesel), motorkerékpárokon, kis hajókon stb. szabadon használt elektrolit olommal.

- A berendezés által szolgáltatott töltési áram a W jelleggörbe szerint és a DIN 41774 előírással összhangban csökken.
- A tartó, amelyen elhelyezkedik IP 20-as védelmi fokozattal rendelkezik és közvetlen kapcsolatokkal védett egy földelővezetéken keresztül, az I osztályú berendezéseknek megfelelően.
- A rendelkezésre álló, kimeneti feszültség függvényében feltölthető akkumulátorok: 6V / 3 cellás; 12V / 6 cellás; 24V / 12 cellás.

**3. ÖSSZESZERELÉS
BESZERELÉS (A ÁBRA)**

- Csomagolja ki az akkumulátorról, szerelje össze a csomagban található különálló részeket.
- A futóműves modelleket függőleges helyzetben kell felállítani.

AZ AKKUMULÁTORTÖLTŐ ELHELYEZÉSE

- Az akkumulátorról töltő működése során szilárd helyzetbe kell állítani, és meg kell győződni arról, hogy a megfelelő nyílásokon keresztül, elégsges szellőzést biztosító levegőáramlás nem akadályozott.

ÖSSZEKAPCSOLÁS AZ ÁRAMELLÁTÁSI HÁLÓZATTAL

- Az akkumulátorról töltő kizárálag földelt, nulla vezetékű áramellátási rendszerrel lehet összekapcsolni. Ellenőrizni kell, hogy a hálózati feszültség azonos értéke a és a működési feszültséggel.
- A tápvezeték olyan védőrendszerrel, olvadóbiztosítékokkal, vagy automata megszakítókkal kell legyen ellátva, melyek elegendőek a berendezés maximális abszorpciójának elviseléséhez.
- A hálózatba való kapcsolást megfelelő kabellel kell végrehajtani.
- Az áramellátási kábel esetleges hosszabbítójainak megfelelő kereszmtszetűnek kell lenniük, melynek értéke különben soha nem lehet kevesebb az áramellátási kábel kereszmtszetére értékének.
- A berendezés földelése minden kötelező, amelyet a sárgázold színű és ($\perp$) jelölésű hálózati csatlakozókábel segítségével tehet meg, mik a másik két vezeték a hálózati feszültségre kell rögzíteni.
- A feszültségváltás egy erre a célra szolgáló feszültségváltó alaplemezen segítségével történik (FIG.E).

4. MŰKÖDÉS

TÖLTÉS ELŐKÉSZÍTÉSE

MEGJEGYZÉS: A töltés megkezdése előtt ellenőrizni kell, hogy a feltöltendő akkumulátorok kapacitása (Ah) nem kevesebb a táblán feltüntetetténél (C min.)
Az alábbi sorrend gondos betartásával végre kell hajtani az utasításokat.

- El kell távolítani az akkumulátor fedeleit (amennyiben vannak), hogy a töltés során keletkező gázok kiaramolhassanak.
- Ellenőrizni kell, hogy az elektrolit szintje befedi az akkumulátor lemezét, amennyiben ezek fedetlennek mutatkoznak, deszszilitált vizes feltöltést kell alkalmazni úgy, hogy a lemezek 5-10 milliméterrel a folyadék alatt legyenek.

FIGYELEM! E MŰVELETENK IGEN NAGY FIGYELMET KELL SZENTELNI, Mivel AZ ELEKTROLIT IGEN ERŐSEN MARÓ HATÁSÚ SAV.

- Emlékeztetjük, hogy az akkumulátorok töltőszégeinek ponts mértekére csak egy sűrűségmérővel határozható meg, amely lehetővé teszi az elektrolit fajsűrűségének mérést; megközelítőleg a következő folyadéksűrűség értékek jellemzők (Kgl/20°C-on):

$$\begin{aligned} 1.28 &= \text{felföltöltött akkumulátor;} \\ 1.21 &= \text{félig töltött akkumulátor;} \\ 1.14 &= \text{lemerült akkumulátor.} \end{aligned}$$

- A hálózatról lekapcsolt villamosvezetékkel kapcsolja össze a töltő kapocsait a feltöltendő akkumulátor névleges feszültségének megfelelően, a váltókapcsolót állítsa töltő helyzetbe és tegye a temporizálót rendes töltés helyzetbe.

- Ellenőrizni kell az akkumulátor sarkainak polaritását: a pozitív polaritás jele (+) a negatív (-).

MEGJEGYZÉS: amennyiben a jelek nem különböztethetők meg, emlékezni kell arra, hogy a pozitív sarok az, mely nem csatlakoztatott a gépkosci

- alvázkeretéhez.
- A töltés piros színű fogóját az akkumulátor pozitív (+ jel) sarkához kell csatlakoztatni.
  - A töltés fekete színű fogóját a gépkocsi Alvázkeretéhez kell csatlakoztatni, az akkumulátorról és az üzemanyag vezetékétől távol.
- MEGJEGYZES:** amennyiben akkumulátor nincs a gépkocsiba szerezve, közvetlenül az akkumulátor negatív sarkához (- jel) kell kapcsolást létrehozni.

TÖLTÉS

- Az akkumulártöltő áramellátása a tápvezeték kábelének a hálózati csatlakozóba való bekötésével kell hogy történjen.
- Az ampermérő (amennyiben van) jelzi az akkumulátor töltési áramát (amperben), és szakaszban megfigyelhető, hogy az ampermérő jelzése az akkumulátor kapacitásától és helyzetétől függően lassan csökken, egészen alacsony értékek eléréséig.

B Ábr.

MEGJEGYZES: Miközben az akkumulátor töltés alatt áll megfigyelhető, hogy „pezsegni” kezd az a folyadék, melyet az akkumulátor tartalmaz. Az akkumulátor karosodásának elkerülése érdekében már e jelenség keletkezésekor ajánlatos megszakítani a töltést.

A váltókapcsoló segítségével válassza ki a töltés jelenlegi értékét az akkumulátor típusa és annak töltősségi szintje szerint, mely értéket az ampermérő mutatja alacsonyabb értékű skálával. Emlékeztetjük, hogy a lassú töltés biztosíték az akkumulátor hosszabb élettartamára, hiszen kevésbé melegít az azt fel s ezáltal elkerülhető a lemezek oxidációja és az elektrolit forrása. Az áram ideális értéke az akkumulátor Amper/óra teljesítményénak 1/10-e. Például egy 40 amperes akkumulátorhoz az ideális töltőérték 4 amper.

Több akkumulátor egyidejű töltése

Ezt a műveletet a lehető legnagyobb figyelemmel végezze: FIGYELEM: ne töltön egyidejűleg egymástól eltérő erősségű, lemerültségi fokú és típusú akkumulátorokat.

Akkumulátorok egyidejű töltésének szükségesére esetén a következő összeköttetés lehetséges: "szériában" vagy "párhuzamosan". A két módszer közül javasolt a szériában történő összeköttetés, mivel ez esetben lehetőség van az egyes akkumulátorban jelenlevő áram ellenőrzésére, amely az ampermérő által értéknek lesz megfelelő.

MEGJEGYZÉS: 12 V névleges feszültséggel rendelkező, két akkumulátor soros kapcsolása esetén elő KELL készíteni az akkumulártöltőt a 24V-os pozícióba.

C. ABRA

TÖLTÉS VÉGE

- Meg kell szakítani az akkumulártöltő áramellátását eltávolítva annak kábelét a hálózati csatlakozóból.
- Meg kell szakítani a fekete színű töltési fogó csatlakozását a gépkocsi Alvázkeretével, vagy az akkumulátor negatív sarkával (- jelzés).
- Meg kell szakítani a piros színű töltési fogó csatlakozását az akkumulátor pozitív sarkával (+ jelzés).
- Az akkumulártöltőt újbor száraz helyen kell elhelyezni.
- Megfelelő dugókkal (amennyiben vannak) újbor be kell csukni az akkumulátor celláit.

BEINDÍTÁS

A jármű beindításának végrehajtása előtt győződjön meg arról, hogy az akkumulátor helyesen van csatlakoztatva a megfelelő kapcsokhoz (+ és -) és jó állapotban van (nem szulfátosodott és nem rossz). Semmilyen esetre se indítsa be a járművet akkor, ha az akkumulátor nincs a megfelelő kapcsokhoz csatlakoztatva; az akkumulátor jelenléte alapvető fontosságú az esetleges túlfeszültségek kiküszöböléséhez, amelyek az indítási fázis folyamán a csatlakozókábelekben felhalmozódott energia hatására keletkezhetnek.

A beindításhoz állítsa az indítókapcsolót (ha van) vagy a váltókapcsolót a beindító pozícióba, a beindítandó jármű feszültségének megfelelő feszültségre.

Az indítókulcs elforgatása előtt feltétlenül szükséges egy 5-10 perces gyors töltés elvégzése, amely rendkívül megkönyíti az indítást. A gyors töltés műveletét kizárálag töltés pozícióba és NEM indító pozícióba állított akkumulártöltővel kell végrehajtani.

A beindítás a távirányító gomb benyomásával történik meg (csak háromfázis esetén).

Az adagolt áramot az ampermérő skálája mutatja a legnagyobb terheléssel.

⚠ FIGYELEM: A művelet elvégzése előtt figyelmesen olvassa el a jármű gyártójának utasításait!

- Győződjön meg arról, hogy a tápvezeték olyan automata biztosítékokkal vagy megszakítókkal van védve, amelyek értéke a táblán ( ) jellet jelölt értéknek megfelelnek.
- Az akkumulártöltő túlmelegedéseinek megakadályozása érédkében az indítási műveletet a készüléken feltüntetett munka-/szünetciklusok SZIGORÚ betartása mellett végezte el (példa: START 3s BE 120s KI-5 CIKLUS). Ne eröltesse az indítást, ha a jármű motorja nem indul be: komolyan megkárosodhat az akkumulátor vagy akár a jármű elektromos berendezése.

5. AZ AKKUMULÁRTÖLTŐ VÉDELMEI (D Ábr.)

Az akkumulártöltő önvédelemmel van ellátva az alábbi esetekben:

- Túlterhelés (túlzott áramszolgáltatás az akkumulátor felé).
- Rövidzárlat (a töltési fogók kapcsolatba kerülnek egymással).
- Apolaritás inverziója az akkumulátor sarkain.
- Az olvadóbiztosítékokkal ellátott berendezésekben esetén kötelező analóg, a nominális áram azonos értékkel rendelkező cserealkatrész használata.

⚠ FIGYELEM: Az áram olyan értékével rendelkező olvadóbiztosítékkal való csere, mely nem éri el a táblán feltüntetettet, úgy személyre, mint tárgya nézve veszélyes lehet. Ugyanezen oknál fogva maximálisan kerülni kell az olvadóbiztosítékok rez-mérőhídakkal, vagy egyéb anyagokkal való potlását.

Az olvadóbiztosíték cseréjének műveletét a hálózattól MEGSZAKÍTOTT áramellátási kábellel kell végezni.

6. HASZNOS TANÁCSOK

- Tisztítsa meg a pozitív és negatív vezetékszorítókat a lehetséges oxidszennyeződésektől, úgy, hogy a fogó megfelelő érintkezésre biztosítva legyen.
- A lehető legbiztosabban kerülje a két fogó érintkezését, amikor az akkumulártöltőt hálózat alatt áll. Ellenkező esetben az olvadóbiztosíték ki fog égni.
- Ha az akkumulátor, amelynek töltéséhez az akkumulártöltőt fel kívánja használni, állandó jelleggel egy járművön helyezkedik el, e jármű használáti és/vagy karbantartási utasításaira vonatkozó, kézikönyvet is olvassa el az „ELEKTROMOS MŰSZEREK” vagy „KARBANTARTÁS” címszavak alatt. Mielőtt a töltéshez kezd, ha lehetséges, szakítsa meg az összeköttetést a jármű elektromos műszereinek részét kepező pozitív kábellel.
- Ellenőrizze az akkumulátor feszültségét annak töltési csatlakoztatása előtt, ne felejzen, hogy 3 kupak egy 6 Voltos, 6 kupak egy 12 Voltos akkumulátor jelent. Bizonyos esetekben lehetséges két 12 Voltos akkumulátor jelenléte szériában, ebben az esetben 24 Voltos feszültség szükséges a két akkumulátor feltöltéséhez. A töltés egyenletlenségeinek elkerülése végett, bizonyosodjon meg róla, hogy ezek azonos tulajdonságokkal bírnak.
- A beindítás végrehajtása előtt végezzen el egy néhány percig tartó, gyors töltést: ez korlátozni fogja az indítáráomat, amely következetben kevesebb áramot is vesz fel a hálózatból. A jármű beindításának végrehajtása előtt győződjön meg arról, hogy az akkumulátor helyesen van csatlakoztatva a megfelelő kapcsokhoz (+ és -) és jó állapotban van (nem elszulfatodott és nem rossz). Semmilyen esetre se indítsa be a járművet akkor, ha az akkumulátor le van csatolva a megfelelő kapcsokról; az akkumulátor jelenléte alapvető fontosságú az esetleges túlfeszültségek kiküszöböléséhez, amelyek az indítási fázis folyamán a csatlakozókábelekben felhalmozódott energia hatására keletkezhetnek.
- Ha nem sikerül a beindítás, ne eröltesse, hanem várjon néhány percet és ismételje meg a gyors töltési műveletet.
- Az indításokat minden csatlakoztatott akkumulátorral kell végrehajtani, lásd a BEINDÍTÁS bekezdést.

MANUAL DE INSTRUCȚIUNI

ATENȚIE: CITITI CU ATENȚIE ACEST MANUAL DE INSTRUCȚIUNI ÎNAINTE DE FOLOSIREA ÎNCARCĂTORULUI DE BATERII!

1. MĂSURI DE SIGURANȚĂ GENERALE PENTRU UTILIZAREA ACESTUI ÎNCARCĂTOR DE BATERII

- În timpul încărcării se emană gaz exploziv, evitați flăcările deschise și formarea scânteilor. **FUMATUL INTERZIS.**
- Poziționați bateriile în încărcător într-un spațiu aerisit.

- Persoanele fără experiență trebuie să fie instruite corespunzător înainte de a folosi aparatul.
- În vederea folosirii corecte a aparatului, persoanele (inclusiv copiii), ale căror capacitați fizice, senzoriale, mentale sunt insuficiente, trebuie să fie supravegheate de către o persoană răspunzătoare pentru siguranța lor în timpul folosirii aparatului.
- Copiii trebuie să fie supravegheați pentru a vă asigura că nu se joacă cu aparatul.
- Folosiți încărcătorul de baterii exclusiv în interior și asigurați-vă că acesta funcționează în mediu biologic aerisit. **NU EXPUNȚI APARATUL LĂPOI SAU LA ZAPADA.**
- Deconectați cablul de alimentare de la rețea înainte de a conecta sau de deconecta cablurile de încărcare de la baterie.
- Nu conectați sau deconectați clemele încărcătorului la/de la bornele bateriei cu acesta în funcțiune.
- Nu folosiți niciodată încărcătorul de baterii în interiorul unui vehicul sau al portbagajului.
- Înlăcuți cablul de alimentare numai cu un cablu original.
- Nu folosiți încărcătorul de baterii pentru baterii care nu sunt reîncărcabile.
- Verificați că tensiunea de alimentare disponibilă să corespundă cu cea indicată pe placă indicatoare a aparatului.
- Pentru o defectă electronică vehiculului, citiți, păstrați și respectați în totalitate măsurile de precauție furnizate de producătorul vehiculului respectiv atunci când se folosește încărcătorul de baterii, atât atunci când este pornit cât și atunci când încarcă; acest lucru este valabil pentru indicațiile furnizate de producătorul bateriilor.
- Acest încărcător de baterii conține părți precum interrupțori sau releu, care pot provoca arcuri sau scânteie; de aceea în cazul în care se utilizează într-un garaj sau într-un mediu similar, amplasați aparatul într-un spațiu izolat sau protejați-l cu o acoperire adecvată.
- Orice intervenție de reparație sau de întreținere în interiorul încărcătorului de baterii trebuie să fie efectuată numai de către personal calificat.
- **ATENȚIE: DECONECTAȚI ÎNTOȚDEAUNA CABLUL DE ALIMENTARE DE LA REȚEA ÎNAINTE DE A EFECTUA ORICE SIMPLA INTERVENȚIE DE ÎNTREȚINERE A ÎNCARCATORULUI DE BATERII. PERICOL!**
- Verificați ca priza să dispună de o legătură de protecție de punere la pământ.
- La modelele care nu sunt dotate cu acest lucru, conectați stecăre cu o valoare corespunzătoare valorii siguranței indicate pe placă.

2. INTRODUCERE ȘI DESCRIERIE GENERALĂ

- Acest încărcător de baterii permite încărcarea bateriilor cu plumb cu electrolit lichid folosite pe vehiculele cu motor (benzină și diesel), motociclete, ambarcațiuni, etc.
- Curentul de încărcare furnizat de aparat scade în funcție de curba caracteristică W și corespunde normei DIN 41774.
- Recipientul în care se instalează încărcătorul de baterii are un grad de protecție IP 20 și este protejat de contacte

indirecte printr-un fir de împământare, după cum este prezentat în cazul aparatelor de clasa I.

- Acumulatorul reîncărcabil în funcție de tensiunea de ieșire disponibilă: 6V / 3 celule; 12V / 6 celule; 24V / 12 celule.

3. INSTALARE PREGĂTIRE (FIG. A)

- Scoateți încărcătorul de baterii din ambalajul său original și montați piesele aferente prezente în ambalaj.
- Modelele cu roți se instalează în poziție verticală.

POZITIONAREA ÎNCĂRCĂTORULUI DE BATERII

- În timpul funcționării, poziționați aparatul pe o suprafață stabilă și asigurați-vă că nu se blochează trecerea aerului prin deschizăturile corespunzătoare și că se garantează o bună ventilație.

CONECTAREA LA RETEUA DE ALIMENTARE

- Încărcătorul de baterii trebuie să fie conectat numai la un sistem de alimentare cu conductor de nul legat la pământ.
- Verificați că tensiunea de rețea să fie cea corespunzătoare tensiunii de funcționare.
- Rețeaua de alimentare trebuie să fie dotată cu sisteme de protecție precum siguranțe sau intrerupătoare automate, suficiente pentru a suporta curentul maxim absorbit de aparat.
- Conectarea la rețea trebuie să se efectueze cu un cablu corespunzător.
- Eventuale prelungitoare ale cablului de alimentare trebuie să aibă o secțiune transversală adekvată și oricum niciodată inferioară cablului furnizat.
- Este obligatoriu ca aparatul să aibă o legătură de punere la pământ, folosind conductorul de culoare galben-verde a cablului de alimentare, contrasemnat cu eticheta ($\pm$), pe când celelalte doi conductori se vor conecta la rețeaua de alimentare.
- Schimbarea tensiunii se realizează prin intermediul tabloului cu borne corespunzător la care se accesează prin înălțarea (FIG. E).

4. FUNCȚIONARE

PREGĂTIREA PENTRU ÎNCĂRCARE

NB.: Înainte de a începe operația de reîncărcare a bateriilor, verificați dacă capacitatea bateriilor (Ah) care trebuie să fie reîncărcate nu este inferioară celei indicate pe tăblă (C min.).

Efectuați operația respectivă urmând cu stricte ordinea indicațiilor de mai jos.

- Înlăturăți eventualele capace de pe baterie (dacă există), astfel încât gazele care se degajă în timpul reîncărcării să se poată evapora.
- Controlați ca nivelul electrolitului să acopere plăcile bateriei; dacă acestea sunt descooperite, adăugați apă distilată până când electrolitul va acoperi cu 5-10 mm plăcile.

ATENȚIE! AVEȚI MARE GRIJĂ ÎN TIMPUL ACESTOR OPERAȚII DEOARECE ELECTROLITUL ESTE UN ACID CU UN POTENȚIAL COROSIV FOARTE RIDICAT.

- Vă reamintim că nivelul exact de încărcare al bateriilor poate fi determinat numai prin folosirea unui densimetru care permite măsurarea densității specifice a electrolitului; în acest sens, sunt valabile următoarele valori indicative de densitate a soluției (Kg/l la 20°C):
  - 1.28 = baterie încărcată;
  - 1.21 = baterie parțial încărcată;
  - 1.14 = baterie desărcăcată;
- Cu cablul de alimentare deconectați de la priza de rețea, conectați clemele de încărcare în funcție de tensiunea nominală a bateriei de încărcat, poziționați comutatorul în poziția de încărcare și activați temporizatorul pe poziția de încărcare normală.
- Verificați polaritatea bornelor bateriei: pozitiv, simbolul „+” și negativ, simbolul „-“.
- OBSERVAȚIE: dacă simbolurile nu sunt vizibile, rețineți că borna pozitivă este cea neconectată la cadrul vehiculului.
- Conectați clema de încărcare de culoare roșie la borna pozitivă a bateriei (simbolul +).
- Conectați clema de încărcare de culoare neagră la

cadrul mașinii, de departe de baterie și de conductele de carburant.

OBSERVATIE: dacă bateria nu este instalată în mașină, conectați direct la borna negativă a bateriei (simbolul „-“).

REÎNCĂRCAREA

- Alimentați încărcătorul de baterii introducând cablul în priza de alimentare.
- Ampermetrul (dacă există) indică curentul (în amperi) de încărcare a bateriei. În timpul acestei operații se va observa că acul ampermetrului va scăde spre valori foarte scăzute în funcție de capacitatea și de condițiile bateriei.

Fig. B

OBSERVATIE: Când bateria este încărcată se va mai putea remarcă un fenomen de „fierbere” al lichidului din baterie. Se recomandă întreruperea operației de încărcare imediat ce acest fenomen a apărut, pentru a evita avarierea bateriei.

Alegeți prin intermediu comutatorului valoarea actuală de încărcare în baza tipului de acumulator și ai stării sale de încărcare; această valoare este semnalată de ampermetru, scala cu valoarea mai redusă. Reamintim că o încărcare lentă oferă garanția unei dure mari a bateriei deoarece o încărcare mai puțină, evitând oxidarea plăcilor și fierberea electrozelitului. Valoarea ideală a curentului corespunde cu 1/10 din capacitatea de încărcare în Amperi/oră a bateriei. De exemplu, în cazul unei baterii de 40 de Amperi, valoarea ideală de încărcare este de 4 Amperi.

Încărcare simultană a mai multor baterii

Efectuați cu maximă atenție acest tip de operație. ATENȚIE: nu încărcați baterii de capacitate, descărcare și tipologie diferite între ele.

Când este necesară încărcarea mai multor baterii în același timp, se poate opta pentru legături în „serie” sau în „paralel”. Dintre cele două tipuri se recomandă legătura în serie, deoarece în acest mod se poate controla curentul circulant în fiecare baterie care va fi similar celui semnalat de ampermetru.

NOTĂ: În cazul legăturii în serie a două baterii având tensiunea nominală de 12V, redresorul TREBUIE predispus în poziția 24V.

Fig. C

SFÂRSITUL OPERAȚIEI DE ÎNCĂRCARE A BATERIEI

- Scoateți cablul încărcătorului de baterii din priza de alimentare.
- Deconectați clema neagră a încărcătorului de la cadrul mașinii sau de la borna negativă a bateriei (simb. „-“).
- Deconectați clema de încărcare de culoare roșie de la borna pozitivă a bateriei (simb. „+“).
- Depozitați încărcătorul de baterii într-un loc uscat și ferit de umedeță.
- Închideți găurile bateriei cu capacele corespunzătoare (dacă există).

PORNIREA

Inainte de a efectua pornirea vehiculului, asigurați-vă că bateria este cuplată bine la bornele respective (+ și -) și că se află în stare bună (nu este sulfatață și nu este defectă).

Nu efectuați în nici un caz porniri ale vehiculelor cu baterii decuplate de la bornele respective; prezența bateriei este determinantă pentru eliminarea eventualelor supratensiuni ce s-ar putea crea ca efect al energiei acumulate în cablurile de legătură în timpul fazei de pornire.

Pentru pornire, dispuneți comutatorul (dacă este prezent) sau conectorul în poziția de pornire la tensiunea corespunzătoare celei a vehiculului de pornit.

Este indispensabil, înainte de acționarea cheii de pornire, să efectuați o încărcare rapidă de 5-10 minute, aceasta va usura foarte mult pornirea. Operația de încărcare rapidă trebuie efectuată neapărat cu redresorul în poziția de încărcare și NU de pornire.

Pornirea va avea loc apăsând butonul comenzi la distanță (numai pentru model trifazat).

Curentul debitat este indicat de scara amperometrului cu o capacitate mai mare.

ATENȚIE: Înainte de acționa, citiți cu atenție recomandările fabricanților acestor vehicule!

- Asigurați-vă că ati protejat linia de alimentare cu siguranțe fusibile sau cu întreruپoare automate cu valoarea corespunzătoare indicată pe plăcuță de identificare prin simbolul (—).

- Pentru a evita supraîncălzirea redresorului, efectuați operația de pornire respectând STRICT ciclurile de lucru/pauză indicate pe aparat (de exemplu: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Nu insistați mai mult dacă motorul vehiculului nu pornește: în acest fel s-ar putea compromite în mod serios bateria sau chiar echipamentul electric al vehiculului.

5. PROTECȚIILE ÎNCĂRCĂTORULUI DE BATERII (FIG. D)

Încărcătorul de baterii se autoprotejează în caz de:

- Este pericol de supraîncărcare (transmitere excesivă de curent spre baterie).
- Este pericol de scurtcircuit (clemele de încărcare fac contact între ele).
- Se inversează polaritatea la bornele bateriei.
- La aparatelor dotate cu siguranțe, în cazul schimbării acestora, este obligatorie folosirea pieselor de schimb similare, care au aceeași valoare de curent nominală.

ATENȚIE: Înlocuirea unei siguranțe cu curent nominal diferit de cel indicat pe placă poate provoca accidentarea persoanelor sau deteriorarea obiectelor. Din același motiv, evitați în mod absolut înlocuirea siguranțelor cu punți de cupru sau alte materiale. Operația de înlocuire a siguranței se va efectua întotdeauna cu cablul de alimentare DECONECTAT de la retea.

6. SFATURI UTILE

- Curățați bornele pozitivă și negativă de eventualele depuneri de oxid pentru a asigura un bun contact cu clemele.
- Evitați la modul absolut să puneti în contact cele două cleme când încărcătorul este conectat la retea sau de alimentare. În caz contrar se arde siguranța.
- Dacă bateria cu care se intenționează să se folosească acest încărcător de baterii este tot timpul conectată la un vehicul, consultați și manualul de instrucțiuni și/sau de întreținere al vehiculului, respectiv la capitolul „INSTALATIE ELECTRICA” sau „INTREȚINERE”. Înainte de a trece la operația de încărcare, se recomandă deconectarea cablului pozitiv care face parte din instalația electrică a vehiculului.
- Verificați tensiunea bateriei înainte de a o conecta la încărcătorul de baterii; vă amintim că bateria cu 3 capace are 6 Volti, iar cea cu 6 capace are 12 Volti. În anumite cazuri pot exista două baterii de 12 Volti în serie; în acest caz este nevoie de o tensiune de 24 de Volti pentru a încărca ambele acumulatori. Asigurați-vă că acestea au aceleași caracteristici pentru a evita dezechilibrul încărcării.
- Înainte de a efectua pornirea efectuați întotdeauna o încărcare rapidă cu durată de câteva minute: acest lucru va limita curentul de pornire, fiind necesar de asemenea mai puțin curent de la rețea. Înainte de a efectua pornirea vehiculului, asigurați-vă că bateria este cuplată bine la bornele respective (+ și -) și că se află în stare bună (nu este sulfatață și nu este defectă).
- Nu efectuați în nici un caz porniri ale vehiculelor cu baterii decuplate de la bornele respective; prezența bateriei este determinantă pentru eliminarea eventualelor supratensiuni ce s-ar putea crea ca efect al energiei acumulate în cablurile de legătură în timpul fazei de pornire.
- Dacă pornirea nu are loc, nu insistați, ci așteptați câteva minute și repetați operația de încărcare rapidă.
- Pornirile trebuie efectuate neapărat cu bateria bine conectată, a se vedea paragraful PORNIREA.

INSTRUKCJA OBSŁUGI

UWAGA: PRZED ROZPOCZĘCIEM EKSPLOATACJI PROSTOWNIKA DO ŁADOWANIA AKUMULATORÓW NALEŻY UWZDZIEŃNIE PRZECZYTAĆ NINIEJSZĄ INSTRUKCJĘ OBSŁUGI!

1. OGÓLNE BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS EKSPLOATACJI PROSTOWNIKA DO ŁADOWANIA AKUMULATORÓW

- Akumulatory podczas ładowania wydzielają gazy wybuchowe, należy unikać plomieni i iskier. **NIE PALIC.**
- Podczas ładowania ustawić akumulator w dobrze wietrznym miejscu.

- Przed użyciem urządzenia osoby niedoświadczone muszą zostać odpowiednio przeszkolone.
- Osoby dorosłe (włącznie z dziećmi), których zdolności fizyczne, czuciowe i umysłowe są niewystarczające dla prawidłowego obsługiwania urządzenia muszą być nadzorowane przez osobę odpowiedzialną za ich bezpieczeństwo.
- Dopolnować, aby dzieci nie bawiły się urządzeniem.
- Używać prostownika wyłącznie w dobrze wietrznym pomieszczeniach: **NIE UZYWAĆ NA ZEWNĘTRZ PODCZAS PADAJĄCEGO DESZCU LUB SNIEGU.**
- Przed podłączeniem lub odłączeniem przewodów podczas ładowania akumulatora należy odłączyć przewód zasilający.
- Nie zakałkać lub zdejmować klemy z akumulatora podczas funkcjonowania prostownika.
- Surowo zabronione jest używanie prostownika wewnątrz pojazdu lub pod pokrywą komory silnika.
- Uszkodzony przewód zasilania należy zastąpić wyłącznie przez oryginalny przewód.
- Nie używać prostownika do ładowania akumulatorów nie nadających się do ładowania.
- Sprawdzić, czy napięcie zasilania będące do dyspozycji, odpowiada napięciu podanemu na tabliczce znamionowej prostownika.
- Aby nie uszkodzić elektronicznych urządzeń pojazdów należy przeczytać, zachować i skrupulatnie stosować się do wskazówek podanych przez producentów dotyczących używania prostownika. Przestrzegać zaleceń producenta pojazdów zarówno podczas ładowania jak i uruchomienia; należy również scisłe przestrzegać zaleceń producenta akumulatorów.
- Prostownik składa się z wyłączników lub przełączników, które mogą powodować powstawanie luków lub iskier; dlatego też jeżeli używany jest w warsztacie samochodowym lub w innym podobnym otoczeniu, należy przechowywać w odpowiednim miejscu lub nie wyjmować z opakowania.
- Wszelkiego rodzaju naprawy lub konserwacje prostownika powinny być przeprowadzane wyłącznie przez personel przeszkołony.
- **UWAGA: PRZED WYKOŃNIEM JAKIEJKOLWIEK OPERACJI Z WYKŁEJ KONSERWACJI PROSTOWNIKA NALEŻY ZAWSZE ODŁĄCZYĆ PRZEWÓD ZASILANIA, NIEBEZPIECZNE!**
- Sprawdzić, czy gniazdo wtyczkowe wyposażone jest w styk ochronny.
- W modelach, które nie posiadają styku ochronnego należy podłączyć wtyczki, o obciążalności odpowiedniej dla wartości bezpieczeństwa, podanej na tabliczce.

2. WPROWADZENIE I OGÓLNY OPIS

- Prostownik umożliwia ładowanie akumulatorów ołowiovitowych o swobodnym przepływie elektrolitu, przeznaczonych dla pojazdów mechanicznych (benzyna i diesel), motocykli, małych statków, itp.

- Prąd ładowania dostarczany przez urządzenie maleje w zależności od krzywej charakterystycznej W i zgodnie z normą DIN 41774.
- Obudowa prostownika posiada stopień ochrony IP 20 i jest bezpieczona przed pośrednimi kontaktami, za pomocą przewodu uziemiającego, zgodnie z zaleceniami dla urządzeń klasy I.
- Akumulatory przeznaczone do ponownego ładowania w zależności od wartości napięcia wyjściowego będącego do dyspozycji: 6V / 3 ogniwa; 12V / 6 ogniwa; 24V / 12 ogniwa.

3. INSTALOWANIE PRZYGOTOWANIE URZĄDZENIA (RYS. A)

- Rozpakować prostownik, a następnie zamontować części odłączone, znajdujące się w opakowaniu.
- Modele na podwoziu kołowym należy zainstalować w położeniu pionowym.

USTAWIENIE PROSTOWNIKA

- Podczas ładowania należy ustawić prostownik na stabilnej powierzchni i upewnić się, że nie zostały zatkane odpowiednie otwory umożliwiające wentylację.

PODŁĄCZENIE DO SIECI

- Prostownik należy podłączyć wyłącznie do sieci zasilania z uziemionym przewodem neutralnym. Sprawdzić, czy napięcie sieci i napięcie robocze są zgodne.
- Linia zasilania powinna być wyposażona w systemy zabezpieczenia, takie jak bezpieczeniki lub wyłączniki automatyczne, wystarczające do znoszenia maksymalnej ilości energii absorbowanej przez urządzenie.
- Przewód zasilający należy podłączyć do gniazda sieciowego.
- Ewentualne przedłużenia przewodu zasilania należy wykonywać stosując przewód o odpowiednim przekroju, nie mniejszym od przekroju używanego przewodu zasilania.
- Należy zawsze wykonać uziemienie urządzenia, wykorzystując w tym celu przewód koloru żółto-zielonego kabla zasilania, oznaczony etykietką ($\perp$), natomiast pozostałe dwa przewody należy podłączyć do sieci napięcia.
- Zmiana napięcia następuje za pomocą specjalnej tabliczki zaciskowej do zmiany napięć (FIG. E).

4. DZIAŁANIE

PRZYGOTOWANIE DO ŁADOWANIA

- NB: Przed przystąpieniem do ładowania należy sprawdzić, czy pojemność akumulatorów (Ah), które należy ładować nie jest mniejsza od pojemności wskazanej na tabliczce (C min).

Postępuwać zgodnie z instrukcją, wykonując czynnościścieline według podanej niżej kolejności.

- Zdejmąć pokrywę akumulatora (jeżeli obecna), aby ułatwić ulatnianie się gazów wydzielanych podczas ładowania.
- Sprawdzić, czy poziom elektrolitu zakrywa płytki akumulatorów; w przeciwnym razie należy dodać destylowanej wody aż do ich załania na 5-10 mm.

UWAGA! ZACHOWAĆ SZCZEGÓLNA OSTROŻNOŚĆ PODCZAS TEJ OPERACJI PONIWAŻ ELEKTROLIT JEST KWASEM BARDZO KOROZYJNYM.

- Przypomina się, że dokładny stan naładowania akumulatora można określić jedynie przy użyciu densytetu, który umożliwia zmierzenie specyficznej gęstości elektrolitu; orientacyjnie ważne są następujące wartości gęstości substancji rozpuszczonej (Kg/l w temp. 20°C):
  - 1.28 = akumulator naładowany;
  - 1.21 = akumulator częściowo wyładowany;
  - 1.14 = akumulator rozładowany.
- Po wyjęciu przewodu zasilającego z gniazdka sieciowego podłączyć zaciski biegunowe, w zależności od napięcia znamionowej baterii przeznaczonej do naładowania, ustawić przełącznik w położeniu ładowania, następnie ustawić przełącznik w położeniu ładowania zwykłego.
- Sprawdzić bieguność zacisków akumulatora: dodatni symbol + i ujemny symbol -.
- UWAGA: jeżeli symbole nie różnią się między sobą, przypomina się, że zacisk dodatni jest zaciskiem nie podłączonym do podwozia pojazdu.
- Podłączyć zacisk koloru czerwonego układu ładowania

- do zacisku dodatniego akumulatora (symbol +).
  - Podłączyć zacisk koloru czarnego układu ładowania do podwozia pojazdu, w odpowiedniej odległości od akumulatora i przewodu paliwa.
- UWAGA:** jeżeli akumulator nie jest zainstalowany w pojazdzie, podłączyć się bezpośrednio do zacisku ujemnego akumulatora (symbol -).

ŁADOWANIE

- Podłączyć prostownik do przewodu zasilania.
- Amperomierz (jeżeli podłączony) wskazuje prąd ładowania akumulatora (w Amperach); podczas tej fazy można będzie zaobserwować, że wartości wskazywane przez amperomierz powoli ulegają zmniejszeniu aż do uzyskania wartości bardzo niskich, w zależności od pojemności i warunków eksploatacji akumulatora.

RYS. B

UWAGA: Podczas ładowania akumulatora można także zauważać zjawisko "wrzenia" płynu znajdującego się w akumulatorze. Zalecane jest przerwanie ładowania już na początku wrzenia celem uniknięcia uszkodzenia akumulatora.

Wybrać wartość prądu ładowania za pomocą przełącznika, w zależności od typu akumulatora i od jego stanu naładowania, ta wartość sygnalizowana jest przez amperomierz, podziałka o niższej wartości. Przypomina się, że wolne ładowanie jest gwarancją dłuższej eksploatacji baterii, ponieważ jest ona słabiej ogrzewana, co zapobiega w ten sposób utlenianiu się płytEK i wrzeniu elektrolitu. Idealna wartość prądu wynosi 1/10 obciążalności prądowej baterii w amperach na godzinę. Na przykład dla baterii 40-amperowej idealna wartość ładowania wynosi 4 amper.

Równoczesne ładowanie kilku akumulatorów

Tego rodzaju operacje należy wykonać z najwyższą ostrożnością : UWAGA; nie ładować akumulatorów o różnych pojemnościach, stopniu rozładowania oraz rodzaju. Jeżeli należy naładować kilka akumulatorów równocześnie można zastosować połączenia "szeregowe" lub "równoległe". Pomiędzy dwoma układami zalecane jest wykonanie połączenia szeregowego, ponieważ w ten sposób możliwe jest sprawdzenie prądu, krążącego w każdym akumulatorze, który będzie analogiczny jak prąd, sygnalizowany na amperometrze.

UWAGA: W przypadku szeregowego połączenia dwóch akumulatorów o napięciu znamionowym 12V, NALEZY przygotować prostownik ustawiony na 24V.

RYS. C

KONIEC ŁADOWANIA

- Odłączyć zasilanie prostownika wyjmując wtyczkę przewodu z gniazdka sieciowego.
- Rozłączyć zacisk koloru czarnego od podwozia samochodu lub od zacisku ujemnego akumulatora (symbol -).
- Rozłączyć zacisk koloru czerwonego od zacisku dodatniego akumulatora (symbol +).
- Przenieść prostownik w suche miejsce.
- Zamknąć komory akumulatora odpowiednimi zatyczkami (jeżeli obecne).

URUCHOMIENIE

Przed uruchomieniem pojazdu należy upewnić się, czy akumulator został prawidłowo podłączony do odpowiednich zacisków (+ i -) oraz czy jest w dobrym stanie (nie zasiany i nie uszkodzony).

Nie uruchamiać nigdy pojazdów, których akumulatory nie są podłączone do odpowiednich zacisków; obecność akumulatora jest decydującą w celu wyeliminowania ewentualnych przepięć, które mogłyby powstawać w wyniku energii nagromadzonej w kablach łączących podczas fazy uruchamiania.

Podczas uruchamiania należy ustawić wyłącznik (jeżeli występuje) lub przełącznik w pozycji uruchamienia, na napięciu odpowiadającym wartości pojazdu przeznaczonego do uruchomienia. Przed obróceniem kluczyka zaplonu niezbędne jest wykonanie 5-10 minutowego szybkiego ładowania, co bardziej ułatwia uruchamianie pojazdu.

Operacja szabiego ładowania powinna zostać wykonana po ustawieniu prostownika w pozycji ładowania a NIE w pozycji uruchamiania.

Uruchomienie nastąpi po wcisnięciu przycisku zdalnego sterowania (tylko dla urządzeń trójfazowych).

Prąd dostarczany zostanie wskazany na podziałce amperomierza o większym zasięgu.

⚠ UWAGA: Przed rozpoczęciem operacji należy uważnie śledzić zalecenia producentów pojazdów!

- Upewnić się, że linia zasilania jest odpowiednio zabezpieczona przez bezpieczniki lub wyłączniki automatyczne, o wartości odpowiadającej wartości podanej na tabliczce i oznaczonej symbolem (■■■■).
- Aby uniknąć przegrzewania się prostowników do ładowania akumulatorów należy wykonywać operację uruchamiania SCIŚLE przestrzegając cykli pracy/przerwa, podanych na urządzeniu (na przykład: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Nie przekraczać zaleceń, jeżeli silnik pojazdu nie zostanie uruchomiony: można spowodować poważne uszkodzenie akumulatora lub nawet oprzyrządowania elektrycznego pojazdu.

5. ZABEZPIECZENIA ŁADOWARKI (RYS. D)

Prostownik zabezpiecza się samoczynnie w następujących przypadkach:

- Dodatkowe obciążenie (nadmiernie wytwarzanie prądu dla akumulatora).
- Zwarcie (zaciski układu ładowania stykają się).
- Odwrócenie bieguności na zaciskach akumulatora.
- W urządzeniach wyposażonych w bezpieczniki podczas wymiany należy stosować jednakowe bezpieczniki o tej samej wartości prądu znamionowego.

⚠ UWAGA: Wymiana bezpiecznika o wartości prądu różnej od wartości podanej na tabliczce znamionowej może powodować uszkodzenia dla osób lub przedmiotów. Dlatego też nie należy wymieniać bezpieczników na mostki miedzione lub wykonane z innego materiału.

Bezpiecznik należy wymieniać zawsze po uprzednim ODŁĄCZENIU PRZEWOĐUD ZASILANIA Z SIECI.

6. WSKAZÓWKI UŻYTECZNE

- Oczyszczyć klemę dodatnie i ujemne z osadów, które mogą powstawać w wyniku utleniania się w taki sposób, aby zagwarantować odpowiednie połączenie zacisków.
- Unikać w najbardziej bezwzględny sposób zetknięcia się ze sobą dwóch zacisków, podczas gdy prostownik jest włączony do sieci, co powoduje spalenie bezpiecznika.
- Jeżeli akumulator, który zamierza się podłączyć do prostownika jest zamontowany na stałe w pojazdzie, należy przejrzeć również instrukcję obsługi i/lub konserwacji pojazdu, w rozdziale "INSTALACJA ELEKTRYCZNA" lub "KONSERWACJA". Przed przystąpieniem do ładowania najlepiej jest rozłączyć przewód dodatni, będący częścią instalacji elektrycznej pojazdu.
- Przed podłączeniem do prostownika należy sprawdzić napięcie akumulatora, przypomina się, że 3 korki znajdują się w akumulatorze na 6Volt, natomiast 6 korków w akumulatorze na 12Volt. W niektórych przypadkach mogą występować dwa akumulatory na 12Volt połączone szeregowo, w tym przypadku do naładowania obu akumulatorów wymagane jest napięcie 24Volt. Upewnić się, że posiadają one te same parametry, aby uniknąć niewyrownowania ładunku.
- Przed uruchomieniem pojazdu należy wykonać szybkie ładowanie trwające kilka minut: ograniczyć to prąd uruchamiający, pobierając również mniejszą ilość prądu z sieci. Należy pamiętać, aby upewnić się przed uruchomieniem pojazdu, czy akumulator został prawidłowo podłączony do odpowiednich zacisków (+ i -) oraz czy jest w dobrym stanie (nie zasiany i nie uszkodzony).

Nie uruchamiać nigdy pojazdów, których akumulatory nie są podłączone do odpowiednich zacisków; obecność akumulatora jest decydującą w celu wyeliminowania ewentualnych przepięć, które mogłyby powstawać w wyniku energii nagromadzonej w kablach łączących podczas fazy uruchamiania.

- Jeżeli uruchomienie nie nastąpi nie nalegać ale odczekać kilka minut i powtórzyć operację szybkiego ładowania.

- Uruchomienia należy zawsze wykonywać na podłączonych akumulatorach, patrz paragraf URUCHAMIANIE.

NÁVOD K POUŽITÍ

UPOZORNĚNÍ: PŘED POUŽITÍM NABÍJECKY AKUMULÁTORU SI POZORNE PREČTĚTE NÁVOD K POUŽITÍ!

1. ZÁKLADNÍ BEZPEČNOSTNÍ POKYNY PRO POUŽITÍ TETO NABÍJECKY AKUMULÁTORU

- Během nabíjení se z akumulátorů uvolňují výbušné plyny, a proto zabráníte vzniku plamenů a jisker. NEKURTE.
- Umístěte nabíječky akumulátoru do větráneho prostoru.

- Osoby, které nemají zkušenosti se zařízením, by měly být před jeho používáním vhodně vyškoleny.
- Osoby (včetně dětí), jejichž fyzické, senzorické nebo mentální schopnosti nejsou dostatečující pro správné použití zařízení, musí být během jeho použití pod dozorem osoby zodpovědné za jejich bezpečnost.
- Děti musí být pod dozorem s cílem ujistit se, že se nedubou hrát se zařízením.
- Nabíječka akumulátorů používejte pouze uvnitř a ujistěte se, že ji používáte v dobré větraných prostotech: NĚVYSTAVUJTE DEŠTI NEBO SNEHU.
- Před zapojením nebo odpojením nabíjecích kabelů od akumulátoru odpojte napájecí kabel ze sítě.
- Nepřipojujte ani neodpojujte kleště k od akumulátoru během činnosti nabíječky akumulátorů.
- V žádném případě nepoužívejte nabíječku akumulátorů uvnitř vozidla nebo v prostoru motoru.
- Napájecí kabel nahradte pouze originálním kabelem.
- Nepoužívejte nabíječku akumulátorů pro nabíjení akumulátorů, které nelze nabíjet.
- Zkontrolujte, zda napájecí napětí, které je k dispozici, odpovídá napětí uvedenému na identifikačním štítku nabíječky akumulátoru.
- Abyste při používání nabíječky akumulátorů k nabíjení i ke startování nepoškodili elektroniku vozidel, pozorně si přečtěte, uschovujte a dodržujte upozornění dodaná výrobcem samotných vozidel; to samé platí i pro pokyny dodané výrobcem akumulátorů.
- Součástí této nabíječky akumulátorů jsou komponenty, jako např. vypínače nebo relé, které mohou vyvolat vznik oblouku nebo jiskry; proto při používání nabíječky akumulátorů v autodilné nebo v podobném prostředí uložte nabíječku do místnosti nebo do obalu vhodného k tomuto účelu.
- Zásahy do vnitřních částí nabíječky akumulátorů v rámci oprav nebo údržby může provádět pouze zkušený personál.
- **UPOZORNĚNÍ: POZOR, NEBEZPEČÍ! PŘED VYKONANÍM JAKÉKOLI OPERACE V RÁMCI J E D N O U C H E Ú D R Ž B Y N A B I J E Č K Y AKUMULÁTORŮ ODPOJTE NAPÁJECÍ KABEL ZE SITE!**
- Zkontrolujte, zda je zásuvka vybavena ochranným uzemněním.
- U modelů, které jím nejsou vybaveny, připojte k zásuvce zástrčky vhodné proudové kapacity odpovídající hodnotě pojistiky uvedené na štítku.

2. ÚVOD A ZÁKLADNÍ POPIS

- Tato nabíječka akumulátorů umožňuje nabíjení olovených akumulátorů s volným elektrolytem, používaných v motorových vozidlech (benzinových i naftových), motocyklech, plavidlech, atd.
- Nabíjecí proud dodávaný zařízením klesá podle křivky W a souladu s normou DIN 41774.
- Skříň, ve které je nainstalován, je charakterizována stupněm ochrany IP 20 a je chráněna proti přímeřímu i nepřímeřímu dotykovi zemnicího vodiče v souladu s předpisem pro přístroj třídy I.
- Akumulátory, které lze nabíjet v závislosti na výstupním

napětí, které je k dispozici: 6V / 3 články; 12V / 6 článků; 24V / 12 článků.

3. INSTALACE

MONTAŽ (OBR. A)

- Rozbalte nabíječku akumulátorů a provedte montáž oddělených částí nacházejících se v obalu.
- Modely s vozíkem se instalují do svíslé polohy.

UMÍSTĚNÍ NABÍJECKY AKUMULÁTORŮ

- Umístěte nabíječku akumulátoru tak, aby se během své činnosti nacházela ve stabilní poloze, a ujistěte se, že nic nebrání přístupu vzduchu příslušnými otvory, a že je tedy zaručena dostatečná ventilace.

PŘIPOJENÍ DO SÍTĚ

- Nabíječka akumulátorů musí být připojena výhradně k napájecímu systému s uzemněným nulovým vodičem. Zkontrolujte, zda napětí sítě odpovídá provoznímu napětí.
- Napájecí vedení bude muset být vybaveno ochrannými systémy, jako např. pojistkami nebo automatickými vypínači, schopnými snášet maximální proudovou zátěž zařízení.
- Připojení do sítě musí být provedeno použitím příslušného kabelu.
- Případně prodlužovací kabely napájecího kabelu musí mít vhodný průřez, který nesmí být v žádném případě menší než průřez dodaného kabelu.
- Je povinností uzemnit přístroj s použitím žlutozeleného vodiče napájecího kabelu, označeného štítkem ($\perp$), zatímco ostatní vodiče budou připojeny k rozvodu napětí.
- Změna napětí se provádí prostřednictvím příslušné svorkovnice pro změnu napětí (FIG. E).

4. ČINNOST

PŘIPRAVKA K NABÍJENÍ

POZN.: Před přistoupením k nabíjení se přesvědčte, zda kapacita akumulátorů (Ah), které hodláte nabíjet není nižší než kapacita uvedena na identifikačním štítku (C min).

Vykoněte jednotlivé operace dle pokynů přísně dodržující níže uvedený postup.

- Odmontujte kryty akumulátorů (jsou-li součástí), aby se mohly uvolnit plyny vznikající při nabíjení.
- Zkontrolujte, zda hladinu elektrolytu zakrývá mřížky emulátorů; v případě, že jsou odhaleny, dolijte destilovanou vodu tak, aby zůstaly ponořené 5-10 mm.

⚠️ UPOZORNĚNÍ! VĚNUJTE TÉTO OPERACI MAXIMÁLNÍ POZORNOST, PROTOŽE ELEKTROLYT JE TVOREN VYSOCÍ KOROSIVNÍ KYSELINOU.

- Připomínáme, že přesný stav nabítí akumulátorů může být určen pouze s použitím hustotě, který umožňuje změřit specifickou hustotu elektrolytu; orientační platí následující hodnoty hustoty roztoku (kg/l při 20 °C):
  - 1.28 = nabité akumulátor;
  - 1.21 = polonabité akumulátor;
  - 1.14 = vybitý akumulátor.

- Při napájecím kabelu odpojeném ze sítě zapojte nabíjecí svorky podle jmenovitého napětí napájeného akumulátoru, přepněte přepínač do polohy odpovídající nabíjení a přepněte časovač do polohy odpovídající běžnému nabíjení.
- Zkontrolujte polaritu svorek akumulátorů: Kladný pól označený symbolem + a záporný pól označený symbolem -.

POZNÁMKA: Když se symboly neshodují, pamatujte, že kladný je ten, který není připojen k podvozku auta.

- Připojte nabíjecí kleště červené barvy ke kladnému pólu akumulátoru (symbol +).
- Připojte nabíjecí kleště černé barvy k podvozku auta, v dostatečné vzdálenosti od akumulátoru a od palivového rozvodu.

POZNÁMKA: Když akumulátor není nainstalován v autě, vykoněte připojení přímo k zápornému pólu akumulátoru (symbol -).

NABÍJENÍ

- Zajistěte nabíjení nabíječky akumulátoru připojením nabíjecího kabelu do sítě.
- Ampérmetr (je-li součástí) ukazuje proud (v ampérech) nabité akumulátoru: Během této fáze bude možné

pozorovat, že údaj na ampérmetru se pomalu zmenší až na velmi nízké hodnoty, v návaznosti na kapacitu a podmínky akumulátoru.

OBR. B

POZNÁMKA: Když je akumulátor nabítý, bude také možné pozorovat vznik „varu“ kapaliny nacházející se v akumulátoru. Doporučuje se přerušit nabíjení již při vzniku tohoto jevu, aby se předešlo poškození akumulátoru.

Prostřednictvím přepínače zvolte hodnotu proudu podle druhu akumulátoru a stavu jeho nabítí. Tato hodnota bude zobrazena ampérmetrem na stupnicí s nižší hodnotou. Nezapomeňte na to, že pomále nabíjení je zárukou vyšší životnosti akumulátoru, protože se při něm akumulátor méně ohřívá a tím se zabrání oxidaci desek a varu elektrolytu. Ideální hodnota proudu odpovídá 1/10 kapacity akumulátoru vyjádřené v Amperech/hodinu. Například pro akumulátor s kapacitou 40 Amper je ideální hodnotou nabíjecího proudu hodnota 4 Amper.

Současné nabíjení více akumulátorů

Provádění této operace věnujte maximální pozornost: **UPOZORNĚNÍ:** nenabíjejte současně akumulátoru odlišného druhu, s odlišnou kapacitou nebo vybíjením. V případě, že je třeba nabít více akumulátorů současně, můžete použít „sériové“ nebo „paralelní“ zapojení. Z obou možných systémů doporučujeme zvolit sériové zapojení, které umožňuje kontrolu proudu proudcího v každém z akumulátorů, protože jeho hodnota bude odpovídat proudu znázorněnému ampérmetrem.

POZNÁMKA: V případě sériového zapojení dvou akumulátorů s jmenovitým napětím 12V je TREBA nastavit nabíječku do polohy 24V.

OBR. C

UKONČENÍ NABÍJENÍ

- Odpojte napájecí nabíječky akumulátorů odpojením napájecího kabelu ze sítě.
- Odpojte nabíjecí kleště černé barvy od podvozku auta nebo ze záporného pólu akumulátoru (symbol -).
- Odpojte nabíjecí kleště červené barvy z kladného pólu akumulátoru (symbol +).
- Uložte nabíječku akumulátoru na suché místo.
- Zavřete clánky akumulátoru příslušnými uzávěry (jsou-li součástí).

STARTOVÁNÍ

Před zahájením startování vozidla se ujistěte, že je akumulátor správně připojen k příslušným svorkám (+ a -) a že se nachází v dobrém stavu (nedošlo v něm k vytvoření síranu a není vadný).

V žádném případě neprovádějte startování vozidel s akumulátoru odpojenými od příslušných svorek; přítomnost akumulátoru je určující pro odstranění případných přepětí, která by mohla vzniknout díky energii nahromaděné ve spojovacích kabelech během startování.

Při startování přepněte přepínač (je-li součástí) nebo vypínač do polohy startování s napětím odpovídajícím startování prostředu.

Před otocením klíče zapalování je nezbytné provést rychlé nabítí, které trvá 5–10 minut, aby se výrazně usnadnilo samotné startování. **Operace rychlého nabítí musí být provedena výhradně s nabíječkou v poloze nabíjení, NIKOLI v poloze startování.**

Startování se spouští stisknutím tlačítka dálkového ovládání (pouze u trifázového provedení).

Poskytovaný proud je zobrazován na stupničce ampérmetru s výšší kapacitou.

⚠️ UPOZORNĚNÍ: Před zahájením startování se důkladně seznamate s upozorněními výrobce vozidel!

- Ujistěte se, že je napájecí vedení chráněno pojistikami nebo automatickými jističi s hodnotou odpovídající jmenovité hodnotě uvedené na štítku a označené symbolem (—).
- Aby se předešlo přehřátí nabíječky, provádějte operace startování za PRISNEHO dodržení cyklů pracovní činnosti/pauzy, uvedených na zařízení (příklad: STARTOVÁNI 3s ZAPNUTÍ 120s VYP.-5 CYKLŮ). V případě, že motor vozidla nebude nastartován, nepokračujte v pokusech o nastartování: Skutečně by mohlo dojít k vážnému poškození akumulátoru nebo dokonce k poškození elektroinstalace vozidla.

5. OCHRANNÁ ZAŘÍZENÍ NABÍJECKY AKUMULÁTORŮ (OBR. D)

- K samoohraničení nabíjecky akumulátorů dochází v případě:
  - Přetížení (nadmerný proud dodávaný do akumulátoru).
  - Zkrat (nabíjecí kleště jsou vzájemně spojeny).
  - Zářeň polarity na svorkách akumulátoru.

⚠️ UPOZORNĚNÍ: Výměna pojistiky za jinou s odlišnými hodnotami proudu než jsou hodnoty uvedené na identifikacištěm štítku by mohlo způsobit škody na zdraví a majetku. Ze stejného důvodu se bezpodmínečně vyhneťte nahrazování pojistiky měděnými premosťovacími dráty nebo jiným materiálem. Operace výměny pojistiky musí být po každé provedená s napájecím kabelem ODPOJENÝM ze sítě.

6. PRAKTIČKÉ RADY

- Vyčistěte svorky kladného a záporného pólu od možných náanosů oxidu, abyste zajistili dobrý kontakt klesti.
- Jednoznačně se vyhněte přímému spojení dvou klesti, když je nabíječka akumulátoru zapnuta do sítě. V takovém případě dojde k vypálení pojistiky.
- Když je akumulátor, který se má nabíjet nabíječkou akumulátorů, pevně vložen do vozidla, seznamte se také s návodem k použití a/nebo údržbě vozidla, konkrétně s částí „ELEKTROINSTALACE“ nebo „UDRŽBA“. Před zahájením nabijení je vhodné odpojit kladný kabel, tvorící součást elektroinstalace vozidla.
- Před připojením akumulátoru k nabíječce zkонтrolujte jeho napětí, připomínáme, že 3 uzávěry charakterizují akumulátor s napětím 6 Voltů, 6 uzávěr akumulátor s napětím 12 Voltů. V některých případech se může jednat o dva akumulátorů s napětím 12 Voltů, zapojené do série; v takovém případě je k současnemu nabíjení obou akumulátorů potřebné napětí 24 Voltů. Ujistěte se, že se oba akumulátoru vyznačují stejnými vlastnostmi, abyste předešli nerovnoměrnému nabijení.
- Před startováním provedte rychlé nabítí trvající několik minut. Toto opatření sníží startovací proud a omezí tak proudový odber ze sítě. Před zahájením startování vozidla se ujistěte, že je akumulátor správně připojen k příslušným svorkám (+ a -), a že se nachází v dobrém stavu (nedošlo v něm k vytvoření síranu a není vadný). V žádném případě neprovádějte startování vozidel s akumulátoru odpojenými od příslušných svorek; přítomnost akumulátoru je určující pro odstranění případných přepětí, která by mohla vzniknout díky energii nahromaděné ve spojovacích kabelech během startování.
- Když nedojde k nastartování, netrvejte na něm, ale výčkejte několik minut a zopakujte úkon rychlého nabítí.
- Startování se provádí vždy při zápnutém akumulátoru viz odstavec STARTOVÁNI.

NÁVOD NA POUŽITIE

UPOZORNENIE: PRED POUŽITÍM NABÍJAČKY AKUMULÁTOROV SI POZORNE PRECÍTAJTE NAVOD NA POUŽITIE!

1. ZÁKLADNÉ BEZPEČNOSTNÉ POKYNY PRE POUŽITIE TEJTO NABÍJAČKY AKUMULÁTOROV

- Počas nabijania sa z akumulátorov uvoľňujú výbušné plyny a preto zabráňte vzniku plameňov a iskier. **NEFAJČITE.**

- Umiestnite nabíjaný akumulátor do vetraného priestoru.

- Osoby, ktoré nemajú skúsenosti so zariadením, by mali byť pred jeho používaním vhodne vyškolené.

- Osoby (vrátane detí), ktorých fyzické, senzoriálne alebo mentálne schopnosti nie sú dostačujúce pre správne použitie zariadenia, musia byť počas jeho použitia pod dozorom osoby zodpovednej za ich bezpečnosť.

- Dávajte pozor, aby sa deti so zariadením nehrali.

- Nabíjačku akumulátorov používajte len v interéri a uistite sa, že ju používate v dostačujúco vetraných priestoroch: **NEVYSTAVUJTE DAZDU ALEBO SNEHU.**

- Pred zapojením alebo odpojením nabíjacích kálov od akumulátora odpojte napájací kábel zo siete.

- Nepriprájajte ani neodprájajte kliešte ku od akumulátoru počas činnosti nabíjačky akumulátorov.

- V žiadnom prípade nepoužívajte nabíjačku akumulátorov vo vnútri vozidla alebo v priestore motora.

- Napájací kábel nahradte iba originálnym káblom.

- Nepoužívajte nabíjačku akumulátorov pre nabíjanie nenabíjateľných akumulátorov.

- Skontrolujte, či napájacie napätie, ktoré je k dispozícii odpovedá napätiu uvedenému na identifikačnom štítku nabíjačky akumulátorov.

- Aby ste pri použíti nabíjačky akumulátorov na nabíjanie aj na startovanie neopoškodili elektroniku vozidiel, pozorne si precítajte, uschovajte a dodržujte upozornenie dodané výrobcom samotných vozidiel; to isté aj pre pokyny dodané výrobcom akumulátorov.

- Súčasť tejto nabíjačky akumulátorov sú komponenty, ako napr. vypínače alebo relé, ktoré môžu vytvoriť vznik obkluku alebo iskry; preto pri použíti nabíjačky akumulátorov v autodielni alebo v pôdobiom prostredí, uložte nabíjačku do miestnosti alebo do obalu vhodného na tento účel.

- Zásahy do vnútorných častí nabíjačky akumulátorov v rámci opráv alebo údržby môže vykonať už len skúsený personál.

- **UPOZORNENIE: POZOR, NEBEZPEČENSTVO! PRED VYKONANÍM AKÉKOĽVEK OPERÁCIE V RÁMCI JEDNOUCHÉ UDRŽBY NABÍJAČKY AKUMULÁTOROV, ODPOJTE NAPÁJACÍ KABEL ZO SIETE!**

- Skontrolujte, či je zásuvka vybavená ochranným uzemnením.

- Modely, ktoré ním nie sú vybavené, prepájajte k zásuvke zástrčky s vhodnou prúdovou kapacitou, odpovedajúcou hodnote poistiky uvedenej na štítku.

2. ÚVOD A ZÁKLADNÝ POPIS

- Táto nabíjačka akumulátorov umožňuje nabíjanie olovených akumulátorov s volným elektrolytom používaných v motorových vozidlách (benzinových aj naftových), motocykloch, plavidlach, atď.

- Nabíjacia prúd dodávaný zariadeniu klesá podľa krivky W a v súlade s normou DIN 41774.

- Skriňa, v ktorej je nabíjačka akumulátorov nainštalovaná, je charakterizovaná stupňom ochrany IP 20 a je chránená proti priamemu i nepriamemu dotykú prostredníctvom

zemniaceho vodiča, v súlade s predpisom pre prístroj triedy I.

- Akumulátor nabíjateľné v závislosti od výstupného napäťa, ktoré je k dispozícii: 6V / 3 článkov; 12V / 6 článkov; 24V / 12 článkov.

3. INŠTALÁCIA MONTÁZ (OBR. A)

- Rozbalte nabíjačku akumulátorov a vykonajte montáž oddelených časťach nachádzajúcich sa v obale.
- Modely s vozíkom sa inštalujú do zvislej polohy.

UMIESTNENIE NABÍJAČKY AKUMULÁTOROV

- Umiestnite nabíjačku akumulátorov tak, aby sa v priebehu svojej činnosti nachádzala v stabilnej polohe a uistite sa, že rič nebári prístupu vzduchu príslušnými otvormi a že je teda zaručená dostačná ventilácia.

PRIPOJENIE DO SIETE

- Nabíjačka akumulátorov musí byť pripojená výhradne k napájaciemu systému s uzemneným nulovým vodičom. Skontrolujte, či napätie siete odpovedá prevádzkovému napätiu.
- Napájacie vedenie bude musieť byť vybavené ochrannými systémami, ako napr. poistkami alebo automatickými vypínačmi, schopnými znášať maximálnu prúdovú záťaž zariadenia.
- Pripojenie do siete musí byť vykonané použitím príslušného kábla.
- Prípadné predĺžovacie káble napájacieho kábla musia mať vhodný priesek, ktorý nesmie byť v žiadnom prípade menší než priesek dodaného kábla.
- Je povinnosťou uzemniť prístroj s použitím žltozeleného vodiča napájacieho kábla, označeného štítkom ($\perp$), zatiaľ čo ostatné vodiče budú pripojené k rozvodu napäťa.
- Zmena napäťa sa vykonáva prostredníctvom príslušnej svorkovnice (FIG. E).

4. ČINNOSŤ

PRIPRÁVA NA NABÍJANIE

POZN.: Pred pristúpením k nabíjaniu sa presvedčte, či kapacita akumulátorov (Ah), ktoré chcete nabíjať nie je nižšia než kapacita uvedená na identifikačnom štítku (C min). Vykonajte jednotlivé operácie podľa pokynov príse ne dodržujúce nižšie uvedený postup.

- Odmontujte kryty akumulátorov (ak sú súčasťou), aby sa mohli uvoľniť plyny vznikajúce pri nabijani.
- Skontrolujte, či hladina elektrolytu zakrýva mriežky akumulátoru; v prípade, že sú odhalené, dolejte destilovanú vodu tak, aby zostali ponorené 5-10 mm.

UPOZORNENIE! VENUJTE TEJTO OPERÁCII MAXIMÁLNU POZORNOSŤ, PRETOŽE ELEKTROLYT JE TVORENÝ VYSOKO KOROZÍVNOM KYSELINOU.

- Pripomíname, že presný stav nabitia akumulátora môže byť určený len s použitím hustometra, ktorý umožňuje zmerať špecifickú hustotu elektrolytu; orientačne platia nasledujúce hodnoty hustoty roztoku (kg/l pri 20 °C):

1.28 = nabitý akumulátor;

1.21 = polonabitý akumulátor;

1.14 = vybitý akumulátor.

- S napájacim káblom odpojeným zo siete zapojte nabíjacie svorky podľa menovitého napäťa napájaného akumulátora, prepnite prepínací do polohy odpovedajúcej nabíjaniu a prepnite časovač do polohy odpovedajúcej bežnému nabijaniu.

- Skontrolujte polaritu zvierok akumulátorov: kladný pól označený symbolom + a záporný pól označený symbolom -.

POZNÁMKA: keď sa symboly nezohodujú, pamäťajte, že kladný pól je ten, ktorý nie je pripojený k podvozku auta.

- Pripojte nabíjacie klieštie červenej farby ku kladnému pólu akumulátora (symbol +).

- Pripojte nabíjacie klieštie čiernej farby k podvozku auta, v dostačujúcej vzdialnosti od akumulátora a od palivového rozvodu.

POZNÁMKA: keď akumulátor nie je nainštalovaný v aute, vykonajte pripojenie priamo k zápornému pólu akumulátora (symbol -).

NABÍJANIE

- Zabezpečte nabíjanie nabíjačky akumulátoru pripojením nabíjačkeho kábla do siete.

- Ampérmetier (ak je súčasťou) ukazuje prúd (v ampéroch) nabitia akumulátora: počas tejto fázy bude možné pozorovať, že údaj na ampérmetre sa pomaly zmenší až na veľmi nízke hodnoty, v návaznosti na kapacitu a podmienky akumulátora.

OBR. B

POZNÁMKA: Keď je akumulátor nabitý, bude taktiež možné pozorovať vznik „varu“ kvapaliny nachádzajúcej sa v akumulátori. Doporučuje sa prerušiť nabijanie už pri vzniku tohto javu, aby sa predišlo poškodeniu akumulátora.

Prostredníctvom prepínača zvolte hodnotu prúdu podľa druhu akumulátora a stavu jeho nabitia. Táto hodnota bude zobrazená ampérmetrom na stupnici s nižšou hodnotou. Nezabudnite na to, že pomale nabijanie je zárukou vyšej životnosti akumulátora, pretože sa pri ňom menej ohrevia, čím sa zabraňuje oxidácii dosiek a varu elektrolytu. Ideálna hodnota prúdu odpovedá 1/10 kapacity akumulátora vyjadrennej v Ampéroch/hodinu. Napríklad pre akumulátor s kapacitou 40 Ampérov je ideálnou hodnotou nabijacieho prúdu hodnota 4 Ampére.

Súčasné nabíjanie viacerých akumulátorov

Tejto operáciu venujte maximálnu pozornosť:
UPOZORNENIE: nenabíjajte súčasne akumulátory odlišného druhu, s odlišnou kapacitou alebo vybijaním. V prípade potreby nabit viaceri akumulátorov súčasne je možné použiť „sériové“ alebo „paralelné“ zapojenie. Z dvoch možných systémov sa doporuča zvoliť sériové zapojenie, umožňujúce kontrolu prúdu prúdiaceho v každom z akumulátorov, pretože jeho hodnota bude odpovedať prúdu znázornenému ampérmetrom.

POZNÁMKA: V prípade sériového zapojenia dvoch akumulátorov s menovitým napätiom 12V je **POTREBNÉ** nastaviť nabíjačku do polohy 24V.

OBR. C

UKONČENIE NABÍJANIA

- Odpojte napájanie nabíjačky akumulátorov odpojením napájacieho kábla zo siete.
- Odpojte nabíjacie kliešte čiernej farby od podvozku auta alebo zo záporného pôlu akumulátora (symbol -).
- Odpojte nabíjacie kliešte červenej farby z kladného pôlu akumulátora (symbol +).
- Uložte nabíjačku akumulátora na suché miesto.
- Zavrite články akumulátora príslušnými uzávermi (ak sú súčasťou).

ŠTARTOVANIE

Pred zahájením štartovania vozidla sa uistite, že akumulátor je správne pripojený k príslušným svorkám (+ a -), a že sa nachádza v dobrom stave (nedošlo v ňom k vytvoreniu síranu a nie je chybny).

V zlacomom prípade neštartuje vozidlo s akumulátorom odpojeným od príslušných svorkiek; pripojenie akumulátora je určujúce na odstránenie prípadných prepátií, ktoré by mohli vzniknúť vďaka energii nazhromaždenej v spojovacích káblach počas štartovania.

Pri štartovaní prepnite prepínač (ak je súčasťou), alebo vypínač do polohy štartovania s napätiom odpovedajúcim štartovaniu vozidla.

Pred otvorením kľúča zapaľovania je potrebné vykonať rýchle nabítie, ktoré trvá 5-10 minút, aby sa výrazne zjednodušilo samotné štartovanie. **Ukon rýchleho nabítia musí byť vykonaný výhradne s nabíjačkou v polohe nabíjania a NIE v polohe štartovania.**

Štartovanie sa spúšta stlačením tlačidla diaľkového ovládania (len pri trojfázovom vyhotovení).

Poskytovaný prúd je zobrazený na stupnici ampérmetra s vyššou kapacitou.

 UPOZORNENIE: Pred zahájením štartovania sa dôkladne zoznámte s upozorneniami výrobcu vozidiel!

- Uistite sa, že je napájacie vedenie chránené poistkami alebo automatickymi ističmi s hodnotou odpovedajúcou menovitej hodnote, uvedenej na štítku a označenej symbolom (—■—).

- Aby sa predišlo prehriatiu nabíjačky, vykonajte operácie štartovania za PRISNEHO dodržania cyklov pracovnej činnosti/pauzy, uvedených na zariadení (napríklad: **ŠTARTOVANIE 3s ZAPNUTIE 120s VYP.-5 CYKLOV**) V prípade nenaštartovania motora vozidla nepokračujte v pokusoch o naštartovanie: skutočne by mohlo dôjsť k

vážnemu poškodeniu akumulátora alebo dokonca k poškodeniu elektroinstalácie vozidla.

5. OCHRANNÉ ZARIADENIA NABÍJAČKY AKUMULÁTOROV (OBR. D)

K samoochrane nabíjačky akumulátorov dochádza v prípade:

- Preťaženia (nadmerný prúd dodávaný do akumulátora).
- Skrat (nabíjačka kliešte vzájomne spojené).
- Zámena polárnosti na svorkách akumulátora.
- Pri zariadeniach vybavených poistkami je v prípade ich výmeny povinné použiť obdobných poistiek s rovnakou menovitou hodnotou prúdu.

 UPOZORNENIE: Výmena poistky za inú s odlišnými hodnotami prúdu ako sú hodnoty uvedené na identifikačnom štítku by mohlo spôsobiť škody na zdraví a majetku. Z rovnakého dôvodu sa bezpodmienečne vyhnite nahradeniu poistky medenými premostňovacími drôtmi alebo iným materiálom.

Výmena poistky musí byť vždy vykonaná s napájacím káblom ODPÖJENÝM zo siete.

6. PRAKTICKÉ RADY

- Vyčistite svorky kladného a záporného pôlu od možných zoxidovaných častíc, aby ste zabezpečili dobrý kontakt kliešti.
- Jednoznačne sa vyhnite priamemu spojeniu dvoch kliešti, keď je nabíjačka akumulátorov zapnutá do siete. V takomto prípade dôjde k vypáleniu poistky.
- Keď je akumulátor, ktorý má byť nabijaný nabíjačkou akumulátorov napevno vložený do vozidla, prečítajte si tiež návod na použitie a/alebo údržbu vozidla, konkrétna časť „ELEKTRINSTALACIA“ alebo „UDRŽBA“. Pred zahájením nabijania je vhodné odpojiť kladný kábel, tvoriaci súčasť elektroinstalácie vozidla.
- Pred pripojením akumulátora k nabíjačke skontrolujte jeho napätie; pripomíname, že 3 užávvery charakterizujú akumulátor s napätiom 6 Volt, 6 užáverov akumulátor s napätiom 12 Volt. V niektorých prípadoch sa môže jednať o dva akumulátory s napätiom 12 Volt, zapojené do série; v takomto prípade je k súčasnému nabijaniu obidvoch akumulátorov potrebné napätie 24 Volt. Uistite sa, že obidva akumulátory sa vyznačujú rovnakými vlastnosťami, aby ste predišli nerovnomernému nabijaniu.
- Pred štartovaním vykonajte rýchle nabítie, trvajúce niekoľko minút: toto opatrenie znižia štartovací prúd a obmedzi tak prúdový odber zo siete. Pred zahájením štartovania vozidla sa uistite, že akumulátor je správne pripojený k príslušným svorkám (+ a -), a že sa nachádza v dobrom stave (nedošlo v ňom k vytvoreniu síranu a nie je vadny).

V žiadnom prípade neštartujte vozidlo s akumulátorom odpojeným od príslušných svorkiek; pripojenie akumulátora je určujúce na odstránenie prípadných prepátií, ktoré by mohli vzniknúť vďaka energii nazhromaždenej v spojovacích káblach počas štartovania.

- Ked nedôjde k naštartovaniu, vozidlo ďalej neštartujte a vyčkajte niekoľko minút, kým zopakujete úkon rýchleho nabítia.
- Startovanie sa vykonáva vždy pri zapnutom akumulátore - vid odstavec **STARTOVANIE**.

PRIROČNIK NAVODIL ZA UPORABO

**POZOR: PRED UPORABO POŁNILCA BATERIJ
POZORNO PREBERITE PRIROČNIK NAVODIL ZA
UPORABO!**

1. SPLOŠNA VARNOST ZA UPORABO TEGA POŁNILCA BATERIJ

- Med samim polnjenjem baterija oddaja eksplozivne pline, preprečite da ne pride do iskrenja in plamena. **PREPOVEDANO KAJENJE.**
- Baterije, ki se polnijo, namestiti v zračen prostor

- Neizkušeno osebje je treba pred uporabo naprave primerno poučiti.
- Osebe (vključno z otroki), katerih fizične, čutne ali umske sposobnosti ne zadoščajo za pravilno uporabo naprave, mora med njenom uporabo nadzorovati oseba, odgovorna za njihovo varnost.
- Otroke je treba nadzorovati, da bi zagotovili, da se z napravo ne bodo igrali.
- Uporabljati polnilec baterij isključno v notranjosti in se poprej prepričati, da se delo izvaja v dobro zračenih prostorih: NE IZPOSTAVLJATI DEZJUALI SNEGU.
- Izključiti napojni kabel iz električnega omrežja preden priključite napojne kablike baterije.
- Ne vezati ali odvezati ščipalke na baterijo z polnilcem baterije v delovanju.
- V nobenem primeru ne uporanljati polnilec baterij v notranjosti vozila in niti v prtljažniku avta.
- Napojni kabel zamenjati samo z originalnimi rezervnimi deli.
- Ne uporabljati polnilec baterij za polnjenje baterij ki se ne polnijo.
- Preveriti, da je napetost napajanja ustrezna označeni na tablici podatkov polnilca baterij.
- Za pravilno uporabo polnilec baterij upoštevajte navodila in opozorila, ki jih je oskrbel proizvajalec polnilca baterij, kakor tudi proizvajalec vozila. To pa zato, da nebi prišlo do poškodb elektronike vozila.
- Ta polnilec baterij zajema dele kot sta stiko in rele, katera lahko povzročita električno napetost most ali iskrenje, zato ga je potrebno shraniti in namestiti v primernih prostorih ali zaščiti pred vzhigom; še posebej, ko se uporablja v delavniški ali podobnih prostorih.
- Vzdrževalna in popravljalna dela v notranjosti polnileca baterij se lahko izvajajo samo s strani izvedenca; osebja, ki je poučeno za takšno delo.
- **POZOR: ZMERAJ POPREK IZKLJUČITI NAPAJALNI KABEL IZ ELEKTRIČNEGA OMREŽJA, PREDEN SE IZVAJA KAKRSEN KOLI VZDRŽEVALNI POSEG POŁNILCA BATERIJ, NEVARNOST!**
- Preverite, da je vtičnica opremljena z zaščitno ozemljitvijo.
- Pri modelih, kjer ni tako, povežite vtiče z ustreznim razponom na varovalko z vrednostjo, navedeno na ploščici.

2. UVOD IN SPLOŠNI OPIS

- Ta polnilec baterij polni baterije na svinec in proste elektrolite, ki se uporabljajo pri motornih vozilih (bencin, dizel, motorji, plovilni, itd.).
- Napojalni električni tok aparata pojenja po značajni krivulji W in skladu z normo DIN 41774.
- Posoda, v kateri je nameščeni, ima zaščito IP 20 in je zavarovan pred neposrednim stikom prek ozemljitvenega vodnika, kot je predpisano za naprave I. razreda.
- Akumulatorji za polnjenje z naslednjimi razpoložljivimi napetostmi: 6V / 3 celic, 12V / 6 celic; 24V / 12 celic.

3. INSTALACIJA OPREMA (SLIKA A)

- Iz ovoja odstranite polnilnik akumulatorjev, pritrpite priložene dele, ki so v embalaži.
- Modeli z vozički se nameščajo v vertikalni položaj.

LOKACIJA POŁNILCA BATERIJ

- V času delovanja polnilec namestiti na stabilno mesto in se hkrati prepričati, da ne preprečuje pretok zraka na odpornih aparatih, ki je potreben za zračenje slednjega.

VEZAVA NA ELEKTRIČNO OMREŽJE

- Pолнilec baterij mora biti obvezno povezan na električno omrežje, ki ima ozemljitev. Preveriti, da je napetost omrežja enakovredna napetosti delovanja.
- Napajalna linija mora biti opremljena z zaščitnim sistemom kot sta: avtomatična varovalka ali stikalo, ki sta sposobna prenesti maksimalno absorpcijo aparata.
- Povezava na električno omrežje mora biti izvedena z namenskim kablom.
- Podaljski napajalnega kabla morajo biti enaki, oziroma nikoli majhnejšega premera od originala.
- Aparat morate vedno priključiti na ozemljitev. Za to uporabite rumeno-zeleni napajalni kabel, označen z oznako ($\perp$), druga dva vodnika pa priključite v napetostno omrežje.
- Sprememba napetosti se izvede z ustrezno ploščico za spremembo napetosti (FIG. E).

4. DELOVANJE

PRIPRAVE ZA POLNENJE

OPOZORILO: Preden pričnete z polnjenjem preverite, da je zmogljivost baterije (Ah), ki bi jih želeli polniti ni nižja od navedene na tablici (C min).

Natančno izvesti navodila po naslednjem vrstnem redu:

- Odstranite zamaške na bateriji (če so prisotni), tako, da bo lahko uhajal plin, ki nastane ob delovanju polnileca.
- Preveriti, da je nivo elektrolita zadosten, da pokriva ploščice baterije; v primeru da so dkrite jih zalihte z destilirano vodo do prekritja v višini 5-10 mm.

⚠️ POZOR! POSEBNO POZORNOST POSVETITE OB TEJ OPERACIJI, SAJ JE ELEKTRORIT IZREDNO JEDKA KISLINA.

- Opozarjam vas, da je mogoče natančno stanje akumulatorja določiti le z denzimetrom, ki omogoča merjenje specifične gostote elektrolita; na splošno veljajo naslednje vrednosti gostote raztopine (Kg/l pri 20°C):
  - 1,28 = pol akumulator;
  - 1,21 = na pol prazen akumulator;
  - 1,14 = prazen akumulator.
- Ko je napajalni kabel iztaknjen iz vtičnice napajalnega omrežja, povežite kratka za polnjenje pod nazivno napetostjo akumulatorja, nato preklopnik, postavite v položaj za polnjenje in vključite časovnik v položaj običajnega polnjenja.
- Preveriti pozitivnost in negativnost pola ščipalk baterije: pozitiven znak + in negativni znak -.
- BELEŽKA: v primeru da se znaki ne razberajo, si zapomnimo da pozitivna ščipalka ni priključena na sasijo vozila.
- Vezati ščipalko rdeče barve na pozitiven primež baterije (znak +).
- Vezati ščipalko črne barve na sasijo vozila, daleč od baterije in od izpušnih cevi vozila.
- BELEŽKA: če baterija ni instalirana v vozilu, vezati se direktno na negativni primež baterije (znak -).

POLNENJE

- Napajati polnilec baterij tako, da se priključite na električno omrežje z napajalnim kablom.
- Amperometer (če je prisoten) kaže električni tok (v Amperih), ki je potreben za polnjenje baterije; v tej faziji je potrebno opazovati, da amperometer kaže počasno nižanje indikatorja vse do zelo niskih vrednosti zmožnosti in stanja baterije.

SLIKA B

BELEŽKA: Ko je baterija izpraznjena, bomo lahko opazili začetek "embolage" prisotne tekočine v bateriji. Predlagamo prekinitev polnjenja že na samem začetku pojava tega fenomena, da preprečimo škodo na bateriji.

S stikalom izberite trenutno vrednost polnjenja glede na tip akumulatorja in njegovo napolnjenošč. To vrednost kaže ampermeter, lestvica z nižjo vrednostjo. Opozarjamо vas, da je počasno polnjenje boljše zagotovo za daljše trajanje akumulatorja, saj ga manj segreje, s čimer se izognimo oksidaciji plošč in izparevanju elektrolita. Idealna vrednost toka je 1/10 dometa v amperih/uro akumulatorja. Zgled: za 40-amferski akumulator je idealna vrednost polnjenja 4 ampere.

Sočasno polnjenje več akumulatorjev

Ta postopek izvajajte zelo previdno. POZOR: ne polnite akumulatorjev, ki se med seboj razlikujejo po zmogljivosti, razelektrjenju in tipu.

Ce morate sočasno napolniti več akumulatorjev, lahko to storite s "serijskim" ali "paralelnim" povezovanjem. Priporočamo vam serijsko povezovanje, saj lahko na ta način nadzorujete tok v vsakem od akumulatorjev, ki bo enak tistemu, ki ga bo prikazoval ampermeter.

POZOR: V primeru zaporedne povezave dveh akumulatorjev z nizvno napetostjo 12V MORATE postaviti polnilnik akumulatorjev na vrednost 24V.

SLIKA C

ZAKLJUČEK POLNjenja

- Odstraniti napajalni kabel polnilca bateriji (OFF), tako, da ga izključimo iz električnega omrežja.
- Izključiti polnilne ščipalke crne barve od šasije vozila ali od negativnega primeža baterije (znak -).
- Izključiti polnilne ščipalke rdeče barve pozitivnega primeža baterije (znak +).
- Shraniti polnilec baterije na suh prostor.
- Pokriti odprtine baterije z namenskimi zamaški (če so prisotni).

ZAGON

Preden izvedete zagon vozila, se prepričajte, da je akumulator pravilno priključen na ustrezna priključka ("+" in "-") in da je v dobrem stanju (ne sulfatiran in ne v okvari).

Zagona vozil absolutno ne izvajajte, ko so akumulatorji odklopljeni z ustreznih priključkov; prisotnost akumulatorja je odločilna za izločitev morebitnih prenapetosti, ki bi se lahko ustvarile zaradi nakopičene energije v priključnih kablih med zagonom.

Zagon postavite smerno pretikalo (če je nameščeno) ali preklopno ročico v položaj za zagon pri napetosti, ki ustreza tisti, pri kateri deluje naprava, ki jo želite zagnati.

Preden obrnete ključ za zagon, je treba izvesti hitro polnjenje 5-10 minut, kar bo zelo olajšalo zagon. **Hitro polnjenje morate obvezno izvajati, ko je polnilnik akumulatorjev v načinu polnjenja, ne zagona.**

Napravo boste zagnali s pritiskom na gumb na daljinskem upravljalniku (samo pri trifaznem toku).

Oddajani tok bo prikazan na skali ampermetra z največjim dometom.

POZOR: Preden nadaljujete, skrbno preglejte opozorila izdelovalcev vozil!

- Prepričajte se, da je napajalna linija zaščitena z varovalkami ali samodejnimi prekinjali, ki ustrezajo vrednosti, navedeni na ploščici s simboliom (—■—).
- Da bi se izognili pregrevanju polnilnika akumulatorjev, izvedite zagon z **OBVEZNIM** upoštevanjem ciklov delovanja/prémora, ki so navedeni na napravi (na primer: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES (ciklov)). Ne vztrajajte predolgo, če se motor vozila ne zažene: lahko bi namreč hudo ogrozili akumulator ali celo električno napeljavvo vozila.

5. ZAŠCITE POLNILNIKA AKUMULATORJEV (SLIKA D)

Samozaščita se na polnilniku akumulatorjev sproži, če pride do:

- Prenapetost (prekomerna moč pretoka toka v smeri baterije).
- Kratek stik (napajalne ščipalke pridejo v stik).
- Napačna povezava električnih polov na primežih baterije.
- Na aparati z varovalkami je obvezno uporabljati samo rezervne dele, ki imajo enako nominalno vrednost toka.

POZOR: Zamenjati varovalke z nominalno

vrednostjo drugačno, kot je označena na tablici, lahko povzroči škodo oseban in predmetom. Iz istiga razloga se izogibajte nadomestiti varovalke z mostovi iz bakra ali z drugih materialov.

Zamenjava varovalk mora biti zmeraj izpeljana tako, da je napajalni kabel IZKLUJEN iz električnega omrežja.

6. UPORABNI NASVETI

- Očistite pozitivni in negativni pol morebitnih rjastih oblog, tako da zagotovite dober oprijem klešč.
- Na vsak način pazite, da se ne bodo klešče dotikale, ko je polnilnik akumulatorjev priključen v omrežje. V tem primeru bo pregorela varovalka.
- Če je akumulator, na katerem nameravate uporabiti polnilnik, stalno nameščen na vozilu, preberite tudi priročnik z navodili ali za vzdruževanje vozila, poglavje "ELEKTRICNA NAPELJAVA" ali "VZDRŽEVANJE". Bolje je, če pred polnjenjem izklopite pozitivni kabel, ki je del električne napeljavne vozila.
- Preverite napetost akumulatorja, preden ga priključite na polnilnik. Opozarjamо vas, da imajo po 3 zamaške 6-voltni akumulatorji, po 6 zamaškov pa 12-voltni. V nekaterih primerih je mogoče imeti dva serijsko povezana 12-voltna akumulatorja. V takem primeru potrebujete 24-voltno napetost, da bi se napolnila oba. Prepričajte se, da imata enake lastnosti, da bi se izognili neenakomernemu polnjenju.
- Pred zagonom izvedite hitro polnjenje, ki naj traja kakšno minuto: tako boste omejili zagonski tok in iz omrežja boste potrebovali še manj toka. Zapomnите si, da se morate, preden izvedete zagon vozila, prepričati, da je akumulator pravilno priključen na ustrezna priključka ("+" in "-") in da je v dobrem stanju (ne sulfatiran in ne v okvari).
- Zagona vozil absolutno ne izvajajte, ko so akumulatorji odklopljeni z ustreznih priključkov; prisotnost akumulatorja je odločilna za izločitev morebitnih prenapetosti, ki bi se lahko ustvarile zaradi nakopičene energije v priključnih kablih med zagonom.
- Ce zagon ne uspe, ne vztrajajte, ampak počakajte nekaj minut in ponovite postopek hitrega polnjenja.
- Zagon je treba vedno izvesti, ko je akumulator vklučen. Glejte poglavje ZAGON.

PRIRUČNIK ZA UPOTREBU

POZOR: PRIJE UOTREBE PUNJAČA ZA BATERIJE POTREBNO JE PAŽLJIVO PROCITATI PRIRUČNIK ZA UPOTREBU!

1. OPĆA SIGURNOST PRILIKOM UPOTREBE OVOG PUNJAČA ZA BATERIJE

- Tijekom punjenja baterije ispuštaju eksplozivne plinove, potrebno je izbjegavati stvaranje plamena i iskri. **ZABRANJENO JE PUŠENJE.**
- Potrebno je staviti baterije na punjenje u dobro prozračenom mjestu.

- Neiskusne osobe moraju dobiti prikladnu obuku prije upotrebe uređaja.
- Osobe (uključujući djeca) čije fizičke, senzorjalne i mentalne sposobnosti nisu prikladne za ispravnu upotrebu uređaja, moraju biti pod nadzorom osobe koja će se brinuti o njihovoj sigurnosti tijekom upotrebe uređaja.
- Djeca moraju biti pod nadzorom kako bi se izbjeglo da se igraju uređajem.
- Punjač baterija se mora koristiti isključivo u unutarnjim prostorijama i potrebno je provjeriti da su prostorije dobro prozraćene: **NE SMJE SE IZLAGATI NA KIŠI ILI SNIJEGU.**
- Isključiti kabel za napajanje iz priključka prije priključivanja ili isključivanja kablova za napajanje baterije.
- Ne smiju se priključivati ili isključivati hvataljke na bateriju dok je punjač baterija uključen.
- Nikako se ne smije upotrebljavati punjač baterija unutar vozila ili haube.
- Kabel za napajanje je potrebno zamjeniti isključivo originalnim kablom.
- Ne smije se koristiti punjač za baterije sa punjenje baterija koje se ne mogu ponovno puniti.
- Provjeriti da napon napajanja na raspolažanju odgovara naponu navedenom na na pločici sa podacima na punjaču baterija.
- Kako bi se izbjeglo oštećenje elektroničke vozila, potrebno je pažljivo pročitati, sačuvati i poštivati napomene koje navode proizvođači vozila, kada se upotrebljava punjač tijekom punjenja kao i prilikom pokretanja; isto vrijedi i za napomene koje navodi proizvođač baterija.
- Ovaj punjač baterija sadrži dijelove "kao na primjer prekidače ili releje, koji mogu izazvati strujne krugove ili iskre; stoga ako se upotrebljava u garaži ili u sličnom ambijuetu, odložiti punjač u prostoru ili kutiji koja je prikladna za tu svrhu.
- Popravke ili servisiranje unutarnjeg dijela punjača mogu vršiti isključivo stručne osobe.
- **POZOR: UVJEK JE POTREBNO ISKLJUČITI KABEL ZA NAPAJANJE IM REZNE PRIJE POCIMANJA BILO KOJEG JEDNOSTAVNOG ZAHVATA SERVISIRANJA PUNJAČA, OPASNOST!**
- Provjeriti da utičnica ima zaštitno uzemljenje.
- Kod modela koji to predviđaju, spojiti utikače nosivosti prikladne vrijednosti osigurača navedenoj na pločici.

2. UVOD I OPĆI OPIS

- Ovaj punjač omogućuje punjenje olovnih baterija sa slobodnim elektromotornim korištenjem u motornim vozilima (benzin ili dizel), motociklima, čamcima, itd.
- **Struja napajanja koju proizvodi uređaj smanjuje se po karakterističnoj krivulji W u skladu sa odredbom DIN 41774.**
- Kućište u kojemu je postavljen ima stupanj zaštite IP 20 i zaštićen je od neizravnih dodira putem sprovodnika za

uzemljenje propisanog za aparat klase I.

- Akumulatori koji se pune ovisno o prisutnom zlaznom naponu: 6V / 3 čelije; 12V / 6 čelije; 24V / 12 čelije.

3. POSTAVLJANJE OPREMANJE (SLIKA A)

- Ukloniti ambalažu sa punjača baterije, postaviti odvojene dijelove koji se nalaze u ambalaži.
- Modeli na kotače moraju biti postavljeni uspravno.

4. POLAGANJE PUNJAČA BATERIJE

- Tijekom rada postaviti punjač u stabilan položaj i uvjeriti se da se ne krči, prolazi zraka kroz prikladne otvore osiguravajući dovoljnu ventilaciju.

5. SPAJANJE NA MREŽU

- Punjač mora biti priključen isključivo sistemu napajanja sa neutralnim sprovodnikom sa uzemljenjem. Provjeriti da je napon mreže isti naponu rada.
- Linija napajanja mora imati zaštitne sisteme, kao na primer osigurače ili automatske prekidače, dovoljne za izdržavanje maksimalne absorpcije uređaja.
- Spajanje na mrežu mora biti izvršeno putem prikladnog kabla.
- Eventualni produžeci kabla napajanja moraju imati prikladnim presjekom, a u svakom slučaju nikada manjim od presjeka dostavljenog kabla.
- Uvijek je obavezno obezbjeđiti uzemljenje aparata, koristeći žuto-zeleni sprovodnik kabela za napajanje, označen etiketom ( ), dok ostala dva sprovodnika moraju biti spojeni na naponsku mrežu.
- Napon se mijenja posebnim podnožjem za mjenjanje napona (FIG. E).

6. RAD

PRIPREMA ZA PUNJENJE

POZOR: Prije počinjanja punjenja, provjeriti da je kapacitet baterija (Ah) koji se moraju puniti nije manji od kapaciteta navedenog na pločici (C min). Izvršiti navedene upute pažljivo prateći dolje navedeni red.

- Ukloniti poklopce baterije (ako su prisutni), tako da plinovi koji se stvaraju prilikom punjenja mogu izlaziti.
- Provjeriti da razina elektrolita prekriva ploče baterije; ako su pločice otkrivene dodati destiliranu vodu dok se ne urone za 5 -10 mm.

7. POZOR! POTREBNA JE MAKSIMALNA PAŽNJA TIJEKOM OVE RADNJE S OBZIROM DA JE ELEKTROLIT VRLO KOROZIVNA KISELINA.

- Podsjecamo da se točno stanje punjenosti baterije određuje samo upotrebljavajući denzimetar, koji omogućuje mjerjenje specifične gustoće elektrolita; indikativno vrijede slijedeće vrijednosti gustoće rastvorenih tvari (Kg/l na 20°C):
  - 1.28 = napunjena baterija;
  - 1.21 = polunapunjena baterija;
  - 1.14 = prazna baterija.

- Sa isključenim kablom za napajanje, prispoljiti pritezače ovisno o nominalnom naponu baterije koja se mora napuniti, postaviti komutator na položaj punjenja i postaviti upravljač vremena na položaj normalnog punjenja.
- Provjeriti polaritet pritezača baterije: pozitivan simbol + i negativan simbol -.
- **NAPOMENA:** ako se simboli ne mogu razabrati, podsjecamo da se je pozitivan pritezač onaj koji nije spojen na šasiju vozila.
- Spojiti crvenu hvataljku za napajanje na pozitivni pritezač baterije (simbol +).
- Spojiti crnu hvataljku za napajanje na šasiju vozila, daleko od baterije i cijevi za gorivo.
- **NAPOMENA:** ako baterija nije postavljena u vozilu, potrebno je direktno se spojiti na negativni pritezač baterije (simbol -).

8. PUNJENJE

- Punjač se napaja priključkom kabla za napajanja na mrežu.
- Amperometar (ako je prisutan) označuje struju (u Amperima) punjenja baterije: tijekom ove faze može se primjetiti da se vrijednost na amperometru smanjuje lagano do vrlo niskih vrijednosti ovisno o sposobnosti i uvjeta baterije.

FIG. B

NAPOMENA: Kada je baterija napunjena može se primijetiti početak "vrenja" tekućine unutar baterije. Savjetuje se da se prekine punjenje već na samom početku tog fenomena kako bi se izbjegla oštećenja na bateriji.

Upravljačem vremena odabratи tekuću vrijednost punjenja, ovisno o vrsti akumulatora i o njegovom stanju punjenja, ta vrijednost se prenosi ampermetru, ljestvica sa nižom vrijednosti. Podsećamo da sporije punjenje osigurava duže trajanje baterije jer je manje zagrijava, izbjegavajući oksidaciju ploča i vrenje elektrolita. Idealna vrijednost struje je 1/10 nosivosti u amperima/sat baterije. Na primjer, za bateriju od 40 ampera idealna je vrijednost 4 ampera.

Simultano punjenje više baterija

Tijekom takve radnje potreban je maksimalni oprez: **POZOR;** ne smiju se puniti baterije koje međusobno nemaju isti kapacitet, pražnjenje ili nisu iste vrste.

Ako se mora puniti više baterija istovremeno, mogu se koristiti "serijski" ili "paralelni" priključci. Između dva sistema, savjetuje se serijski priključak jer se njime omogućava provjera struje koja kruži unutar svake baterije, koja je slična struci označenoj na ampermētru.

NAPOMENA: U slučaju serijskog priključka dvaju baterija sa nominalnim naponom od 12V, MORA SE osposobiti punjač baterije na pložaj 24V.

SLIKA C

KRAJ PUNJENJA

- Prekinuti napon punjača, isključujući kabel iz utičnice.
- Isključiti crnu hvataljku za punjenje sa šasije vozila ili sa negativnog pritezače baterije (simbol -).
- Isključiti crvenu hvataljku za napajanje sa pozitivnog pritezače baterije (simbol +).
- Odložiti punjač baterija na suho mjesto.
- Začepiti čelije baterije sa prikladnim čepovima (ako su prisutni).

PALJENJE

Prije paljenja vozila provjeriti da je baterija ispravno spojena na odgovarajuće pritezače (+ e -) i da je u dobrom stanju (da nije sulfirana i da nije pokvarena). Ne smiju se nikako paliti vozila ako njihove baterije nisu spojene na odgovarajuće pritezače; prisutnost baterije je ključna za uklanjanje eventualnog prekomernog napona uslijed nakupljene energije u kablovima za spajanje tijekom paljenja.

Za paljenje potrebno je postaviti komutator (ako je prisutan) ili devijator na položaj paljenja pod naponom koji odgovara naponu vozila koji se mora paliti.

Prije okretanja ključa prilikom paljenja, neophodno je izvršiti brzo punjenje u trajanju od 5-10 minuta, to će uvelike olakšati paljenje. **Brzo punjenje mora biti striktno izvršeno sa punjačem baterije na položaju punjenja a NE paljenja.**

Paljenje će biti izvršeno pritskom na tipku za daljinsko upravljanje (samo za trofazne).

Isporučena struja se očitava na skali amperometra sa većim kapacitetom.

POZOR: Prije nastavljanja pažljivo poštivati upute koje navode proizvođači vozila!

- Provjeriti da je sustav napajanja zaštićen osiguračima ili automatskim sklopakama koji imaju istu vrijednost kao ona navedena na pločici sa simbolom (—).
- Kako bi se izbjeglo pregrijavanje punjača baterije, izvršiti paljenje STRIKTNO se pridržavajući radnih ciklusa i ciklusa mirovanja koji su navedeni na stroju (primjer: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Ne smije se dalje inzistirati ako se motor vozila ne pali: naima mogla bi se ozbiljno oštetiti baterija ili čak električna instalacija vozila.

5. ZAŠTITE PUNJAČA BATERIJE (FIG. D)

Punjač baterije se samostalno štiti u slučaju:

- Preopterećenja (prekomjerni protok struje prema bateriji).
- Kratkog spoja (hvataljke za napajanje dolaze u međusobni dodir).
- Inverzija polariteta na pritezačima baterije.
- Kod uređaja sa osiguračima, u slučaju zamjene obavezno je upotrijevavati slične rezervne dijelove sa istom nominalnom vrijednoscu struje.

POZOR: Zamijeniti osigurač sa vrijednostima struje različitim od onih navedenih na pločici, moglo bi

prouzrokovati oštećenja kod osoba ili stvari. Zbog istog je razloga potrebno izrazito izbjegavati zamjenu osigurača sa mostovima od bakra ili drugog materijala. Zamjena osigurača mora uvijek biti izvršena sa ISKLJUCENIM kablom za napajanje iz struje.

6. KORISNI SAVJETI

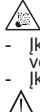
- Očistiti pozitivan i negativan pritezač od mogućih oksidacija tako da se omogući dobar kontakt hvataljki.
- Potrebno je izbjegavati kontakt između dvaju hvataljaka kada je punjač uključen u struju. Došlo bi do pregoravanja osigurača.
- Ako je baterija za koju se želi koristiti ovaj punjač baterije neprestalo uključena na vozilo, potrebno je i konzultirati priručnik za uputstvu i/ili servisiranje vozila, poglavje "ELEKTRIČNI SUSTAV" ili "SERVISIRANJE". Po mogućnosti bolje je, prije počinjanja punjenja, isključiti napravu koja je sastavni dio električnog sustava vozila.
- Provjeriti napon baterije prije nego što se priključi na punjač baterije, podsjećamo da je baterija sa 3 čepa od 6Volti, 6 čepova 12Volti. U pojedinim slučajevima mogu postojati dvije baterije od 12Volti serijski spojene, u tom slučaju potreban je napon od 24Volti za punjenje ova akumulatora. Provjeriti da imaju iste osobine kako bi se izbjegla uneravnjenost punjenja.
- Prije paljenja izvršiti brzo punjenje na nekoliko minuta: tako će se ograničiti struja za paljenje, zahtijevajući manje struje iz mreže. Potrebno je provjeriti prije paljenja vozila da je baterija ispravno spojena na odgovarajuće pritezače (+ i -) i da je u dobrom stanju (da nije sulfirana i da nije pokvarena).
- Ne smiju se nikako paliti vozila ako njihove baterije nisu spojene na odgovarajuće pritezače; prisutnost baterije je ključna za uklanjanje eventualnog prekomernog napona uslijed nakupljene energije u kablovima za spajanje tijekom paljenja.
- Ako ne dođe do paljenja ne smije se inzistirati već je potrebno pričekati nekoliko minuta i ponoviti brzo punjenje.
- Paljenje se mora uvijek izvršiti dok je baterija uključena, vidi poglavljje PALJENJE.

INSTRUKCIJŲ KNYGELĖ

DĒMESIO: PRIEŠ NAUDODJANT BATERIJU ĮKROVIKLĮ ATIDŽIAI PERSKAITYTI INSTRUKCIJŲ KNYGELE!

1. BENDRI SAUGUMO REIKALAVIMAI ŠIO BATERIJŲ ĮKROVIKLIO NAUDOJIMUI

- Įkrovimo metu baterijos išskiria sprogstančias dujas, vengti liepsnos ar kibirkščiu susidarymo. NERŪKYTI.
- Įkrovinti baterijas gerai vėdinamoje vietoje.

- Patyrimo neturintys asmenys, prieš naudodami prietaisą, turi būti tinkamai apmokyti.
- Asmenys (iskaitant ir vaikus), kurių fiziniai, juntamieji, protininiai sugebėjimai yra nepakankamai šio prietaiso taisyklingai ekspluatacijai, jo naudojimo metu turėtų būti prizūrimi asmens, atsakingo už sių asmenų saugumą.

- Vaikai turi būti nuolat stebimi, būtina užtikrinti, kad jie nežaistu su šiuo prietaisu.

- Naudoti baterijų įkroviklį tik uždarose patalpose ir išsitinkinti, kad jos yra gerai vėdinamos: NENAUDOTI PRIETAISO LYJANTAR SNINGANT.

- Pries sujungiant ar atjungiant įkrovimo laidus nuo baterijų, atjungti maitinimo laidą iš tinklo.

- Neįjungti gnybtų prie baterijos, baterijų įkrovimo metu.

- Jokiais būdais nenaudoti baterijų įkroviklio automobilio ar kapoto vidu.

- Pakerti maitinimo laidą tik originaliu laidu.

- Nenaudoti baterijų įkroviklio neįkraunamoms baterijoms.

- Patikrinti, ar disponuojama maitinimo įtampa atitinka įtampą, nurodytą baterijų įkroviklio duomenų lentelėje.

- Kad nebūtų pažeista autėmbolio elektronika, perskaityti, išsaugoti ir be išlygu, laikytis automobilio gamintojo nurodymų, ties baterijų įkrovimo metu, tiek jo pradžioje ar baterijoms pasikrovus; visai tai galioja baterijų įkroviklio gamintojo nurodymams.

- Sis baterijų įkroviklis yra sudarytas iš dalių, tokii kaip jungikliai arba relės, galinčiai uždegti elektros lankus arba įžiebtis žiežbarbus; todėl, jei yra naudojamas techninėse dirbtuvėse ar panasioje aplinkoje, baterijų įkroviklis turi būti laikomas tam tikslui pritaikytoje patalpoje ar saugykloje.

- Bet kokia priežiūra ar taisymas, vykdomi baterijų įkroviklio viuje, turi būti atliekami tik specializuotu personaalu.

- **DEMESIO: VISADA ISTRAUKTI MAITINIMO LAIDA IŠ TINKLO PRIEŠ VYKDANT BET KOKIUS, KAD IR PAPRASCIAUSIUS, BATERIJU ĮKROVIKLIO PRIEZIŪROS DARBUS, PAVOJINGA!**

- Patikrinti, ar lizde yra numatytas apsauginis sujungimas su žeme.

- Modeliuose, kuriuose jo nėra, sujungti kištukus, kurių maksimali apkrova atitinka lydžio saugiklio dydį, nurodytą duomenų lentelėje.

2. IVADAS IR BENDRAS APRĀŠYMAS

- Sis baterijų įkroviklis įkrauna švino baterijas su laisvalaisiais elektrolitais, naudojamomis motoriniše transporto priemonėse (varomose benziniu ir dizeliniu kūru), motocikluose, motoriniše valtyse, ir t.t.

- Priešais tiekiama įkrovimo srovė, mažėja pagal tipišką kreivę W ir pagal DIN 41774 normatyvą.

- Dežė, kurioje yra instaluotas, turi IP 20 apsaugos laipsnį ir yra apsaugota nuo netiesioginių kontaktų įžemininko laidininku pagal I klasel prisikiramų prietaisų reikalavimus.

- Pakartotinai įkraunami akumulatoriai priklauso nuo disponuojamos išėjimo įtampos: 6V / 3 elementų; 12V / 6 elementų; 24V / 12 elementų.

3. INSTALIAVIMAS PARUOSIMAS (PAV.A)

- Išpakuoti baterijų įkroviklį, surinkti atskiras pakuočės

esančias dalis.

- Modeliai su vežimėliu turi būti instaliuojami vertikalioje pozicijoje.

BATERIJŲ ĮKROVIKLIO PADĖTIS

- Darbo metu baterijų įkroviklis turi būti stabilioje padėtyje, ásitinkinti, kad nára trukdoma patekti orui pro specialias ermetes ir yra uátkrinta pakankama ventiliacija.

PRIJUNGIMAS PRIE TINKLO

- Baterijų įkroviklis turi būti jungiamas tik prie maitinimo sistemos su neutraliu įžemintu laidininku. Patikrinti, ar tinklo įtampa atitinka darbui reikalingą įtampą.
- Maitinimo linija turėtų būti pritaikyta prie apsaugos įrenginių, tokii kaip lydieji saugikliai arba automatiniai pertraukikliai, kurių pakaktų maksimaliam įrenginio panaudojimui.
- Prijungimasis prie tinklo turi būti atliekamas naudojant specialių laidą.
- Galimi maitinimo laidai prailginimai turi būti atitinkamo skersmens, ir ne mažesnio kaip originalaus laido.
- Yra būtina prieiti sujungti su žeme, naudojant geltonos žalias spalvos maitinimo kabelio laidininką, pažymėtą etikete ($\perp$), tuo tarpu kitu du laidininkai turi būti prijungti prie įtampos tinklo.
- Įtampos pakeitimais galimas atitinkamo įtampos keitimo taško pagalba (FIG. E).

4. DARBAS

PASIRUOSIMAS ĮKROVIMUI

ASIDÉMÉKITE: Pried vykdant ákrovimá, patikrinti kad norimų įkrautu baterijų pajégumas (Ah) yra ne mažesnis, nei pajegumas, nurodytas duomenų lenteléje (C min). Laikytis besąlygiškai šios knygelės nurodymų, sekant ju eiliskumą.

- Nuimti baterijų dangtelius (jei jie yra), tam, kad baterijų įkrovimo metu susidarančios dujos galėtų išeiti.
- Patikrinti, ar elektrolio lygis, dengia baterijų plokštęs; jei jos yra neapaankamai padengtos, iplisti distiliuotu vandens iki tiek, kad jos būtų panardintos 5–10 mm.

DĒMESIO! ŠIOS OPERACIJOS METU BŪTINAS YPATINGAS ATSARGUMAS, NES ELEKTROLITAS YRA LABAI KOROZINĖ RŪGSTIS.

- Būtina prisiminti, kad tikslus baterijų įkrovimo stovis gali būti nustatytas tik naudojant densimetru, kurio pagalba įmanoma išmatuoti specifinį elektrolio tankį; galioja šie santykiniai tirpalų tankio dydžiai (Kg/l prie 20°C):

$$\begin{aligned} 1.28 &= \text{baterija įkrauta}; \\ 1.21 &= \text{baterija pusiau išskrovusi}; \\ 1.14 &= \text{baterija išskrovusi}. \end{aligned}$$

- Maitinimo kabelis turi būti atjungtas nuo matinimo tinklo. Sujungti įkrovimo gnybtus pagal norimą įkrauti akumulatoriaus nominalią įtampą, nustatytį komutatoriu įkrovimo pozicijoje, nustatyti laiko žymeklį normalaus įkrovimo pozicijoje.

- Patikrinti baterijos gnybtų poliškumą: teigiamas simbolis + ir neigiamas simbolis -.

PASTABA: jei simboliai neįmanoma atpažinti, prisiminti, kad teigiamas gnybtas yra tas, kuris hejningiamas prie automobilio karkaso.

- Sujungti raudonos spalvos įkrovimo gnybtą su teigiamu baterijos gnybtu (simbolis +).

- Sujungti juodos spalvos įkrovimo gnybtą su automobilio karkasu, toliau nuo baterijos ir nuo degalų kanalo.

PASTABA: jei baterija nėra instaluota automobilije, jungti tiesiogiai prie baterijos neigiamo gnybto (simbolis -).

ĀKROVIMAS

- Įjungti baterijų įkroviklio maitinimo laidą į maitinimo tinklo lizdą.

- Amperometras (jei jis yra) parodo baterijos įkrovimo srove (amperais); šios fazės metu pastebima, kad amperometro parodymas iš leto sumažėja iki labai žemų reikšmių, priklausomai nuo baterijos pajégumo ir būklės.

PAV. B

PASTABA: Kai baterija yra įkrauta gali būti pastebimas baterijose esančio skyssio "uzvirimo" reiškinys. Patariama jau pačioje šio reiškinio pradžioje nutraukti įkrovimą, tam kad būtų išvengta baterijos sugadinimo.

Komutatorius pagalba pasirinkti jkrovimo srovės dydį pagal norimo pakrauti akumulatoriaus rūšį ir jo išsikrovimo būklę, pastarajį dydį parodo amperometras, žemesnių dydžių skalėje. Atsiminkite, kad lėtesnis jkrovimas garantuoja ilgesnę akumulatoriaus eksploatavimo trukmę, nes mažiau jį iškaitina, be to išengiamą plökštčią oksidacijos bei elektrolito užvirimo. Idealus srovės dydis yra 1/10 akumulatoriaus maksimalios apkrovos amperų/valandą. Pavyzdžiu, 40 amperų akumulatoriaus idealus jkrovimo dydis yra 4 amperai.

Sinchroninis kelijų baterijų pakrovimas

Ši operacija turi būti atliekama su maksimaliu atsargumu: DÉMESIO; nejukrinėti bateriją, kurios tarpusavyje yra skirtingų pajėgumų, išsikrovimui ir rišiu. Norint pakrauti keletą baterijų tuo pačiu metu, galima naudoti nuosekliai arba lygiagrečioju jungimui. Tarp dvių sistemų yra patariamasis nuoseklusis jungimas, nes tokiu būdu galima kontroliuoti cirkuliuarojančią srovę kiekvienoje baterijoje, ji atitiks srovę, žymimą amperometrų.

PASTABA: Nuosekliojo dvių akumulatorių, kurų nominali itampa 12V, sujungimo atveju, akumulatorius jkroviklį BUTINAnustatyti 24V padėtyje.

PAV. C

ÁKROVIMO PABAIGA

- Išjungti baterijų (OFF) jkroviklio maitinimą atjungiant maitinimo laidą iš tinklo lizdo.
- Atjungti juodos spalvos jkrovimo gnybtą nuo automobilio karkaso arba nuo neigiamo baterijos gnybto (simbolis -).
- Atjungti raudonos spalvos jkrovimo gnybtą nuo teigiamo baterijos gnybto (simbolis +).
- Perkelti baterijų jkroviklį į sausą vietą.
- Uždengti baterijos angas specialiais dangteliais (jei jie yra).

PALEIDIMAS

Prieš atliekant automobilio paleidimą, išsitikinti, kad akumulatorius yra gerai prijungtas prie atitinkamų gnybtų (+ ir -), ir kad jo stovis yra nepriekaištingas (nėra sulfonintas ar sugadintas).

Jokias būdais neatlikiniči automobilių paleidimo prie akumulatoriaus, kuris yra atjungtas nuo atitinkamų gnybtų; akumulatoriaus buvimas yra labai svarbus pasalinant įtampos pvervišius, kurie gali susidaryti dėl sujungimo laidoose paleidimo fazėje susikaupusios energijos efekto.

Paleidimui nustatyti komutatorių (jei jis yra) arba perjungiklį paleidimo padėtyje, įtampa turėtų atlikti norimo paleisti automobilio įtampą.

Prieš pasukant paleidimo raktą, labai svarbu atlikti greita 5-10 minučių pakrovimą, tai labai palengvins paleidimą. **Greito pakrovimo operacija turi būti atliktą tik nustačius akumulatoriaus jkroviklį jkrovimo, o NE paleidimo padėtyje.**

Paleidimas prasidės paspaudus nuotolinio valdymo mygtuką (tik trifazėje).

Tiekiamą srove bus rodoma amperometras, kurio maksimalios apkrovos skalė yra aukščiausnė.

△ ISPĖJIMAS: Prieš pradedant, atidžiai perskaityti automobilio gamintojo išspėjimus!

- Išsitinkti, kad maitinimo linija yra apsaugota lydziaisiais saugikliais arba automatiniais pertraukikliais, kurių vertės turi atitinkti duomenų lentelėje simboliu (- - -) pažymėtus dydžius.
- Normti išvengti akumulatoriaus jkroviklio perkaitimo, atlikti paleidimo operaciją GRIEZTAI laikantis darbo/pertraukos ciklą, nurodytu ant paties prietaiso (pavyzdžiu: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Primygintai nekartoti paleidimo, jei automobilio variklis neužsiveda: šie veiksmai gali rimtais pakenkti akumulatoriui arba net sugadinti automobilio elektros irangą.

5. AKUMULATORIAUS JKROVIKLIO APSAUGOS ITAISAI (PAV. D)

Akumulatoriaus jkroviklis savaimė apsaugo nuo:

- Perkrovimo atveju (baterijai tiekama per didelę srovę).
- Trumpo sujungimo atvejui (jkrovimo gnybtai kontaktuoja vienas su kitu).
- Baterijos gnybtų poliškumų inversijos atveju.
- Itaisuose su lydziaisiais saugikliais jų pakeitimui atveju yra privaloma naudoti analogiškus lydziausios saugiklius

su tomis pačiomis vardinės srovės vertėmis.

⚠ DÉMESIO: Pakeisti lydijų saugikli, jei jo srovės dydis kitoks, nei nurodytas duomenų lentelėje, priešingu atveju kils rizika patirti nuostolių materialiniems gėrybėms ir pavojus žmonėms. Dėl tos pačios priežasties, absolūčiai vengti naudoti pakeitimui lydžiuosius saugiklius su variniais ar kitų medžiagų tilteliais.

Lydžiuju saugiklių pakeitimo operacijos turi būti visada atliekamos, kai maitinimo laidas yra ATJUNGTAS nuo tinklo.

6. NAUDINGI PATARIMAI

- Nuvalyti nuo teigiamo ir neigiamo gnybto galimas oksidacijos apnašas tokiu būdu užtikrinant gerą gnybų kontaktą.
- Absoliuciai vengti dvių gnybų sujungimo, kai baterijų jkroviklis yra prijungtas prie tinklo. Tokiu atveju gali sudegti lydysius saugiklius.
- Jei akumulatorius, su kuriuo ketinama naudoti šį baterijų jkroviklį, nėra išimtas iš automobilio, perskaityti automobilio instrukcijų ir/ar prieziuros knygelės skyrių "ELEKTRINE IRANGA" arba "PRIEZIŪRA". Prieš pradedant pakrovimą, geriau atjungti teigiamą laidą, kuris yra automobilio elektrinės irangos dalis.
- Patikrinti baterijų įtampą prieš jungiant prie baterijų jkroviklio, svarbu prisiminti, kad 3 kamščiai žymi 6 Voltų, 6 kamščiai 12 Voltų baterijas. Kai kurios atvejais gali būti dvi 12 Voltų baterijos sujungtos nuosekliai, tokiu atveju reikės 24 Voltų įtampos abiejų akumulatorių pakrovimui. Išsitinkinti, kad turi tokius pat duomenis, kad pakrovimo metu būtų išvengta balanso netekimo.
- Prieš pradedant paleidimą, atlikti greita keleto minučių trukmės jkrovimą: tai apribos paleidimo srovę, bei sumažinus srovės poreikį iš tinklo. Prieš paleidziant automobilį, prisiminti patikrinti, ar akumulatorius yra gerai sujungtas su atitinkamais gnybtais (+ ir -) ir ar jo stovis yra nepriekaištingas (nėra sulfonintas ar sugadintas). Jokias būdais neatlikiniči automobilių paleidimo prie akumulatoriaus, kuris yra atjungtas nuo atitinkamų gnybtų; akumulatoriaus buvimas yra labai svarbus pašalinant įtampos pvervišius, kurie gali susidaryti dėl sujungimo laidoose paleidimo fazėje susikaupusios energijos efekto
- Primygintai nekartoti paleidimo, jei automobilis neužsiveda, bet palaukti keletą minučių ir pakartoti greito jkrovimo operaciją.
- Paleidimas visada turi būti atliekamas prie įvesto akumulatoriaus, žiūrėti paragrafą PALEIDIMAS.

KASUTUSJUHEND

TÄHELEPANU: ENNE AKULAADIJA KASUTAMIST LUGEGE HOOLEGA LÄBI KASUTUSJUHEND!

1. ÜLDISED HOIATUSED AKULAADIJA KASUTAMISEKS

- Laadimise ajal akud eraldavad plahvatusohitlike gaase, vältige leekide ja sädemete tekete. **ÄRGE SUITSETÄGE.**
- Asetage laetavad akud hästi ventileeritud ruumi.

- Vastavat kogemust mitteomavaid isikuid tuleb enne seadme kasutamist selle suhtes instrueerida.
- Isikud (s.h. lapsed), kellele füüsilised ja vaimsed võimed ning meedel on piiratud, tohivad seadet kasutada ainult nende turvalisuse eest vastutava isiku järelevalve all.
- Lapsi ei tohi jätkata järelevalveta, tagamaks, et nad seadmega ei mängiks.
- Kasutage akulaadija ainult sisseruumides ja kindlustage, et töötate hästi ventileeritud keskkonnas: **ÄRGE JATKE LUME VÖI VIHMAKATTE.**
- Enne aku laadimiskäablite ühendamist või lahatamist, eemaldage volvulujuhe volvulõrgust.
- Ärge ühendage ega lahatuge klemme akuga akulaadija töötamise ajal.
- Ärge kasutage mitte mingil juhul akulaadijat autokabiinis või -kaptoris.
- Vahetage volvulujuhe välja ainult originaaljuhtmega.
- Ärge kasutage akulaadijat mitte lääditavate akude laadimiseks.
- Kontrollige, et käsutuses olev voolupinge vastab akulaadija andmeplaadi näidatud andmetele.
- Et vältida sõidukite elektroonika hajustamist laetud või laadimise all oleva aku kasutamise ajal, lugege, säilitage ja järgige hoolega sõidukite tootja poolt ettenähtud hoiatusi. Samas kehitab ka akutootjate poolt ettenähtud hoiustegu.
- Akulaadija sisaldb osasid, nagu lülitid või relee, mis võivad esile kutsuda pritsmeid või sädemeid. Juhul, kui kasutate seadet garaazis või sarnases keskkonnas, seadke akulaadija eesmärgiks sobivasse ruumi või kaitsesse.
- Akulaadija sisemuses tohib teostada parandus ja hooldus töid ainult vastava kvalifikatsiooniga personal.
- **TÄHELEPANU: ENNE AKULAADIJA MISTAHES VIISIL HOOLDAMIST LAHUTAGE SEE SELLISE TOITEALLIKAST OHT!**
- Kontrollige, et pesa on kaitsemaandatud.
- Mittemaandatud mudelite korral, ühendage need pistikutega, mille väärthus sobib andmeplaadi näidatud kaitsekorkide väärtusega.

2. SISSEHUJATUS JA ÜLDINE KIRJELDUS

- See akulaadija võimaldab laadida vabade elektrolüütilega tinaakuksid, mida kasutavad mootorsõidukid (bensin või diisel), mootorrattad, laevad jne.
- Seadme poolt varustatud laeng väheneb järgides W-köverjoont, mis on kooskõlas normatiiviga DIN 41774.
- Konteiner, kuhu on monteeritud seade, vastab kaitseastme IP 20 nõuetele ja on kaitstud kaudsete kontaktide eest maanduskaabliga, nagu määritatud klass I apparaatidele.
- Akud laetavad vastavalt olemasolevale väljundpingele: 6V / 3-cell; 12V / 6-cell; 24V / 12-cell.

3. MONTAAZ MONTAAZ (Pilt A)

- Pakkige akulaadija lahti, monteerige pakendiga kaasasolevad lahtised osad seadmele.

- Ratastega mudelid monteerige vertikaalasendis.

AKULAADIJAASUKOHT

- Et tagada korrektna laadimine paigaldage akulaadija stabiliseeritud ja kindlustage, et küllaldane öhuvahetus on garantieeritud vastavate avade kaudu.

ÜHENDUS VOOLUVÖRKU

- Akulaadija peab olema ühendatud ainult toitesüsteemiga, mis omab maaga ühendatud neutraaliühjet.
- Kontrollige, et voolupinge vastab rakendatavale pingele.
- Vooluvörk peab olema varustatud kaitseüsteemiga, nagu nt. kaitsekorgid või automaatne voolukatkestaja, küllaldased kandma maksimaalpinget.
- Ühendades seade vooluvörku, kusatage ainult selleks ettenähtud kaablit.
- Võimalik pikendusjuhe peab omama vastavat ühendussüsteemiga ja ei tohi olla väiksem voolukaablist.
- On kohutulik alati ühendada aparaat maandussüsteemiga, kasutades selleks märgisega (↓) tähistatud toitelini kollast-rohelist värv elektrikaablit. Kaks ülejäänud elektrikaablit tuleb ühendada pingeliniga.
- Pinge vahetus toimub vastava pingevahetuslüliti kaudu (FIG.E).

4. KEEVITAMINE

ETTEVALMISTAMINE LAADIMISEKS

NB: Enne laadimise alustamist kontrollige, et laaditavate akude võimsus (Ah) ei ole madalam sellest, mis on näidatud andmeplaadi (C min).

Järgige hoolikalt alltoodud kasutusjuhendite järekorda.

- Eemalda võimalikud akupaneelid (kui kasutusel) nii, et laadimise ajal kogunenud gaasid võivad välja voolata.
- Kontrollige, et elektrolüüdi nivoo katab akuplaadi. Kui plaeid peaksid olema kuivad, katke need destilleeritud veega kuni 5-10mm-ni.

5. TÄHELEPANU! OLGE VÄGA ETTEVAATLIKUD SEDA TOIMINGUT TEHES KUNA ELEKTROLÜÜT ON ÄÄRMISELT KORRUDEERUV HAPE.

- Tuletamise meeles, et akude täpselt laetust võib määramata ainult kasutades tihedusmõõturit, mis võimaldab mõõta elektrolüüsi spetsiifilisi tihedusi; indikatiivselt arvestage järgnevate lahuse tihedusväärtustega (Kg/10°Cjuures):
  - 1.28 = aku laetud;
  - 1.21 = aku poollaetud;
  - 1.14 = aku tühi.
- Kui toitekaabel on volvulõrgust lahti ühendatud, ühendage laadimisklemmid vastavalt laetava aku nimipäeva. Viige kommutator laadimispositsiooni ja valige ajaldisi normaalalangu positsiooni.
- Kontrollige akuklambrite polaarsust: positiivse polaarsuse sümbol on + ja negatiivse polaarsuse sümbol on -.
- MÄRGE: juhul, kui polaarsuse sümbolid ei ole nähtavad, tuletame meeles, et positiivne klamber on see, mis ei ole ühendatud autokerega.
- Uhendage punane pingeklemm positiivse akuklambriga (sümbol +).
- Uhendage must pingeklemm autokerega, kaugele akust ja mootorikütuse torjujumestikust.
- MÄRGE: kui aku ei ole monteeritud autole, ühendage otse aku negatiivse klambriga (sümbol -).

LAADIMINE

- Alustage laadimine ühendades volvulujuhe volvulõrguga.
- Ampermeeter (kui kasutusel) näitab aku voolupinget (amprites); selle toimingu jooksul märkate, et Ampermeetri osuti langeb aeglaselt kuni väga madala tasemeeni olenevaltaku võimsusest ja iseloomust.

PILT. B

MÄRGE: Kui aku on laetud on võimalik märgata aku sees oleva vedeliku n. õ. „keemist“. Soovitame katkestada laadimine juba enne „keemise“ algust, et vältida aku kahjustamist.

Valige kommutatori vahendusel laengu volvulõrgust, lähtudes akumulaatori tüübist ja selle laengu seisukorrast. Mainitud väärust näitab kõige madalamas skaalaväärtusega ampermeeter. Tuletame meeles, et

aeeglane laadimine garanteerib aku pikema eluea, kuna see soojendab vähem akut, välttades plaatide oksudeerumise ja elektrolüüdi keemise. Ideaalne vooluväärtus on 1/10 aku kapatsiteedist Amper/tunnis. Näiteks 40 Ampriga aku ideaalseks laengu väärtuseks on 4 Amprt.

Mitme aku samaaegne laadimine

Töostage äärmiselt ettevaatlustikult seda tüüpi operatsioon: TÄHELEPANU: ärge laadige akusid, mis omavad erinevat mahutust, mahalaadimist ja tüüpi omavahel.

Vajaduse korral, laadies samaaegselt mitut akut, on võimalik kasutada „järjestikku“ või „paralleeli“ ühendusi. Nendeist kahest ühendussüsteemist soovitame „järjestikku“ ühendust, kuna sellisel moel on võimalik kontrollida ringlevat voolu igas akus eraldi, mis on samane ampermeetril näidatud väärtusega.

MÄRGE: Kahe järjestikku ühendatud 12V nimipingega aku korral TULEB akulaadija seadistada väärtusele 24V.

PILT. C

LAADIMISE LÖPETAMINE

- Eemaldage voolu juurdepääs akulaadijale ühendades voolujuhe vooluallikast lahti.
- Ühendage lahti must klemm autokerest või aku negatiivsest klambris (sümbol -).
- Ühendage lahti punane pingeklemmaku positiivsest klambris (sümbol +).
- Asetage akulaadija tagasi kui vaeskondla.
- Sulgege aku kambriid vastavate kaantega (kui kasutusel).

KÄIVITAMINE

Enne sõiduki käivitamist kontrollige, etaku oleks ühendatud sobilike klemmidega (+) ja (-) ja korras (sulfaatist puhas ja terve).

Mitte mingil juhul ei tohi sõidukit käivitada juhul, kuiaku on klemmidé küljest lahti ühendatud;aku on määravatähtusega element käivitamise käigus ühendusjuhtmetesse koguneda võiva ülepinge maandamisel.

Käivitamiseks seadke pöördlülit (selle olemasolul) võitavalülli käivitamisasendisse sõltuvalt pingest, mis on käivitavata sõiduki jaoks vajalik.

Enne süütevõtme keeramist laadige akut 5-10 minutit see lihtsustab käivitamist tunduvalt. **Kiirlaadimisteostamiseks peab laadija olema kindlasti laadimisrežiimil ja MITTE MINGIL JUHUL käivitusrežiimil.**

Käitamiseks vajutage kaugjuhitimise nupule (ainult kolmefaaasilise laadija korral).

Edastatava voolu tugevust kuvatakse suurema mõõtepiirkonnaga ampermeetri skaalal.

⚠ TÄHELEPANU: Enne mistahes toimingutega alustamist tuleb veenduda, et kinni on peetud sõiduki valmistaja juhistest!

- Kontrollige, et toiteliniile on paigaldatud kaitsekorgid või rikkevoolukaitselülitid, mille näitajad peavad kokku langema etiketil (— —) sümboliga märgitud väärtustega.
- Laadija ülekuumenemise vältimiseks viige käivitamist läbi AINULT JA ÜKSNES seadmel äratoodud töö/puhkuse tsüklistest kinni pidades (näiteks START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Ärge püüdke mootorit iga hinna eest käivitada: seejuures võivad viga saada ja kasutamiskõlbmatuks muutuda niiaku kui ka kogu sõiduki elektrisüsteem.

5. AKULAADIJA KAITSED (PILT. D)

Akulaadija kaitseb end siis, kui:

- Ülelaadimine (liigne voolu jaotus akule).
- Lühihuendus (klambrid puutuvad kokku omavahel).
- Akuklambrite poolsuste ümbervahetus.
- Kaitsekorkide väljavahetamise korral on kohustuslik kasutada analoogse nimipingeväärtusega varuosi.

⚠ TÄHELEPANU: Vahetades välja kaitsekorgid uute vastu, mis ei ole kooskõlas andmeklaadiil näidatud väärtusega, võib põhjustada kahju isikutele ja esemele. Samal põhjusel ärge asendage mitte mingil juhul kaitsekorgid vask- või teistest materjalidest sildadega.

Kaitsekorkide vahetamisel kontrollige alati, et voolujuhe on ühendatud vooluvõrkust LAHTI.

6. KASULIKUD SOOVITUSED

- Puhastage positiivne ja negatiivne klemm võimalikest oksidil koorikust, et võimaldada hea klemmidete kontakt.
- Vältige kategoriliselt kahe klemmi omavahelist kontakti, kui akulaadija on ühendatud vooluvõrku. Sellisel juhul pölevad kaitsekorgid läbi.
- Kuiaku, millega kavatsete kasutada seda akulaadijat, on sõidukile püsivalt sisestatud, konsulteerige sõiduki kasutus- ja/või hooldusjuhendite peatükki "ELEKTRISÜSTEEM" või "HOOLDUS". Enne laadimise alustamist on parem ühendada lahti sõiduki elektrisüsteemi koosnev positiivne kaabel.
- Kontrollige akupingega enne ühendamist akulaadijaga. Tuletamé meeble, et 3 tapist on äratuntav 6 Volt aku, 6 tapist 12 Volt aku. Mõningatel juhtudel võivad olla kaks akut 12 Volt järjestikku, sellisel juhul on vajalik 24 Volt pinge mõlema akumulaatori laadimiseks. Ebastabilise laengu vältimiseks kontrollige, et akud on samasugustemadustega.-Enne käivitamist laadige akut lühikes aega (mõne minuti jooksul); see piirab käivitusvoolu tugevust ja samuti kulub nii vähem voolu. Pidage meeles, et enne sõiduki käivitamist tuleb kindlasti kontrollida, etaku oleks korralikult sobilike klemmidega (+ ja -)-ühendatud ja korras (sulfaatist puhas ja terve). Mitte mingil juhul ei tohi sõidukit käivitada juhul, kuiaku on klemmidé küljest lahti ühendatud;aku on määravatähtusega element käivitamise käigus ühendusjuhtmetesse koguneda võiva ülepinge maandamisel.
- Kui mootor ei käivitu, ärge püüdke seda iga hinna eest tööle saada, vaid oodake paar minutit ja korrapäraseid.
- Käivitamisel peabaku alati oma kohal olema vt. lõik KÄIVITAMINE.

ROKASGRĀMATA

UZMANĪBU: PIRMS AKUMULATORU LĀDĒTĀJU LIETOŠANAS UZMANĪGI IZLASIET ROKASGRĀMATU!

1. VISPĀRĒJIE DROŠĪBAS NOTEIKUMI AKUMULATORU LĀDĒTAJU LIETOŠANAS LAIKA

- Uzlādēšanas laikā akumulatori izlaiž sprādziennedrošas gāzes, novērsiet liesmas un dzirksteļu veidošanos. **NESMĒKET.**

- Novietojiet lādējamus akumulatorus vedināmajā vietā.

- Pirms ierices lietošanas nepieciekoši kvalificētām personām jāzīriet instruktāža.

- Personas (tai skaitā bērni), kuru fiziskās, jutekliskās vai garīgās spējas nav pietiekšķas, lai varētu pareizi lietot ierici, ir jāuzrauga personai, kas būs atbildīga par drošību ierices lietošanas laikā.

- Bērni ir jāpēeskata, lai pārliecīnatos, vai viņi nespēlējas ar ierici.

- Lietojojiet akumulatoru lādētāju tikai iekštelpās un pārbaudiet, vai tās ir labi vedināmās. **NETURIĒT ZEM LIETUS VAI SNIEGA.**

- Pirms akumulatora lādētāja vadu pieslēšanas vai atslēšanas no akumulatora atslēdziet barošanas vadu no tīkla.

- Akumulatoru lādētāja darbības laikā nesavienojiet spailes ar akumulatoru un neatvienojiet tās.

- Nekādā gadījumā nelietojet akumulatoru lādētāju automobiļā vai pārsegā iekšā.

- Nomainiet barošanas vadu tikai pret oriģinālo vadu.

- Nelietojojiet akumulatoru lādētāju, iai uzlādētu baterijas, kurās nav paredzētas atkārtotai uzlādēšanai.

- Pārbaudiet, vai esošais barošanas spriegums atbilst akumulatoru lādētāja tehniskajā aplieciā norādītajam spriegumam.

- Lai nesabojātu automobiļa elektroisko aprīkojumu, gadījumos, kad jūs izmantojat akumulatoru lādētāju gan uzlādēšanai, gan palaišanai, rūpīgi izlasiet, saglabājiet un stingri iešķirojiet automobiļu un akumulatoru ražotāju brīdinājumus.

- Dažas šī akumulatora lādētāja dajas, piemēram, pārslēgi vai releji, var veidot elektriskos lokus vai dzirkstēles, tāpēc ja ierici izmanto autodarbīca vai līdzīga vieta, akumulatoru lādētājs ir jānovēto tās izmantošanas mērķim atbilstošā vietā vājā attiecīgajā futrālī.

- Akumulatoru lādētāja iekšpusēs remontu vai tehnisko apkopi drīkst veikt tikai pieredzējušais personāls.

- **UZMANĪBU: PIRMS JEBKURĀS AKUMULATORU LĀDĒTAJĀ VIENĀKĀRSĀS TEHNISKĀS APKOPES OPERĀCIJAS VEIKŠANAS OBLIGĀTI IZSLĒDZIET BAROŠANAS VADU NO TĪKLA!**

- Pārbaudiet, vai rozeztē ir aprīkota ar iezemēšanas aizsargavienojumu.

- Modelos, kuri ar to nav aprīkoti, izmantojiet kontaktdakšas, kuru nomināls atbilst uz plāksnites norādītai drošinātāja vērtībai.

2. IEVADS UN VISPĀRĪGS APRAKSTS

- Šis akumulatoru lādētājs ir paredzēts svina bateriju ar brīvu elektroīlu uzlādēšanai, kuras izmanto automobiļos ar iešķedzes dzīnējumiem (benzīna un dizelē), kā arī motociklos, motorķūgošos utt.

- Aparāta emītēta strāva samazinās atbilstoši W raksturīknei un atbilst normai DIN 41774.

- Korpusam, kurā ir uzstādīta ierice, ir IP 20 aizsardzības pakāpe. Atbilstoši I. klases aparātūrai izvirzāmajām

prasībām, no netiešajiem kontaktiem tas ir aizsargāts ar zemējumu vada palīdzību.

- Akumulatori un to izejas spriegums: 6V / 3 elementi; 12V / 6 elementi; 24V / 12 elementi.

3. UZSTĀDĪŠANA

APRĪKOJUMS (ZĪM. A)

- Izņemiet akumulatoru lādētāju no iepakojuma, samontējiet iepakojumā esošas atsevišķas daļas.
- Pārvietojamos modeļus ir jāzūstāda vertikālajā stāvoklī.

AKUMULATORU LĀDĒTAJĀ NOVIETOŠANA

- Akumulatoru lādētāja barošanas laikā novietojiet to stabīlā stāvoklī un pārbaudiet, vai nav aizspriestoti atbilstoši gaisa padeves caurumi, lai nodrošinātu pieteikšu ventilāciju.

PIESLĒĢŠANA PIE TĪKLA

- Akumulatoru lādētājs ir jāsavieno ar barošanas sistēmu, kuraī neitrālais vads ir iezemēts.
- Pārbaudiet, vai spriegums tīklā ir vienāds ar darba spriegumu.
- Barošanas līnijai jābūt aprīkotai ar aizsardzības ierīcēm, piemēram, drošinātājiem vai automātiskiem izslēdzējiem, kuri spēj izturēt aparāta maksimālo enerģijas patēriņu.
- Savienojiet arī tīklu ir jāveic ar atbilstoša vada palīdzību.
- Barošanas vada pagarinātājiem ir jābūt ar atbilstošu griezuma lielumu, kas nedrīkst būt mazāks par piegādātā vada griezumu.
- Aparātūrai visu laiku jābūt iezemētai, iezemēšanai tiek izmantots ar etiketi ( ) apzīmētais barošanas kabela dzelzlenī-zaļš vads, pārejē divi vadi tiek pievienoti barošanas tīklam.
- Spriegumu var izmaiņīt ar sprieguma mainīšanas plāksnes palīdzību, kuraī var piekļūt (FIG. E).

4. DARĪBĀ

SAGATAVOŠANA UZLĀDĒŠANAI

NB: Pirms uzlādēšanas veikšanas pārbaudiet, vai akumulatoru tilpums (Ah), kuru jūs vēlaties uzlādēt, nav mazāks par tehniskajā pāse norādīto (C min).

Veiciet operācijas, stingri ievērojot zemāk norādīto secību.

- Nonemiet akumulatora vāciņus (ja tādi ir), lai jautu izplūst gāzei, kas veidojas uzlādēšanas laikā.
- Pārbaudiet, vai elektroīla līmenis ir pietiekīšs, lai pārklātu akumulatora plāksnes; ja plāksnes nav pārklātas, pielejiet destilēto ūdeni, lai pārklātu tās pār 5-10 mm.

UZMANĪBU! ŠIS PROCEDŪRAS VEIKŠANAS LAIKĀ IR JĀBŪT ĀRKĀRTĪGI PIESARDZĪGAM, JO ELEKTROLĪTS TA JR SKĀBE AR LOTI AUGSTU KOROZIJAS IEDARĪBU.

- Atgādinām, ka precīzo akumulatora uzlādēšanas stāvokli var noteikti tikai ar areometru palīdzību, kas ļauj izmērit elektrolītu īpatnējo blīvumu.
- Var izmantot šādas aptuvenas maišījuma blīvuma vērtības (kg/l pie 20°C):
  - 1.28 = akumulators ir uzlādēts;
  - 1.21 = akumulators ir izlādēts uz pusī;
  - 1.14 = akumulators ir izlādēts.

- Kamēr barošanas vads ir atlēsts no elektīras tīkla kontaktilgždas, pievienojiet uzlādēšanas spailes saskānā ar uzlādējamā akumulatora nominālo spriegumu, uzstādīt pārslēdzēju uzlādēšanas stāvokli un uzstādīt taimeru normālās uzlādēšanas pozīciju.

- Pārbaudiet akumulatora spailju polaritāti: pozitīvā ir apzīmēta ar simbolu + un negatīvā ar simbolu -.

PIEZĪME: ja simboli nav redzami, atcerieties, ka pozitīvā spalne ir tā, kura nav savienota ar mašīnas korpusu.

- Savienojiet sarkanu uzlādēšanas spaili ar akumulatora pozitīvu pieslēgu (simbols +).

- Savienojiet melnu uzlādēšanas spaili ar mašīnas korpusu, tālu no akumulatora un degvielas caurulvada.

PIEZĪME: ja akumulators nav uzstādīts mašīnā, tad savienojiet to tieši ar akumulatora negatīvo pieslēgu (simbols -).

UZLĀDĒŠANA

- Pieslēdziet akumulatoru lādētāju barošanas tīklam iespraužot barošanas vadu tīkla rozetē.
- Ampērmets (ja ir) norāda akumulatora uzlādēšanas

strāvu (Ampēros): šī posma laikā ampērmetra rādījumi pakāpeniski samazināsies līdz joti zemām vērtībām, atkarībā no akumulatora tilpuma un stāvokļa.

ZĪM. B

PIEZĪME: Kad akumulators ir uzlādēts varēs novērot akumulatora esošā šķidruma viršanas sākumu. Tieks rekomendēts pārtraukt uzlādi jau šī fenomena rašanas sākumā, lai novērstu akumulatora bojāšanu.

Ar pārslēdzēja palīdzību izvēlieties uzlādešanas strāvas vērtību saskaņā ar akumulatora tipu un ar tā uzlādešanas stāvokli, šī vērtība tiks parādīta uz ampērmetra skalas ar vismazāko vērtību. Atgādinām, ka lēnā uzlādešana ir akumulatora ilgākais darbības garantija, jo tās laikā akumulators mazāk sasilšķis un tiek novērsta plāksnū oksīdešanās un elektrolīta viršana. Strāvas ideāla vērtība ir 1/10 no akumulatora ietilpības ampērstundās. Piemēram, 40 Ampēru akumulatoram ideāla uzlādešanas vērtība ir 4 Ampēri.

Vairāku akumulatoru vienlaicīga uzlādešana

Veiciet šo darbību maksimāli piesardzīgi. UZMANĪBU: neuzlādējiet akumulatorus, kuriem atskiras kapacitāte, izlādēšanas pakāpe vai tipoloģija. Vienlaicīgi uzlādot vairākus akumulatorus var izmantot "secigo" vai "paralēlo" savienojumu. No šiem diviem savienojuma veidiem tiek rekomendēts izmantot secigo savienojumu, jo tas ļauj pārbaudīt katru akumulatora strāvu, kura ir vienāda ar ampērmetra rādījumu.

PIEZĪME: Savienojot secīgi divus akumulatorus, kuru nominālais spriegums ir 12V, akumulatoru lādētājs ir JĀIESTATA 24V stāvoklī.

ZĪM. C

UZLĀDEŠANAS BEIGAS

- Atslēdziet akumulatoru lādētāju no barošanas tīkla atslēdot barošanas vadu no tīkla rozes.
- Atvienojet melnu lādešanas spaili no mašīnas korpusa vai no akumulatora negatīvā pieslēgā (simbols -).
- Atvienojet sarkanu lādešanas spaili no akumulatora pozitīvā pieslēgā (simbols +).
- Novietojet akumulatoru lādētāju sausā vietā.
- Aiztaisiet akumulatora elementus ar atbilstošajiem vāciņiem (ja ir).

IEDARBINĀŠANA

Pirms transportlīdzekļa iedarbināšanas pārliecinieties, ka akumulators ir labi savienots ar atbilstošām spaiļēm (+ un -) un tas ir labā stāvoklī (nav pakļauts sulfurizācijai un nav bojāts).

Ir kategoriski aizliegts iedarbināt transportlīdzekļus ar no atbilstošām spaiļēm atvienotiem akumulatoriem; akumulatora esamība ir joti svarīga iespējama pārsrieguma novēršanai, kas var rasties savienošanas vados akumuletās energijas dēļ iedarbināšanas laikā.

Lai veiktu iedarbināšanu uzstādīt pārslēgu (ja tas ir) vai deviatoru iedarbināšanas stāvokli, kas atbilst iedarbināmā transportlīdzekļa spriegumam.

Pirms iedarbināšanas atlēgas pagriešanas ir jāpaveic ātra, 5-10 minūšu ilga uzlādešana, tas būtiski atvieglos iedarbināšanu. **Atrās uzlādešanas laikā akumulatoru lādētājam jābūt uzlādešanas, NEVIS iedarbināšanas stāvoklī.**

Iedarbināšana notiek pēc tālvadības pogas nospiešanas (tīkai trīsfazu modeļiem).

Padodamas strāvas vērtība tiek norādīta uz ampērmetra skalas, kuras diapazons ir pietiekoši lieli.

⚠️ UZMANĪBU: Pirms procedūras turpināšanas uzmanīgi izlasiet transportlīdzekļa ražotāja brīdinājumus!

- Pārliecinieties, ka barošanas līnija ir aizsargāta ar drošinātāju vai automātisko slēdzi palīdzību, kuru nomināls atbilst plāksnītē ar simbolu (—) apzīmētai vērtībai.
- Lai izvairītos no akumulatoru lādētāja pārkarsēšanas, veiciet iedarbināšanas operācijas RŪPĒGI ievērojot uz aparāta norādītos darba/pauzes ciklus (piemērs: STARTS 3 sekundes IESLEGTS 120 sekundes IZSLEGETS-5 CIKLI). Neturpiniet, meģinājumus, ja transportlīdzekļa dzinēju neizdodas iedarbināt; tas var nopietni sabojāt akumulatoru vai pat transportlīdzekļa elektroiekārtu.

5. AKUMULATORU LĀDĒTĀJA AIZSARGIERĪCES (ZĪM. D)

Akumulatoru lādētājs ir aizsargāts no:

- Pārslode (pārmērīga strāvas emītēšana akumulatora virzienā).
- Išsavienojums (uzlādešanas spailēs pieskaras viena otrai).
- Akumulatora spaili polaritātes sajaukšana.
- Ja ierīce ir aprīkota ar drošinātājiem, tad mainot tos ir jāizmanto drošinātāji ar līdzīgiem nominālās strāvas rādītājiem.

⚠️ UZMANĪBU: Izmantojot nomainīgos drošinātājus, kuru strāvas nominālvērtība atšķiras no tehniskajā apliecībā norādītās, var rasties cilvēku ievainošanas vai mantas bojājuma risks. Šī lemesīja dēļ ir kategoriski aizliegts drošinātāju vieta izmanton vara tiltīgus vai citus materiālus. Mainot drošinātāju, barošanas vadam vienmēr ir jābūt ATSLĒGTAM no tīkla.

6. NODERĪGI PADOMI

- Tiriņi negatīvo un pozitīvo spaili, lai uz tām nebūtu oksīda, un lai nodrošinātu to labu vadītspēju.
- Nekāda gadījumā nesavienojet divas spailas, ja akumulatoru lādētājs ir pieslēgts barošanas tīklam. Sajā gadījumā drošinātājs pārdegs.
- Ja akumulators, kuru ir paredzēts uzlādēt ar šo akumulatoru lādētāju ir nepārtraukti uzstādīts transportlīdzekļi, apskatiet transportlīdzekļa ekspluatācijas un/vai tehniskās apkopes rokasgrāmatas nodalas "ELEKTROAPRĀKOJUMS" vai "TEHNISKĀ APKOPĒ". Pirms uzlādešanas sākuma tiek rekomendēts atlēgt pozitīvo vadu, kas ir transportlīdzekļa elektroaprākojuma sastāvdāja.
- Pārbaudiet akumulatora spriegumu pirms tā uzlādešanas ar akumulatoru lādētāja palīdzību, mēs atgādinām, ka ar 3 aizgriezījiem aprīkotā akumulatora spriegums ir 6 Volti un ar 6 aizgriezījiem aprīkotā akumulatora spriegums ir 12 Volti. Dažos gadījumos ir iespējams secīgi savienot divus 12 Voltu akumulatorus, sāja gadījumā, lai uzlādētu abus akumulatorus, tiek prasīts 24 Voltu līels spriegums. Pārliecinieties, ka tem ir vienāds raksturojums, lai izvairītos no nevienmērīgas uzlādešanas.
- Pirms iedarbināšanas ātri uzlādējiet akumulatoru dažu minūsu laikā; tas ierobežos iedarbināšanas strāvu, kas samazinās strāvas patēriņu no barošanas tīkla. Pirms transportlīdzekļa iedarbināšanas neaizmirstiet pārbaudīt, vai akumulators ir labi savienots ar atbilstošām spaiļēm (+ un -) un vai tas ir labā stāvoklī (nav pakļauts sulfurizācijai un nav bojāts).
- Ir kategoriski aizliegts iedarbināt transportlīdzekļus ar no atbilstošām spaiļēm atvienotiem akumulatoriem; akumulatora esamība ir joti svarīga iespējama pārsrieguma novēršanai, kas var rasties savienošanas vados akumuletās energijas dēļ iedarbināšanas laikā.
- Ja iedarbināšana neizdodas, tad nemēģiniet to izdarīt atkārtoti, bet uzgaidiet dažas minūtes un atkārtoti veiciet akumulatora ātro uzlādešanu.
- Iedarbināšanu drīkst veikt tikai ja, ir uzstādīts akumulators, skatiet nodalju IEDARBINĀŠANA.

РЪКОВОДСТВО С ИНСТРУКЦИИ ЗА ПОЛЗВАНЕ

ВНИМАНИЕ: ПРЕДИ ДА ИЗПОЛЗВАТЕ ЗАРЯДНОТО УСТРОЙСТВО, ПРОЧЕТЕТЕ ВНИМАТЕЛНО РЪКОВОДСТВОТО С ИНСТРУКЦИИ!

1. ОБЩА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ УПОТРЕБА НА ТОВА ЗАРЯДНО УСТРОЙСТВО

- При зареждане, акумулаторите отделят експлозивни газове, внимавайте да не се образуват искри или да се възпламенят. **НЕ ГУШТЕТЕ.**
- Поставете акумулаторите, които се зареждат на проветриво място.

- Неопитните лица трябва да получат съответното обучение преди да използват апарат.
- Лицата (включително и децата), чиито физически, сестинви и умствени способности не са достатъчни за правилното използване на апарат, трябва да бъдат наблюдавани от лице, което отговаря за тяхната безопасност по време на неговата употреба.
- Децата трябва да са под наблюдение, за да сте убедени, че не играят с апарат.
- Зарядните устройства да се използват преди всичко в добре проветрени помещения: **ДА НЕ СЕ ОСТАВЯТ ДА РАБОТИА ДИРЕКТИВНО ПОД ДЪРЖА ИЛИ СНЕГА.**
- Изведете захранващия кабел от мрежата, преди да свържете или махнете кабелите за зареждане на акумулатора.
- Не свързвайте, нито махайте щипките от акумулатора при работещо зарядно устройство.
- Никога не използвайте зарядното устройство на акумулатора във вътрешността на автомобила или в багажника.
- При смяна на захранващия кабел, подменяйте го единствено с оригиналнен кабел.
- Не използвайте зарядното устройство, за зареждане на акумулатори, които не се зареждат.
- Проверете, дали захранващото напрежение, налично на работното място, отговаря на напрежението, посочено на табелата с технически данни върху зарядното устройство.
- За да не повредите електронната система на автомобила, прочете, спазвайте и изпълнявайте стриктно препоръките на производителя на автомобила, когато се използва зарядното устройство, както за зареждане, така и за първоначално пускане на акумулатора, същото важи и за препоръките на производителя на акумулатори.
- Това зарядно устройство за акумулатори включва такива части като превключватели и релета, които могат да предизвикват появата на дъга или искри; затова, ако използвате зарядното устройство в гараж или друго подобно помещение, поставете го на подходящо за съхранението му, място.
- Операции, свързани с поправка или поддръжка във вътрешната част на зарядното устройство, трябва да бъдат извършвани само от квалифициран персонал.
- **ВНИМАНИЕ: ИЗ ВАЖДАТЕ ВИНАГИ ЗАХРАНВАЩИЯ КАБЕЛ ОТ МРЕЖАТА, ПРЕДИ ДА ИЗВЪРШИТЕ, КАКВАТО И ДА Е ОПЕРАЦИЯ ПО ПОДДРЪЖКАТА НА ЗАРЯДНОТО УСТРОЙСТВО, В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ СЪЩЕСТВУВА ОПАСНОСТ!**
- Проверете, дали контактът е снабден със защитно заземяване.
- При моделите, където липсва такова, свържете вилките със съответната издръжливост, отговаряща

на предпазителя, посочен на табелата.

2. УВОД И ОБЩО ОПИСАНИЕ

- Това зарядно устройство служи за зареждане на оловни акумулатори със свободен електролит, които се използват при автомобили с двигател (бензин или дизел), мотоциклети и моторни лодки и др.
- Зарядния ток, подаван от зарядното устройство се понижава според характеристичната крива W и според нормата DIN 41774.
- Контейнерът, в който е инсталзиран притежава степен на безопасност IP 20 и е защитен от индиректни контакти чрез заземваща проводник, както е указано за апаратите със степен на защита клас I.
- Зареждащи се акумулатори според напрежението на изхода, с което се разполага: 6V / 3 клетки; 12V / 6 клетки; 24V / 12 клетки.

3. ИНСТАЛИРАНЕ

ИНСТАЛИРАНЕ (ФИГ. А)

- Разопаковайте зарядното устройство, извършете монтажа на отделните части, които се намират в опаковката.
- Моделите на колелца трябва да се инсталират във вертикално положение.

ПОСТАВЯНЕ НА ЗАРЯДНОТО УСТРОЙСТВО ЗА АКУМУЛАТОР

- Повременно на работа, поставете зарядното устройство в стабилно положение и проверете, да не би да е възпрепятствано преминаването на въздуха през съответните отвори, което гарантира нужната вентилация.

СВЪРЗВАНЕ С МРЕЖАТА

- Зарядното устройство трябва да бъде свързано единствено със захранваща система с неутрален заземен проводник. Проверете, дали напрежението на мрежата съответства на напрежението заработка.
- Захранващата линия трябва да бъде снабдена със системи за безопасност като предпазители или автоматични превключватели, достатъчни, за да понесат максимално погългане на ток от апарат.
- Свързането с мрежата да става със съответния кабел.
- Евентуалните удължения на захранващия кабел трябва да имат съответното сечение и никога по малко от това на доставения кабел.
- Апаратът задължително трябва да се заземи като се използва жълто - зеленият проводник на захранващия кабел, обозначен с етикет ( ), докато другите два проводника трябва да се свържат с мрежата за напрежение.
- Смяната на напрежението става чрез специална свързваща плоча за смяна на напрежението (FIG. E).

4. РАБОТА

ПОДГОТОВКА ЗА ЗАРЕЖДАНЕ

ЗАБЕЛЕЖКА: Преди да пристъпите към зареждане, проверете дали мощността на акумулаторите (Ah), които могат да се зареждат, не е по ниска от тази, указана в табелата с техническите данни (С мин). Стриктно изпълнявайте, по долу, изложените инструкции.

- Махнете капациите на акумулатора (ако има такива), така газовете, които се получават при зареждането могат да излезнат на външното.
- Проверете дали нивото на електролита покрива пластините на акумулатора; ако са открыти, добавете дестилирана вода, докато се покрият с 5-10 mm.

ВНИМАНИЕ! БЪДЕТЕ МНОГО ВНИМАТЕЛНИ ПРИ ТАЗИ ОПЕРАЦИЯ, ТЪЙ КАТО ЕЛЕКТРОЛИТА Е КИСЕЛИНА, СЪС СИЛНО КОРОЗИВНОДЕЙСТВIE.
Не забравяйте, че точното състояние на зареждане на акумулатора може да се определи само чрез денситомер - уред за измерване на специфичната плътност на електролита; следните указаны стойности за плътност на разтвора (Kg/l при 20°C) са ориентировъчни:

- 1.28 = зареден акумулатор;
- 1.21 = полузареден акумулатор;
- 1.14 = изтощен акумулатор.

- При изключен от контакта на мрежата захранващ

кабел, свържете клемите за зареждане според номиналното напрежение за зареждане на акумулатора, поставете комутаторния ключ в положение зареждане и включете релето в положение на номинално зареждане.

- Проверете полярността на клемите на акумулатора: положителен полюс, символ + и отрицателен, символ -.

ЗАБЕЛЕЖКА: ако символите трудно се различават, напомняме, че положителната клема е тази, която не е свързана с шасито на колата.

- Съединете червената щипка за зареждане с положителната клема на акумулатора (символ +).

- Съединете черната щипка за зареждане с шасито на колата, далеч от акумулатора и тръбопровода за горивото.

ЗАБЕЛЕЖКА: Ако акумулатора не е поставен в колата, да се свърже директно с отрицателната клема на акумулатора (символ -).

ЗАРЕЖДАНЕ

- Захранването на зарядното устройство става, като се включи захранващия кабел в контакта на мрежата.
- Амперметъра (ако има такъв) показва тока за зареждане на акумулатора (в ампера): повреме на тази фаза ще забележите, че показанията на амперметъра бавно ще спадат до много ниски стойности, според мощността и състоянието на акумулатора.

ФИГ. В

ЗАБЕЛЕЖКА: Когато акумулатора е зареден може да се забележи начало на "кипене" на течността, която се намира в него. Препоръчва се да се прекъсне зареждането още в началото на това явление, за да се избегне повреда на акумулатора.

Изберете чрез комутаторния ключ стойността на зарядния ток, според типа на акумулатора и от зарядното му състояние, тази стойност ще се сигнализира от амперметъра, скала с най-ниската стойност. Не трябва да се забравя, че бавното зареждане е гаранция за по-голяма трайност на акумулатора, тъй като нагряването е по-малко, избегвайки окисление на пластините и кипене на електролита. Идеалната стойност на тока е 1/10 от капацитета в Ампер/час на акумулатора. Например, за акумулаторна батерия от 40 Ампера идеалната стойност на зареждане е 4 Ампера.

Едновременно зареждане на няколко акумулатора

Такива операции трябва да се извършват много внимателно: **ВНИМАНИЕ:** не зареждайте различни по вид акумулатори с различна мощност и разреждане между тях.

Ако се налага да зареждате повече от един акумулатор, може да се прибегне до "последователно" или "паралелно" свързване. Между двете системи на свързване е за препоръчване "последователното" свързване, тъй като при този начин на свързване може да се контролира токът, преминаващ през всеки акумулатор, който ще бъде аналогичен на този, отбелаязан на амперметъра.

ЗАБЕЛЕЖКА: В случаи на сериозно свързване на два акумулатора, имащи номинално напрежение от 12V, зарядното устройство ТРЯБВА да се постави в положение 24V.

ФИГ. С

КРАЙ НА ЗАРЕЖДАНЕТО

- Да се спре захранването на зарядното устройство като се изключи кабела от мрежата.
- Махнете черната щипка за зареждане от шасито на колата или от отрицателната клема (символ -).
- Махнете червена щипка за зареждане от положителната клема на акумулатора (символ +).
- Поставете отново зарядното устройство на сухо място.
- Затворете отново клетките на акумулатора със съответните тапи (ако има такива).

ПУСКАНЕ

Уверете се, преди да запалите автомобила, че акумулаторът е правилно свързан със съответните клеми (+ и -) и че е в добро състояние (не е суплатизиран и не е повреден).

В никакъв случай не запалвайте автомобили, чийто

акумулатори не са свързани със съответните клеми; наличието на акумулатор е определящо за елиминирането на евентуални свръх напрежения, които биха могли да се породят от натрупаната в кабелите за свързване енергия при фазата на пускане на двигателя на автомобила в действие.

За пускането поставете комутаторния ключ (ако има такъв) или девиаторния ключ в положение за пускане на напрежението, съответстващо на напрежението на превозното средство, което трябва да се задвижи.

Необходимо е, преди да завъртите ключа за пускане, да направите едно бързо зареждане за 5-10 минути, това ще улесни много пускането.

Операцията по бързо зареждане трябва да бъде стриктно извършена със зарядно устройство в положение за зареждане, а НЕ в положение за пускане.

Пускането ще се осъществи като се натисне бутона на дистанционното управление (само за трифазни). Отдаденият ток ще показва от скалата на амперметъра с по-голям капацитет.

△ ВНИМАНИЕ: Преди да процедирате, спазвайте внимателно указанията на производителя на автомобила!

- Уверете се, че захранващата линия е обезопасена с предпазители или автоматични прекъсвачи със стойност, съответстваща на указаната на табелата със символ (—).
- С цел да избегнете свръх нагряване на зарядното устройство, извършете операцията пускане като спазвате СТРИКТНО работните цикли/паузи, посочени върху апарат (например: START 3s ON 120s OFF-5 CYCLES). Не упорствайте, ако двигателят на автомобила не заработка: тъй като сериозно може да се увреди акумулатора или електронното оборудване на автомобила.

5. ЗАЩИТИ НА ЗАРЯДНОТО УСТРОЙСТВО (ФИГ.Д)

В зарядното устройство се включват защити автоматично в случаи на:

- Свръхнатоварване (свръх подаване на ток към акумулатора).
- Късо съединение (щипките на зарядното, поставени в контакт една с друга).
- Смяна на полярността върху клемите на акумулатора.
- В апаратите, снабдени с предпазители, в случай на подмяната е задължително да се използват аналогични предпазители, които имат същите стойности на номинален ток.

△ ВНИМАНИЕ: Смяната на предпазител с различни стойности на номиналния ток, посочени върху табелата с техническите характеристики може да предизвика увреждання върху хора или повреди на предмети. Поради същата причина, в никакъв случай не подменяйте с препазители с меден мост или друг материал. Подмяната на предпазителите става винаги при ИЗКЛЮЧЕН от мрежата захранващ кабел.

6. ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

- Почиствате клемите на положителния и отрицателния полюс от евентуални утайки от окисление, така че да подсигурите добър контакт на щипките.
- В никакъв случай не поставяйте в контакт двете щипки, когато зарядното устройство е включено в мрежата. При такава ситуация изгарят предпазителите.
- Ако акумулаторът, за който смятате да използвате зарядното устройство, не се сваля, запознайте се също така с ръководството с инструкции на автомобила, раздел "ЕЛЕКТРИЧЕСКА ИНСТАЛАЦИЯ" или "ПОДДРЪЖКА". Препоръчително е да се изключи положителният кабел, преди да се пристъпи към зареждане, който е част от електрическата инсталация на автомобила.
- Проверете напрежението на акумулатора, преди да го свържете със зарядното устройство, не забравяйте, че с 3 тапи са акумулаторните батерии от 6 V (волта), с 6 тапи - акумулаторните батерии от 12 V (волта). В некои случаи могат да бъдат две батерии от 12 V (волта), последователно свързани, в този случай се изисква напрежение от 24 V (волта), за да се заредят и двета акумулатора. Уверете се, че и двета акумулатора са с еднакви характеристики, за да избегне неравномерно зареждане.

- Преди да извършите пускането, правете винаги едно бързо зареждане в продължение на няколко минути: това ще ограничи тока при пускането и ще изисква отдаването на по-малко ток от мрежата. Не забравяйте да се уверите преди пускане на автомобила, дали акумуляторът е правилно свързан със съответните клеми (+ и -) и е в добро състояние (не е сулфатизиран или повреден).

В никакъв случай не извършвайте пускане на автомобили с несвързани акумулятори към съответните клеми; наличието на акумулятор е определящо, за елиминирането на евентуални свръх напрежения, които биха могли да се породят от натрупаната енергия в кабелите за свързване по време на фазата на пускане.

- Ако пускането не се осъществи, не упорствайте, а изчакайте няколко минути и повторете операцията по бързо зареждане.
- Пускането става при поставен акумулятор, виж параграф ПУСКАНЕ.

- تغير الجهد يتم من خلال قاعدة صغيرة لتغيير الجهد (الشكل E).

4. التشغيل

الإعداد للشحن

- لاحظ جيداً قبل معاشرة الشحن تحقق من أن قدرة البطارية (Ah) التي يتوي شحنها لا تقل عن تلك لنطقي المشار إليها على لوحة المنتج [C min].
- قم بتفيد التعليمات مع الالتزام التام بالتبيّن الوارد أعلاه.
- قم بالازالء البطاريات (إن وجدت) حتى تخرج الغازات الناتجة خلال الشحن.
- تتحقق من أن مستوى الألتروليت ينطلي شرائح البطارية؛ إذا كانت الشريحة مكسورة، إذا أخفف الماء المقطر حتى ينطليها بحوالي 10-15 مم.

إنتبه! يجب الحذر التام خلال القيام بهذه العملية لأن الألتروليت عبارة عن حمض يسبب التآكل بدرجة عالية للغاية.

- يتم التذكير بأن شاحن ساخن البطاريات الصادحة يمكن التحقق منها فقط باستخدام مقياس الكافية الذي يسمح بقياس الكافية الخاصة للألتروليت:

شكل عام لصلب القير التالية من كافة المحلول (كم/لتر في 20 درجة منوية):

$$\text{بطارية فاغة: } 1.28$$

$$= \text{بطارية شبه فاغة: } 1.21$$

$$= \text{بطارية مشحونة: } 1.14$$

- عندما يكون كابل التغذية بالطاقة متصل عن الشكوى يتم توصيل كمائش الشحن على أساس الجهد الأساسي للبطاريات المزدوجة، يتم وضع الموصول على الشاحن وإدخال المؤقت في وضعية السخن العادي.

- تتحقق من ظهيره شبكات المطاريات: موجب المزدوج + وسالب المزدوج -.
- ملاحظة: إذا لم تكن هناك وسيلة للتفرق بين الموزع تذكر أن المشبك الموجب هو ذلك الغير متصل بسيكل السيارة.

- قم بتوصيل مشبك الشحن ذو اللون الأحمر مع المشبك الموجب للبطاريات (رمز +).
- قم بتوصيل مشبك الشحن ذو اللون الأسود بسيكل السيارة بعيداً عن البطاريات و بعيداً عن موصل الوقود.

- ملاحظة: إذا لم تكن البطاريات غير مشتبة بالسيارة قم بتوصيلها مباشرة مع المشبك السالب للبطاريات (رمز -).

الشحن

- قم بتجذير شاحن البطاريات بالطاقة يدخل كابل التغذية بالطاقة في مأخذ الطاقة مع وضع المفتاح [إن وجد] العام على 0N.

- يشير مقياس الأمبير [إن وجد] إلى تيار (المصير) شحن البطاريات: خلال تلك المرحلة سيمت ملاحظة أن مؤشر مقياس الأمبير سيهل بطيء وصولاً إلى قيمة منخفضة جداً فيما يتعلق بقدرة وظروف البطاريات.

الشكل B

ملحوظة: عندما تشحن البطاريات يمكن ملاحظة قيمة تيار الشحن على أساس نوع الموصول وحالة شحنه ويتم الإشارة بوقوف الشحن منذ بداية تلك الظاهرة لتجنب إثلاف البطاريات.

- من خلال الموصول يتم اختيار قيمة تيار الشحن على أساس نوع الموصول وحالة شحنه ويتم الإشارة إلى تلك القيمة بمقياس الأمبير مزدوجة، بينما تدور ذو قيمة أقل.
- يذكر بأن الشحن البطيء يضمن مدة أطول للبطاريات حيث تتحسن أدق مع تجنب اتسدة الشريحة تinguage الفنية المتاحة للitar 1/10 من حمل المزدوجة على سبيل المثال بالنسبة لبطاريات قدرة 40 أمبير تكون القيمة المتاحة للشحن 4 أمبير.

الشحن المتزايد لأكثر من بطارية

- يتم إجراء هذا النوع من العمليات بعناية شديدة: إنتبه! لا تقم بشحن بطارات ذات قدرات، أو فارقة بينها وبين الشحن أو تنتهي لفات مخلفة بينها.
- مع وجود شحن أكثر من بطاريات في نفس الوقت يمكن إجراء توصيلات "فونية" أو "متوازنة" من بين النظائر يتم التصالح الفوري لانه بهذه الطريقة يمكن التحقق من التيار الدائري في كل بطارية والتي سيم جعلها مماثلة لتلك المشار على مقياس الأمبير.

ملحوظة: في حالة الاتصال الفوني لبطارتين ذات جهد اسمي يبلغ 12 فولت يجب وضع شاحن البطاريات على وضعية 24 فولت.

الشكل C

نهاية الشحن

- قم بفصل الطاقة عن شاحن البطاريات بالضغط على زر OFF مع نزع كابل التغذية بالطاقة من مأخذ الطاقة.
- قم بفصل مشبك الشحن ذو اللون الأسود عن هيكل السيارة أو من المشبك السالب للبطاريات.
- قم بفصل مشبك الشحن ذو اللون الأحمر من المشبك الموجب للبطاريات (رمز +).
- ضع شاحن البطاريات في مكان جاف.
- قم بغلق خلايا البطاريات مجدداً بواسطة الأغطية الخاصة بذلك [إن وجدت].

بدء التشغيل

- يتم التحقق قبل بدء تشغيل المركبة من أن البطاريات متصلة بشكل جيد مع المشابك ذات الصلة (+) و(-) وأنها بحالة جيدة [ليس بها سلفات ولا تلف].
- لا تقم بفتح أي من الشاشات بينما تشغيل المركبة عندما تكون البطاريات منفصلة عن المشابك ذات الصلة؛ حيث أن وجود البطاريات هام بالنسبة لالغاز الاحتمالية وجود أحمال زائدة قد تولد من تراكم الطاقة في كيابات التوصيلات خلال مرحلة بدء التشغيل.

إنتبه! إقرأ بعناية دليل الإرشادات قبل استخدام شاحن البطاريات!

1. الأمان العام لاستخدام شاحن البطاريات هذا

- تصدر البطاريات أثناء الشحن غازات متفرجة، فاحذر من التسبب في شر وأنسنة نيران، لا تدخن.

- ضع البطاريات أثناء الشحن في مكان جيد التهوية.

- يجب تجنب الأشخاص الذين ليس لديهم خبرة بشكل ملائم على كيفية استخدام الجهاز.

- إن الشخص (بما فيهم الأطفال) من ذوي القراءات الجسمانية والحسية والعقلية الغير كافية لاستخدام الجهاز بشكل صحيح، يجب أن يكونوا تحت إشراف شخص مسؤول عن سلامتهم أثناء استخدام الجهاز.

- يجب الإشراف على الأطفال التأكد من عدم عينهم بالجهاز.

- استخدم شاحن ساخن البطاريات فقط في الداخل وفي مكان جيد التهوية؛ لا تعرض شاحن البطاريات للمطر أو اللحر.

- أصل الأكواب الكهربائية عن الكهرباء قبل توصيل أو فصل الشاحن من جهاز الكمبيوتر.

- لا تقم بتوسيع أو فصل الكمامات عن البطاريات أثناء تشغيل شاحن البطاريات.

- لا تستخدم على الإطلاق شاحن البطاريات داخل السيارة أو غطاء محرك السيارة.

- استبدل الأكواب الكهربائية بكافل أصل قائم فقط.

- لا تستخدم شاحن البطاريات لإعادة شحن طارات غير قابلة للشحن.

- تأكد أن الجهد الكهربائي المتاح متافق مع الجهد المذكور على لوحة بيانات شاحن البطاريات.

- لا تؤثر تغيرات الجهد الكهربائي الخاصة بالغرائب على القراءة والخط وبيانات القراءة.

- للتحذيرات المذكورة قبل توصيل شاحن البطاريات من المركبات، يجب نفس الأمر صالح بالنسبة للإرشادات المقدمة من الشركة المصنعة للبطاريات.

- يحتوي هذا الشاحن على أحجار مثل مفاتيح التشغيل أو مفاتيح التبديل، والتي يمكن أن تسبب حادث شر أو قوس كهربائي؛ ولذلك عند استخدام شاحن البطاريات في الخارج في مكان مماثل، ضع شاحن البطاريات في مكان أو على ملبة مناسبة لغرض.

- يجب أصل الأكواب الكهربائية عن الكهرباء قبل جرجه أي صيانة بسيطة في شاحن البطاريات، وهذا خطراً.

- تأكد أن الأكواب الكهربائية متصل بحماية الأرض.

- في الحالات التي تزداد فيها المزدوجة، يتم التوصيل بمقاس ذو حمل ملائم لقيمة المصادر عليه على اللوحة الفنية.

2. مقدمة ووصف

- يسمح شاحن البطاريات هذا بشحن بطارات تعمل بالرصاص ذات الكترووليتي حر يستخدم في مركبات تحمل بمحركات (بنزين / سولار)، دراجات بخارية، مراكب، إلخ.

- إن شاحن ساخن الصادر من الجهاز يتضمن وفقاً للم DIN 41774 DIN 41774.

- يحتوي شاحن البطاريات المثبت بها على درجة من الحماية IP 20 وهو موصون من الاتصالات الغير مبادلة.

- من خلال موصل بالآخر يعني كما هو منصوح به بالجهة المتممة للقناة.

- بطاريات قابلة لشحن ولوظيفة الجهد الصادر المتاحة: 4 فولت / 3 خلية؛ 12 فولت / 6 خلية؛ 24 فولت / 12 خلية.

3. التركيب

(A) التجهيز

- يجب إبعاد الأغلفة عن شاحن البطاريات والقيام بتركيب الإجزاء المنفصلة عنه والمحتواة في التغليف.

- يتم تركيب شاحن البطاريات بعد بعجلات في وضع رأس.

وضعيّة شاحن البطاريات

- خلال عمل الجهاز يتم وضع شاحن البطاريات في وضعية مستقرة مع التأكد من عدم إنسداد ممر الهواء من خلال الفتحات الخاصة بذلك مع ضمان التهوية الكافية.

- خلال استخدام شاحن البطاريات المحمولة على الكتف يجب تجنبه.

الوصلات بالشبكة

- يجب توصيل شاحن البطاريات حصرياً بنظام تغذية بالطاقة ذو موصل محيد متصل بالأرض.

- تأكد من أن جهد الشبكة يعادل جهد التشغيل.

- يجب أن تكون خط تغذية الشبكة متوفراً بأداءً يكفي حد من إستهلاك الجهاز للطاقة.

- يجب أن يتم التوصيل بشبكة الكهرباء بواسطة الكابل التغذية بالطاقة ذات فئة ملائمة وألا تقل أبداً عن تلك الخاصة بالكابل المقدم.

- من الألواح الماء ذاتاً توصيل الجهاز بالطاقة والمميز بالبطارия (+) في حين أن الموصلان الآخرين يتم توصيلهما بشبكة الجهد.

لبدء التشغيل يتم وضع زر التبادل (إن وجد) في وضعية بده التشغيل على الجهد المعادل لذلك الخاص بالمركبة المراد بدء تشغيلها.
من المضروبي وقبل التعامل على مفتاح بده التشغيل القيام بعملية الشحن السريع مع شاحن البطاريات وهذا يسهل كثيراً بده التشغيل. يجب القيام بعملية الشحن السريع مع شاحن البطاريات على وضعية الشحن ولبسه وضعية بده التشغيل.
يتم بده التشغيل من خلال المفتاح على زر مفتاح التحكم عن بعد (فقط بالنسبة لثلاثي المرحلة).
يتم الاتساع إلى التيار الصادر على درج مقاييس الأمير مع حمل أكبر.

- اتباع:** قبل المعاشرة يجب القراءة بعناية التدبيبات الخاصة بصانع المركبة!
- يجب التأكيد من صيانة خط التغذية بالطاقة من خلال صمامات وفتحات قطع دائرة التغذية بالطاقة أو نوعية ذات قيم معاادة لتلك الموضحة على الشاشة بالرمز (—).
- لتجنب سخونة شاحن البطاريات، بعد القيام بجاءه بده التشغيل مع الاحترام الكامل لدورات العمل/الراحة المشار إليها على الجهاز [بالإنجليزية: START] بعد 3 ثوانٍ ON بعد 120 ثانية OFF-5-5 دورات. لا تصر أكثر إذا لم يعمل محرك المركبة؛ يمكن أن يتسبب ذلك بإتلاف البطارية أو الأجهزة الكهربائية للمركبة.

5. حمايات شاحن البطاريات (الشكل D)

- إن شاحن البطاريات متعدد بحماية تتدخل في حالة:
- الحمل الزائد (الإصدار الرابع للتيار تجاه البطارية).
- قصر الدائرة الكهربائية (لامس مشيي الشخص مع بعضهما).
- تبدل الأقطاب على مشابك البطارية.
- في الأجهزة المزودة بصمام فإنه من الحتمي في حالة الاستبدال استخدام قطع غير مماثلة لها نفس قيمة التيار الأسني.

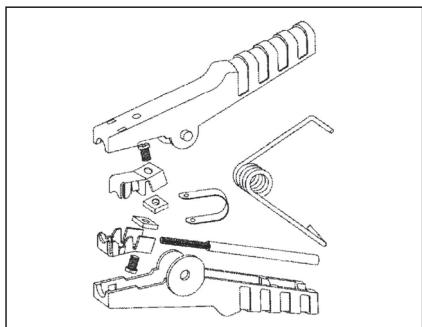
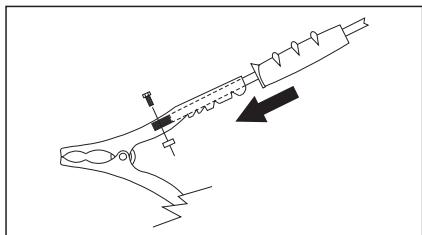
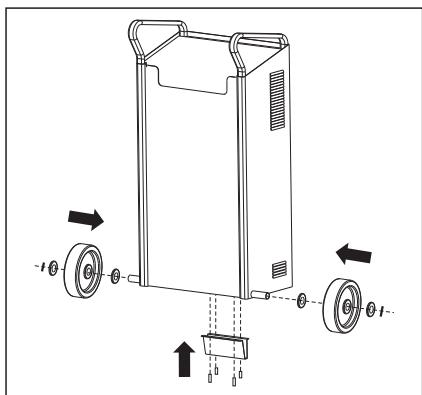
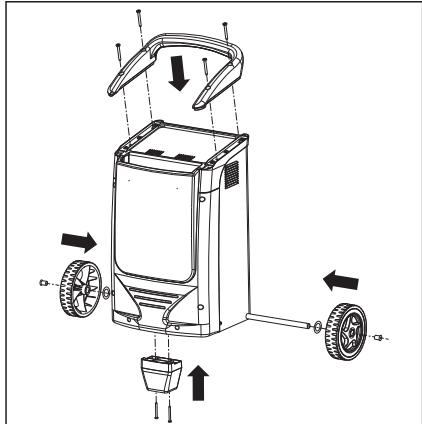
- إتنبه:** قد يتسبب استبدال الصمام بغير تيار مختلف عن تلك المشار إليها على اللوحة في حدوث أضرار لأشخاص أو أشياء. لنفس السبب تجنب مطلقاً استبدال الصمام بواسطة وصلات من التنجاس أو خاتم آخر.
إن عملية استبدال الصمام يتم تنفيذها عندما يكون كابل التغذية بالطاقة معزل عن الشبكة.

6. نصائح مفيدة

- قمر بتنظيف القطبين السالب والموجب من قشور الأكسدة المحتملة بطريقة تسمح بالتوصيل الجيد للمساند.
- تجنب مطلقاً توصيل المشبكين عندما يكون شاحن البطاريات متصل بشبكة الكهرباء. في هذه الحالة يحرق الصمام.
- إذا كانت الطارطة التي يردد شحنها متيبة بشكل دائم بالمركبة يجب رجوعها أيضاً إلى الإشارات وأدلة الصيانة والواردة في بند "الطارطة الكهربائية" أو "الصيانة". قبل البدء في عملية شحن الطارطة يفضل التأكد من الموج الخاص بالظامان الاهتزازي للمركبة.
- يتم التتحقق من جيد البطارقة قبل وصولها إلى شاحن البطاريات بذكر بأن 3 أغطية تمزج الطارطة 6 فولت و 6 أغطية تميز الطارطة 12 فولت. في بعض الحالات يمكن أن يكون هناك بطاراتين بقدرة 12 فولت في هذه الحالات يكون الجهد المطلوب هو 24 فولت لشنن كلان مخربن الطارطة. يتم التأكيد من أن لهما نفس الخصائص لتجنب حدوث خلل بالتزامن في الشحن.
- قبل بدء التشغيل يتم القيام بتجنح سريع ليتحقق مفهوم. ويعمل هذا على الحد من تيار بدء التشغيل كما أنه يطلب تيار أقل من الشبكة. يذكر بأنه يتم التحقق قبل بدء تشغيل المركبة من أن البطارقة متصلة بشكل جيد مع المشابك ذات الصلاة (+ و -) وأنها بحالة جيدة (ليس بها سلفات تآلفة).
لا تقم بأي شكل من الشكلات بده تشغيل المركبة عندما تكون البطارقة متصلة عن المشابك ذات الصلة، حيث أن وجود البطارقة هام بالنسبة لاغفاء احتفالية وجود أحمال زائدة قد تتولد من تراكم الطاقة في كابلات التوصيات خلال مرحلة بده التشغيل.
إذا لم يتم بده التشغيل، لا تصر ولكن انتظر بضم دقائق ثم كرر إجراء الشحن السريع للبطارقة.
- يتم إجراء بده التشغيل دائمًا مع توصيل البطارقة، إنظر الفقرة الخاصة بده التشغيل.

Fig. A

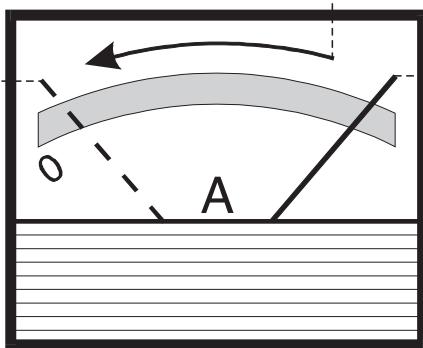
- (EN) Pincer with red handle connected to the movable cable. Pincer with black handle connected to the fixed cable which comes out directly out of the battery charger.
- (IT) Pinza con manici rossi assemblata con il cavo mobile. Pinza con manici neri assemblata con il cavo che esce diretto dal caricabatterie.
- (FR) Pince avec poignées rouges assemblée avec câble mobile. Pince avec poignées noires assemblée avec câble fixe qui sort directement de chargeur de batteries.
- (ES) Pinza con mandos rojos unida al cable móvil. Pinza con mandos negros unida al cable fijo que sale directo de cargador de baterías.
- (DE) Zange mit rotem Handgriff angeschlossen am bewegbarem Kabel. Zange mit schwarzem Handgriff angeschlossen am Kabel, das direkt aus dem Ladegerät kommt.
- (RU) Зажим с красными рукоятками, собранный с подвижным кабелем. Зажим с черными рукоятками, собранный с кабелем, который выходит прямо из машины.
- (PT) Pinça com pegas vermelhas montada com o cabo móvel. Pinça com pegas pretas montada com o cabo que sai directo do carregador de baterias.
- (EL) Τοιμπίδα με κόκκινες λαβές συναρμολογημένη με κινητό καλώδιο. Τοιμπίδα με μαύρες λαβές συναρμολογημένη με καλώδιο που βγαίνει κατευθείαν από το μηχάνημα.
- (NL) Tang met rode handvat geassembleerd met de mobiele kabel. Tang met zwarte handvat geassembleerd met de kabel die rechtstreeks uit de batterijlader komt.
- (HU) Mozgókábelrel felszerelt piros nyelű fogó. Az akkumulátortöltőből közvetlenül kifutó kábelrel felszerelt feketé nyelű fogó.
- (RO) Clemă cu mâneră roșii, asamblată cu cablu mobil. Clemă cu mâneră negre, asamblată cu cablu careiese direct din încărcătorul de baterii.
- (SV) Tång med röda handtag monterad på den rörliga kabeln. Tång med svarta handtag monterad på kabeln som kommer ut direkt från batteriladdaren.
- (DA) Tang med rødt skaft samlet med mobilt kabel. Tang med sort skaft samlet med kablet, der kommer direkte fra oppladeren.
- (NO) Klemme med røde håndtak montert på bevegelig kabel. Klemme med svarte håndtak montert på kabelen som kommer direkte ut fra batteriladeren.
- (FI) Punavartiset pihidit, jotka on liitetty siirrettävällä kaapelilla. Mustavartiset pihidit, jotka on liitetty suoraan akkulaturista ulostulevalla kaapellilla.
- (CS) Kleště s červenými rukojetmi s připojeným pohyblivým kabelem. Kleště s černými rukojetmi s kabelem vycházejícím přímo z nabíječky akumulátoru.
- (SK) Klešče s červenými rukoväťami s pripojeným pohyblivým káblom. Klešče s čiernymi rukoväťami s káblom vychádzajúcim priamo z nabíjačky akumulátorov.
- (SL) Klešče z rdečimi ročaji, povezane na mobilni kabel. Klešče s črnimi ročaji, povezane s kablom, ki poteka naravnost iz polnilnika akumulatorjev.
- (HR-SR) Hvataljka sa crvenim ručkama sa pokretnim kablom. Hvataljka sa crnim ručkama sa kablom koji izlazi direktno iz punjača baterije.
- (LT) Gnybtas su raudonomis rankenėlėmis yra komplektuojamas su mobiliu kabeliu. Gnybtas su juodomis rankenėlėmis yra komplektuojamas su tiesioginiu iš baterijų įkoviklio išeinančiu kabeliu.
- (ET) Punase käepidemega klemm, ühendatud mobiilse kaabliga. Musta käepidemega klemm, ühendatud kaabliga, mis väljub otse akulaadijast.
- (LV) Spaile ar sarkanu rokturi un ar pārvietojamu vadu. Spaile ar melnu rokturi un ar vadu, kas iziet tieši no akumulatoru lādētāja.
- (BG) Щипка с червена дръжка, свързана с подвижния кабел. Щипка с черна дръжка, свързана с кабела, който излиза директно от задното устройство.
- (PL) Zacisk z czerwonymi uchwytkami zamontowany na przewodzie ruchomym. Zacisk z czarnymi uchwytkami, zamontowany na przewodzie, który wychodzi bezpośrednio z prostownika.
- (AR) كماشة مع مقابض حمراء، تم تزبيتها مع الكابل المتحرك؛ وكماشة مع مقابض سوداء، تم تزبيتها مع الكابل المترابط. يخرج مقبض حمار [ ] من شاحن البطارия.

Fig. B

(EN) CHARGE END
(IT) FINE CARICA
(FR) FIN CHARGE
(ES) FIN DE CARGA
(DE) ENDELADUNG
(RU) КОНЕЦ ЗАРЯДА
(PT) FINAL DA CARGA
(EL) ΤΕΛΟΣ ΦΟΡΤΗΣΗΣ
(NL) EINDE LADEN
(HU) TÖLTÉS VÉGE
(RO) SFÂRȘITUL OPERAȚIEI DE ÎNCĂRCARE A BATERIEI
(SV) LADDNING SLUTFÖRD
(DA) LADNING FÆRDIG
(NO) LADING FERDIG
(FI) LATAUS SUORITETTU
(CS) UKONČENÍ NABÍJENÍ
(SK) UKONČENIE NABÚJANIA
(SL) ZAKLJUČEK POLNjenja
(HR-SR) KRAJ PUNjenja
(LT) ÁKROVIMO PABAIGA
(ET) LAADIMISE LÖPP
(LV) UZLĀDĒšanas BEIGAS
(BG) КРАЙ НА ЗАРЕЖДАНЕТО
(PL) KONIEC ŁADOWANIA
(AR) نهاية الشحن

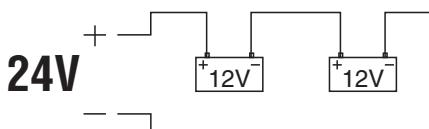
(EN) DURING THE CHARGE
(IT) DURANTE LA CARICA
(FR) LORS DE LA CHARGE
(ES) DURANTE LA CARGA
(DE) WAEHREND LADUNG
(RU) ВО ВРЕМЯ ЗАРЯДА
(PT) DURANTE A CARGA
(EL) KATA TH ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΡΤΗΣΗΣ
(NL) TIJDENS HET LADEN
(HU) A TÖLTÉS IDEJE ALATT
(RO) ÎN TIMPUL OPERAȚIEI DE ÎNCĂRCARE
(SV) LADDNING PÅGÅR
(DA) LADNING IGANG
(NO) LADING PÅGÅR
(FI) LATAUS KÄYNNISSÄ
(CS) NABÍJENÍ
(SK) NABÚJANIE
(SL) V ČASU POLNjenja
(HR-SR) TIJEKOM PUNjenja
(LT) ÁKROVIMO METU
(ET) LAADIMISE JOOKSUL
(LV) UZLĀDĒšanas LAIKĀ
(BG) ПОВРЕМЕ НА ЗАРЕЖДАНЕТО
(PL) PODCZAS ŁADOWANIA
(AR) خلال الشحن

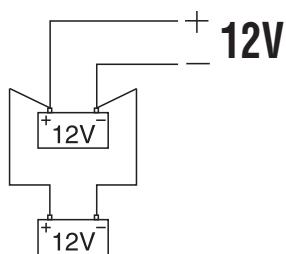
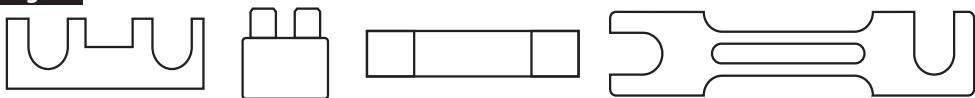
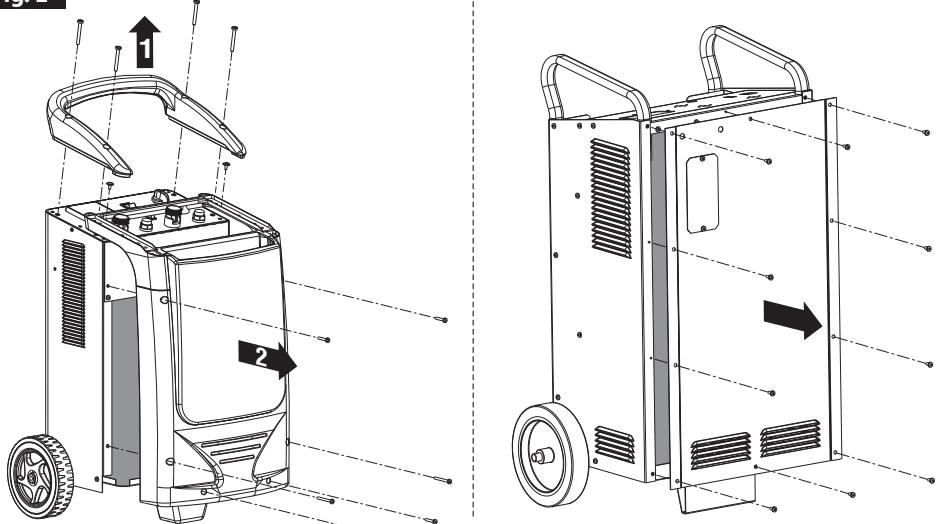
(EN) INITIALLY
(IT) INIZIALMENTE
(FR) INITIALEMENT
(ES) INICIALMENTE
(DE) AM ANFANG
(RU) В НАЧАЛЕ
(PT) INICIALMENTE
(EL) APXÍKA
(NL) BEGIN LADEN
(HU) A TÖLTÉS KEZDETÉKOR
(RO) MOMENTUL INIȚIAL
(SV) LADDNINGSSTART
(DA) LADESTART
(NO) LADESTART
(FI) LATAUKSEN ALKU
(CS) PŘED NABÍJENÍM
(SK) PRED NABÚJANÍM
(SL) UVODNO
(HR-SR) NA POČETKU
(LT) PRADŽIOJE
(ET) ALUSTADES
(LV) SĀKUMĀ
(BG) В НАЧАЛОТО
(PL) POCZĄTEK ŁADOWANIA
(AR) في البداية

Fig. C

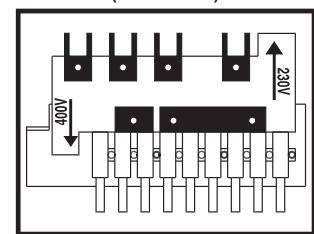
(EN)	SERIES	(NO)	SERIEKOPLING
(IT)	SERIE	(FI)	SARJAKYTKENTÄ
(FR)	SERIES	(CS)	SÉRIOVÉ ZAPOJENÍ
(ES)	SERIE	(SK)	SÉRIOVÉ ZAPOJENIE
(DE)	SERIE	(SL)	SERIJSKI
(RU)	ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНЫЙ	(HR-SR)	SERIJA
(PT)	SÉRIE	(LT)	NUOSEKLUS
(EL)	ΣΕΙΡΑ	(ET)	JÄRJESTIKU
(NL)	SERIESCHAKELING	(LV)	SECIGI
(HU)	SZÉRIÁBAN	(BG)	ПОСЛЕДОВАТЕЛНО
(RO)	SERIE	(PL)	SZEREGOWE
(SV)	SERIEKOPLINN	(AR)	جنسیت
(DA)	SERIEFORBINDELSE		

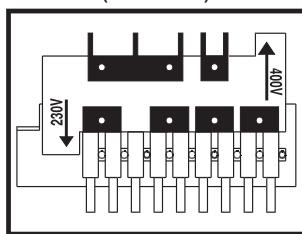
(EN)	PARALLEL
(IT)	PARALELLO
(FR)	PARALLELE
(ES)	PARALELO
(DE)	PARALLEL
(RU)	ПАРАЛЛЕЛЬНЫЙ
(PT)	PARALELA
(EL)	ΠΑΡΑΛΕΛΟ
(NL)	PARALLELSCHAKELING
(HU)	PÁRHAZAMOSAN
(RO)	PARALEL
(SV)	PARALLELKOPPLING
(DA)	PARALLELFORBINDELSE
(NO)	PARALLELKOPLING
(CS)	RINNAKKAIKYKTENTÄ
(SK)	PARALELNÍ ZAPOJENÍ
(SL)	PARALELNI
(HR-SR)	PARALELA
(LT)	LYGAGRETUS
(ET)	PARALEEL
(LV)	PARALEĻI
(BG)	ПАРАЛЕЛНО
(PL)	RÓWNOLEGIE
(AR)	متواري

Fig. D**Fig. E**

400V
(380V - 415V)

230V
(220V - 240V)

(EN) GUARANTEE

The manufacturer guarantees proper operation of the machines and undertakes to replace free of charge any parts should they be damaged due to poor quality of materials or manufacturing defects within 12 months of the date of commissioning of the machine, when proven by certification. Returned machines, also under guarantee, should be dispatched CARRIAGE PAID and will be returned CARRIAGE FORWARD. This with the exception of, as decreed, machines considered as consumer goods according to European directive 1999/44/EC, only when sold in member states of the EU. The guarantee certificate is only valid when accompanied by an official receipt or delivery note. Problems arising from improper use, tampering or negligence are excluded from the guarantee. Furthermore, the manufacturer declines any liability for all direct or indirect damages.

(IT) GARANZIA

La ditta costruttrice si rende garante del buon funzionamento delle macchine e si impegna ad effettuare gratuitamente la sostituzione dei pezzi che si deteriorassero per cattiva qualità di materiale e per difetti di costruzione entro 12 mesi dalla data di messa in funzione della macchina, comprovata sul certificato. Le macchine rese, anche se in garanzia, dovranno essere spedite in PORTO FRANCO e verranno restituite in PORTO ASSEGNAUTO. Fanno eccezione, a quanto stabilito, le macchine che rientrano come beni di consumo secondo la direttiva europea 1999/44/CE, solo se vendute negli stati membri della EU. Il certificato di garanzia ha validità solo se accompagnato da scontrino fiscale o bolla di consegna. Gli inconvenienti derivati da cattiva utilizzazione, manomissione o incuria, sono esclusi dalla garanzia. Inoltre si declina ogni responsabilità per tutti i danni diretti ed indiretti.

(FR) GARANTIE

Le fabricant garantit le fonctionnement correct des machines et s'engage à remplacer gratuitement les composants endommagés à la suite d'une mauvaise qualité de matériel ou d'un défaut de fabrication durant une période de 12 mois à compter de la mise en service de la machine attestée par le certificat. Les machines rendues, même sous garantie, doivent être expédiées en FRANCO DESTINATION et seront renvoyées en PORT DÜ. Font exception à cette règle les machines considérées comme biens de consommation selon la directive européenne 1999/44/CE et vendues aux états membres de l'EU uniquement. Le certificat de garantie n'est valable que s'il est accompagné de la preuve d'achat ou du bulletin de livraison. Tous les inconvénients dus à une utilisation incorrecte, une manipulation ou une négligence sont exclus de la garantie. La société décline en outre toute responsabilité pour tous les dommages directs ou indirects.

(ES) GARANTÍA

La empresa fabricante garantiza el buen funcionamiento de las máquinas y se compromete a efectuar gratuitamente la sustitución de las piezas que se deterioren por mala calidad del material y por defectos de fabricación en los 12 meses posteriores a la fecha de puesta en funcionamiento de la máquina, comprobada en el certificado. Las máquinas entregadas, incluso en garantía, deberán ser enviadas a PORTO PAGADO y se devolverán a PORTO DEBIDO. Son excepción, según cuanto establecido, las máquinas que se consideran bienes de consumo según la directiva europea 1999/44/CE sólo si han sido vendidas en los estados miembros de la UE. El certificado de garantía tiene validez sólo si está acompañado de resguardo fiscal o albarán de entrega. Los problemas derivados de una mala utilización, modificación o negligencia están excluidos de la garantía. Además, se declina cualquier responsabilidad por todos los daños directos e indirectos.

(DE) GEWÄHRLEISTUNG

Der Hersteller übernimmt die Gewährleistung für den einwandfreien Betrieb der Maschinen und verpflichtet sich, solche Teile kostenlos zu ersetzen, die aufgrund schlechter Materialqualität und von Herstellungfehlern innerhalb von 12 Monaten ab der Inbetriebnahme schadhaft werden. Als Nachweis der Inbetriebnahme gilt der Garantieschein. Werden Maschinen zurückgesendet, muß dies - auch im Rahmen der Gewährleistung - FRACHTFREI geschehen. Sie werden anschließend per FRACHTNACHNAME wieder zurückgesendet. Von den Regelungen ausgenommen sind Maschinen, die nach der Europäischen Richtlinie 1999/44/EG unter die Verbrauchsgüter fallen, und nur dann, wenn sie in einem Mitgliedstaat der EU verkauft worden sind. Der Garantieschein ist nur gültig, wenn ihm der Kassenbon oder der Lieferschein beiliegt. Unsere Gewährleistung bezieht sich nicht auf Schäden aufgrund fehlerhafter oder nachlässiger Behandlung oder aufgrund von Fremdeinwirkung. Außerdem wird jede Haftung für direkte und indirekte Schäden ausgeschlossen.

(RU) ГАРАНТИЯ

Компания-производитель гарантирует хорошую работу машинного оборудования и обязуется бесплатно произвести замену частей, имеющих неисправности, явившиеся следствием плохого качества материала или дефектов производства, в течении 12 месяцев с даты пуска в эксплуатацию машинного оборудования, прописанной на сертификате. Возвращенное оборудование, даже находящееся под действием гарантии, должно быть направлено на условия ПОРТО ФРАНКО и будет возвращено в УКАЗАННОЕ МЕСТО. Из оговоренного выше исключается машинное оборудование, считающееся товарами потребления, в соответствии с европейской директивой 1999/44/EC, только в том случае, если они были проданы в государствах, входящих в ЕС. Гарантийный сертификат считается действительным только при условии, что к нему прилагается товарный чек или товаровопроводительная накладная. Неисправности, возникшие из-за неправильного использования, порчи или небрежного обращения, не покрываются действием гарантии. Дополнительно производитель снимает с себя любую ответственность за какой-либо прямой или непрямой ущерб.

(PT) GARANTIA

A empresa fabricante torna-se garante do bom funcionamento das máquinas e compromete-se a efectuar gratuitamente a substituição das peças que porventura se deteriorarem devido à má qualidade de material e por defeitos de fabricação no prazo de 12 meses da data de entrada da máquina em funcionamento, comprovada no certificado. As máquinas devolvidas, mesmo se em garantia, deverão ser despachadas em PORTO FRANCO e serão devolvidas com FRETE A PAGAR. São exceção, a quanto estabelecido, as máquinas que são consideradas como bens de consumo segundo a directiva europeia 1999/44/CE, somente se vendidas nos estados-membros da EU. O certificado de garantia tem validade somente se acompanhado pela nota fiscal ou conhecimento de entrega. Os inconvenientes decorrentes de utilização imprópria, adulteração ou descuido, são excluídos da garantia. Para além disso, o fabricante exime-se de qualquer responsabilidade para todos os danos directos e indiretos.

(EL) ΕΓΓΥΗΣΗ

Η κατασκευαστική εταιρία εγγυάται την καλή λειτουργία των μηχανών και δεσμεύεται να εκτελέσει δωρεάν την αντικατάσταση τμημάτων σε περίπτωση φθοράς τους εξαίτιας κακής ποιότητας υλικού ή έλαττωμάτων κατασκευής, εντός 12 μηνών από την ημερομηνία θέσης σε

λειτουργίας του μηχανήματος επιβεβαιωμένη από το πιστοποιητικό. Τα μηχανήματα που επιστρέφονται, ακόμα και αν είναι σε εγγύηση, θα στέλνονται ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ και θα επιστρέφονται με έξοδα ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΣΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ. Εξαιρούνται από τα οριζόμενα τα μηχανήματα που απετελούν καταναλωτικά αγαθά σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία 1999/44/EC μόνο αν πωλούνται σε κράτη μέλη της ΕΕ. Το πιστοποιητικό εγγύησης ισχύει μόνο αν συνοδεύεται από επίσημη απόδειξη πληρωμής ή απόδειξη παραλαβής. Ενδεχόμενα προβλήματα οφειλόμενα σε κακή χρήση, παραποτήση ή αμέλεια, αποκλείονται από την εγγύηση. Απορρίπτεται, επίσης, κάθε ευθύνη για οποιαδήποτε βλάβη άμεση ή έμμεση.

(NL) GARANTIE

De fabrikant is garant voor de goede werking van de machines en verplicht er zich toe gratis de vervanging uit te voeren van de stukken die afslijken omwille van de slechte kwaliteit van het materiaal en omwille van fabricagefouten, binnen de 12 maanden vanaf de datum van in bedrijfstelling van de machine, bevestigd op het certificaat. De gereponeerde machines, ook al zijn ze in garantie, moeten PORTVRIJ verzonden worden en zullen op KOSTEN BESTEMMING teruggestuurd worden. Hierop maken een uitzondering de machines die vallen onder de verbruikartikelen overeenkomstig de Europese richtlijn, 1999/44/EG, alleen indien ze verkocht zijn in de lidstaten van de EU. Het garantiecertificaat is alleen geldig indien het vergezeld is van de fiscale reçu of van het ontvangstbewijs. De inconveniënten te wijten aan een slecht gebruik, schendingen of nalatigheid zijn uitgesloten uit de garantie. Bovendien wijst men alle verantwoordelijkheid af voor alle rechtstreekse en onrechtstreekse schade.

(HU) JÓTÁLLÁS

A gyártó cég jótállást vállal a gépek rendeltetésszerű üzemeléséért illetve vállalja az alkatrészek ingyenes kicserélését ha azok az alapanyag rossz minőségeből valamint gyártási hibából erednek a gép üzembe helyezésének a bizonylat szerint igazolható napjától számított 12 hónapon belül. A cserélendő alkatrészeket még a jótállás keretében is BÉRMENTESEN kell visszaküldeni, amelyek UTÓVÉTELLEL lesznek a vevőhöz kiszállítva. Kivételek képeknél és szabály alól azon gépek, melyek az Európai Unió 199/44/EC irányelvén szerint meghatározott fogyasztási cikkek minősülnek, s az EU tagországaiban kerültek értékesítésre. A jótállás csak a blokki igazolás illetve szállítólevél mellékletével érvényes. A nem rendeltetésszerű használatból, megrongálásból illetve nem megfelelő gondozással való kezelésből eredő rendellenességek a jótállást kizáráják. Kizárt továbbá bárminemű felelősségvállalás minden közvetlen és közvetett kárért.

(RO) GARANȚIE

Fabricantul garantează bună funcționare a aparatelor produse și se angajează la înlocuirea gratuită a pieselor care să ar putea deteriora din cauza calității scadente a materialului sau din cauza defectelor de construcție în max. 12 luni de la data punerii în funcțiune a aparatului, dovedită cu certificatul de garanție. Aparatele restituie, chiar dacă sunt în garanție, se vor expedia FĂRĂ PLATĂ și se vor restituie CU PLATA LA PRIMIRE. Fac excepție, conform normelor, aparatele care se categorisesc ca și bunuri de consum, conform directivei europene 1999/44/EC, numai dacă acestea sunt vândute în statele membre din UE. Certificatul de garanție este valabil numai dacă este însoțit de bonul fiscal sau de fișa de livrare. Nefuncționarea cauzată de o utilizare impropriu, manipulare inadecvată sau neglijență este exclusă din dreptul la garanție. În plus fabricantul își declină orice responsabilitate față de toate daunele provocate direct și indirect.

(SV) GARANTI

Tillverkaren garanterar att maskinerna fungerar bra och åtar sig att kostnadsfritt byta ut delar som går sönder p.g.a. dålig materialkvalitet och defekter inom 12 månader efter idriftsättningen av maskinen, som ska styrkas av intyg. De maskiner som lämnas tillbaka, även om de täcks av garantin, måste skickas FRAKTFRITT, och kommer att skickas tillbaka PÅ MOTTAGARENS BEKOSTNAD. Ett undantag från detta utgörs av de maskiner som räknas som konsumtionsvaror enligt EU-direktiv 1999/44/EG, och då enbart om de har sålts till något av EU:s medlemsländer. Garantisedeln är bara giltig tillsammans med kvitto eller leveranssedel. Problem som beror på felaktig användning, åverkan eller vårdslöshet täcks inte av garantin. Tillverkaren frånsäger sig även allt ansvar för direkt och indirekt skada.

(DA) GARANTI

Producenten stiller garanti for, at maskinerne fungerer ordentligt, og forpligter sig til vederlagsfrist at udskifte de dele, der måtte fremvisse defekter på grund af ringe materialekvalitet eller fabrikationsfejl i løbet af de første 12 måneder efter maskinens idrftsættelsesdato, der fremgår af beviset. Selvom de returnerede maskiner er i garant, skal de sendes FRANKO FRAGT, mens de tilbageleveres PR. EFTERKRAV. Dette gælder dog ikke for de maskiner, der i henhold til Direktivet 1999/44/EØF udgør forbrugsgoder, men kun på betingelse af at de sælges i EU-landene. Garantibeviset er kun gyldigt, hvis der vedlægges en kassebon eller fragtpapirer. Garantien dækker ikke for forstyrrelser, der skyldes forkert anvendelse, manipulering eller skødesløshed. Producenten fralægger sig desuden ethvert ansvar for alle direkte og indirekte skader.

(NO) GARANTI

Tilverkeren garanterer maskinens korrekte funksjon og forplikter seg å utføre gratis bytte av deler som blir ødelagt på grunn av en dårlig kvalitet i materialer eller konstruksjonsfeil som oppstår innen 12 måneder fra maskinens igangsetting, i overensstemmelse med sertifikatet. Maskiner som sendes tilbake, også i løpet av garantiperioden, skal skikkes FRAKTFRITT og skal sendes tilbake MED BETALNING AV MOTTAKEREN, unntatt maskinene som tilhører forbrukningsvarer ifølge europadirektiv 1999/44/EC, kun hvis de selges i en av EU:s medlemsstater. Garantisertifikatet er gyldig kun sammen med kvittering eller leveringsblankett. Feil som oppstår på grunn av galt bruk, manipulering eller slurv, er utelukket fra garantien. Dessuten frasier seg selskapet alt ansvar for alle direkte og indirekte skader.

(FI) TAKUU

Valmistusyritys takaa koneiden hyvän toimivuuden sekä huolehtii huonoläataisuen materiaalin ja rakennusvirheiden takia huontuneiden osien vaihdosta ilmaiseksi 12 kuukauden sisällä koneen käyttöönottopäivästä, mikä ilmenee sertifikaatista. Palaутtavat koneet, myös takuussa olevat, on lähetettävä LÄHETTÄJÄN KUSTANNUKSELLA ja ne palautetaan VASTAANOTTAJAN KUSTANNUKSELLA. Poikkeuksien muodostavat koneet, jotka asetuksissa kuuluvat kuluushyödykeisiin eurooppalaisen direktiivin 1999/44/EC mukaan vain, jos ne myydään EU:n jäsen maissa. Tuotutoistus on voimassa vain, jos siihen on liitetty verotuskuitti tai todistus tavaran toimituksesta. Takuu ei kata väärinkäytöstä, vaurioittamisesta tai huolimattomudesta johtuvia haittoja. Lisäksi yritys kieltää ottamasta vastuuta kaikista välittömistä tai välillisistä vaurioista.

(CS) ZÁRUKA

Výrobce ručí za správnou činnost strojů a zavazuje se provést bezplatnou výměnu dílů opotřebovaných z důvodu špatné kvality materiálu a následkem konstrukčních vad do 12 měsíců od data uvedení stroje do provozu, uvedeného na záručním listě. Vrácené stroje a to i v

záruční době musí být odeslány se ZAPLATENÝM POŠTOVNÝM a budou vráceny na NÁKLADY PRÍJEMCE. Na základe dohody tvoří výjimku stroje spadající do spotrebniho majetku ve smyslu směrnice 1999/44/ES pouze za předpokladu, že byly prodány v členských státech EU. Záruční list má platnost pouze v případě, že je predložen spolu s účtenkou nebo dodacím listem. Poruchy vyplývající z nesprávného použití, úmyslného poškození nebo chybějící peče nespadají do záruky. Odpovědnost se dále nevztahuje na všechny přímé a nepřímé škody.

(SK) ZÁRUKA

Výrobcu ručí za správnu činnosť strojov a zavádzuje sa vykonáť bezplatnú výmenu dielov opotrebovaných z dôvodu zlej kvality materiálu a následkom konštrukčných vád do 12 mesiacov od dátumu uvedenia stroja do prevádzky, uvedeného na záručnom liste. Vrátené stroje a to i podľomkami záručnej doby musia byť odoslané so ZAPLATENÝM POŠTOVNÝM a budú vrátené na NÁKLADY PRÍJEMCU. Na základe dohody výnimku tvoria stroje spadajúce do spotrebniho majetku, v zmysle směrnice 1999/44/ES, len za predpokladu, že boli predané v členských státoch EÚ. Záruční list je platný len v prípade, keď je predložený spolu s účtenkou alebo dodacím listom. Poruchy vyplývajúce z nesprávneho použitia, neoprávneného zásahu alebo nedostatočnej starostlivosti nespadajú do záruky. Zodpovednosť sa ďalej nevztahuje na všetky priame i nepriame škody.

(SL) GARANCIJA

Proizvajalec zagotavlja pravilno delovanje strojev in se zavezuje, da bo brezplačno zamenjal dele, ki se bodo obrabili zaradi slabke kakovosti materiala in zaradi napak pri proizvodnji v roku 12 mesecov od dneva nakupa označenega ne tem certifikatu. Izjema so le aparati, ki so del potrošnih dobrin v skladu z evropsko direktivo 1999/44/EC, le če so bili prodani v državi članici EU. Garancijsko potrdilo je veljavno le, če je priložen veljavleni račun. Napake, ki izhajajo iz nepravilne uporabe, posegov ali malomarnosti, garancija ne pokriva. Poleg tega proizvajalec zavrača odgovornost za vse posredne in neposredne poškodbe. Ne delujejoči aparat mora pooblaščen servis popraviti v roku 45 dni, v nasprotnem primeru se kupcu izroči nov aparat. Proizvajalec zagotavlja dobrovino rezervnih delov še 5 let od nakupa izdelka. Na podlagi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu potrošnikov (ZVPot-E) (U.R.I.RS št. 78/2011) podjetje Telwin s.p.a. , kot organizator servisne mreže izrecno izjavlja: da velja garancija za izdelek na teritorialnem območju države v kateri je izdelek prodan končnim potrošnikom ; opozarja potrošnike, da garancija in uveljavljanje zahtevkov iz naslova garancije ne izključuje pravic potrošnika, ki izhajajo iz naslova odgovornosti prodajalca za napake na blagu. ORGANIZATOR SERVISNE SLUŽBE ZA SLOVENIJO: Itehnika d.o.o., Vanganelška cesta 26a, 6000 Koper, tel: 05/625-02-08.

(HR-SR) GARANCIJA

Proizvodač garantira ispravan rad strojeva i obvezuje se izvršiti besplatno zamjenu dijelova koji su oštećeni zbog loše kvalitete materijala i zbog tvorničkih grešaka, u roku od 12 mjeseci od dana pokretanja stroja, koji je potvrđen na garantnom listu. Vraćeni strojevi, i ako su pod garancijom, moraju biti poslati bez plaćanja troškova prijevoza. Iznimka su strojevi koji se vraćaju kao potrošni materijal, u skladu sa Europskom odredbom 1999/44/EC, samo ako su prodani zemljama članicama EU-a. Garantni list vrijedi samo ako je popraćen računom ili dostavnom listom. Oštećenja nastala uslijed neispravne upotrebe, izmjena izvršenih na stroju ili nemara nisu pokriveni garancijom. Proizvodač se ujedno odriće bilo kakve odgovornosti za sve izravne i neizravne štete.

(LT) GARANTIJ

Gamintojas garantuoja nepriekaištingą įrenginio veikimą ir įspaireigoja nemokamai pakeisti gaminio dalis, susidėvėjusias as susigadinusias dėl prastos medžiagos kokybės ar dėl konstrukcijos defektų 12 mėnesių laikotarpyje nuo įrenginio paleidimo datos, kuri turi būti paliudyta pažymėjimu. Gražinami įrenginiai, net ir galijant garantiu, turi būti siuntiami į bus sugražinti atgal PIRKĘJO lešom. Išimtį aukščiau aprašytais sąlygais sudaro prietaisai, kurie pagal 1999/44/EC Europos direktyvą gali būti laikomi plataus vartojimo prekėmis bei yra parduodami tik ES šalyse. Garantinis pažymėjimas galioja tik tuo atveju, jei yra lydimas fiskalinio čekio arba pristatymo dokumento. Į garantiją nėra įtrauktai nesklandumai, susiję su netinkamu prietaiso naudojimu, aplaidumu ar prasta jo priežiūra. Gamintojas taip pat atsiriboa nuo atskomybės už bet kokius tiesioginius ar netiesioginius nuostolius.

(ET) GARANTII

Tootjafirma vastutab masinate hea funktsioneerimise eest ja kohustub asendama tasuta osad, mis riknevad halva kvaliteediga materjalide konstruktioonidefekte tõttu, 12 kuu jooksul alates masina käikupanemise sertifikaadil tööstatud kuupäevast. Tagasi saadetavad masinad, ka kehtiva garantiiga, tuleb saata TASUTUD POSTIMAKSUGA ja nende tagastamise SAATEKULUD ON KAUBASAAJA TASUDA. Nagu kehtestatud, teedav erandi masinad, mis kuuluvad euroopa normatiivini 1999/44/EC kohaselt tarbekaubaa kategorioisse ja ainult siis, kui müüdud ÜE liikmesrikkides. Garantiisertifikaat kehitib ainult koos ostu- või kättetöötamiskviitungiga. Garantii ei hõlma riknemisi, mis on põhjustatud seadme väärast käsitsimisest, modifitseerimisest või hoolimatuks kasutamisest. Peale selle ei vastuta firma kõigi otsete või kaudsете kahjude eest.

(LV) GARANTIJA

Ražotājs garantē mašīnu labu darbspēju un apņemas bez maksas nomainīt detaljas, kuras nodilst materiāla sliktas kvalitātes dēļ vai ražošanas defektu dēļ 12 mēnesi laikā kopā sertifikātā norādītā mašīnas ekspluatācijas sākuma datuma. Atpakal nosūtāmas mašīnas, pat to garantijas laikā, ir jānōsāta saskaņā ar FRANKO-OSTA noteikumiem un ražotājs tās atgriezis uz NORĀDĪTO OSTU. Minetie nosacījumi neattiecas uz mašīnām, kuras saskāra ar Eiropas direktīvu 1999/44/EC tiek uzsaktās par patēriņa preci, bet tikai gadījumā, ja tās tiek pārdotas ES dalībvalstīs. Garantijas sertifikāts ir spēkā tikai kopā ar kases čeku vai pavadzīmi. Garantija neattiecas uz gadījumiem, kad bojājumi ir radušies nepareiziās izmantošanas, noteikumu neievērošanas vai nolaidības dēļ. Turklat, šajā gadījumā ražotājs nojēm jebkādu atbildību par tiesājiem un netiesājiem zaudējumiem.

(BG) ГАРАНЦИЯ

Фирмата производител гарантира за доброто функциониране на машините и се задължава да извърши безплатно подмяната на части, които са се повредили, заради некачествен материал или производствени дефекти, до 12 месеца от датата на пускане в действие на машината, доказан с гаранционна карта. Върнатите машини, дори и в гаранция, трябва да бъдат изпратени със ЗАПЛАТЕН ПРЕВОЗ и ще бъдат върнати с НАЛОЖЕН ПЛАТЕЖ. С изключение на машините, които се считат за движимо имущество за постоянно ползване, както е установено от европейската директива 1999/44/EC, само ако машините са продавани в страни членки на Европейския съюз. Гаранционната карта е валидна, само ако е придръжена от фискален бон или разписка за доставка. Нередностите, произтичащи от лоша употреба или небрежност, са изключени от гаранцията. Освен това се отклонява всянаква отговорност за директни или индиректни щети.

(PL) GWARANCJA

Producent gwarantuje prawidłowe funkcjonowanie urządzeń i zobowiązuję się do bezpłatnej wymiany części, które zepsują się w wyniku złej jakości materiału lub wad fabrycznych w ciągu 12 miesięcy od daty uruchomienia urządzenia, poświadczonej na gwarancji. Urządzenia przesłane do Producenta, również w okresie gwarancji, należy wysłać na warunkach PORTO FRANKO, po naprawie zostaną one zwrocone na koszt odbiorcy. Zgodnie z ustaleniami wyjatkowymi są te urządzenia, które są odsyłane jako dobra konsumpcyjne, zgodnie z dyrektywą europejską 1999/44/WE, wyłącznie, jeżeli zostały sprzedane w krajach członkowskich UE. Karta gwarancyjna jest ważna wyłącznie, jeżeli towarzyszy jej kwit fiskalny lub dowód dostawy. Trudności wynikające z nieprawidłowego użytkowania, naruszenia lub niedbałości o urządzenie nie są objęte gwarancją. Producent nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie szkody pośrednie i bezpośrednie.

(AR) الضمان

تضمن الشركة المصنعة جودة الماكينات، كما أنها تعهد باستبدال قطعها بسبب سوء جودة المادة وعيوب التصنيع وذلك في خلال 12 شهر من تاريخ تشغيل الماكينة المثبت في الشهادة. سُرْسِل الماكينات المسترجعة - حتى وإن كانت في الضمان. على حساب المرسل ويتم استرجاعهم على حساب المستلم. وذلك باستثناء - كما هو مقرر - الماكينات التي تعتبر سلع استهلاكية وفقاً للتوجيه الأوروبي رقم 44 لعام 1999 - الاتحاد الأوروبي "CE/44/1999"، والتي يتم بيعها فقط في الدول الأعضاء في الاتحاد الأوروبي. تسرى شهادة الضمان فقط إذا كان منها إيصال أو مذكرة تسليم. لا يشمل الضمان المشاكل التي تنتجه عن سوء الاستخدام أو العيوب أو الإهمال. كما أنها لا تتحمل أي مسؤولية عن جميع الأضرار المباشرة وغير المباشرة.

(EN)	CERTIFICATE OF GUARANTEE	(NL)	GARANTIEBEWIJS	(SK)	ZÁRUČNÝ LIST
(IT)	CERTIFICATO DI GARANZIA	(HU)	GARANCIALEVÉL	(SL)	CERTIFICAT GARANCIJE
(FR)	CERTIFICAT DE GARANTIE	(RO)	CERTIFICAT DE GARANTIE	(HR-SR)	GARANTNI LIST
(ES)	CERTIFICADO DE GARANTIA	(SV)	GARANTISEDEL	(LT)	GARANTINIS PAŽYMĖJIMAS
(DE)	GARANTIEKARTE	(DA)	GARANTIBEVIS	(ET)	GARANTIISERTIFIKAAT
(RU)	ГАРАНТИЙНЫЙ СЕРТИФИКАТ	(NO)	GARANTIBEVIS	(LV)	GARANTIJAS SERTIFIĀTS
(PT)	CERTIFICADO DE GARANTIA	(FI)	TAKUUTODISTUS	(BG)	ГАРАНЦИОННА КАРТА
(EL)	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΓΓΥΗΣΗΣ	(CS)	ZÁRUČNÍ LIST	(PL)	CERTYFIKAT GWARANCJI
				(AR)	شهادة الضمان

MOD. / MONT / МОД. / ÜRLAP / MUDEL / МОДЕЛ / Št / Br.

(EN) Date of buying - (IT) Data di acquisto - (FR) Date d'achat - (ES) Fecha de compra - (DE) Kaufdatum - (RU) Дата продажи - (PT) Data de compra - (EL) Ημερομηνία αγοράς - (NL) Datum van aankoop - (HU) Vásárlás keletje - (RO) Data achiziției - (SV) Inköpsdatum - (DA) Købsdato - (NO) Innkjøpsdato - (FI) Ostospäivämäärä - (CS) Datum zakoupení - (SK) Dátum zakúpenia - (SL) Datum nakupa - (HR-SR) Datum kupnje - (LT) Pirkimo data - (ET) Ostu kuupäev - (LV) Pirkšanas datums - (BG) ДАТА НА ПОКУПКАТА - (PL) Data zakupu - (AR) تاريخ الشراء (AR)

NR. / ARIQM / №. / Č. / HOMEP:

(EN) Sales company (Name and Signature)	(NO) Forhandler (Stempel og underskrift)	(HU) A termék megfelel a következőknek:	(HR-SR) Proizvod je u skladu sa:
(IT) Ditta rivenditrice (Timbro e Firma)	(FI) Jälleenmyyjä (Leima ja Allekirjoitus)	(RO) Produsul este conform cu:	(LT) Produktas atitinkai:
(FR) Revendeur (Chac het et Signature)	(CS) Prodejce (Razítka a podpis)	(SV) Att produkten är i överensstämelse med:	(ET) Toode on kooskõlas:
(ES) Vendedor (Nombre y sello)	(SK) Predajca (Pečiatka a podpis)	(DA) Produktet er i overensstemmelse med:	(LV) Izstrādājums atbilst:
(DE) Händler (Stempel und Unterschrift)	(SL) Prodajno podjetje (Žig in podpis)	(HR-SR) Vrtka prodravatel (Pečat i potpis)	(BG) Продуктът отговаря на:
(RU) ШТАМП И ПОДПИС (ТОРГОВОГО ПРЕДПРИЯТИЯ)	(HU) Vásárlás keletje	(LT) Pardavėjas (Antspaudas ir Paraiša)	(PL) Produkt spełnia wymagania następujących Dyrektyw:
(PT) Revendedor (Carimbo e Assinatura)	(NO) Innkjøpsdato	(ET) Edasimüügi firma (Tempel ja allkirja)	(NL) المنتج متواافق مع:
(EL) Καρδαστήμα πώλησης (Ωδή ρυθμά και υπογραφή)	(FI) Ostospäivämäärä	(BG) ПРОДАВАЧ (Подпись и печать)	
(NL) Verkoper (Stempel en naam)	(CS) Takuutodistus	(PL) Firma odspředzající (Pieczęć i Podpis)	
(HU) Eladás helye (Pécsét és Álárás)	(SV) Garantibevis	(AR) شركة البيع (ختام وتوقيع)	
(RO) Reprezentant comercial (Stampila și semnatura)	(HU) Vásárlás keletje		
(SV) Återforsäljare (Stämpel och Underskrift)	(RO) Garantibevis		
(DA) Forhandler (stempel og underskrift)	(CS) Záruční list		

(EN) The product is in compliance with:	(HU) A termék megfelel a következőknek:	(HR-SR) Proizvod je u skladu sa:
(IT) Il prodotto è conforme a:	(RO) Produsul este conform cu:	(LT) Produktas atitinkai:
(FR) Le produit est conforme aux:	(SV) Att produkten är i överensstämelse med:	(ET) Toode on kooskõlas:
(ES) Het product overeenkomstig de:	(DA) Produktet er i overensstemmelse med:	(LV) Izstrādājums atbilst:
(DE) Die maschine entspricht:	(NO) At produktet er i overensstemmelse med:	(BG) Продуктът отговаря на:
(RU) Заявляется, что изделие соответствует:	(FI) Etta laite mallia on yhdenmukainen direktiivissä:	(PL) Produkt spłnia wymagania następujących Dyrektyw:
(PT) El producto es conforme as:	(CS) Výrobok je v súlade so:	(NL) المنتج متواافق مع:
(EL) Το προϊόντων κατασκευασμό σύμφωνα με τη:	(SK) Výrobek je ve shodě se:	
(NL) O produto é conforme as:	(SL) Proizvod je v skladu z:	

(EN) DIRECTIVES - (IT) DIRETTIVE - (FR) DIRECTIVES - (ES) DIRECTIVAS - (DE) RICHTLINIEN - (RU) ДИРЕКТИВЫ - (PT) DIRECTIVAS - (EL) ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - (NL) RICHTLIJNEN - (HU) IRÁNYELVEK - (RO) DIREKTIIVE - (SV) DIREKTIV - (DA) DIREKTIVER - (NO) DIREKТИВА - (FI) DIREKTIIVIT - (CS) SMERNICE - (SK) SMERNICE - (SL) DIREKTIVE - (HR-SR) DIREKTIVE - (LT) DIREKTYVOS - (ET) DIREKTIIVID - (LV) DIREKTĪVAS - (BG) ДИРЕКТИВИ - (PL) DIREKTYWY - (AR) توجيه